ὑπὸ μόνων οἰκονομοῦνται τῶν αἰσθήσεων, αἵδε εἰσίν, Ὅρασις, Ὄσφρησις, Ἀκοή, Γεῦσις, καὶ Ἁφή. καὶ τὸ σῶμα δὲ πάλιν τοῦ Χριστοῦ, ἡ τῶν πιστῶν δὲ λέγω Ἐκκλησία ἐν διαφόροις, ὥσπερ μέλεσι, συναρμολογουμένη ἔθνεσι. καὶ ὡς ὑπὸ πέντε αἰσθήσεων οἰκονομουμένη, τῶν εἰρημένων μεγάλων θρόνων, ὑπὸ μιᾶς ἄγεται κεφαλῆς τὸν Χριστόν. καὶ ὥσπερ ὑπὸ τὰς πέντε αἰσθήσεις ἑτέρα τις αἴσθησις οὐκ ἔστιν, οὕτως οὐδὲ ὑπὲρ τοὺς πέντε Πατριάρχας ἕτερον Πατριάρχην δώσει τις εἶναι. ὑπὸ πέντε γοῦν τῶν θρόνων τούτων, ὥσπερ αἰσθήσεων ὄντων ἐν τῷ σώματι τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὰ ἑξῆς. πάντες οὖν οἱ Ἐπίσκοποι, διωρισμένως λαμβανομένου τοῦ ὀνόματος, ἀναλογοῦνται μὴ εἰς ἕνα Ἐπίσκοπον, ὅτι μήγε συντεταγμένως καὶ συναριθμουμένως προεδρεύοντα καὶ προαριθμούμενον, ἀλλ᾽ εἰς ἕνα Μητροπολίτην. πάντες πάλιν οἱ Μητροπολῖται οὐχὶ εἰς ἕνα συμμητροπολίτην, ἀλλ᾽ εἰς ἕνα Πατριάρχην. ὡσαύτως πάλιν πάντες οἱ Πατριάρχαι μὴ εἰς ἕνα Συμπατριάρχην, ἀλλ᾽ εἰς ἕνα Χριστόν, ὅς ἐστιν Αὐτοπατριάρχης, ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν Οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, καὶ ἐξ αὐτοῦ πάντες οἱ Πατριάρχαι ἐν τῇ αὐτῇ ἀξίᾳ τῆς Πατριαρχείας εἰσὶ συμπατριαρχεύοντες, κατὰ τὴν αὐτὴν θέσιν καὶ τὴν αὐτόψηφον ἐκλογήν, καὶ σφραγῖδα μίαν ἀπαράλλακτον, τῆς αὐτῆς μιᾶς χάριτος καὶ ἐξουσίας πατριαρχοποιούσης αὐτούς, διακρινομένους μόνον τοῖς ὑποκειμένοις, τῇ τε προαριθμήσει καὶ ἐπαριθμήσει τῆς αὐτῆς ὁμοταγοῦς συναριθμήσεως. οὕτω καὶ τὸν Πάπαν συνδοκοῦντα πρὸ τῆς τυραννίας καὶ ἀδελφοκτόνου ἀρχῆς, πρῶτον τῶν ἱερέων ὀνομάζομεν, ἅμα τε φιλοτιμοῦντες αὐτὸν ταῖς πρεπούσαις φήμαις καὶ τιμαῖς ἐν τοῖς διπτύχοις. μεθ᾽ ὅν, ὡς δεύτερον πρῶτον συναριθμούμενον Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως τίθεμεν, νῦν δὲ προαριθμούμενον, καὶ πρῶτον τῶν ἱερέων ὑπάρχοντα διὰ τὴν ἀποστασίαν τοῦ ἤδη προκεκριμένου, εἶτα τοῖς αὐτοῖς μέτροις καὶ Ὅροις καὶ τοὺς λοιποὺς, πάντας συναριθμουμένους, καὶ συνταττομένους, καὶ συγκαθεζομένους, καὶ συμμετρουμένους, τῷ αὐτῷ Ὅρῳ, τῷ αὐτῷ Κανόνι στοιχουμένους, καὶ τῷ αὐτῷ χαρακτῆρι χαρακτηριζομένους παρὰ τοῦ Αὐταρχιερέως, ἐξ οὗ, καὶ δι᾽ οὗ, καὶ εἰς ὃν τὰ πάντα. ταῦτα Νικόλαος ἰατροφιλόσοφος ἐξ Ἰωαννίνων ὁ Κεραμεὺς ἐν τῷ κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα βιβλίῳ αὐτοῦ. σὺ δὲ σημείωσαι ὅτι καὶ αἱ ἐνταῦθα τῶν παπιστῶν ἀντιθέσεις ἰσχυρῶς κατερράγησαν. περὶ ἰσοτιμίας τῶν πατριαρχῶν ἰδὲ καὶ Ἰωάννην τὸν Νομοφύλακα ἐν τῇ ἀντιῤῥήσει τοῦ Φλωρεντινοῦ Ὅρου, κείμενον ἐν τῷ Τόμῳ τῆς Καταλλαγῆς, καὶ ἰδὲ ἐκεῖ κεφάλαιον δέκατον τρίτον, καὶ κατωτέρω βιβλίου πέμπτου κεφάλαιον εἰκοστὸν, καὶ βιβλίου δεκάτου μέρους δευτέρου κεφαλαίου δευτέρου Παράγραφον ὄγδοον, ὅπου τὰ αὐτὰ λέγει ὁ Ἀναστάσιος τῷ Βαλσαμῶνι καὶ Πέτρῳ, καὶ ἔτι ἰδὲ τοῦ Στουδίτου τὸ Πεντακόρυφον κατωτέρω, βιβλίου δεκάτου μέρους τρίτου κεφαλαίου δωδεκάτου ἀντιθέσει ὀγδόῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ′.

Ἑρμηνεία τοῦ ἐνάτου καὶ δεκάτου ἑβδόμου τῶν Κανόνων τῆς ἐν Χαλκηδόνι τετάρτης Συνόδου. καὶ ὅτι τούτοις καὶ ἕτεροι Κανόνες ἀποστολικοὶ καὶ συνοδικοὶ σύμφωνοι. καὶ περὶ Σταυροπηγίων καὶ Ἐξάρχων.

Ἡ Καθολικὴ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία συμφώνως τῷ ἱερῷ Εὐαγγελίῳ πολλοῖς ὁμοφωνοῦσιν ὀρθοδόξοις Ἐπισκόποις δέδωκε τὸ ἀναμάρτητον, καὶ τὸ κρίνειν καὶ διορίζειν καὶ ἀποφαίνεσθαι περὶ τῶν συμβαινουσῶν ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις ἀμφιβολιῶν, ὡς εἰσιν αἱ Σύνοδοι, καὶ ἐπὶ πάντων τούτων αἱ νόμιμοι καὶ κανονικαὶ Οἰκουμενικαί. πᾶσαν δὲ ἰδικὴν καὶ μοναρχικὴν καὶ ἀναμάρτητον ἐξουσίαν ἀπὸ παντὸς ἑνὸς προσώπου ἀπεβάλετο, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Κανόσιν ἐβεβαίωσε, τὸ μηδένα Ἐπίσκοπον ἰδικὴν, ἢ γενικὴν ἐξουσίαν ἔχειν. αὐτίκα γὰρ ὁ τριακοστὸς τέταρτος Κανὼν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ὁρίζει, Τοὺς Ἐπισκόπους ἑκάστου ἔθνους εἰδέναι χρὴ τὸν ἐν αὐτοῖς πρῶτον, καὶ ἡγεῖσθαι αὐτὸν ὡς κεφαλήν. ἐν οἷς σημείωσαι ὅτι οὐκ εἶπον τὸν ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι πρῶτον κοινῶς, ἀλλὰ τὸν ἐν ἑκάστῳ ἔθνει πρῶτον ἡγεῖσθαι ὡς κεφαλήν. ὥστε ἐν ἑκάστῳ ἔθνει κεφαλή, καὶ οὐδεμία ἐπὶ πάντων τούτων. ὅνπερ Κανόνα ἐξηγούμενος ὁ τέταρτος τῆς ἐν Νικαίᾳ πρώτης, φησί, Τὸ δὲ κῦρος τῶν γινομένων δίδοσθαι ἐν ἑκάστῃ Ἐπαρχίᾳ τῷ Μητροπολίτῃ. πῶς δὲ ἐννοεῖται ὁ Μητροπολίτης, ἰδὲ ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφάλαιον τρίτον. Ἡ αὐτὴ ἐν τῷ πέμπτῳ Κανόνι φησί, Τοὺς ὑφ᾽ ἑτέρων ἀποβληθέντας, ὑφ᾽ ἑτέρων μὴ δέχεσθαι, καὶ ἰδὲ τὸν αὐτὸν τόπον. ἀλλὰ δὴ καὶ ἐν τῷ ἕκτῳ Κανόνι ἡ αὐτὴ διορίζει σώζεσθαι τὰ πρεσβεῖα ταῖς Ἐκκλησίαις, ἥπερ ἀκολουθήσασα ἡ δευτέρα Οἰκουμενική, ὥρισεν ἐν τῷ δευτέρῳ Κανόνι, μηδένα Ἐπίσκοπον ἐπιβαίνειν ἀλλοτρίᾳ Ἐπαρχίᾳ, καὶ ἰδὲ τὸν τόπον ἐκεῖ. ταῦτα διωρίσατο καὶ ἡ τρίτη ἐν τῷ ὀγδόῳ αὐτῆς Κανόνι. ἀλλὰ δὴ καὶ Συνόδους ἐν ἑκάστῳ ἔτει ὥρισε γίνεσθαι ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία, καὶ τὰς συμπεπτωκυίας μεγάλας ἀμφιβολίας, Συνόδους Οἰκουμενικὰς ἀγείρουσα, ἔλυσε. τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ ἐν Χαλκηδόνι, ἥτις ἐστὶ σφραγὶς τῆς ὀρθοδο-

ὀρθοδοξίας οὐκ εἶπέ τι ἐναντίον ταῖς περὶ αὐτῆς, ἀλλὰ ταὐτὰ ἐν πᾶσιν, ὅθεν καὶ τοὺς Κανόνας τούτους ἐκθεμένη, οὐκ εἶχε σκοπὸν, ἵνα δώσῃ μοναρχίαν τῷ Ῥώμης, ἢ ἄλλῳ τινὶ Πατριάρχῃ. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τοὺς Μητροπολίτας τῶν Διοικήσεων Ἀσίας, Πόντου, καὶ Θρᾴκης δέδωκε χειροτονεῖσθαι ὑπὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ἦσαν δὲ οἱ πάντες μὲν Ἔξαρχοι τῶν ἰδίων Ἐπαρχιῶν, τινὲς δὲ αὐτῶν ἦσαν καὶ Ἔξαρχοι τῶν Διοικήσεων, ὡς ἐροῦμεν κατωτέρω, ἐν οἷς ἐτελεύτα πᾶσα κρίσις μὴ τεμνομένη ὑπὸ τῶν Ἐξάρχων τῆς Ἐπαρχίας, καὶ γὰρ αἱ συμβαίνουσαι ἀμφιβολίαι ἐν τοῖς ἄλλοις Πατριαρχικοῖς θρόνοις, ἐθεωροῦντο πρῶτον παρὰ τῷ Ἐπισκόπῳ, εἶτα ἐν τῇ Συνόδῳ τῆς Ἐπαρχίας, εἰ δὲ μὴ ἐτέμνοντο παρ᾽ αὐτῆς, ἐθεωροῦντο ἐν τῇ Συνόδῳ ἑκάστου τῶν Πατριαρχῶν, τῶν δὲ μὴ ὑποκειμένων τοῖς Πατριάρχαις Ἐκκλησιῶν αἱ ἀμφιβολίαι, ἐτελειοῦντο παρὰ τῆς Συνόδου τῆς Διοικήσεως. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ φημὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι ὥρισε τοὺς τοιούτους χειροτονεῖσθαι ὑπὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, φυλάττουσα καὶ τούτων τὴν τιμὴν, καὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως τὸ ἀξίωμα, ὥρισε τὰ μὴ τεμνόμενα παρὰ τῆς Συνόδου τῆς Ἐπαρχίας, τέμνεσθαι ἢ ὑπὸ τῆς Συνόδου τῆς Διοικήσεως, ἢ παρὰ τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. ὥστε ἐννοεῖσθαι τὸν Κανόνα περὶ μόνων τῶν ὑποκειμένων τῷ Κωνσταντινουπόλεως. εἰ δὲ ἀδιορίστως ἐξεφωνήθησαν οἱ Κανόνες, ἀλλὰ τοῦτο ἀρχαία φράσις ἦν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅθεν λέγεται, ὡς σεσημείωται ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφαλαίου τρίτου Παραγράφῳ δεκάτῳ, ὅτι πάντων τῶν Μητροπόλεων καὶ Ἐπισκοπείων καὶ Μοναστηρίων καὶ Ἐκκλησιῶν ἡ πρόνοια καὶ ἡ φροντὶς, ἔτι δὲ καὶ κρίσις καὶ κατάκρισις καὶ ἀθώωσις τῷ οἰκείῳ Πατριάρχῃ ἀνάκειται. τῷ δὲ Κωνσταντινουπόλεως προέδρῳ ἔξεστι καὶ ἐν ταῖς τῶν ἄλλων θρόνων ἐνορίαις, ἐν αἷς οὐκ ἔστι προκαθιέρωσις Ναοῦ, Σταυροπήγια διδόναι, καὶ τὰς ἐν τοῖς ἄλλοις θρόνοις ἀναφυομένας ἀμφισβητήσεις ἐπιτηρεῖν καὶ διορθοῦσθαι, καὶ πέρας ἐπιτιθέναι ταῖς κρίσεσιν. ἐν τούτοις σημείωσαι πρῶτον, ὅτι ἕκαστος Πατριάρχης θεωρεῖ μόνος μετὰ τῆς οἰκείας Συνόδου πάντα τὰ ἴδια, καὶ τέως τὴν κρίσιν, κατάκρισιν, καὶ ἀθώωσιν. δεύτερον, ἄλλων θρόνων ἐνορίαι ἐννοοῦνται αἱ ὑποκείμεναι αὐτῷ, ἤτοι τῷ Κωνσταντινουπόλεως. καὶ γὰρ μόνοις τοῖς ὑποκειμένοις αὐτῷ πέμπει Σταυροπήγια, ὥστε καὶ τὸ τὰς ἐν τοῖς ἄλλοις θρόνοις ἀναφυομένας ἀμφισβητήσεις ἐπιτηρεῖν καὶ διορθοῦσθαι, καὶ πέρας ἐπιτιθέναι ταῖς κρίσεσι, περὶ μόνων τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ ἐννοεῖται, καὶ οὐδὲν πλέον. ὅθεν ὁ Βαλσαμὼν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ τριακοστοῦ πρώτου Κανόνος τῶν ἁγίων Ἀποστόλων φησὶ, τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, ἤτοι τῶν πασῶν ἐνοριῶν τῆς Οἰκουμένης τοῖς Πατριάρχαις ἀπονεμηθεισῶν, καὶ κατὰ τὴν περίληψιν τοῦ ἕκτου Κανόνος καὶ τοῦ ἑβδόμου τῆς πρώτης Συνόδου, καὶ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου τῆς δευτέρας, ἀνακρίνοντες τοὺς διέποντας ταύτας Ἀρχιερεῖς, καὶ κανονικῶς διορθούμενοι, δικαίως καὶ Σταυροπήγια δώσουσιν εἰς πόλεις καὶ παροικίας. τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, οὐδενὶ τῶν Πατριαρχῶν ἐπ᾽ ἀδείας ἔσται εἰς ἑτέρου Πατριάρχου ἐνορίαν ἀποστεῖλαι Σταυροπήγια, ἀλλ᾽ οὐδὲ Κληρικὸν αὐτοῦ ἁρπάσαι, ἵνα μὴ συγχέωνται τὰ δίκαια τῶν Ἐκκλησιῶν. ταῦτα ὁ Βαλσαμὼν, ἐξ οὗ δείκνυται, ὅτι ὥσπερ ἐνορίαι τῶν ἄλλων θρόνων ἐννοοῦνται αἱ ἐνορίαι τῶν ὑπ᾽ αὐτοὺς Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων, οὕτω καὶ τὸ ἐπιτηρεῖν καὶ διορθοῦσθαι τὰς ἀναφυομένας ἀμφισβητήσεις ἐν τοῖς ἄλλοις θρόνοις, ἐννοοῦνται οἱ θρόνοι τῶν ὑποκειμένων αὐτοῖς Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων. εἰ δέ ποτε γεγόνασι τοῦ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῦ Ῥώμης ἐν ἀλλοτρίαις ἐνορίαις ἐνέργειαί τινες ἐν καιρῷ ἀνάγκης, ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι ἐν καιρῷ ἀνάγκης καὶ ἄλλοι ἐνήργησαν παρ᾽ ἐνορίαν, καὶ Πατριάρχαι καὶ Μητροπολῖται, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφαλαίου πέμπτου Παράγραφον δέκατον, καὶ κεφάλαιον δέκατον ἔνατον, καὶ κατωτέρω βιβλίου πέμπτου, κεφαλαίου ἑνδεκάτου Παράγραφον τριακοστὸν δεύτερον. περὶ μόνων λοιπὸν τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ, ὡς εἴρηται, ἐννοοῦνται οἱ Κανόνες. ὅθεν ὁ εἰκοστὸς πέμπτος Κανὼν τῆς ἐν Τρούλλῳ καθόλου τὸν λόγον ποιούμενος περὶ τῶν ἀγροικικῶν ἢ ἐγχωρίων Παροικιῶν, περὶ ὧν δηλονότι διαλαμβάνει καὶ ὁ παρὼν δέκατος ἕβδομος Κανὼν, οὐκ εἶπε τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἔσχατον κριτὴν, ἀλλὰ τὴν Σύνοδον τῆς Ἐπαρχίας. Ἐπαρχίαν δὲ ἐκεῖ ἐννοητέον καὶ τὴν τοῦ Μητροπολίτου, καὶ τὴν τοῦ Πατριάρχου Σύνοδον, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ δευτέρου Κανόνος τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς (ἔστι γὰρ ὁ Κανὼν οὗτος τῆς ἐν Τρούλλῳ φανερὸς ἐξηγητὴς τοῦ ἐνταῦθα δεκάτου ἑβδόμου, καὶ ἴδε ἐκεῖ εἰς τὸν τόπον καὶ τὸν Κανόνα ῥητῶς, καὶ τοὺς ἐξηγητὰς αὐτοῦ) οὐδὲ Ἔξαρχος τῆς Διοικήσεως ἐσιωπήθη, ἐπειδὴ ἢ εὐθὺς, ἢ ὀλίγον μετὰ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον αὕτη ἡ Σύνοδος, καὶ οὗτος ὁ Ἔξαρχος τῇ λήθῃ παρεδόθησαν. ὅθεν ὁ Ἰουστινιανὸς οὐδ᾽ ὅλως ἐμνήσθη αὐτῶν, ἀλλὰ τὸ τῶν Πατριαρχῶν κριτήριον μόνον ἔσχατον ὥρισε τῶν ὑποκειμένων ἑκάστῳ αὐτῶν. διὸ ὁ Βαλσαμὼν ἐξηγούμενος τὸν παρόντα ἔνατον Κανόνα, φησὶν, ὁ μέντοι Ἔξαρχος τῆς Διοικήσεως ἐστὶν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐχ ὁ ἑκάστης Ἐπαρχίας Μητροπολίτης, ἀλλ᾽ ὁ τῆς ὅλης Διοικήσεως Μητροπολίτης. Διοίκησις δέ ἐστιν, ἡ πολλὰς Ἐπαρχίας ἔχουσα ἐν ἑαυτῇ. τοῦτο δὲ τὸ τῶν Ἐξάρχων προνόμιον σήμερον οὐκ ἐνεργεῖται, κἂν γὰρ λέγωνται Ἔξαρχοί τινες τῶν Μητροπολιτῶν, ἀλλὰ τοὺς ἐν ταῖς Διοικήσεσιν ὄντας ἑτέρους Μητροπολίτας οὐκ ἔχουσιν ὅλως ὑποκειμένους αὐτοῖς. ἔοικον οὖν ἑτέρους τινὰς εἶναι κατὰ τοὺς τότε καιροὺς Ἐξάρχους τῶν Διοικήσεων, ἢ τούτους μὲν εἶναι, ἀπρακτῆσαι δὲ τὰ ὑπὸ τῶν Κανόνων δοθέντα τούτοις προνόμια. ὅτι δὲ ἐν τοῖς καιροῖς τοῦ Ἰουστινιανοῦ οὐκ ἦν οὔτε Σύνοδος, οὔτε Ἔξαρχος τῆς ἐν τοῖς Κανόσι τούτοις λεγομένης Διοικήσεως, δῆλον. λέγει γὰρ ὁ αὐτὸς συλλογῇ ἐκκλησιαστικῇ ἐκ τῶν Νεαρῶν, βιβλίῳ τρίτῳ, κεφαλαίῳ δευτέρῳ, οἱ

Πατριάρ-

Πατριάρχαι καὶ οἱ Μητροπολῖται ἅπαξ, ἢ δὶς τοῦ ἐνιαυτοῦ κοινὰς ποιείτωσαν Συνόδους, μνημονεύει δὲ καὶ Συνόδου Διοικήσεως, ἥτις εἰ ἦν, οὐκ ἂν ἐσιώπησεν αὐτήν. ὅτι δὲ περὶ μόνων τῶν ὑποκειμένων τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἐστὶν ὁ σκοπὸς τῶν Κανόνων, λέγει τοῦτο ὁ Ζωναρᾶς ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ δεκάτου ἑβδόμου Κανόνος, οὐ πάντων δὲ τῶν Μητροπολιτῶν πάντως ὁ Κωνσταντινουπόλεως καθίσταται δικαστής, ἀλλὰ τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ, οὐ γὰρ δὴ καὶ τοὺς τῆς Συρίας Μητροπολίτας, ἢ τοὺς τῆς Παλαιστίνης καὶ Φοινίκης, ἢ τοὺς τῆς Αἰγύπτου ἄκοντας ἑλκύσει δικάσασθαι παρ' αὐτῷ, ἀλλ' οἱ μὲν τῆς Συρίας τῷ τοῦ Ἀντιοχείας Φόρῳ ὑπόκεινται, οἱ δὲ τῆς Παλαιστίνης τῷ τοῦ Ἱεροσολύμων, οἱ δὲ τῆς Αἰγύπτου παρὰ τῷ Ἀλεξανδρείας δικάσονται, παρ' ὧν καὶ χειροτονοῦνται, καὶ οἷσπερ ὑπόκεινται. ἐλέγοντο δὲ Ἔξαρχοι καὶ ἕτεροι, ἤγουν ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας, καὶ ὁ Ἐφέσου, καὶ ὁ Θεσσαλονίκης, καὶ ὁ Κορίνθου, οἷς λέγεται διὰ τοῦτο καὶ προνόμιον δοθῆναι πολυσταύριον φορεῖν ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις αὐτῶν. ταῦτα ὁ Βαλσαμών.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ σαφεστέρας θεωρίας τῶν ἀνωτέρω δύο Κανόνων, καὶ πρῶτον τοῦ, ΠΡΟΤΕΡΟΝ, ἐπιχειρήματος. καὶ περὶ τίνων ὑποθέσεων Κληρικοὶ καὶ Ἐπίσκοποι, καὶ οἱ λοιποὶ ἐκκλησιαστικοὶ ἐν δικαστηρίοις πολιτικοῖς κρίνονται, ὡς οἱ Κανόνες καὶ αἱ Νεαραὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ δηλοῦσιν, ἐξ ὧν δείκνυται τόν τε Ῥώμης, καὶ τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας μὴ ἔχειν Ἔκκλητον ἐν ταῖς μὴ ὑποκειμέναις αὐτοῖς ἐνορίαις.

Πρὸς κατάληψιν σαφῆ τῶν Κανόνων θεωρητέον ἐνταῦθα τὸ ἐπιχείρημα, ΠΡΟΤΕΡΟΝ, καὶ γὰρ διὰ τοῦ παρόντος Κανόνος οὐ κωλύονται μήτε οἱ Κληρικοὶ, μήτε οἱ πολιτικοὶ κρίνεσθαι παρὰ πολιτικῶν κριτῶν, μόνον δὲ πρότερον τὸν Ἐπίσκοπον, ὑφ' ὃν ἕκαστος ὑπόκειται, τὰς ὑποθέσεις θεωρῆσαι, καὶ εἰ δυνατὸν, καὶ τέλος ἐπιθεῖναι. τοῦτο καὶ παρὰ τοῦ Ἰουστινιανοῦ θεσπίζεται, καὶ γὰρ νενομοθέτηκεν, εἴ τις κατά τινος Κληρικοῦ, ἢ Μοναχοῦ, ἢ Διακονίσσης, ἢ Μοναστηρίου, ἢ Ἀσκητηρίου ἔχοι τινὰ ἀγωγὴν, διδασκέτω πρότερον τὸν Ἐπίσκοπον, ᾧτινι τούτων ἕκαστος ὑπόκειται, ὁ δὲ τὸ πρᾶγμα μεταξὺ αὐτῶν διακρινέτω, καὶ εἰ κρίνοι τὰ ἀρέσκοντα τοῖς μέρεσιν ὁ Ἐπίσκοπος, ὀφείλει ὁ Ἄρχων ἐκβιβάσαι τὰ ἀπὸ τῆς καταδίκης, Βασιλικῶν βιβλίῳ τρίτῳ, Τίτλῳ πρώτῳ, κεφαλαίῳ τριακοστῷ πέμπτῳ, καὶ Ἰουστινιανοῦ Νεαρᾷ ἑκατοστῇ εἰκοστῇ τρίτῃ, κεφαλαίῳ εἰκοστῷ πρώτῳ. εἶτα ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ὑποθέσεσιν ἄλλως κρίνονται τὰ πράγματα. καὶ γὰρ εἰ ἡ ὑπόθεσις ἐκκλησιαστικὴ εἴη, οὐδεμίαν κοινωνίαν ἔχουσιν οἱ πολιτικοὶ κριταὶ πρὸς τὴν ταύτης ἐξέτασιν, ἀλλ' οἱ ἁγιώτατοι Ἐπίσκοποι τιθέασι πέρας τῇ ὑποθέσει κατὰ τοὺς ἱεροὺς Κανόνας. ὅθεν ὁ Ἰουστινιανὸς ἐν τῇ αὐτῇ Νεαρᾷ, Εἰ δὲ ἐκκλησιαστικὸν εἴη τὸ πρᾶγμα, μηδεμίαν κοινωνίαν ἐχέτωσαν οἱ πολιτικοὶ Ἄρχοντες πρὸς τὴν τοιαύτην ἐξέτασιν, ἀλλ' οἱ ὁσιώτατοι Ἐπίσκοποι κατὰ τοὺς ἱεροὺς Κανόνας τῷ πράγματι πέρας ἐπιτιθέτωσαν, Βασιλικῶν βιβλίῳ τρίτῳ, Τίτλῳ πρώτῳ, κεφαλαίῳ τριακοστῷ ἕκτῳ. Ἔτι πρὸς τὸν ἴδιον, ἢ πρὸς ἕτερον Ἐπίσκοπον τὰ κεφάλαια τὰ ἐνταῦθα εὑρισκόμενα περὶ τῶν κατὰ τῶν Ἐπισκόπων δικῶν, ὁμοίως καὶ παρὰ τῶν πολιτικῶν Νόμων προσεπικυροῦνται. ὅθεν ὁ Ἰουστινιανὸς φησὶν, Ἀλλ' οὐδὲ ὑπέρ τινος χρηματικῆς, ἢ ἐγκληματικῆς αἰτίας Ἐπίσκοπον πρὸς Ἄρχοντα πολιτικὸν, ἢ στρατιωτικὸν, ἄκοντα ἢ διάγεσθαι, ἢ παρίστασθαι δίχα βασιλικῆς κελεύσεως συγχωροῦμεν, Νεαρᾷ ἑκατοστῇ εἰκοστῇ τρίτῃ. κεφαλαίῳ ὀγδόῳ. Ἐὰν Ἐπίσκοπος εἴη ὁ κατηγορούμενος, τὸν τούτου Μητροπολίτην ἐξετάζειν τὰ λεγόμενα χρή. εἰ δὲ Μητροπολίτης εἴη, τὸν μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον, ὑφ' ὃν τελεῖ. εἰ δὲ Πρεσβύτερος, ἢ Διάκονος, ἢ ἄλλος Κληρικὸς, ἢ Ἡγούμενος, ἢ Μοναχὸς, τὸν ὁσιώτατον Ἐπίσκοπον, ὑφ' ὃν οὗτοι τελοῦσιν, ἐξετάζειν τὰ προσαγγελλόμενα, καὶ τῆς ἀληθείας ἐξεταζομένης, καὶ ἀποδεικνυμένης, ἕκαστον πρὸς τὸ πταῖσμα κανονικοῖς ἐπιτιμίοις ὑποβάλλεσθαι τῷ κρίματι τοῦ ἐξετάζοντος. τὰ αὐτὰ βεβαιοῦνται καὶ Βασιλικῶν βι ίῳ τρίτῳ, τίτλῳ πρώτῳ, κεφαλαίῳ δεκάτῳ ἑβδόμῳ. καὶ Νεαρᾷ Ἰουστινιανοῦ ἑκατοστῇ εἰκοστῇ τρίτῃ, κεφαλαίῳ εἰκοστῷ δευτέρῳ. Εἴτινες δὲ ὁσιώτατοι Ἐπίσκοποι τῆς αὐτῆς Συνόδου ἀμφισβήτησίν τινα πρὸς ἀλλήλους ἔχοιεν, εἴτε ὑπὲρ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου, εἴτε ὑπὲρ ἄλλων τινῶν πραγμάτων, πρότερον ὁ Μητροπολίτης αὐτῶν μεθ' ἑτέρων δύο ἐκ τῆς ἰδίας Συνόδου Ἐπισκόπων τὸ πρᾶγμα κρινέτω, καὶ εἰ μὴ ἐμμείνῃ ἑκάτερον μέρος τοῖς κεκριμένοις, τηνικαῦτα ὁ μακαριώτατος Πατριάρχης ἐκείνης τῆς Διοικήσεως μεταξὺ αὐτῶν ἀκροάσθω, Βασιλικῶν βιβλίῳ τρίτῳ, Τίτλῳ πρώτῳ, κεφαλαίῳ τριακοστῷ ὀγδόῳ. σημείωσαι ἐν τούτοις, ὅτι μήτε τὰ βασιλικὰ, μήτε ὁ Ἰουστινιανὸς ἐμνήσθησαν ἰδικῶς ἢ τοῦ Ῥώμης, ἢ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, οὔτε εἶπον αὐτοὺς ἢ πρώτους, ἢ ἐσχάτους κριτὰς, ἢ ἔχειν τὴν Ἔκκλητον τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν, τῶν μὴ ὑποκειμένων αὐτοῖς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Ὅτι τὰ πατριαρχικὰ κριτήρια Ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκειται. καὶ ὅθεν τοὺς αἰτίας κατ' ἀλλήλων κινοῦντας Ἐπισκόπους δεῖ ἄρχεσθαι κρίνεσθαι, ὡς αἱ Νεαραὶ τῶν Βασιλέων σύμφωνα τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς Κανόσιν ἀποφαίνονται.

Ῥητῶς

Ῥητῶς δὲ διαγορεύουσι καὶ τὰ Βασιλικά, καὶ ὁ Ἰουστινιανός, καὶ Λέων ὁ σοφός, ὅτι τὰ Πατριαρχικὰ κριτήρια Ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκεινται. λέγει γὰρ ὁ Ἰουστινιανός, Ἐπίσκοποί τινες καθ' ἀλλήλων κινοῦντες αἰτίας, παρὰ τῷ ἰδίῳ δικαζέσθωσαν Μητροπολίτῃ, συνακροωμένων δύο Ἐπισκόπων τῇ Συνόδῳ, θατέρου δὲ μὴ στοιχοῦντος τῇ τούτων κρίσει, ὁ ἁρμόδιος Πατριάρχης ἐξετάσει τὴν ψῆφον, μὴ δεδιὼς Ἔκκλητον. ταῦτα συναγωγὴ ἐκκλησιαστικὴ ἐκ τῶν Νεαρῶν, βιβλίου τρίτου, κεφαλαίου δευτέρου. καὶ Λέων καὶ Κωνσταντῖνος οἱ Αὐτοκράτορες φασί, πασῶν τῶν Μητροπόλεων καὶ Ἐπισκοπείων, Μοναστηρίων τε καὶ Ἐκκλησιῶν ἡ πρόνοια καὶ φροντίς, ἔτι δὲ καὶ κρίσις, καὶ κατάκρισις, καὶ ἀθώωσις τῷ οἰκείῳ Πατριάρχῃ ἀνάκειται. πρὸς τούτοις ἐὰν συμβαίνῃ τοὺς Ἐπισκόπους τῆς αὐτῆς Ἐπαρχίας ἀμφισβήτησίν τινα ἔχειν ἐν ἑαυτοῖς, ἢ περὶ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου, ἢ περὶ ἄλλης τινὸς ὑποθέσεως, πρῶτον ὁ Μητροπολίτης μετὰ δύο Ἐπισκόπων τῆς αὐτῆς Συνόδου, ἢ Ἐπαρχίας ἀνακρινέτω τὸ πρᾶγμα, καὶ εἰ μὴ ἐφησυχάσει ἑκάτερον μέρος τῇ τοιαύτῃ κρίσει, τηνικαῦτα ὁ μακαριώτατος Πατριάρχης τῆς Διοικήσεως ἐκείνης μεταξὺ αὐτῶν ἀκροάσθω, κἀκεῖνα ὁριζέτω, ἅτινα τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς Κανόσι καὶ τοῖς Νόμοις συνᾴδει, οὐδενὸς μέρους κατὰ τῆς ψήφου αὐτοῦ ἀντιλέγειν δυναμένου. ταῦτα συνῳδὰ τῷ Ἰουστινιανῷ, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω Νεαρᾷ ἑκατοστῇ εἰκοστῇ τρίτῃ, κεφαλαίῳ εἰκοστῷ δευτέρῳ, Βασιλικῶν βιβλίῳ τρίτῳ, Τίτλῳ πρώτῳ, κεφαλαίῳ τριακοστῷ ὀγδόῳ. καὶ γὰρ οὐκ ἐκκαλοῦνται αἱ τῶν Πατριαρχῶν ψῆφοι. καὶ ὁ Φώτιος φησὶν ἐν τῷ Νομοκάνονι, ὅτι ἡ εἰκοστὴ ἐνάτη διάταξις τοῦ τετάρτου Τίτλου τοῦ πρώτου βιβλίου φησίν, εἴτε μόνος Μητροπολίτης, εἴτε μετὰ τῆς Συνόδου αὐτοῦ δικάσει Ἐπισκόπῳ, ἢ Κληρικῷ, καὶ μὴ στέρχθῃ τὰ τετυπωμένα, ὁ τῆς Διοικήσεως Πατριάρχης σκοπεῖ, καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ κεκριμένοις ἐμμενοῦσιν, ὡσανεὶ αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς ἐδίκαζεν, οὔτε γὰρ ἐκκαλοῦνται αἱ τῶν Πατριαρχῶν ψῆφοι. ἔνθα ὁ Σχολιαστὴς Βαλσαμὼν φησίν, ἀνάγνωθι καὶ τὸ τεσσαρακοστὸν πέμπτον κεφάλαιον τοῦ πρώτου Τίτλου τοῦ τρίτου βιβλίου τῶν Βασιλικῶν, μέρος ὂν τῆς ἑκατοστῆς εἰκοστῆς τρίτης Ἰουστινιανοῦ Νεαρᾶς, καὶ λέγον ταῦτα, Οἵτινες δὲ ὁσιώτατοι Ἐπίσκοποι τῆς αὐτῆς Συνόδου ἀμφισβήτησίν τινα πρὸς ἀλλήλους ἔχοιεν, εἴτε ὑπὲρ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου, εἴτε ὑπὲρ ἄλλων τινῶν πραγμάτων, πρότερον ὁ Μητροπολίτης αὐτῶν μεθ' ἑτέρων δύο ἐκ τῶν τῆς αὐτῆς Συνόδου Ἐπισκόπων τὸ πρᾶγμα κρινέτω, καὶ εἰ μὴ ἐμμείνῃ ἑκάτερον μέρος τοῖς κεκριμένοις, τηνικαῦτα ὁ μακαριώτατος Πατριάρχης τῆς Διοικήσεως ἐκείνης μεταξὺ αὐτῶν ἀκροάσθω, κἀκεῖνα ὁριζέτω, ἅτινα τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς Κανόσι καὶ τοῖς Νόμοις συνᾴδει, οὐδενὸς μέρους κατὰ τῆς ψήφου αὐτοῦ ἀντιλέγειν δυναμένου. καὶ συναγωγὴ διαταγῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐκ τοῦ πρώτου βιβλίου τοῦ κώδικος, Τίτλῳ τετάρτῳ, ἀριθμῷ εἰκοστῷ ἐνάτῳ, μηδεὶς ἐκ πρώτης αἰτιάσθω Κληρικὸν παρὰ τῷ Πατριάρχῃ, ἀλλὰ παρὰ τῷ Ἐπισκόπῳ αὐτοῦ, εἰ δὲ πρὸς αὐτὸν ὑπόπτως ἔχει, παρὰ τῷ Μητροπολίτῃ, εἰ δὲ κἀκεῖνος ὕποπτός ἐστι, δεῖ συνδικάζειν αὐτῷ ἐκ προσώπου τῆς ὅλης συνόδου τρεῖς τοὺς κατὰ τὴν τάξιν τῆς χειροτονίας πρωτεύοντας, καὶ εἰ μὴ στέρχθῃ τὰ κεκριμένα, τὸν τῆς Διοικήσεως Πατριάρχην ἐπικαλεῖσθαι, καὶ τοῖς παρ' αὐτοῦ κρινομένοις ἐμμένειν, ὡσανεὶ ἐξ ἀρχῆς αὐτὸς ἐδίκασεν, οὔτε γὰρ ἐκκαλοῦνται αἱ τῶν Πατριαρχῶν ψῆφοι. ταῦτα ἐκεῖ. ἐν δὲ βιβλίῳ πρώτῳ, Τίτλῳ τετάρτῳ, κεφαλαίῳ εἰκοστῷ ἐνάτῳ τοῦ κώδικος πλατύτερον φησὶν ὁ αὐτός, θεσπίζομεν μηδένα τῶν εὐλαβεστάτων Κληρικῶν, εἴτε παρά τινος Συγκλητικοῦ, εἴτε παρὰ τῶν καλουμένων λαϊκῶν τινός, εὐθὺς καὶ ἐκ πρώτης ἐν αἰτιάσει γίνεσθαι παρὰ τοῖς μακαριωτάτοις Πατριάρχαις Διοικήσεως ἑκάστης, ἀλλὰ πρῶτον κατὰ τοὺς ἱεροὺς θεσμοὺς παρὰ τῷ τῆς πόλεως Ἐπισκόπῳ, καθ' ἣν ὁ Κληρικὸς διάγει, εἰ δὲ ὑπόπτως ἔχει πρὸς ἐκεῖνον, παρὰ τῷ τῆς Μητροπόλεως Ἐπισκόπῳ τοῦτο πράττειν, εἰ δέ, ὡς εἰκός, οὔτε τὰ κατ' ἐκεῖνον αὐτῷ ἀρέσκει, τηνικαῦτα πρὸς τὴν ἁγίαν Σύνοδον τῆς Ἐπαρχίας, ἤτοι τοῦ Μητροπολίτου, καὶ τῶν Ἐπισκόπων, εἰ δὲ καὶ παρ' αὐτῆς οἰηθείη βεβλάφθαι, τηνικαῦτα ἐπικαλεῖσθαι τὸν μακαριώτατον Πατριάρχην τῆς Διοικήσεως ἐκείνης, καὶ τοῖς παρ' αὐτοῦ κρινομένοις πάντως ἐμμένειν, ὡσανεὶ ἔτυχεν ἐξ ἀρχῆς αὐτὸς ᾑρημένος δικαστής, κατὰ γὰρ δὴ τῶν τοιούτων Ἐπισκόπων ἀποφάσεων, οὐκ εἶναι χώραν Ἐκκλήτου τοῖς πρὸ ἡμῶν νενομοθέτηται, καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ σημείωσαι ὅτι οὐχ ὁ Ἰουστινιανὸς πρῶτος ἐνομοθέτησε μὴ ὑποκεῖσθαι τὰ κριτήρια τῶν Πατριαρχῶν Ἐκκλήτῳ, ἀλλὰ τοῖς πρὸ αὐτοῦ οὕτως ὁρισαμένοις κατηκολούθησε. προσέτι τοῦ δωδεκάτου Κανόνος τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ λέγοντος, τὸν ὑπὸ τοῦ ἰδίου Ἐπισκόπου καθαιρεθέντα, δέον ἐπὶ μείζονα Ἐπισκόπων Σύνοδον τρέπεσθαι, καὶ ἃ νομίζει δίκαια ἔχειν, προσαναφέρειν πλείοσιν Ἐπισκόποις, καὶ τὴν παρ' αὐτῶν ἐξέτασίν τε καὶ ἐπίκρισιν ἐκδέχεσθαι. ὁ Βαλσαμὼν ἑρμηνεύων τοῦτο, φησίν, ἐμοὶ δοκεῖ, τὸν Κανόνα ἐκφωνηθῆναι διὰ τὰς ἀποφάσεις τῶν ἄλλων Ἐπισκόπων, καὶ τῶν Μητροπολιτῶν, οὐ μὴν καὶ τῶν Πατριαρχῶν, αἱ ψῆφοι γὰρ τούτων Ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκεινται. καὶ δὴ καὶ ὁ Ἐφέσου Ἰσαὰκ ἔλεγε Μιχαὴλ τῷ πρώτῳ τῶν Παλαιολόγων, ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως οὐκ ἐκτείνει τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὰ Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς. καὶ ἴδε Γεώργιον τὸν Παχυμέρην βιβλίῳ ἕκτῳ, κεφαλαίῳ ἑνδεκάτῳ. εἰ δὲ ὁ Ἀριστηνὸς λέγει ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ παρόντος ἐνάτου Κανόνος Ἐξάρχους τῶν Διοικήσεων τοὺς Πατριάρχας, ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι παραλογίζεται, μαχόμενος τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς Κανόσι, καὶ γὰρ αὐτός ἐστιν ὁ αὐθαδῶς ἀντειπὼν τῷ ἁγιωτάτῳ Πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως Νικηφόρῳ, καὶ ἐν τῷ

τριακοστῷ

τριακοστῷ ὀκτὼ Κανόνι τῆς ἐν Τρούλλῳ Συνόδου γελοίως ἀπεφήνατο εἰπὼν, ὥστε μὴ κατὰ τὴν τιμὴν δευτέραν τοῦ Ῥώμης τάττεσθαι τὸν Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ κατὰ τοὺς χρόνους, καὶ τὴν, ΜΕΤΑ', πρόθεσιν τοῦ χρόνου εἶναι δηλωτικὴν, ἀλλ' οὐ τῆς τιμῆς. τί δὲ ἔδει αὐτὸν εἰπεῖν, ἴδε ἀνωτέρω κεφαλαίου τρίτου Παράγραφον δεύτερον. δεύτερον, ὅτι ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου, κεφαλαίου πέμπτου, Παραγράφῳ δωδεκάτῳ, τοῖς ἑρμηνευταῖς προσήκει τἀληθῆ λέγειν καὶ ἱστορεῖν, καὶ οὐκ ἰδίαν γνώμην εἰσάγειν, ὅθεν τοῦ Ἀλεξίου τὰ ἀπὸ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ἀποβαλλόμενα, ἀλλ' οὐ λέγει ἀληθῆ, ἀποδεχόμεθα. λέγει δὲ ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ ὀκτὼ Κανόνος τῆς πρώτης ἐν Νικαίᾳ, Ἕκαστος τῶν Πατριαρχῶν τοῖς ἰδίοις προνομίοις ἀρκεῖσθαι ὀφείλει, καὶ μή τινα τούτων Ἐπαρχίαν ἑτέραν, οὐκ οὖσαν ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τὴν αὐτοῦ χεῖρα, ὑφαρπάζειν, τοῦτο γὰρ τῦφος ἐπὶ κοσμικῆς ἐξουσίας.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Ὅτι τὸ μὴ ὑποκεῖσθαι Ἐκκλήτῳ, καὶ μὴ ἀναψηλαφᾶσθαι τὰ τῶν Πατριαρχῶν κριτήρια, τούς τε Κανόνας τάξιν Νόμων ἐπέχειν, τόν τε Κωνσταντινουπόλεως μὴ ἔχειν Ἔκκλητον πρὸς τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας, τούς τε παρόντας Κανόνας μὴ διαγορεύειν περὶ Ἐκκλήτου, ἐκ τῶν ἐνταῦθα νομίμων, καὶ Νεαρῶν τῶν Βασιλέων δείκνυται.

Καὶ Λέων ὁ σοφὸς ἐν τῷ πρώτῳ Τίτλῳ τῆς νομικῆς αὐτοῦ ἐπιτομῆς λέγει, τὸ τοῦ Πατριάρχου κριτήριον Ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκειται, οὐδὲ ἀναψηλαφᾶται ὑφ' ἑτέρου, ὡς ἀρχὴ καὶ αὐτὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κριτηρίων, ἐξ αὐτοῦ γὰρ πάντα τὰ ἐκκλησιαστικὰ κριτήρια, καὶ εἰς αὐτὸ ἀναλύει καὶ ἀναστρέφεται, αὐτὸ δὲ οὐ πρός τινος, οὔτε πρὸς ἕτερον, τοιοῦτον γὰρ ἡ ἀρχή. ἐπανακρίνεται δὲ καὶ αὐτὸ πνευματικῶς ὑφ' ἑαυτοῦ, καθὰ καὶ τὸ βασιλικὸν, ὁ γὰρ θεόπτης Μωϋσῆς τὸ ἀνακρίνειν τὰς κρίσεις εἰς Νόμον ἔθετο. ἐν τούτοις σημείωσαι πρῶτον, ὅτι οὔτε τὰ βασιλικὰ καλούμενα νόμιμα, οὔτε ἄλλος τις τῶν Αὐτοκρατόρων, οὔτε οἱ ἐκκλησιαστικοὶ Κανόνες, οὔτε οἱ ἔγκριτοι ἐξηγηταὶ αὐτῶν εἶπον τὸν Ῥώμης, ἢ τὸν Κωνσταντινουπόλεως πρῶτον, ἢ ἔσχατον, ἢ ἀνακρίνοντα κριτήν. δεύτερον, ὅτι πάντες εἶπον, ὅτι τῶν Πατριαρχῶν τὰ κριτήρια οὐκ ἀναψηλαφῶνται, οὔτε Ἔκκλητον φοβοῦνται, οὔτε Ἐκκλήτῳ ὑπόκεινται. εἰ δὲ εἶχον οἱ παρόντες Κανόνες σκοπὸν Ἐκκλήτου τῶν Πατριαρχῶν πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως, οὐκ ἂν ἐναντία τῶν Κανόνων ἐθέσπιζον, ἐγίνωσκον γὰρ, ὅτι καθὼς ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος μετὰ τῶν ἀρχόντων καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Μαρκιανοῦ ἐθέσπισαν, πράξει τετάρτῃ, τοὺς πραγματικοὺς τύπους, ἤγουν τοὺς πολιτικοὺς Νόμους καὶ τὰ βασιλικὰ θεσπίσματα μένειν ἀργὰ, καὶ μόνους τοὺς Κανόνας ἔχειν τὸ κῦρος. καὶ ἡ ἐν Ἐφέσῳ Οἰκουμενικὴ Κανόνι ὀγδόῳ φησὶν, εἰ δέ τις μαχόμενον τύπον τοῖς νῦν ὡρισμένοις προσκομίσει, ἄκυρον τοῦτον εἶναι ἔδοξε πάσῃ τῇ ἁγίᾳ καὶ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ. εἶτα Ἰουστινιανός ἐστιν ὁ θεσπίζων ἔχειν τοὺς Κανόνας κατὰ πάντα τὸ κῦρος, φησὶ γὰρ ἐν τῇ ἑκατοστῇ τριακοστῇ πρώτῃ Νεαρᾷ, θεσπίζομεν τάξιν Νόμων ἐπέχειν τοὺς ἁγίους καὶ ἐκκλησιαστικοὺς Κανόνας, τοὺς ὑπὸ τῶν ἁγίων τεσσάρων Συνόδων ἐκτεθέντας, ἢ βεβαιωθέντας, καὶ τοὺς Ὅρους αὐτῶν δέχεσθαι ὡς τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια. καὶ Λέων ὁ σοφός ἐστιν ὁ λέγων Βασιλικῶν βιβλίῳ πέμπτῳ, Τίτλῳ τρίτῳ, κεφαλαίῳ πρώτῳ, ὅτι δέχεται τὰς ἁγίας ἑπτὰ Οἰκουμενικὰς Συνόδους ὡς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον. λέγομεν οὖν πάλιν, ὅτι εἰ οἱ παρόντες Κανόνες εἶχον σκοπὸν Ἐκκλήτου, οὐκ ἂν ἐναντία τούτων κατὰ διάμετρον οἱ Αὐτοκράτορες καὶ οἱ λοιποὶ πάντων τῶν ἁγίων Συνόδων Κανόνες ἐθέσπισαν.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Περὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν παρόντων Κανόνων ὑπὸ τῶν κατὰ τῆς ἀναμαρτησίας τοῦ Ῥώμης φερομένων μὲν ὀρθῶς νέων Αἱρετικῶν, κριτὴν δὲ τὸν Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Ῥώμης καὶ τῶν Πατριαρχῶν ψευδῶς λεγόντων. καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν, μάρτυρας τῆς τοῦ Κωνσταντινουπόλεως καθόλου Ἐκκλήτου τὴν Ἀλεξιάδα, τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἱερεμίαν, Νικόλαον Μεθώνης, καὶ Μακάριον Ἀγκύρας προσφερόντων, καὶ τῆς ἐκ τούτων ἐπαγωγῆς τῶν Λατίνων ὑπὲρ τῆς ἐπὶ πάντων Ἐκκλήτου τοῦ Ῥώμης.

Οἱ νέοι Αἱρετικοὶ ὅσοι φέρονται κατὰ τῆς ἀναμαρτησίας τοῦ Πάπα τῆς Ῥώμης λέγουσι, τοῦτο οὐδενὶ Ἐπισκόπῳ δέδωκεν ὁ Θεὸς, ἀλλ' οὐδὲ αἱ Σύνοδοι, ἐπειδὴ οὐδεμία Σύνοδος Οἰκουμενικὴ δύναται τὸ ἀξίωμα αὐτῆς δοῦναι ἀνθρώπῳ τινί. ὅτε δὲ ἑρμηνεύουσι τοὺς παρόντας Κανόνας, λέγουσι, πάντων καὶ Πατριαρχῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ Πάπα κριτὴς ἐστὶν ὁ Κωνσταντινουπόλεως, ὅπερ προνόμιον οὐδεμία δέδωκε Σύνοδος ἑτέρῳ τινὶ Ἐπισκόπῳ. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι τὰ μὲν περὶ τοῦ Πάπα καλῶς λέγουσιν, καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτὰ εἴπομεν ἀνωτέρω βιβλίῳ δευτέρῳ, διαλεγόμενοι περὶ τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου. τὰ δὲ περὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ἐχθρικῶς κατὰ τοῦ Πάπα φερόμενοι, ψευδῶς λέγουσιν, καὶ ἡμᾶς συκοφαντοῦσιν.

φαντοῦσιν, ἐπειδὴ μήτε ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησία τοιαύτην γνώμην εἶχεν, ἢ ἔχει, μήτε ἡμεῖς περὶ αὐτῆς τοιοῦτόν τι ἔχομεν, ἢ ἕξομεν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἄλλοι τινὲς φερόμενοι κατὰ τῆς μοναρχίας τοῦ Ῥώμης, τοιοῦτόν τι βούλεσθαι τοὺς παρόντας Κανόνας διϊσχυρίζονται, καὶ συστάσεις προβάλλονται, πρῶτον τὴν Ἀλεξιάδα, ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ τῆς ἱστορίας αὐτῆς λέγουσαν, τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον δεδωκέναι τῷ Κωνσταντινουπόλεως τὴν καθόλου Ἔκκλητον. δεύτερον τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἱερεμίαν, λέγοντα ἐπιστολῇ πρὸς Λουτέρους, ἐπεὶ τοίνυν ἡ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησία πατρὶς τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ἡγεμονεῖ ἐν τῇ γνώσει, καὶ τὸ ἄσπιλον αὐχεῖ ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἀποστολικῶν καὶ πατρικῶν διαταγμάτων, καὶ ἤδε ἡ νέα τὰ πρεσβεῖα τῆς ὀρθοδοξίας εἴληφε, καὶ εἰς κεφαλὴν τέτακται. τρίτον, ὅτι Νικόλαος ὁ Μεθώνης καὶ Μακάριος ὁ Ἀγκύρας λέγουσιν Ἔξαρχον Διοικήσεως εἶναι ἕκαστον Πατριάρχην, τὸν δὲ Κωνσταντινουπόλεως τοὺς πάντας ἀνακρίνοντα. σπουδάζουσι δὲ βεβαιῶσαι τὸ πλαστούργημα αὐτῶν ἐκ τινων παρεξηγήσεων, ὡς ἐροῦμεν, καὶ μάλιστα τὰ τοιαῦτα ἐπεισάγουσιν οἱ Ῥωμᾶνοι, ἵν' ἔχωσι λέγειν, τοιοῦτον λέγουσιν οἱ Ἀνατολικοὶ τὸν Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ὅμως τοιοῦτος μόνος ἐστὶν ὁ Ῥώμης, καὶ ὅτι ἀληθῆ εἰσὶ τὰ εἰρημένα περὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, καθ' ὅσον ἐστὶ κριτὴς πρῶτος, ὁ Ῥώμης ὅμως ἐστὶ κριτὴς ἔσχατος.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ ϛ'.

Ἀπάντησις εἰς τὴν μαρτυρίαν τῆς Ἀλεξιάδος, καὶ τῆς ἐπεισαγωγῆς τῶν Λατίνων. καὶ ὅτι μέχρι τῶν ἀποστολικῶν μόνον πράξεων, ἁπλῶς δεῖ δέχεσθαι ἡμᾶς τὰς ἱστορίας.

Ἀλλὰ ῥητέον πρὸς μὲν τὴν Ἀλεξιάδα πρῶτον, ὅπερ εἶπον ἐν τῇ ἑβδόμῃ συνελεύσει τοῦ Φλωρεντινοῦ συλλόγου οἱ πατέρες ἡμῶν τοῖς Λατίνοις, προσοισαμένοις εἰς μαρτυρίαν τὸν Σωζόμενον μάρτυρα, ἀπεκρίθησαν γὰρ διὰ τοῦ Βασιλέως καὶ εἶπον, εἰ προσῆκόν ἐστιν ἐν πράγμασι συνοδικοῖς ἱστορικοὺς ἀναγινώσκεσθαι. καὶ Λεόντιος ὁ σχολαστικὸς λέγει ἐν τῇ τρίτῃ πράξει τῆς ἱστορίας αὐτοῦ, μέχρι τῶν πράξεων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων κεκανόνισται ἡμῖν δέχεσθαι τὰς ἱστορίας ἁπλῶς, τὰς δὲ μετέπειτα ἁπλῶς οὐ καταδεχόμεθα. δεύτερον, ὅτι ἰδοὺ καὶ ἐνταῦθα τοῦ παπισμοῦ τὸ ἰδίωμα, ὃς ἵνα συστήσῃ τὰς καινοτομίας αὐτοῦ, προβάλλει γυναῖκας προφήτιδας εἰς μαρτυρίαν δι' ὀνειράτων, ταὐτὸν εἰπεῖν διὰ φασμάτων καὶ δι' ἄλλων τοιούτων, οὕτω καὶ οὗτοι καταφλυαροῦσιν, ὑφαίνοντες ἀράχνης ἱστόν. εἶτα ἡ Ἀλεξιὰς ἐπαρέχει τὴν καθόλου Ἔκκλητον τῷ Κωνσταντινουπόλεως, καταγέλαστός ἐστι, τὸ μὲν, ὅτι ἐκεῖνο, ὅπερ οὐδεὶς τῶν πρὸ αὐτῆς εἶπεν ἕτερος, οὐ μόνον ἄγιος, ἀλλ' οὐδὲ ἱστορικὸς δεκτὸς τῇ Ἐκκλησίᾳ, εἶπεν αὐτή. τὸ δὲ, ὅτι ἀντίκειται τοῖς Κανόσι τοῖς ἀνωτέρω εἰρημένοις πᾶσιν, οἵτινες ῥητῶς λέγουσιν εἶναι τὸν Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τὸν Ῥώμης, αὐτὴ δὲ ἐπιτίθησι τὸν Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῷ Ῥώμης, οὐδεὶς δὲ ἀντιλέγων ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις εἰσακουστέος, ἀλλὰ γενναίως ἀποβλητέος.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Ἀπάντησις εἰς τὰ τοῦ Ἀγκύρας Μακαρίου, καὶ τῶν λοιπῶν, ὅτι τὸ λέγεσθαι τοὺς Πατριάρχας Ἐξάρχους Διοικήσεως, καὶ ἔχειν τὴν καθόλου Ἔκκλητον τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῶν συνοδικῶν Κανόνων, καὶ βασιλικῶν Διαταγῶν, ψευδῶς δείκνυται ἐνταῦθα ἠρεῖσθαι. καὶ περὶ τοῦ ποσαχῶς λέγεται Ἔξαρχος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Πρὸς δὲ τὸν Ἀγκύρας καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν λέγομεν, ὅτι ἀληθῶς καὶ ὀρθοδόξως περὶ τῶν λοιπῶν ἔγραψεν ἡ πανιερότης αὐτοῦ, περὶ δὲ τοῦ παρόντος κεφαλαίου, ὅσον μὲν πρὸς τὴν Ἐπαρχίαν, καλῶς εἶπε, τὴν μέντοι Διοίκησιν κολοβοῖ, περισφίγγει γὰρ αὐτὴν ἐπὶ μόνην τὴν τοῦ Πατριάρχου ἐνορίαν, ὅπερ οὐχ οὕτως ἔχει, καθότι ἡ Διοίκησις ἐστὶ τῶν πολλαχῶς λεγομένων, ὡς ἐροῦμεν βιβλίου δεκάτου, μέρους τρίτου, κεφαλαίῳ ἐνάτῳ. εἶτα ψευδῶς λέγει, ὅτι ὁ Πατριάρχης λέγεται Ἔξαρχος. Ἔξαρχος μὲν γὰρ λέγεται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὀκταχῶς, πρῶτον, ὁ ἔχων πρεσβεῖα τιμῆς ἢ ἀπὸ τοῦ ἰδίου θρόνου, ἢ ἀπὸ τῆς ἀρετῆς, ἢ καὶ ἀπὸ τοῦ θρόνου καὶ τῆς ἀρετῆς, ὡς ἦσαν ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις οἱ τάδε καὶ τάδε Ἐπίσκοποι Ἔξαρχοι, καθὼς γράφει τὸ Συνοδικὸν, καὶ Φώτιος καὶ Γερμανὸς οἱ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχαι, καὶ Νεῖλος ὁ Ῥόδου, καί τινες ἀνώνυμοι, καὶ ἄλλοι ἔγκριτοι ἱστορικοί. δεύτερον, ὁ ἔχων αὐθεντίαν ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις, ὡς ἐλέγοντο ὁ μέγας Κύριλλος καὶ Μέμνων ὁ Ἐφέσου ἐν τῇ τρίτῃ Οἰκουμενικῇ, καὶ ὁ Πάπας Λέων καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιος ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι, καὶ ἰδὲ ἀνωτέρω τοὺς τόπους. τρίτον, ὁ αἴτιος, ἢ ὑπέρμαχος Αἱρέσεως τινὸς, ὡς ἐλέγοντο ὁ Νεστόριος καὶ ἄλλοι Αἱρεσιάρχαι, καὶ οἱ ἔκδικοι τῶν Αἱρέσεων αὐτῶν παρὰ τῶν Οἰκουμενικῶν καὶ ἄλλων Συνόδων καὶ πατέρων. τέταρτον, ὁ συστήματός τινος ὁμοφώνου, ἐπί τισιν αἰτίαις

ἡγου-

ἀγόμενος, ὡς ἐλέγετο ὁ Ἀντιοχείας Ἰωάννης παρὰ τῆς τρίτης Οἰκουμενικῆς, ἠρνήσατο γὰρ τοῦ ἀποστολικοῦ συνεδρίου. πέμπτον, ὁ Μητροπολίτης τῆς Ἐπαρχίας κατὰ τὸν ἕκτον Κανόνα τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου. ἕκτον, ὁ Μητροπολίτης, ἤτοι ὁ πρῶτος τῇ τάξει τῶν Μητροπολιτῶν ἑκάστης Διοικήσεως, ὡς λέγει ὁ ἕκτος Κανὼν τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς. ἕβδομον, οἱ ἐπίτροποι τῶν Πατριαρχῶν, πεμπόμενοι εἰς ἐξέτασιν καὶ διόρθωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ἐν ταῖς ἰδίαις ἐνορίαις. ὄγδοον, οἱ ἐπίτροποι πάντων τῶν Ἐπισκόπων, πεμπόμενοι εἰς τὸ συνάγειν τὰ δικαιώματα αὐτῶν ἐκ τῶν ὑποκειμένων αὐτοῖς λαῶν. ἐπὶ τούτων οὖν καὶ μόνων ἐῤῥέθη τὸ ὄνομα Ἔξαρχος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. ἐπὶ δὲ τῶν Πατριαρχῶν, ὅτι εἰσὶν Ἔξαρχοι τῶν Διοικήσεων, οὐδέποτε. ἐπὶ τούτων δὲ τῶν δύο Κανόνων ἐῤῥέθη τὸ Ἔξαρχος κατὰ τὸν ἕκτον τρόπον, εἶπε γὰρ Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως ἡ ἐν Χαλκηδόνι συμφώνως τῷ ἕκτῳ Κανόνι τῆς δευτέρας Συνόδου, ἥτις εἶπε τὴν Σύνοδον τῆς Διοικήσεως μείζονα τῆς Συνόδου τῆς Ἐπαρχίας, ἔστι δὲ ὁ λόγος εἷς καὶ ὁ αὐτός, ἡ μὲν γὰρ δευτέρα Σύνοδος εἶπε Σύνοδον Διοικήσεως, ἀφῆκε δὲ ἐννοεῖσθαι τῆς τοιαύτης Συνόδου τὸν πρωτεύοντα, τὸν πρῶτον δηλονότι Μητροπολίτην τῆς Διοικήσεως. ἡ δὲ ἐν Χαλκηδόνι εἶπεν Ἔξαρχον Διοικήσεως, ἀφῆκε δὲ ἐννοεῖσθαι τὸν πρῶτον κριτὴν τῆς Διοικήσεως Μητροπολίτην, τὸν κρίνοντα μετὰ τῶν Ἐπισκόπων τῆς τῶν Ἐπαρχιῶν Διοικήσεως, ὥστε εἷς καὶ ὁ αὐτὸς τῶν Συνόδων λόγος καὶ σκοπός ἐστι. καὶ γὰρ οἱ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου Κανόνες τῷ ἕκτῳ τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς Κανόνι ἠκολούθησαν καὶ ἐβεβαίωσαν. ὁ δὲ αὐτὸς Κανὼν τῆς δευτέρας, εἰ καὶ καθόλου ἐστὶν, ὅμως ἀποβλέπει καὶ εἰς τοὺς Ἐξάρχους ἐκείνους τῶν Διοικήσεων, οἵτινες οὐκ ἦσαν ὑποκείμενοι Πατριάρχῃ τινί. ὅθεν καὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι δοῦσα τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἐκείνων τῶν Μητροπολιτῶν τὰς χειροτονίας, οἵτινες ἔτι ἦσαν μεγάλων καὶ ἐνδόξων καὶ γειτνιουσῶν πόλεων τῇ βασιλευούσῃ πόλει, ἔδωκεν αὐτῷ καὶ τὴν κρίσιν ἐκείνων, ὡς εἴρηται, φυλάττουσα τὰ διωρισμένα ἐν Νικαίᾳ, ἵνα δηλαδὴ ἡ τῆς Ἐπαρχίας Σύνοδος τὰ τῆς Ἐπαρχίας θεωρῇ. φυλάττουσα δὲ καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς δευτέρας, οὐχ ἵνα τὰ τῆς Ἐπαρχίας ἀναθεωρῇ, ταῦτα γὰρ ἀδιάλυτα παντάπασιν εἶναι βούλεται ὅ,τε πέμπτος τῆς πρώτης Συνόδου Κανὼν, καὶ ὁ δεύτερος τῆς δευτέρας, ἀλλ' εἰ συμβαίνῃ ἀδυνατῆσαι τοὺς Ἐπαρχιώτας πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐπιφερομένων ἐγκλημάτων τῷ Ἐπισκόπῳ, τότε αὐτοὺς προσιέναι μείζονι Συνόδῳ τῶν τῆς Διοικήσεως Ἐπισκόπων ἐκείνης, ὑπὲρ τῆς αἰτίας ταύτης συγκαλουμένους. ἐπειδὴ δὲ ἔδωκε τῷ Κωνσταντινουπόλεως τὰς χειροτονίας τῶν Μητροπολιτῶν, εἰποῦσα, εἰ δὲ πρὸς τὸν τῆς Ἐπαρχίας Μητροπολίτην Ἐπίσκοπος, ἢ Κληρικὸς ἀμφισβητοίη, καταλαμβανέτω ἢ τὸν Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως, καὶ ἐπ' αὐτῷ δικαζέσθω, προσέθηκεν, ἢ τὸν τῆς βασιλευούσης πόλεως θρόνον, καὶ ἐπ' αὐτῷ δικαζέσθω. παλιλλογητέον. ἡ πρώτη Οἰκουμενικὴ εἶπεν ἐν τῷ πέμπτῳ Κανόνι, τῶν ἀκοινωνήτων γενομένων ὑπὸ τῶν καθ' ἑκάστην Ἐπαρχίαν Ἐπισκόπων, κρατείτω ἡ γνώμη κατὰ τὸν Κανόνα τὸν διαγορεύοντα, τοὺς ὑφ' ἑτέρων ἀποβληθέντας, ὑφ' ἑτέρων μὴ προσίεσθαι. ἡ δευτέρα Οἰκουμενικὴ εἶπεν ἐν τῷ δευτέρῳ Κανόνι, τὰ καθ' ἑκάστην Ἐπαρχίαν ἡ τῆς Ἐπαρχίας Σύνοδος διοικήσει κατὰ τὰ ἐν Νικαίᾳ ὡρισμένα. ἡ τετάρτη εἶπεν ἐν τῷ ἐνάτῳ Κανόνι, εἰ Κληρικὸς ἔχει πρᾶγμα πρὸς τὸν ἴδιον Ἐπίσκοπον, ἢ πρὸς ἕτερον, παρὰ τῆς Συνόδου τῆς Ἐπαρχίας δικαζέσθω. ἡ δευτέρα Οἰκουμενικὴ προσέθηκεν ἐν τῷ ἕκτῳ Κανόνι, εἰ ἀδυνατήσει ἡ τῆς Ἐπαρχίας Σύνοδος, ἡ μείζων Σύνοδος, ἤτοι ἡ τῆς Διοικήσεως τὰ ζητούμενα διαλύσει. ἡ τετάρτη οὖν τὸ ἐν τῷ ἕκτῳ Κανόνι τῆς δευτέρας εἰρημένον, περὶ μόνων τῶν ἐχόντων δικαιολογίαν τινὰ μετὰ τοῦ Μητροπολίτου αὐτῶν ἐξέλαβεν, ὁρίσασα ἵνα ταύτην ἢ ὁ Ἔξαρχος, ἤτοι ἡ Σύνοδος τῆς Διοικήσεως, ἢ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχης διαλύσῃ. οὐκ ἔδωκε δὲ οὔτε τῇ Συνόδῳ τῆς Διοικήσεως ἵνα ἀνακρίνῃ τὰ τῆς Συνόδου τῆς Ἐπαρχίας, οὔτε τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἵνα ἀνακρίνῃ τὰ τῆς Συνόδου τῆς Διοικήσεως, ἀλλὰ φυλάξασα τὴν τιμὴν τῆς Συνόδου τῆς Διοικήσεως, ἀφῆκεν εἰς τὸν ἔχοντα τὴν κρίσιν μετὰ τοῦ Μητροπολίτου, ἵνα, ἐὰν μὴ βουληθῇ κριθῆναι εἰς τὴν Σύνοδον τῆς Διοικήσεως, κριθῇ εἰς τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τοῦτο, ἐν τοῖς ὑποκειμένοις αὐτῷ Ἐπισκόποις, ἅπερ εἰ καὶ πασίδηλα, ἀλλ' ἀριδηλότερον γίνεται ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ εἰρημένων. οὐκ ἄρα ἀληθεύει ὁ Ἀγκύρας, τοὺς Πατριάρχας Ἐξάρχους λέγων τῶν Διοικήσεων, καὶ τὴν Ἔκκλητον ἢ τῶν ὑπ' αὐτοῖς Ἐπισκόπων καὶ Μητροπολιτῶν, ἢ αὐτῶν τῶν Πατριαρχῶν ἔχειν τὸν Κωνσταντινουπόλεως, ἀντικείμενον γάρ ἐστι τοῦτο τῇ τε θείᾳ γραφῇ καὶ τοῖς Κανόσι, καὶ ταῖς βασιλικαῖς διαταγαῖς, καὶ τῇ παραδόσει καὶ πράξει τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας. δεύτερον, ψεύδεται ὁ Ἀγκύρας, συκοφαντῶν τὸν μέγαν Ἰουστινιανὸν, ὁ γὰρ Ἰουστινιανὸς τὰς ἐνορίας τῶν Πατριαρχῶν Διοικήσεις εἶπεν, οὐ μὴν εἶπε καὶ τοὺς Πατριάρχας Ἐξάρχους τῶν Διοικήσεων. τρίτον, ὁ αὐτὸς λέγων διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν πόλιν ἐδόθη τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἡ Ἔκκλητος, τερατεύεται ἕνεκεν δύο τινῶν, ὧν τὸ μέν ἐστιν, ὅτι ὁ τρίτος Κανὼν τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς ἔδωκε τῷ Κωνσταντινουπόλεως πρεσβεῖα τιμῆς, Πατριαρχικὸν ἀξίωμα δηλονότι, καὶ οὐκ Ἔκκλητον, ἐπειδὴ τὴν Ἔκκλητον τῶν Ἐπισκόπων τῶν ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ καὶ τῇ Μητροπόλει συμβαινόντων ἔδωκε τῇ Συνόδῳ τῆς Διοικήσεως, καὶ κριτήριον ἕτερον οὐκ εἶπε, ἀλλ' ἢ μόνον τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ἐπήγαγε γὰρ ἐν τῷ ἕκτῳ Κανόνι, εἰ δέ τις καταφρονήσας τῶν κατὰ τὰ προδηλωθέντα δεδογμένων τολμήσειεν, ἢ βασιλικὰς ἐνοχλεῖν ἀκοὰς, ἢ κοσμικῶν Ἀρχόντων δικαστήρια, ἢ Οἰκου-

Οἰκουμενικὴν Σύνοδον ταράσσειν. πάντας ἀτιμάσας τοὺς τῆς Διοικήσεως Ἐπισκόπους, τὸν τοιοῦτον τὸν ἄνθρωπον εἰς κατηγορίαν μὴ εἶναι δεκτὸν, ὡς καθυβρίσαντα τοὺς Κανόνας, καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν λυμηνάμενον εὐταξίαν, οὐδὲ ἄρα ἡ ἐν Χαλκηδόνι οἶδε μείζονα Σύνοδον τῆς Συνόδου τῆς Διοικήσεως ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, ἀλλ᾽ ἢ μόνην τὴν Οἰκουμενικήν. τὸ δὲ ἕτερόν ἐστι, τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖσθαι. ἐνταῦθα σημείωσαι, ὅτι καὶ ἐκ τούτου δείκνυται ἀναντιρρήτως ἕκαστον τῶν Πατριαρχῶν μὴ λέγεσθαι Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως, λέγει γὰρ ὁ ἐκτὸς Κανὼν τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς, πάντας ἀτιμάσας τοὺς τῆς Διοικήσεως Ἐπισκόπους, ὅπερ ταὐτόν ἐστι τῷ ἀνωτέρω εἰρημένῳ, ὅτι Σύνοδος Διοικήσεως καὶ Ἔξαρχος Διοικήσεως ἑτέραν τάξιν ἔχουσι, παρ᾽ ἣν ἔχει ἕκαστος τῶν Πατριαρχῶν μετὰ τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ Ἐπισκόπων. τέταρτον, ἡ ἐν Χαλκηδόνι εἰποῦσα ἐν τῷ εἰκοστῷ ὀγδόῳ Κανόνι περὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως πολλὰ καὶ μεγάλα, ἐμέτρησεν αὐτὰ τοῖς πρεσβείοις τοῦ Ῥώμης, πλὴν τῆς τάξεως, οὐκ ἔχει δὲ ὁ Ῥώμης ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καθόλου Ἔκκλητον, ἄρα οὐδὲ ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἔχει. εἶτα ἐσαφήνισεν ἡ αὐτὴ ἐν τῷ αὐτῷ Κανόνι, ὅτι ὅσα ἔδωκεν αὐτὴ τῷ Κωνσταντινουπόλεως, ἦσαν ἐκεῖνα καὶ μόνα, ἅπερ ἔδωκεν αὐτῷ ἡ Οἰκουμενικὴ δευτέρα, ὅθεν καὶ ἐν τῷ Κανόνι καὶ ἐν τῇ πρὸς τὸν Ῥώμης ἐπιστολῇ εἶπεν, ὅτι ἀνενέωσε τὸν τρίτον Κανόνα τῆς δευτέρας, καὶ οὐδὲν πλέον. ὥστε οὐδὲν τῷ Κωνσταντινουπόλεως καινὸν ἔδωκεν ἡ ἐν Χαλκηδόνι, ἀλλ᾽ ἅπερ ἔδωκεν αὐτῷ ἡ δευτέρα, αὐτὴ ἀνέπτυξε καὶ ἐβεβαίωσεν, εἰ δὲ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ καί τι καινὸν, ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἐστὶν αἱ χειροτονίαι τῶν Μητροπολιτῶν, καὶ οὐδὲν ἕτερον, οὐ παρέχει δὲ τοῦτο τῷ Κωνσταντινουπόλεως δύναμιν Ἐκκλήτου ἐν ἀλλοτρίαις ἐνορίαις. πέμπτον, ἡ ἐν Χαλκηδόνι ἐβεβαίωσε τὰ πρεσβεῖα τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ἅπερ ἔδωκεν αὐτῷ ἡ δευτέρα, ἀλλ᾽ ἡ δευτέρα δοῦσα τῷ Κωνσταντινουπόλεως πρεσβεῖα, ὥρισε μὴ ὑπερβαίνειν τινὰ Ἐπίσκοπον ταῖς ἀλλοτρίαις Διοικήσεσιν, οὔτε περὶ χειροτονιῶν, οὔτε περὶ οἰκονομιῶν, ἀλλὰ τὰ τῆς Ἐπαρχίας ἡ Σύνοδος τῆς Ἐπαρχίας θεωρήσῃ κατὰ τὰ ἐν Νικαίᾳ ὡρισμένα, καὶ ἰδὲ ἀνωτέρω κεφάλαιον τρίτον. ἕκτον, ἡ δευτέρα οἰκουμενικὴ οὐκ ἔδωκεν τῇ Συνόδῳ τῆς Διοικήσεως Ἔκκλητον καὶ ἀνάκρισιν τῆς ἀποφάσεως, ἣν ποιήσει ἡ Σύνοδος τῆς Ἐπαρχίας, ἀλλ᾽ εἶπεν ὅτι, εἰ δὲ μὴ δυνηθῇ ἡ τῆς Ἐπαρχίας Σύνοδος διακρῖναι, ἡ Σύνοδος τῆς Διοικήσεως διακρινεῖ, ὡς οὖσα μείζων τῆς Ἐπαρχιακῆς Συνόδου. καὶ ὁ ἔνατος τῆς ἐν Χαλκηδόνι οὐκ εἶπε τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἔχειν τὴν Ἔκκλητον τῆς ἀποφάσεως, ἣν ποιήσει ἡ Σύνοδος τῆς Διοικήσεως, ἀλλ᾽ εἶπεν ὅτι, ὁ κρινόμενος μετὰ τοῦ Μητροπολίτου, καταλαμβανέτω ἢ τὸν Ἔξαρχον, ἤτοι τὴν Σύνοδον τῆς Διοικήσεως, ἢ τὸν Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχην, καὶ ἐπ᾽ αὐτῷ δικαζέσθω. τὸ δ᾽ ἐπ᾽ αὐτῷ δικαζέσθω, κοινόν ἐστι καὶ τῷ Ἐξάρχῳ τῆς Διοικήσεως, καὶ τῷ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχῃ. ἕβδομον, ὁ Ἀγκύρας ἔτι παρεξηγεῖται τὸ μέρος τοῦ Κανόνος τὸ, καταλαμβανέτω, καὶ λέγει, καταλαμβανέτω, τουτέστι μήτε τὸν Ῥώμης, μήτε ἄλλον Πατριάρχην δύνασθαι κωλύειν τοὺς ἀπὸ τῆς Ἐπαρχίας αὐτῶν ἀπερχομένους πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἐκκλήτου χάριν. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι τὸ καταλαμβανέτω, κοινόν ἐστι τῷ Ἐξάρχῳ τῆς Διοικήσεως καὶ τῷ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχῃ, ὡς καὶ τὸ, ἐπ᾽ αὐτῷ δικαζέσθω. εἶτα οὐδέποτε ἐνομίσθη ἢ ἐν Συνόδῳ, ἢ ἐν ἄλλῃ ἐκκλησιαστικῇ ὑποθέσει ὁ Κωνσταντινουπόλεως πρωτεύων τοῦ Ῥώμης, καὶ ἰδὲ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων τὰς πράξεις, καὶ πᾶσαν ἐκκλησιαστικὴν καὶ βασιλικὴν καὶ ἱστορικὴν συγγραφήν. καὶ ἐπὶ Ἰουστίνου τοῦ Θρακὸς ἠβουλήθη ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἐπιφάνιος προκαθίσαι τοῦ Πάπα Ἰωάννου, ἀλλ᾽ οὐκ ἠδυνήθη, καὶ ἰδὲ κατωτέρω βιβλίον πέμπτον. εἰ δὲ καὶ ὁ Βιγίλιος ἐπετιμήθη ἐπὶ τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ, οὐκ ἐπετίμησεν ὅμως αὐτῷ ὁ Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλ᾽ ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, οὐ μετὰ τὴν ἐπανέλευσιν ἀπὸ τῆς ἐξορίας, καὶ συγκατάθεσιν ἐν τοῖς τρισὶ κεφαλαίοις, ἡ Σύνοδος ἐφύλαξε τὰ πρωτεῖα τῆς τάξεως διόλου ἀκίβδηλα. καὶ ἐν ταῖς διαφοραῖς Σιμπλικίου καὶ Φίληκος μετὰ Ἀκακίου καὶ Εὐθυμίου καὶ Μακεδονίου, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν ταῖς μάχαις Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου καὶ Ἰωάννου τοῦ νηστευτοῦ, καὶ καθεξῆς, οὐδέποτε οὐδεὶς Χριστιανὸς εἶπε τὸν Κωνσταντινουπόλεως μείζονα τοῦ Ῥώμης, οὔτε ἔχειν, εἴπερ, τὸν Κωνσταντινουπόλεως τὴν Ἔκκλητον τοῦ Ῥώμης, οὔτε αὐτοὶ οἱ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχαι, διαφερόμενοι πολλάκις μετὰ τῶν Παπῶν, εἶπόν τι τοιοῦτον, ἀλλὰ μόνον τὰ ἴσα πρεσβεῖα. ὥστε τοῦτο μόνοι τρεῖς ἐφαντάσθησαν, Νικόλαος Μεθώνης, Μακάριος Ἀγκύρας, καὶ ἡ Ἀλεξιὰς (οἷς ἠκολούθησαν καὶ οἱ νέοι Αἱρετικοὶ) ἀγωνιζόμενοι κατὰ τῆς ἀναφυείσης ἐν ἐσχάτοις καιροῖς τυραννίδος τοῦ Ῥώμης, δέον ὅμως τἀληθῆ προτιμᾶν πάσης ἄλλης πειθοῦς καὶ εὑρεσιολογίας. σὺ δὲ πρόσθες, ὅτι ἐν πάσαις ταῖς διαφοραῖς ταῖς συμβεβηκυίαις ἀναμεταξὺ τῶν δύο θρόνων Ῥώμης καὶ Κωνσταντινουπόλεως, οὐ προὐβάλετο ὁ Κωνσταντινουπόλεως τούτους τοὺς Κανόνας, ἵνα δείξῃ ὅτι πρωτεύει τοῦ Ῥώμης, ὡς καὶ ὁ Ῥώμης οὐ προὔτεινε τὸ θέσπισμα τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἵνα δείξῃ ὅτι πρωτεύει ἐξουσιαστικῶς τοῦ Κωνσταντινουπόλεως. καὶ ἰδὲ ἀνωτέρω βιβλίου πρώτου κεφάλαιον εἰκοστὸν πρῶτον. ὄγδοον, ὁ αὐτὸς Ἀγκύρας παρεξηγεῖται τὸν ἐκτὸν Κανόνα τῆς δευτέρας, λέγων Ἐξάρχους Διοικήσεως τοὺς Πατριάρχας, καθότι ἐκείνη εἶπε Σύνοδον Ἐπαρχίας καὶ Διοικήσεως, καὶ Οἰκουμενικὴν, οὐ μὴν καὶ τοὺς Πατριάρχας ἐνόησεν Ἐξάρχους τῆς Διοικήσεως, ἐπειδὴ τότε οὐκ εἶχον πάντες οἱ Πατριάρχαι ἐξουσίαν, ὡς ἔχουσι νῦν εἰς τὰς Ἐπαρχίας, ὅθεν μήτε ἐχειροτόνουν ἁπλῶς τοὺς Μητροπολίτας, ἀλλ᾽ ἔλαβον αὐτὴν τελείως εὐταξίας χάριν ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ. εἶτα καθ᾽ ἑαυτοῦ λαλεῖ ὁ Ἀγκύρας, ἡ γὰρ δευτέρα Οἰκουμενικὴ

ὥρισεν

ὥρισαν ἵνα κρίνῃ τελέως ἡ Σύνοδος τῆς Διοικήσεως, ὅπερ ἐὰν ἀπορῶν ὁ τῆς Ἀγκύρας, ὅτι ἐστὶν ἡ τοῦ Πατριάρχου, οὐκ ἀφῆκεν ὁ Σύνοδος ἄλλον κριτὴν ἕτερον ἀνακρίνοντα τὴν κρίσιν τοῦ Ἐξάρχου τῆς Διοικήσεως, ἀλλ' ἢ μόνην τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, καὶ ἰδὲ τὸν Κανόνα. ἔνατον, ψεύδεται ἔτι φανερῶς ὁ αὐτὸς, μαχόμενος γὰρ τῆς τοιαύτης ἐπιπλάσεως Ἐκκλήτου τοῖς ἀνωτέρω πολλάκις σημειωθεῖσιν Ἀποστολικοῖς καὶ Συνοδικοῖς Κανόσι, καὶ ταῖς βασιλικαῖς Νεαραῖς, λέγει, ὅτι οὐκ ἐμποδίζουσιν οἱ Κανόνες, ἐὰν οὔσης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, κριθῇ ἐν αὐτῇ ὁ βουλόμενος, ἀλλ' ἵνα, μὴ οὔσης Οἰκουμενικῆς, κρίνῃ ὁ Κωνσταντινουπόλεως, ἤτοι ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης, ἀλλὰ περὶ τούτου διείληπται ἀνωτέρω κεφαλαίῳ πρώτῳ Παραγράφῳ δεκάτῳ ὀγδόῳ, ὅπου ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιος ζητήσας τοῦτο παρὰ τῆς Συνόδου, καὶ πολλὰ ἀγωνισάμενος, καὶ πολλὰ εἰπὼν, οὐδὲ κἂν λόγου ἠξιώθη παρ' αὐτῆς. τῶν γὰρ εἰρημένων Κανόνων ὁ σκοπός ἐστιν, ἵνα, μὴ οὔσης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, κρίνῃ ἡ Ἐπαρχία, καὶ ἡ Διοίκησις, καὶ ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, ἡ τετάρτη ἔδωκε τῷ Κωνσταντινουπόλεως τὰς χειροτονίας τῶν Μητροπολιτῶν, γέγονε μείζων ἡ Πατριαρχικὴ Σύνοδος τῆς Συνόδου τῆς Διοικήσεως, οὐκ ἀφῄρηκε μέντοι τὴν Σύνοδον τῆς Διοικήσεως, ἀλλὰ μόνον ἔδωκε χώραν τῷ βουλομένῳ, ἂν μὴ βουληθῇ κριθῆναι εἰς τὸν Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως, κριθῆναι εἰς τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. δέκατον, ψεύδεται ὁ αὐτὸς, λέγων, ὅτι τοὺς Κανόνας τούτους, ἤτοι τὸν ἔνατον καὶ δέκατον ἕβδομον τῆς ἐν Χαλκηδόνι οὕτως ἐννοουμένους, ἐδέξατο ὁ Πάπας Ῥώμης, καὶ ἡ ἐν Ῥώμῃ Ἐκκλησία, καθότι ἡ ἐν Ῥώμῃ Ἐκκλησία (εἰ καὶ παραλόγως) ἐβούλετο ἔχειν τὸν Κωνσταντινουπόλεως τὸν πέμπτον τόπον, καὶ μὴ τὸν δεύτερον. καὶ πῶς ἐδέχθη, ἵνα ἔχῃ ὁ Κωνσταντινουπόλεως τὴν καθόλου Ἔκκλητον, μὴ εἰδότων μάλιστα παντελῶς μήτε τοῦ Πάπα Λέοντος, μήτε τῆς ἐν Ῥώμῃ Ἐκκλησίας, μήτε ἄλλης, μήτε αὐτῆς τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸ τοιοῦτον τῆς καθόλου Ἐκκλήτου ἀσεβέστατον καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα. ἑνδέκατον, ἔτι ψεύδεται ὁ αὐτὸς, λέγων, ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως, εἰ καὶ τῇ τάξει ἐλάττων ἐστὶ τοῦ Πάπα, ἔχει ὅμως τὴν καθόλου Ἔκκλητον, οὐδὲ λόγος ἔστι τὸ τὸν ἐλάττονος ὄντα βαθμοῦ δύνασθαι μείζονα ἔχειν ἀξίαν, παπιστικός ἐστιν ὑπὲρ τῶν Καρδηνάλεων, καὶ ἰδὲ κατωτέρω βιβλίου δεκάτου μέρους ἕκτου κεφάλαιον πρῶτον. δωδέκατον, ὁ αὐτὸς προβάλλει ἐπιχειρήματα ἀπὸ τῶν Νεαρῶν καὶ Κανόνων, ἅπερ ἡμεῖς τεθείκαμεν ἀνωτέρω ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ μετὰ τῆς ἑρμηνείας αὐτῶν, καὶ γὰρ ἀπεδείξαμεν λαμπρῶς, ὅτι ἕκαστος Πατριάρχης κριτὴς καὶ οἰκονόμος ἐστὶ τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ συμβαινόντων, ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως οὐ πέμπει Σταυροπήγια ἐν ταῖς ἐνορίαις τῶν ἄλλων Πατριαρχῶν, ἀλλ' ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις τῶν ὑπ' αὐτὸν Μητροπολιτῶν, ὅτι μόνων τῶν ὑπ' αὐτῷ τὰς ἀμφισβητήσεις ἐπιδιορθοῖ, καὶ μόνοις αὐτοῖς τῶν συμβαινόντων καθίσταται διαιτητὴς καὶ οἰκονόμος. ἀλλὰ καὶ τοῦτο ῥητέον, ὅτι καὶ παρὰ τοῦ Ἰουστινιανοῦ προσέτι ἡ Κωνσταντινουπόλεως Ἐκκλησία λέγεται κεφαλὴ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ὅτι τῶν ἄλλων τὴν πρεσβείαν ἔχει, ἀλλ' ἐννοοῦνται οἱ λόγοι περὶ μόνων τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ, καὶ ἰδὲ κατωτέρω βιβλίου πέμπτου κεφάλαιον δέκατον ἔνατον. δέκατον τρίτον, ὁ αὐτὸς ἀπάδοντα λαλεῖ, προβάλλων γὰρ τὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ὅτι τὰς ἀναφυομένας κανονικὰς ἀμφισβητήσεις ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ ἔδει τέμνεσθαι παρὰ γνώμην τοῦ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς αὐτοῦ Συνόδου, ὅτι ἔχει τὰ προνόμια τῆς ἀρχαίας Ῥώμης, καὶ βούλεται καὶ ἐκ τούτου τὸν Κωνσταντινουπόλεως μείζονα εἶναι τοῦ Ῥώμης, καὶ τὴν Ἔκκλητον ἔχειν τῶν Πατριαρχῶν. ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι ἀνωτέρω εἶπεν, ὅτι ἔχοντος τοῦ Κωνσταντινουπόλεως τὴν Ἔκκλητον καὶ τῶν ὑποκειμένων τῷ Ῥώμης, οὐδὲν ὁ Ῥώμης ὑστερήθη, ὧν εἴληφεν ἐξ ἀρχῆς. νῦν δὲ λέγει, ὅτι ἡ Κωνσταντινούπολις ἔχει τὰ προνόμια τῆς ἀρχαίας Ῥώμης, ἅπερ ἐὰν ἐννοήσωμεν, ὅτι ὅσα ἔχει ὁ Ῥώμης, ἔχει καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως κατά τι ἰδικὸν ἀξίωμα, ἀφίεται ὁ παπισμὸς βεβαιούμενος, καὶ εἰ ἔχει ὁ Ῥώμης, μόνος ἔχει, οὐ μὴν καὶ δεύτερος, ἀλλὰ πάλιν βεβαιοῦται ὁ παπισμός, οὐδὲν γὰρ ἔχει ὁ Ῥώμης, πλὴν τῆς τάξεως, ὅπερ οὐκ ἔχουσι καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι. εἰ δὲ ὅτι ὁ Ῥώμης εἶχε πρεσβεῖα Ἐκκλήτου, ἀλλὰ ταῦτα λαβὼν ἔχει ὁ Κωνσταντινουπόλεως, ἀπατῶσαν οἱ περὶ τὸν Ἀγκύρας, πότε ἔλαβε, καὶ παρὰ τίνος ἔλαβε; καὶ ὅτι μὲν γὰρ τοῦ Πάπα ἀποστατήσαντος, μόνος ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν τῇ ἰδίᾳ τάξει, ἐστὶ πρῶτος τῶν Πατριαρχῶν κατ' αὐτὴν καὶ μόνην τὴν τάξιν, δῆλον, οὐ μὴν δὲ καὶ ἔλαβέ τι τρόπῳ τοιούτῳ, ὥστε τυραννεῖν τὴν Ἐκκλησίαν ὥσπερ ὁ Πάπας, εἰ ἀφέντα τὸν Πάπαν τοὺς νεωτερισμοὺς, καὶ ἐλθόντα εἰς τὴν ἀρχαίαν λαμπρότητα τῆς εὐσεβείας, μὴ δύνασθαι εἶναι ἐκεῖνον πρῶτον, καὶ δεύτερον τὸν Κωνσταντινουπόλεως; τοῦτο γὰρ γελοῖον, καὶ οὐδαμοῦ χριστιανῷ φορητόν. δεύτερον, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐστίν, ὅτι ἐπειδὴ ἡ Θεσσαλονίκη ὑποκειμένη οὖσα τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως, εἶχεν ὑφ' ἑαυτὴν σχεδὸν πᾶσαν τὴν ἐνορίαν, ἣν ἔδωκεν ὁ Ἰουστινιανὸς τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀχρίδος, ὡρίσθη, ἵνα, ἐπειδὴ ὁ Ἀχρίδος ἀπεσπάσθη μέρους τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔχῃ ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐνορίᾳ λύειν τὰς προσπιπτούσας ἀμφιβολίας, οὐ μὴν ὅτι ἐκ τούτου ἔλαβεν Ἔκκλητον ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ. τοσαῦτα εἰπὼν ὁ Ἀγκύρας θυμῷ τῷ πρὸς τὸν Ῥώμης, καὶ παρέχων τὴν καθόλου Ἔκκλητον τῷ Κωνσταντινουπόλεως, οὐκ ἐδυνήθη κἂν ἓν καὶ μόνον παράδειγμα εἰπεῖν, ἀλλ' ἢ μόνον ὅτι ὁ Ἀκραγαντίνων Γρηγόριος ἐκρίθη κελεύσει τοῦ Βασιλέως, καὶ γνώμῃ καὶ Τοποτηρηταῖς τοῦ Κωνσταν-

τινου-

ινουπόλεως ὑπὸ τοῦ Πάπα. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι τοῦτο οὐ δίδωσιν Ἔκκλητον τῷ Ῥώμης, ἢ τῷ Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ παρέχει τὴν δύναμιν τῆς κρίσεως τῇ Συνόδῳ, ὅπερ ἐστὶ Νόμος φυσικὸς καὶ θεῖος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἵνα ἡ καθόλου κοινότης, ἀναμάρτητος οὖσα, κρίνῃ, ἀνακρίνῃ, καὶ διακρίνῃ Πάπας καὶ Πατριάρχας καὶ πάντα Ἐπίσκοπον καὶ πάντα Χριστιανόν. οἱ δὲ Ῥώμης καὶ Κωνσταντινουπόλεως πολλάκις ἥμαρτον οὐ μόνον ἠθικῶς, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς ἀσεβεστάταις Αἱρέσεσιν, Ἀρειανῶν δηλονότι, Πνευματομάχων, Νεστοριανῶν, Μονοφυσιτῶν, Μομοθελητῶν καὶ Εἰκονομάχων, καὶ ἐκρίθησαν καὶ κατεκρίθησαν καὶ οὗτοι ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ὡς καὶ πᾶς ἄλλος τοιοῦτος χρηματίσας Αἱρετικός. μεματαίωνται ἄρα μετὰ τῶν ἐπιχειρημάτων τῶν περὶ τοῦ Ἀγκύρας καὶ οἱ πεισματικοὶ λόγοι τῶν Νέων Αἱρετικῶν περὶ τῆς ἐπὶ πάντων Ἐκκλήτου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως. τίνα δὲ τιμὴν ἔχει ἰδικὴν ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐπὶ τῶν Πατριαρχῶν, ἰδὲ κατωτέρω βιβλίου δεκάτου, μέρους δευτέρου, κεφάλαιον ἕκτον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ Ἐκκλήτου, καὶ τί ἐστιν Ἔκκλητος, καὶ πῶς δέχεται αὐτὴν ἡ Ἐκκλησία, καὶ πῶς ἐννοεῖται τὸ μὴ ὑποκεῖσθαι Ἐκκλήτῳ ἑκάστου τῶν Πατριαρχῶν τὸ κριτήριον, καὶ τίνα ἀναλογεῖ ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος.

ΕΝ τῷ πρώτῳ τόμῳ τῶν Βασιλικῶν λέγεται, τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν ἀπειρίαν τοῦ δικάσαντος ἐπανορθοῦται ἡ Ἔκκλητος. Ἔκκλητος δέ ἐστιν αἰτίασις καὶ μέμψις ἀποφάσεως. ἄλλως. Ἔκκλητός ἐστιν ἡ ἀπὸ δικαστηρίου οἱουδήποτε ἐφ' ἕτερον μεῖζον δικαστήριον ἀγωγή. βιβλίῳ ἐνάτῳ, Τίτλῳ πρώτῳ. ὁ Σουΐδας δὲ ὑπογράφει αὐτὴν λέγων, Ἔκκλητός ἐστιν ἡ ἐπὶ Σύνοδον παραίτησις. συνᾴδει δὲ τὰ βασιλικὰ μετὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ἐκκλήτων, ἐν τῷ ἀνωτέρῳ γὰρ κεφαλαίῳ ἐῤῥέθη παρὰ τῶν Βασιλέων, ὁ δὲ ἔχων ἀγωγὴν Κληρικὸς, καὶ ὑπόπτως ἔχει πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον, τουτέστι διὰ πάθος τι, ὃ ἔχει ὁ Ἐπίσκοπος κατ' αὐτοῦ, ἢ δι' ἀπειρίαν τῶν Κανόνων, ἵνα ἀπέρχηται πρὸς τὸν Μητροπολίτην τῆς Ἐπαρχίας καὶ τὴν Σύνοδον αὐτοῦ, εἰ δὲ καὶ παρ' αὐτῆς, ἤτοι τῆς Συνόδου τῆς Ἐπαρχίας οἰηθείη βεβλάφθαι, ἵνα, διὰ τὰ αὐτὰ αἴτια τῆς ἀδικίας καὶ τῆς ἀπειρίας, ἐπικαλῆται τὸν Πατριάρχην τῆς Διοικήσεως, πρὸς διόρθωσιν δηλονότι τῆς ἀδικίας καὶ τῆς ἀπειρίας, εἰ ἐκρίθη. τῆς αὐτῆς δέ ἐστι δυνάμεως καὶ ὁ ἕτερος ὅρος ὁ λέγων, ἀγωγὴ ἀπὸ δικαστηρίου ἐφ' ἕτερον μεῖζον δικαστήριον, ὅπερ ταὐτόν ἐστι τῷ, ἡ ἐπὶ Σύνοδον παραίτησις, τουτέστιν ἀπὸ τῆς ἐλάττονος ἐπὶ τὴν μείζονα. ἐπειδὴ δὲ ἐν τοῖς πολιτικοῖς ἡ τοῦ Ἐπάρχου ἀπόφασις Ἔκκλητον οὐκ ἐπιδέχεται, οὕτως ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ἡ τοῦ Πατριάρχου ἀπόφασις Ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκειται, οὐδὲ ἀναψηλαφᾶται ὑπ' ἄλλου τινός. ἀλλ' ἐπειδὴ πολλάκις συμβαίνουσιν ἀμφιβολίαι τινὲς τῶν δίκην ἐχόντων, ἃς τεμεῖν οὐ δύναται ὁ Ἔπαρχος, θεωρεῖ ταύτας καὶ ἀποφαίνεται αὐτὸς ὁ ἴδιος Βασιλεύς. οὕτω καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ συμβαίνουσί τινες ἀμφιβολίαι, ἃς οὐ δύναται τεμεῖν οὔτε ὁ Πατριάρχης, οὔτε τινὲς τῶν Πατριαρχῶν, εἰ δὲ καὶ τέμνωσιν, ἀλλ' ἐπισφαλῶς, ἢ ἀπιθάνως, οὐ γὰρ πιστεύουσι μόνοις αὐτοῖς οἱ λαοί, λύει δὲ ταύτας, καὶ βεβαιοῖ τὰς τῶν πιστῶν συνειδήσεις ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ἥτις εἰ καὶ τῶν Πατριαρχῶν τινι κέκριταί τι, ἢ ἀδικίαν, ἢ ἀπειρίαν ὑποσημαῖνον, ἐξετάζει, ἀναψηλαφᾷ, καὶ διορθοῖ, ἵνα καὶ ἀποδέχηται πᾶς ὀρθόδοξος, πλὴν τῶν ἀποβεβλημένων, οἵτινες ἀντιπίπτοντες ἀεὶ τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ, καὶ αὐτῇ τῇ ἁγίᾳ γραφῇ ἀντίκεινται. οὕτως ἔκριναν αἱ Σύνοδοι τὰ τῶν Αἱρετικῶν προβλήματα, οὕτω τὴν ἁγίαν γραφὴν ἡρμήνευσαν, οὕτω τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐβεβαίωσαν, οὕτως ἐξήτασαν τὰς ἐπιστολὰς τῶν Πατριαρχῶν καὶ τῶν Παπῶν, Κελεστίνου, Λέοντος, Ἀγάθωνος, Ἀδριανοῦ, Κυρίλλου, Σωφρονίου, Σεργίου, Ὀνωρίου, Κύρου, καὶ Θεοδώρου Ἱεροσολύμων, καὶ τὰς μὲν εὐσεβεῖς ἐδέξαντο, τὰς δὲ κιβδήλους κατέκρινον, οὐ γὰρ εἰ καὶ ἑκάστου τῶν Πατριαρχῶν τὸ κριτήριον Ἐκκλήτῳ οὐχ ὑπόκειται, ἀλλὰ τοῦτο ἐννοεῖται περὶ τοῦ μὴ δύνασθαί τινα τῶν Πατριαρχῶν κριτὴν γενέσθαι ἐπὶ τὴν τοῦ ἑτέρου Πατριάρχου ἀπόφασιν, οὐ περὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἥτις ἀνακρίνει τὰ κεκριμένα πάντα ὑπὸ πάντων τῶν Πατριαρχῶν, ὡσεὶ μὴ ὅλως ἐκρίθησαν. εἰ δὲ ἐν τοῖς περὶ πίστεως καὶ ὁ ἐλάττων Ἐπίσκοπος καὶ μερικὴ Σύνοδος μέμφεται, εἴπερ τις Πατριάρχης ἐφρόνησεν, ἢ ἔκρινε κακῶς, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐν Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ ἀναθεωρεῖται καὶ διακρίνεται, ὥστε ἀναντίῤῥητόν ἐστι τὸ εἰρημένον, ἤτοι τὸ, ὅντινα λόγον ἔχει ὁ Αὐτοκράτωρ ἐν τῇ πολιτείᾳ, τὸν αὐτὸν ἔχει ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ Β΄.

Περὶ τοῦ τίς μόνος καὶ πρῶτος τοῖς αὐτὸν καθῃρηκόσι βιβλίον Ἐκκλήτου διαπεμψάμενος, μεῖζον ἐπεκαλέσατο κριτήριον, ὁμοίως καὶ ἄλλοι μετ᾽ αὐτόν, καὶ πῶς ἡ τοιαύτη Ἔκκλητος ἐννοεῖται, καὶ πῶς ἐκκαλοῦνται οἱ καθαιρεθέντες, καὶ ὅτι οὐ συμφωνεῖ ἡ Ἔκκλητος αὕτη τοῖς πολιτικοῖς Νόμοις.

Ὁ Σωκράτης ἱστορεῖ βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ τεσσαρακοστῷ, λέγων, ἰστέον ὅτι Κύριλλος ὁ Ἱεροσολύμων ὕστερον κατηγορήθη, καὶ διατὶ μὲν, οὐκ ἔχω φράσαι, καθῃρέθη δὲ, ὅτι ἐπὶ τὸ κριθῆναι καλούμενος ἐφεξῆς δύο ἐνιαυτῶν διέφυγε, τὰς κατηγορίας εὐλαβούμενος, καθαιρεθεὶς δ᾽ ὅμως, Ἐκκλήτου βιβλίον τοῖς καθελοῦσι διαπεμψάμενος, μεῖζον ἐπεκαλέσατο δικαστήριον, οὗ τῇ Ἐκκλήτῳ καὶ ὁ Βασιλεὺς Κωνστάντιος ἐγεγόνει σύμψηφος. τοῦτο μὲν οὖν μόνος καὶ πρῶτος παρὰ τὸ σύνηθες ἐκκλησιαστικῷ Κανόνι Κύριλλος ἐποίησεν, Ἐκκλήτῳ ὡς ἐν δημοσίῳ δικαστηρίῳ χρησάμενος, τότε δὲ ἐν τῇ Σελευκείᾳ παρὼν κριθησόμενος. ταῦτα ὁ Σωκράτης. τοῦτο δὲ τοῦ Κυρίλλου, ὡς οἶμαι, οὕτως ἐννοητέον, ὅτι οἱ καθαιρεθέντες ὁποσδήποτε Ἐπίσκοποι, ἔμενον ἐν τῇ κρίσει τῆς καθαιρησάσης αὐτοὺς Συνόδου, ἐζήτουν δὲ μείζονα Σύνοδον ἀπολογηθῆναι πρὸς ἀνάκρισιν καὶ δικαίωσιν, ὡς σαφῶς διορίζεται ὁ δωδέκατος Κανὼν τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου. ὁ δὲ Κύριλλος καθαιρεθεὶς, καταφρόνησε τῆς καθαιρέσεως, καὶ μεῖζον ἐπεκαλέσατο δικαστήριον, χωρὶς τοῦ μεῖναι ἐν τῇ κατακρίσει, ἣν πεποιήκασιν αὐτῷ οἱ καθῃρηκότες αὐτόν, ὅπερ ἀντίκειται τῷ ἐκκλησιαστικῷ Κανόνι καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ παραδόσει, τοῦτο δὲ βεβαιοῖ ὁ τέταρτος Κανὼν τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου. ἐμέμφθη τὸν Κανόνα ὁ Χρυσόστομος καὶ ὁ Ῥώμης Ἰννοκέντιος, ὡς μαρτυροῦσι Σωκράτης καὶ Σωζόμενος, ἀλλ᾽ οὐδὲν ἐδυνήθησαν, ἐπειδὴ ἐβεβαίου αὐτὸν ἡ ἀρχαία συνήθεια. ὅθεν καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ πράξει τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου ἀνεγνώσθη καὶ ἐβεβαιώθη. ὅτι δὲ ἀντικείμενόν ἐστι τῷ ἐκκλησιαστικῷ Κανόνι τὸ κριθῆναι ὑπὸ Συνόδου, καὶ χωρὶς ἀπολογίας πρὸς ἑτέραν Σύνοδον ἐνεργεῖν τὰ ἐκκλησιαστικά, μάρτυς ὁ μέγας Ἀθανάσιος, λέγων ἐν τῇ δευτέρᾳ ἀπολογίᾳ, Πέτρος παρ᾽ ἡμῖν, πρὸ μὲν τοῦ διωγμοῦ γέγονεν Ἐπίσκοπος, ἐν δὲ τῷ διωγμῷ καὶ ἐμαρτύρησεν, οὗτος Μελίτιον ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου, λεγόμενον Ἐπίσκοπον, ἐπὶ πολλαῖς ἐλεγχθέντα παρανομίαις καὶ θυσίᾳ, ἐν κοινῇ Συνόδῳ τῶν Ἐπισκόπων καθεῖλεν. ἀλλὰ Μελίτιος οὐ πρὸς ἑτέραν Σύνοδον κατέφυγεν, οὐδὲ ἐσπούδασεν ἀπολογήσασθαι τοῖς μεταταῦτα, σχίσμα δὲ πεποίηκε. καὶ κατωτέρω, εὐθὺς δὲ τοὺς Ἐπισκόπους λοιδορεῖν ἤρξατο, καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ σημειῶσαι, ὅτι Μελίτιος μὴ ὑπείξας τῇ καθαιρέσει, κατεκρίθη, τοῦτο ὅμως τοῖς πολιτικοῖς Νόμοις οὐ συμφωνεῖ, ἐν γὰρ τοῖς πολιτικοῖς Νόμοις, γενομένης ἀποφάσεως τοῦ δικαστοῦ, ὁ μὴ εὐθὺς, ἢ μετὰ ποσαύτας διωρισμένας ἡμέρας ἀπαγορεύσας αὐτήν, ἀλλὰ σιωπήσας, οὐ δύναται τοῦ λοιποῦ ἐφ᾽ ἕτερον δικαστήριον ἐκκαλέσασθαι τὴν δίκην. ἐν δὲ τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὁ μείνας ἐν τῇ ἀποφάσει τῆς Συνόδου, δύναται ἐφ᾽ ἕτερον δικαστήριον τὴν ἀγωγὴν ἐκκαλέσασθαι καὶ πολλοῦ διαγενομένου χρόνου. εἰ δὲ παραιτήσηται τὴν κατ᾽ αὐτοῦ τῆς Συνόδου ἀπόφασιν, ὑστέρηται πάσης ἀπολογίας, ἐπειδὴ οὐ δύναται ἐφ᾽ ἑτέραν Σύνοδον ἀγαγεῖν τὴν δίκην αὐτοῦ.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Ὅτι ἐκ τῶν εἰρημένων ἀνωτέρω περὶ Ἐκκλήτου, δείκνυται ἐνταῦθα τὴν πατριαρχικὴν ἀπόφασιν μὴ δέχεσθαι Ἔκκλητον ἐπ᾽ ἄλλον Πατριάρχην, ἀλλ᾽ ἢ ἐπὶ Οἰκουμενικὴν Σύνοδον. καὶ περὶ ἑρμηνείας διεφθαρμένης τοῦ ἐνάτου καὶ δεκάτου ἑβδόμου Κανόνος τῆς παρούσης Συνόδου ὑπὸ τῶν σοφῶν παπιστῶν, οὐ περὶ Ἐκκλήτου ἀποφαίνεσθαι τοὺς Κανόνας λεγόντων, κατὰ τὸν Μεθώνης, ἀλλὰ κατὰ Βησσαρίωνα περὶ τοῦ πρώτου κριτηρίου, ὅ ἐστι τὸ ἔσχατον τοῦ κοινοῦ πατρὸς καὶ Διδασκάλου, δηλαδὴ τοῦ Ῥώμης. καὶ περὶ τῆς ὀρθῆς ἑρμηνείας τοῦ ἐνάτου Κανόνος, δι᾽ ἧς ἡ ἀναίρεσις τῆς ἐθελοθρησκείας τοῦ Μεθώνης Νικολάου.

Οὕτω διωρισμένης τῆς Ἐκκλήτου δι᾽ ἀναποδείκτων λόγων ἐνταῦθα, φανερόν ἐστιν, ὅτι ἡ Πατριαρχικὴ ἀπόφασις οὐ δέχεται Ἔκκλητον ἐπ᾽ ἄλλον Πατριάρχην, ἀλλ᾽ ἢ εἰς οἰκουμενικὴν Σύνοδον, καὶ τοῦτο περὶ τῶν αἰτίων ὧν εἴπομεν ἀνωτέρω. οἱ δὲ παπισταὶ ζητοῦντες συστῆσαι τὸ μοναρχικὸν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀξίωμα, καὶ ὑποθέμενοι καινὴν καὶ πρόσφατον Ἔκκλητον, οὐ λέγουσιν αὐτὴν πάντοτε Ἔκκλητον, ἀλλὰ διαφόροις ὀνόμασι προσαγορεύουσι, καὶ δὴ καὶ τὸν Κωνσταντινουπόλεως ποτὲ μὲν πέμπτον τιθέασι, ποτὲ δὲ πρῶτον λέγουσι, καὶ πάντοτε σοφίζονται πρὸς ἀπάτην τῶν ἁπλουστέρων. λέγουσιν οὖν ἐνταῦθα, δῆθεν δυσχεραίνοντες πρὸς τοὺς λόγους τοῦ Μεθώνης Νικολάου, βιβλίῳ πρώτῳ κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα, προβάλλοντος τοὺς διαληφθέντας Κανόνας τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου τὸν ἔνατον καὶ δέκατον ἕβδομον, τοὺς λέγοντας, εἴ τις Κληρικὸς πρᾶγμα ἔχει πρὸς τὸν ἴδιον, ἢ καὶ πρὸς ἕτερον Ἐπίσκοπον, παρὰ τῇ Συνόδῳ τῆς Ἐπαρχίας δικαζέσθω. εἰ δὲ πρὸς τὸν τῆς αὐτῆς Ἐπαρχίας Μητροπολίτην Ἐπίσκοπος, ἢ Κληρικὸς ἀμφισβητοίη, καταλαμβανέτω ἢ τὸν Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως, ἢ τὸν τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως

θρόνον,

θρόνον, καὶ ἐπ' αὐτῷ δικαζέσθω. συνάγειν οὖν δοκεῖ ἐκ τούτου ὁ Νικόλαος, ὅτι ἡ καθόλου Ἔκκλητος ἐδόθη ὑπὸ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου τῷ Κωνσταντινουπόλεως. ἀποκρίνονται πρὸς τοῦτο οἱ παπισταὶ ὥσπερ καὶ εἰς τὰ τοῦ Ἀγκύρας, διαιροῦντες πονηρίᾳ καὶ σοφιστείᾳ, καὶ χρώμενοι λέξεσιν ἀσυνήθεσι, καὶ εἰσφέροντες ἀξιώματα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ οὐδαμῶς παρ' αὐτῆς ἢ ὁμολογούμενα, ἢ γινωσκόμενα, καὶ δὴ προσθήκας καὶ ἀφαιρέσεις ποιοῦντες ἐν τοῖς συνοδικοῖς Κανόσι, μὴ αἰσχυνόμενοι τὸ παράπαν, καὶ λοιπὸν λέγουσιν, ὅτι οὐ περὶ Ἐκκλήτου ἀποφαίνονται οἱ Κανόνες, ἀλλὰ περὶ τοῦ πρώτου κριτηρίου, καθὼς σημειοῖ Βησσαρίων ἐπιστολῇ πρώτῃ πρὸς Φιλανθρωπινὸν λέγων, ὁ δὲ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου Κανὼν ὁ ἔνατος οὐ περὶ τῆς Ἐκκλήτου ἐστίν, ἀλλὰ περὶ τῆς ἐν ἀρχῇ δίκης, αὕτη μὲν τάξιν ἔχει τὴν δοθεῖσαν παρὰ τῆς Συνόδου, ἡ δὲ Ἔκκλητος ἐκ τοῦ ἔθους ἡμῖν παραδίδοται, πρώτη μὲν παρὰ τῆς Συνόδου, ἡ Ἐξάρχου, δευτέρα δὲ παρὰ Πατριάρχου τῆς βασιλευούσης, ἀλλ' ἡ ἐσχάτη παρὰ τοῦ τῆς Ῥώμης κοινοῦ πατρός τε καὶ κριτοῦ καὶ Διδασκάλου. ἐπιλέγουσι δ' ἐν τούτοις οἱ αὐτοί, ὅτι ὥσπερ ὁ Κληρικὸς δικαζόμενος μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου, πρὸς τὸ πρῶτον κριτήριον δύναται ἀπελθεῖν, ὅπερ ἐστὶν ἡ Σύνοδος τῆς Ἐπαρχίας, καὶ ὁ μετὰ τοῦ ἰδίου Μητροπολίτου κρινόμενος Ἐπίσκοπος τὸν Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως, ἢ τὸν πρῶτον, δηλαδὴ τὸν Πατριάρχην ἔχει κριτήν, οὕτως ὁ δικαζόμενος μετὰ τοῦ πρώτου, ἤτοι τοῦ Πατριάρχου, πρὸς τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως ὡς εἰς πρῶτον κριτὴν δύναται ἀνελθεῖν, αὐτοῦ γάρ ἐστι τοῦτο προνόμιον ἐπὶ τοὺς λοιπούς. ταῦτα οἱ Λατῖνοι. Ἀλλὰ ῥητέον καὶ αὖθις, πρὸς μὲν τὰ τοῦ Νικολάου, ὅτι εἰ καὶ εἴρηται ἀνωτέρω ἱκανῶς τὰ ἀνήκοντα πρὸς ἀναίρεσιν τῆς ἐθελοθρησκείας αὐτοῦ, καὶ ἤδη ῥητέον, ὅτι ὁ Κανὼν λέγει, εἰ δὲ πρὸς τὸν τῆς αὐτῆς Ἐπαρχίας Μητροπολίτην Ἐπίσκοπος, ἢ Κληρικὸς ἀμφισβητοίη, καταλαμβανέτω ἢ τὸν Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως, ἢ τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως, ὅπερ ταυτόν ἐστιν, ὅτι οἱ ὑποκείμενοι Κληρικοὶ καὶ Μητροπολῖται τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως ἢ εἰς τὸν Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως, ἐν ᾗ πάρεισι, κριθήτωσαν, ἢ εἰς τὸν Κωνσταντινουπόλεως ὡς εἰς ἴδιον Πατριάρχην. οὐ λέγει δέ, ὅτι εἴτις ἀμφισβητοίη Κληρικός, πρὸς ἀλλοτρίας ἐνορίας Μητροπολίτην, ἢ Μητροπολίτης ἀμφισβητοίη, πρὸς ἄλλον Μητροπολίτην ὁποιασδήποτε ἐνορίας ἵνα κρίνωνται πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως. ὥστε ὁ σκοπὸς τοῦ Κανόνος ἐστίν, ἵνα ὁ Κωνσταντινουπόλεως τῆς ἰδίας ἐνορίας ἔχῃ τὴν δίκην, καὶ οὐδεμιᾶς ἀλλοτρίας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δʹ.

Περὶ ἀναιρέσεως τῶν ἀνωτέρω μωρολογιῶν τοῦ Βησσαρίωνος εἰς σύστασιν τοῦ παπισμοῦ, καὶ ἀποδείξεως ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐνάτου Κανόνος, ὅτι οὐ μέμνηται ὁ Κανών, πλὴν τῶν τριῶν κριτῶν, ἄλλου κριτοῦ ἐσχάτου καὶ κοινοῦ, οὔτε Ἐξάρχου τῆς Διοικήσεως τὸν Κωνσταντινουπόλεως, ἢ κριτὴν τῶν Πατριαρχῶν, πλὴν τῶν ὑπ' αὐτῷ Μητροπολιτῶν, λέγει. καὶ ὅτι εἰ κρίνει τοὺς Πατριάρχας ὁ Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τοὺς Λατίνους, τοῦ Κανόνος ἐξαίρεσιν μὴ ποιοῦντος, κρινεῖ ἄρα καὶ τὸν Ῥώμης.

Πρὸς δὲ τὸν Βησσαρίωνα ῥητέον πρῶτον, ὅτι Ἔκκλητος καὶ κριτὴς ἔσχατος καὶ κοινὸς ταυτόν ἐστιν. οὗτος δὲ διῄρηκε πραγματικῶς τὰ πολυώνυμα μέν, μὴ διαιρούμενα δὲ κατὰ πρᾶγμα, καὶ τοῦτο πρὸς ἀπάτην τῶν ἁπλουστέρων, ἢ ἵνα δείξῃ ὅτι σοφός ἐστιν ὁ μωρολόγος καὶ σοφιστής. δεύτερον, ὅτι ὁ Κανὼν τρεῖς μόνους εἰσάγει κριτάς, τὴν Σύνοδον τῆς Ἐπαρχίας, τὸν Ἔξαρχον, ἤτοι τὴν Σύνοδον τῆς Διοικήσεως, καὶ τὸν θρόνον, ἤτοι τὴν Σύνοδον Κωνσταντινουπόλεως, ἔσχατον δὲ καὶ κοινὸν κριτὴν οὔτε εἶπεν, οὔτε ὑπηνίξατο. ὁ δὲ ἕκτος Κανὼν τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς, μετὰ τὴν τῆς Διοικήσεως Σύνοδον, Οἰκουμενικῆς ἐμνήσθη, καὶ οὐχ ἑτέρου τινὸς ἢ ἐσχάτου, ἢ κοινοῦ κριτοῦ. τρίτον, ὥσπερ ὁ Κληρικὸς μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου δικάζεται παρὰ τῇ Συνόδῳ τῆς Ἐπαρχίας, οὕτως ὁ μετὰ τοῦ Μητροπολίτου ἀμφισβητῶν, ἢ πρὸς τὸν Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως, ἢ πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως θρόνον δικάζεται. τὸ δὲ τὸν Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως εἶναι τὸν Πατριάρχην, καὶ τὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως κρίνειν τοὺς ἀλλοτρίους Μητροπολίτας καὶ τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας, παπιστική ἐστι προσθήκη, καὶ φλυαρία ἐν τοῖς Κανόσι, καὶ ἐκ τούτων ἔμαθον οἱ περὶ τὸν Μεθώνης καὶ τὸν Ἀγκύρας συμφλυαρεῖν καὶ συμπροστιθέναι. ὑποτιθέασι δὲ ταῦτα οἱ Λατῖνοι, ἵνα δῆθεν συνάξωσιν ὅπερ εἶπον ἀνωτέρω, δηλαδὴ ὡς κρίνει ὁ Κωνσταντινουπόλεως τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας, κρίνει καὶ ὁ Πάπας τὸν Κωνσταντινουπόλεως, ὅπερ ἐστὶ τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖσθαι, καὶ ἀσεβείας ἀγχίθυρον. ὅτι μὲν γὰρ ὁ κρινόμενος Κληρικὸς μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου πρὸς τὸ πρῶτον κριτήριον, ὅπερ ἐστὶν ἡ Σύνοδος τῆς Ἐπαρχίας, δύναται ἀπελθεῖν, διορίζει αὐτὸ ὁ Κανών, ὁ δὲ μετὰ τοῦ Μητροπολίτου διαφερόμενος, οὐκ ἔχει ἀναγκαῖον κριτὴν πρῶτον, ἢ μόνον τὸν Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλ' ἢ τὸν Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως, ἢ τὸν Κωνσταντινουπόλεως, οὐ λέγει δὲ εἰ δικασθείη παρὰ τῷ Ἐξάρχῳ τῆς Διοικήσεως, ἵνα ἀνακριθῇ ὑπὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ καταλαμβανέτω ἢ τὸν Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως, καὶ ἐπ' αὐτῷ δικαζέσθω, ἢ τὸν Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχην, καὶ ἐπ' αὐτῷ δικαζέσθω. καὶ γὰρ κοινόν ἐστι καὶ τῷ Ἐξάρχῳ τῆς Διοικήσεως

καὶ

καὶ τῷ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχῃ τὸ καταλαμβανέτω, καὶ τὸ ἐπ᾽ αὐτῷ δικαζέσθω, ἐν ὁποίῳ γὰρ ἂν κριτηρίῳ ἐκ τῶν δύο τούτων δικάσονται, τελείως δικάζονται, καὶ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου οὐκ ἀνακρίνονται, ἀμήπου ὑπὸ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω ἐν πολλοῖς. ἔτι, εἰ τὸν Κωνσταντινουπόλεως διϊσχυρίζονται οἱ Λατῖνοι κρίνειν τοὺς Πατριάρχας, καὶ ἀνακρίνειν τὰς κρίσεις αὐτῶν, ἐπειδὴ οὐ ποιεῖ ἐξαίρετιν ὁ Κανὼν, κρινεῖ ἄρα καὶ ἀνακρινεῖ ὁ αὐτὸς καὶ τὸν Ῥώμης, καὶ οὕτως ἔσται ὁ Κωνσταντινουπόλεως καὶ πρῶτος καὶ ἔσχατος καὶ κοινὸς κριτὴς ὡσαύτως πάντων τῶν Ἐπισκόπων, καὶ αὐτοῦ τοῦ ὑπερτάτου Πάπα. οὕτως ἁλίσκονται καὶ καταῤῥάσσονται οἱ παπισταὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπινοιῶν, ἡ δὲ ἀλήθεια ἀκαινοτόμητος μένει μεθ᾽ ἡμῶν, ἄμωμος, ἄσπιλος καὶ ἀκίβδηλος. ὅτι μὲν γὰρ ἤδη τῆς Συνόδου τῆς Διοικήσεως μήτε ἐνεργούσης, μήτε οὔσης, ὁ Κωνσταντινουπόλεώς ἐστι κριτὴς πρῶτος καὶ μόνος καὶ ἔσχατος τῶν ὑπ᾽ αὐτῷ Μητροπολιτῶν, οὓς καὶ χειροτονεῖ, ἀληθές ἐστιν, ὅτι δὲ προνόμιον ἔχει ἐπὶ τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας πρώτου κριτοῦ, ἢ καὶ ὅλως κριτοῦ, οὔτε ἐγένετο, οὔτε γενήσεται, οὔτε τοιοῦτόν τι θεσπίζουσιν, ἢ καὶ ὅλως οἴδασιν οἱ Κανόνες.

ΠΑΡΑ´ΓΡΑΦΟΝ Ε´.

Ὅτι οἱ παπισταὶ διὰ Βησσαρίωνος λέγοντες, μὴ λέγεσθαι τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἐν τῷ ἐνάτῳ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου Κανόνι ἔσχατον κριτὴν, τὸν δὲ Ῥώμης, διὰ μαρτυρίας Θεοδώρου προδρόμου γραικολατίνου, οἱ Γιεζουβῖται ἔσχατον κριτὴν λέγοντες, ἀναιδεῖς καὶ ἀναίσθητοι ἐνταῦθα δείκνυνται. μαρτυροῦντος δὲ καὶ τοῦ Βησσαρίωνος τὴν Ἔκκλητον τῷ Ῥώμης ἐξ ἔθους, οἴχεται ἄρδην ὁ παπισμός.

Ἐπαναλαμβάνοντες τὸ τοῦ Βησσαρίωνος ῥῆμα τὸ, ὅθεν οὐδαμοῦ ἐν ἐκείνῳ τῷ Κανόνι λέγεται ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἔσχατος κριτής, ἐρωτήσωμεν τοὺς παπιστὰς, εἰ ὁ Κωνσταντινουπόλεως οὐ λέγεται ἔσχατος κριτὴς, καὶ τοῦτο ἀληθές ἐστιν, εἰπάτωσαν αὐτοὶ, ποῖος ἐστὶν ὁ τοιοῦτος κριτής. καὶ εἰ μὲν εἴπωσι τὸ οἰκουμενικὸν ἄθροισμα, καλῶς λέγουσιν, εἰ δὲ φαῖεν τὸν Πάπαν τῆς Ῥώμης, πάλιν ἐρωτήσωμεν αὐτοὺς, ἐκ ποίας Συνόδου, ἢ ἐκ τίνων ἁγίων ἡ ἀπόδειξις; καὶ ἀποκρινόμενοι οἱ Γιεζουβῖται ἐροῦσι, παρὰ Θεοδώρου τοῦ προδρόμου, λέγοντος ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῶν Κανόνων τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου, πάντοτε καὶ ἐν πάσῃ τῇ κρίσει τοῖς κατακριθεῖσιν ἔξεστι τὸν Ῥώμης τῆς πρεσβυτέρας ἐπικαλέσαι, κἀκείνου ὁρίζοντος κριθῆναι πάλιν παρά τε αὐτοῦ, ἢ τῶν ἀποστόλων αὐτοῦ. ἀλλ᾽ ἐρωτήσωμεν πάλιν αὐτοὺς, καὶ τίς ἐστιν οὗτος ὁ πρόδρομος, Ἀπόστολός ἐστιν, ἢ ἅγιός ἐστι; καὶ πάντως ἐροῦσιν ὅτι γραικολατῖνος παπιστής ἐστιν. ἀλλ᾽ εἰ ἐν τῇ ἕκτῃ Συνόδῳ τὰς προσκομισθείσας χρήσεις τῶν ἐγκρίτων πατέρων ἀπὸ τῆς Ῥώμης περὶ τῶν δύο θελημάτων τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ ἀπό τε τῶν Λεγάτων τοῦ μακαρίου Πάπα Ἀγάθωνος, καὶ τῶν Λεγάτων τῆς ἐν Ῥώμῃ ἁγίας Συνόδου, ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος συγκρίνασα μετὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν τῷ Πατριαρχείῳ πρωτοτύπων βιβλίων τῶν ἁγίων ἐδέχθη, καὶ περὶ τοῦ Ἀντιοχείας Ἀναστασίου ἐγένετο λόγος ἐν τῇ ἕκτῃ Συνόδῳ, εἰ ἔστιν ἅγιος, καὶ οὕτως ἐδέχθη ἡ μαρτυρία περὶ αὐτοῦ, πῶς ἡμεῖς ἀφέντες τὰς ἁγίας Οἰκουμενικὰς Συνόδους, καὶ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους, καὶ τοὺς ἁγίους, ὧν ταῖς μαρτυρίαις αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι συνεπέραινον τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν, πιστεύσωμεν Θεοδώρῳ τῷ προδρόμῳ τοῦ ψεύδους; πῶς δεχθῶμεν μαρτυρίαν παπιστοῦ εἰς βεβαίωσιν Ἐκκλήτου τοῦ Ῥώμης; πῶς δεχθῶμεν μαρτυρίαν, ἣν ἡ Σύνοδος οὔτε εἶπεν, οὔτε ἐβεβαίωσε; καὶ γὰρ εἴτις τοιαύτην Ἔκκλητον διαβεβαιοῖ Σύνοδος, ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν. Ἀκούσατε πάντα τὰ ἔθνη, ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν Οἰκουμένην τῶν παπιστῶν τὴν ἀναίδειαν, τὴν ἀναισθησίαν καὶ τὴν ἀπόνοιαν, ἀκούσατε ἀπὸ ποίου θεμελίου καὶ ἀρχῆς καὶ μαρτυρίας κρέμαται ἡ Ἔκκλητος τοῦ Πάπα, παρὰ Θεοδώρου τοῦ προδρόμου. ἔχομεν ὅμως χάριν τῷ κὺρ Βησσαρίωνι, ἐπειδὴ λέγει ὅτι ἡ Ἔκκλητος τοῦ Ῥώμης ἐκ τοῦ ἔθους ἐστὶ, βεβαιοῖ γὰρ ὅτι οὐδεμίαν δύναμιν Ἐκκλήτου ἔχει ὁ Ῥώμης ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ, ἢ τοῦ Πέτρου, ἢ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. καὶ οἴχεται ἄρδην τὸ, ὅτι ὁ Πάπας ἔχει ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας.

ΠΑΡΑ´ΓΡΑΦΟΝ Ϛ´.

Ὅτι μαρτυροῦντος τοῦ Βησσαρίωνος τὴν Ἔκκλητον τῷ Ῥώμης ἐξ ἔθους δεδόσθαι ἀναποδείκτως, δείκνυται τοῦτο εἶναι καινοτομία παπιστῶν.

Ἀλλὰ ἀκούσωμεν πάλιν τοῦ Βησσαρίωνος. ἡ δὲ Ἔκκλητος ἐκ τοῦ ἔθους ἡμῖν παραδίδοται. καὶ εἰπὲ κὺρ Βησσαρίων, τὸ ἔθος τοῦτο ἐκεῖνο ἐστὶν, ὅπερ προὐβάλετο ὁ Γάλλος; ἀλλ᾽ εἴρηται περὶ τούτου ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ, ὅτι οὐδεμίαν εἶχον Ἐκκλήτου δύναμιν ἐκεῖνο τὸ ἔθος. προὐβάλετο ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιος τὸ τοιοῦτον ἔθος, ἀλλ᾽ ὀξύτατα ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, πράξει τετάρτῃ. ὅτι μὲν γὰρ Ἐπισκόπους κατέστησαν οἱ μακάριοι Ἀπόστολοι, καὶ ἐκ τοῦ ἔθους ἔχουσιν οἱ Πατριάρ-

τριάρχαι τὰ πρεσβεῖα κατὰ τοὺς Κανόνας, ἀληθές ἐστιν, ὅτι δὲ ἐκ τοῦ ἔθους Ἔκκλητος ἡμῖν παραδέδοται τοῦ Ῥώμης, ποία γραφή, ἢ ποῖος ἅγιος, ἢ ποία Σύνοδος εἶπεν ἢ ἐβεβαίωσε τοῦτο; ὅτι μὲν γὰρ ὁ Πάπας ὀρθοδοξῶν, εἷς Πατριάρχης ἐστὶ πρῶτος τῇ τάξει, ἔσχατον δὲ κριτήριον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐστὶν ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, εἴρηται πολλαχῶς ἀνωτέρω. ὅτι δὲ καθόλου Ἔκκλητον ἔχει ὁ Πάπας, μόνοι ὑμεῖς οἱ παπισταὶ ἐγεννήσατε αὐτό; πολλὰ λέγεις ἀπιστάτα Βησσαρίων, ἀλλ᾽ οὐδέποτε δυνήσῃ ἀποδεῖξαι ἅπερ καινοτομεῖς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ΄.

Περὶ ὧν ἀριθμεῖ ἐξ ἔθους Ἐκκλήτων ὁ Βησσαρίων, καὶ περὶ πρώτης καὶ ἐσχάτης Ἐκκλήτου τῶν ἐννόμων, ἐν αἷς ἡ τοῦ Ῥώμης κατὰ Βησσαρίωνα Ἔκκλητος δείκνυται ἀσύστατός τε καὶ παράνομος.

Παλιλλογητέον. λέγει ὁ Βησσαρίων, ἡ δὲ Ἔκκλητος ἐκ τοῦ ἔθους ἡμῖν παραδίδοται, πρώτη μὲν παρὰ τῆς Συνόδου, ἢ Ἐξάρχου, δευτέρα δὲ παρὰ Πατριάρχου τῆς βασιλευούσης, ἀλλ᾽ ἡ ἐσχάτη παρὰ τοῦ τῆς Ῥώμης κοινοῦ πατρός τε καὶ κριτοῦ καὶ Διδασκάλου. ἀλλὰ λέγομεν σοι, ὅσον εἰς τό, ἡ Ἔκκλητος ἐκ τοῦ ἔθους ἐστίν, ὅτι χάριν ἔχομεν τοῖς παπισταῖς ταῦτα εἰποῦσιν, ἀναγκαζόμενοι γὰρ ὑπὸ τῆς ἀληθείας, ὁμολογοῦσιν ὅτι τὸ πρωτεῖον τοῦ Ῥώμης οὐκ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ, ἢ ἀπὸ τοῦ Πέτρου ἐστίν, ἀλλ᾽ ἀπὸ τοῦ ἔθους, καὶ οἴχονται ἄρδην τὰ δύο ἀσύστατα ἀξιώματα, ὅτι ὁ Πέτρος δηλαδὴ Ποιμὴν τῶν Ἀποστόλων, καὶ ὅτι ὁ Ῥώμης κατά τι ἰδικὸν ἀξίωμα διάδοχος τοῦ Πέτρου. ὅσον δὲ εἰς τό, πρώτη Ἔκκλητος παρὰ Συνόδου, ἢ Ἐξάρχου, δευτέρα παρὰ Πατριάρχου τῆς βασιλευούσης, λέγομεν, ὅτι πρώτη Ἔκκλητός ἐστι τοῦ Κληρικοῦ ἐν τῇ Συνόδῳ τῆς Ἐπαρχίας, τοῦ δὲ Μητροπολίτου, καὶ αὐτοῦ, κρίσις μία, ἢ εἰς τὸν Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως, ἢ εἰς τὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνον περὶ μόνων τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ Μητροπολιτῶν. εἰ δὲ καὶ εἴπωμεν ἔσχατον κριτὴν καί τινα ἄλλον παρὰ τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, λέγομεν ἕκαστον Πατριάρχην ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐνορίᾳ ἔσχατον κριτήν, καὶ οὕτως ἐστὶ καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐνορίᾳ, καὶ ὁ Ῥώμης ὁμοῦ εἰς τὰ ἴδια, ὅσον εἰς τό, ἀλλ᾽ ἡ ἐσχάτη παρὰ τοῦ τῆς Ῥώμης κοινοῦ πατρὸς καὶ κριτοῦ καὶ Διδασκάλου, λέγομεν, ἀσύστατα παρὰ τῆς γραφῆς, ἄγνωστα τοῖς πατράσιν, ἀβέβαια ὑπὸ τῶν Συνόδων, ἀσυνήθη ἐν τῇ πράξει τῆς Ἐκκλησίας, ἄγνωστα τῇ παραδόσει, ἀνήκουστα τοῖς Ἀποστόλοις καὶ τῇ ἀρχαίᾳ Ἐκκλησίᾳ, ἐναντία τῇ γραφῇ καὶ τοῖς Κανόσιν ἐστὶ ταῦτα τὰ ῥήματα τῆς ἀνομίας. ἀλλ᾽ ἡ ἐσχάτη παρὰ τοῦ Ῥώμης ὡς κριτοῦ καὶ πατρὸς καὶ Διδασκάλου. ἀλλ᾽ ὦ σοφισταί, πατὴρ ὁ Ῥώμης ὀρθοδοξῶν, ἀλλ᾽ οὐ μόνος. καὶ Διδάσκαλος, ἀλλ᾽ οἱ ἐγκριτοι πατέρες Διδάσκαλοι καὶ τοῦ Ῥώμης. καὶ κριτής, ἀλλὰ μόνων τῶν εὑρισκομένων ἐν τῇ ἐνορίᾳ αὐτοῦ. ἐδείχθη ἄρα ὅτι ὁ Πάπας οὐδεμίαν ἔχει Ἔκκλητον ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, καὶ τὰ ῥήματα, ὅτι ἔχει ὑπερτάτην ἐξουσίαν, ὅτι μέγιστος ἁπάντων, καὶ ὅτι ἔχει ἐξουσίαν ἐπὶ πάντων, προφανῆ εἰσὶ ῥήματα ἀνομίας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η΄.

Περὶ ὧν προσφέρουσιν οἱ παπισταὶ εἰς σύστασιν τῆς Ἐκκλήτου τοῦ Ῥώμης, καὶ περὶ τῆς ἐκ τῶν αὐτῶν ἀληθοῦς ἀποδείξεως, ὅτι ὁ Ῥώμης, πρὸς τὸ μηδένα τῶν καταδικασθέντων δικαιῶσαι, ἢ ὑπεῖξαι αὐτῷ ὁστισοῦν τινὰ κελεύοντι, καὶ οὓς ἐδικαίωσε κατεκρίθησαν, καὶ πολλοὶ ἅγιοι καὶ Σύνοδοι αὐτῷ σφοδρῶς ἀντέστησαν.

Οἱ αὐτοὶ εἰς σύστασιν τῆς πεπλασμένης ταύτης Ἐκκλήτου λέγουσι, δειξάτωσαν οἱ Ἀνατολικοὶ κἂν ἕνα τινὰ δικαιωθέντα μὲν παρὰ τοῦ Ῥώμης Ἐπισκόπου, παρὰ τοῖς μεταταῦτα δὲ ὡς ὀρθόδοξον μὴ παραδεχθέντα. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι οὐδένα ἔκρινεν, ἢ ἐδικαίωσεν ὁ Ῥώμης, ὥστε ἡμᾶς ἔχειν εἰπεῖν καὶ τοιοῦτον παράδειγμα, οὓς δὲ κολακευθέντες ἐδικαίωσαν οἱ Πάπαι, οὗτοι κατεκρίθησαν, καὶ ἄθρει. τὸν Ἀπιάριον ἐδικαίωσαν οἱ Πάπαι, ἀλλὰ κατέκριναν αὐτὸν οἱ Ἄφροι. ἐδικαίωσεν ὁ Ἰούλιος Μάρκελλον τὸν Γαλάτην, ἀλλὰ μεταταῦτα κατέκρινεν αὐτὸν ὁ μέγας Βασίλειος καὶ πᾶσα ἡ Ἐκκλησία, μάλιστα ὁ μέγας Βασίλειος μέμφεται τὸν Ἰούλιον δικαιώσαντα τὸν ἀσεβῆ, εἰ δὲ καὶ ἐδικαίωσεν αὐτὸν καὶ ἡ ἐν Σαρδικῇ Σύνοδος, ἀλλ᾽ ἴδε ἀνωτέρω τὸν τόπον αὐτῆς. ἐδικαίωσεν ὁ Λέων τὸν Θεοδώριτον, ἀλλὰ κατέκρινεν αὐτὸν ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος. ἐδικαίωσαν τὸν Ἀντιοχείας Παυλῖνον καὶ τὸν Οὐϊτάλιον, καὶ ὅμως ἴδε περὶ τούτων ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ τὸν Βασίλειον καὶ Γρηγόριον. ἐδικαίωσαν τὸν Ὀνώριον, ἀλλ᾽ ἴδε ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ πόσοι κατέκριναν αὐτόν. ἐδικαίωσαν τὸν Ἀλεξανδρείας Ἰωάννην, ἀλλ᾽ οὐδὲν ἴσχυσαν, καὶ ἴδε κατωτέρω τὸν τόπον. λέγουσιν ὅτι ἐδικαίωσαν τὸν Χρυσόστομον καὶ τὸν Φλαβιανόν, ἀλλὰ καὶ περὶ τούτων ὅτι ψεύδονται, ἴδε ἀνωτέρω τοὺς τόπους. Ἀλλὰ φασὶ ζητητέον, εἰ ἀνὴρ εὐσεβὴς καὶ φήμης ἀγαθῆς ἄξιος καὶ διδασκαλίας ἀνεπιλήπτου, τῷ νομίμῳ διαδόχῳ τοῦ Πέτρου κελεύοντι καὶ ἀποφαινομένῳ ἐτόλμησεν ἀντιστῆναι. ταῦτα οἱ παπισταί. Σὺ δὲ ὀρθόδοξε ἴδε ἐν πολλοῖς ἀνωτέρω

ἀνωτέρω καὶ κατωτέρω, καὶ μάλιστα βιβλίου πρώτου κεφαλαίῳ ἐσχάτῳ, καὶ βιβλίου δεκάτου, μέρους πρώτου, κεφαλαίου ἑνδεκάτου, Παραγράφῳ ὀκτώ. ἵνα δὲ οὐχ ἁπλῶς ὁσίους, ἀλλὰ καὶ ἐγκρίτους ἁγίους, καὶ Οἰκουμενικὰς ἁγίας Συνόδους οὐ μόνον ἀντιπεσόντας, ἀλλὰ καὶ ἐπιτιμήσαντας τοῖς Πάπαις σφοδρῶς, θελήσασι κρίνειν ἐν οἷς οὐκ ἐξῆν αὐτοῖς τόποις τε καὶ προσώποις.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Περὶ τῆς παρεξηγήσεως τοῦ ἐνάτου Κανόνος τῆς παρούσης Συνόδου ὑπὸ τοῦ Πάπα Νικολάου, ἣν ἔπεμψε Μιχαὴλ τῷ Αὐτοκράτορι διὰ τὸ καθαιρεθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Φωτίου, ἐν ᾗ καὶ Ἔξαρχον Διοικήσεως ὀνοματίζοντα τὸν Κανόνα λέγει τὸν βικάριον αὐτὸν μόνον τοῦ Πέτρου, ἀλλὰ καὶ περὶ Βησσαρίωνα, Βίνιον, καὶ Βελλαρμῖνον ἀσυμφώνως περὶ τὰς παρεξηγήσεις αὐτῶν ἔχει. καὶ περὶ ἀποδείξεως ἐκ τῆς σαφηνείας τοῦ Κανόνος, καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς παρεξηγήσεως, ὅτι Ἔκκλητον ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, ἢ πρωτεῖον ὁ Ῥώμης οὐκ ἔχει, καὶ αἱ Σύνοδοι καὶ οἱ Κανόνες ἐπὶ τοῦ Ῥώμης, καὶ οὐ τὸ ἀνάπαλιν.

Ὁ Πάπας Νικόλαος ὁ πρῶτος μαχόμενος τῷ ἱερῷ Φωτίῳ, καθῃρηκότι αὐτόν, καὶ γράφων κατ' αὐτοῦ πρὸς Μιχαὴλ τὸν Αὐτοκράτορα, προβάλλει τοὺς Κανόνας τούτους μετὰ παρεξηγήσεως, λέγει γάρ, ἀλλ' ὅπως μὴ δόξωμεν λέγειν τι ἄνευ κανονικῆς αὐθεντίας, τὰ νῦν τὰς ἀποφάσεις τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου εἰς νοῦν ἀναλάβωμεν, οὕτω διοριζομένας, εἰ Κληρικὸς δίκην ἔχει κατὰ τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου, ἢ καὶ ἄλλου τινός, κρινέσθω παρὰ τῇ τῆς Ἐπαρχίας Συνόδῳ, εἰ δὲ κατ' αὐτοῦ τοῦ Μητροπολίτου τῆς αὐτῆς Ἐπαρχίας Ἐπίσκοπος, ἢ Κληρικὸς ἔχει δίκην, ἀπαιτείτω τὸν τῆς Διοικήσεως Ἔξαρχον, ἢ τὸν θρόνον τῆς βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως, ἐν οἷς τοῦτο ἀκριβῶς σημειωτέον, ἵνα εἴτις Κληρικός, ἢ Ἐπίσκοπος δίκην ἔχει μετὰ τοῦ ἰδίου Μητροπολίτου, καὶ ὑπὸ τοσαύτης ἀνάγκης βιαζόμενος, μὴ δυνάμενος φέρειν τὸ τοιοῦτον βάρος, ἀπαιτείτω τὸν Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως, ὅπου ἂν ᾖ, ἐὰν ὅμως εἴτις τούτων τῶν Μητροπολιτῶν κεχειροτονημένος πλησίον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἀρκεῖται τῇ ἀποφάσει τοῦ προϊσταμένου ἐκείνης μόνης τῆς πόλεως, ἀπελθέτω πρὸς τὴν αὐτὴν βασιλικὴν πόλιν. ἡνίκα δὲ ἔφη ἀπελθέτω πρὸς τὸν Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως, ἀπόφασιν πεποίηκεν ἡ αὐτὴ ἁγία Σύνοδος, καὶ Κανόνα ἐπέθηκεν, ἐπειδὴ ὅμως προσέθετο συνδέσμῳ διαζευκτικῷ, ἢ τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως, ἔξεστι φανερῶς, καὶ γὰρ τοῦτο κατὰ συγχώρησιν καὶ παραίτησιν εἴασεν, ἅτινα οὕτως ἐννοητέα, ἤγουν, τούτοις μὲν τοῖς ῥήμασιν, αἰτείτω τὸν Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως, ἡ Σύνοδος ἐντολὴν τέθεικε, τούτοις δέ, ἢ τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως, συγχώρησιν μόνον καὶ ἄδειαν δέδωκε. ταῦτα ὁ Νικόλαος. ἅτινα, τὰ ῥήματα τοῦ Κανόνος οὐ δέχονται ὅλως, καὶ γὰρ ἀπολύτως ἐνταῦθα διορίζεται, ὥστε εἴτις ἔχοι κατὰ τοῦ Μητροπολίτου, κρινέσθω ἢ παρὰ τῷ Ἐξάρχῳ τῆς Διοικήσεως, ἢ παρὰ τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως, ὡς δόξοι δηλονότι τοῖς κεκτημένοις τὴν δίκην. ὥστε οὐ προστάττονται ἐνταῦθα δύο ἀποφάσεις, μήτε ἡ μὲν προστάττεται, ἑτέρα δὲ συγχωρεῖται, ἀλλὰ μία καὶ μόνη ἐστὶν ἀπόφασις, ἥτις ἐᾶται τῇ θελήσει τῶν δικαζομένων, ἵνα ἡ δίκη θεωρηθῇ ἢ παρὰ τῷ Ἐξάρχῳ τῆς Διοικήσεως, ἢ παρὰ τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ κεκυρωμένον ἐστίν, ἵνα αἱ ὑπὸ τὸν αὐτὸν θρόνον τοιαῦται ἅπασαι δίκαι ἐνταῦθα, ἢ ἐκεῖσε ἀκούωνται καὶ διορίζωνται. ἔτι, ὁ αὐτὸς Νικόλαος εὐθὺς μετὰ τὰ προειρημένα ῥήματα (εἰ καὶ λίαν ἀναιδῶς) φησίν, Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως ἐν τούτῳ τῷ Κανόνι ἐννοητέον οὐδένα ἄλλον, ἢ μόνον τὸν Πάπαν τῆς Ῥώμης, καὶ γὰρ ποῖον ἄλλον θρόνον Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως εἶπον ἡ ἁγία Σύνοδος, ἢ μόνον τὸν βικάριον τοῦ πρώτου Ἀποστόλου, ἐκτὸς γὰρ ἐκείνου οὐδεὶς ἕτερος ἐννοεῖται, ἐκεῖνος γάρ ἐστιν Ἔξαρχος, ὅστις καὶ πρῶτος καὶ ἄκρος καὶ ἐστὶ καὶ νομίζεται. τοῦτο ὅμως τὸ ἐπιχείρημα εἰσαχθὲν ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῶν φωνῶν, καὶ αὐτὸς ὁ Νικόλαος ὑπέλαβεν ὅτι ἐστὶν ἀνίσχυρον, διότι ἡ Σύνοδος οὐχ ἁπλῶς εἶπε πρῶτον, ἀλλὰ πρῶτον τῆς Διοικήσεως, ὅθεν ἠγωνίσθη τελείως καταστρέψαι ταύτην τὴν φωνήν, καὶ ἰδοὺ τὰ ῥήματα αὐτοῦ. ἵνα δὲ μήτις τινὰ σύγχυσιν λάβοι, ὅτι ἐν ἑνικῷ ἀριθμῷ εἴρηται Διοικήσεως, δέον γινώσκειν, ὅτι τοιαύτην δύναμιν ἔχει τό, πρῶτον τῆς Διοικήσεως, ὡς εἰ ἔλεγεν πρῶτον τῶν Διοικήσεων, γέμουσι γὰρ αἱ ἅγιαι γραφαὶ τῶν τοιούτων φράσεων, δηλαδὴ ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Γενέσεως λέγεται, πηγὴ ἀνέβαινεν ἀπὸ τῆς γῆς, ἔνθα πολλαὶ πηγαὶ ἐννοοῦνται, οὕτως ἐνταῦθα οἱ πατέρες ἀριθμῷ ἑνικῷ Διοικήσεως ἀντὶ πληθυντικοῦ διοικήσεων ἐχρήσαντο. ταῦτα ὁ Νικόλαος, ἐν οἷς σημειωτέον ἐν τίσιν ἀγῶσι καὶ κρημνοῖς ὑποβάλλουσιν ἑαυτοὺς οἱ τὴν ἀρχὴν τοῦ Πάπα τοῖς Κανόσι βουλόμενοι συμφωνῆσαι, καὶ γὰρ ἀναγκάζονται καὶ αὐτοί, καὶ ἄλλους ἀναγκάζουσι μεταβάλλειν καὶ καταφθείρειν τοὺς Νόμους καὶ τοὺς Κανόνας, ὡς πασίδηλόν ἐστιν, ἐν τούτῳ γὰρ τῷ Κανόνι οἱ πατέρες τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου ἐθέσπισαν, ὅπως αἱ τῶν Μητροπολιτῶν δίκαι παρὰ τῷ Ἐξάρχῳ τῆς Διοικήσεως δικάζωνται, ἅτινα ῥήματα ἵνα ἐκλύσωσι πρὸς τὴν ἑαυτῶν ματαιότητα, ὁ μὲν Βίνιος, ἀντὶ τοῦ Ἐξάρχου τῆς Διοικήσεως, ἀντέθηκε πρῶτον τῆς χριστιανικῆς Διοικήσεως, ὁ Τουρριανὸς δέ, πρῶτον τῆς καθόλου Διοικήσεως, καὶ ὁ Νικόλαος, πρῶτον

πρῶτον τῶν Διοικήσεων, καὶ ἀνωτέρω ὁ μὲν Βηπσαρίων, Βίνιος, καὶ Βελλαρμῖνος τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἔλεγον ἐπὶ πάντων κριτὴν πρῶτον, ἐνταῦθα δὲ ὁ Νικόλαος περιγράφει αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν ἕως ἐγγὺς τῶν τειχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μιμούμενος τὸν Πάπαν Λέοντα, ποτὲ μὲν δεχόμενον τὸν τρίτον Κανόνα τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς, καὶ ἀποδεχόμενον τὸν Κωνσταντινουπόλεως εἶναι δεύτερον Πατριάρχην, ποτὲ δὲ σπουδάζοντα ἀποκαταστῆσαι αὐτὸν πέμπτον. ἔτι ὁ Νικόλαος Ἔξαρχον τῆς Διοικήσεως νομίζει εἶναι τὸν πρῶτον, τουτέστι τὸν Ῥώμης, ἀλλ᾽ ἀνωτέρω ὁ Βησσαρίων, Βίνιος, καὶ Βελλαρμῖνος πρῶτον εἶπον τὸν Κωνσταντινουπόλεως. ἔτι, πόθεν ἔλαβεν ὁ Νικόλαος εἰπεῖν τὸν Πάπαν βικάριον τοῦ πρώτου Ἀποστόλου καὶ ἄκρον, ὃν ἀνωτέρω εἶπον οἱ σοφισταὶ ἔσχατον; οὕτως πολυσχιδὲς ἐστὶ τὸ ψεῦδος κακὸν, τοιοῦτον δὲ ὢν ὁ παπισμὸς, πολυσχιδής ἐστιν, ὅθεν καὶ ἀσύμφωνοι καὶ οἱ Πάπαι, καὶ οἱ περὶ αὐτοὺς σοφισταὶ, καὶ ἡ ἀσυμφωνία γεννᾷ παρ᾽ αὐτοῖς τὰς προσθήκας καὶ ἀφαιρέσεις καὶ τὰς παρενθήκας, διὸ καὶ παίζουσι μετὰ τῶν Κανόνων τῶν ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ ἀφαιροῦσι πᾶσαν τὴν αὐθεντίαν αὐτῶν, καὶ ἕκαστος ἑρμηνεύει τὴν φυσικὴν καὶ γνησίαν αὐτῶν συμφωνίαν κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀρέσκειαν. ῥητέον ὅμως, ἆρα οὖν καὶ ἐκ τῶν λόγων τούτων τοῦ Νικολάου, ὅτι δηλαδὴ πρῶτος τῆς Διοικήσεως ἐννοεῖται ὁ Ῥώμης, ἕπεται δοθῆναι τῷ Ῥώμης τὸ καθόλου πρωτεῖον; οὐδαμῶς, μάλιστα δὲ τὸ ἐναντίον, καὶ γὰρ εἰ συγχωρήσομεν, ὅτι ἡ διδομένη ἐξουσία τῷ πρώτῳ τῆς Διοικήσεως, αὕτη ἐστὶν ἡ διδομένη τῷ Ῥώμης, αὐτὴ ἐκείνη δίδοται καὶ βεβαιοῦται καὶ τῷ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ γάρ φησιν, εἴτις κατὰ τοῦ Μητροπολίτου ἔχει δίκην. ἡ αἵρεσις ἐστὶν ἐλευθέρα διὰ τοῦ παρόντος Κανόνος, ἵνα ἐκλέξῃ ὅντινα κριτὴν βουληθείη, δηλαδὴ ἢ τὸν Ῥώμης, ἢ τὸν Κωνσταντινουπόλεως, ὥστε ἴση καὶ ὁμοία ἐξουσία πρὸς τὸ κρίνειν τῶν Μητροπολιτῶν τὰς δίκας ἐν ἑκατέρῳ ἐνταῦθα κυροῦται, καὶ οὕτω ταῦτα τὰ ῥήματα καὶ οὕτως ἐσφαλμένως ὑποτιθέμενα, καὶ οἱ Κανόνες οὕτω παρεξηγούμενοι, οὐδαμῶς βοηθοῦσι τῷ παπισμῷ, ἀλλὰ μᾶλλον καταφθείρουσιν αὐτὸν, καὶ εἰς τὸ οὐδὲν παραπέμπουσιν. ῥητέον καὶ τοῦτο, εἰ ὁ Νικόλαος φέρει εἰς βεβαίωσιν τῶν λόγων αὐτοῦ τὴν αὐθεντίαν τῶν Κανόνων, καὶ μάλιστα ἐκ τῆς ἀνάγκης παρατετραμμένως, συνάγεται πρῶτον, ὅτι ἐγίνωσκεν αὐτὴν κανονικῆς μαρτυρίας εἶναι τοὺς λόγους αὐτοῦ ἀνισχύρους. δεύτερον, ὅτι αἱ Σύνοδοι καὶ οἱ Κανόνες αὐτῶν ἐπὶ τοῦ Πάπα, καὶ οὐ τὸ ἀνάπαλιν, ὡς κομπάζουσιν οἱ Γιεζουβῖται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι'.

Ἀνθυποφορὰ Λατίνων, τὴν ἐν Σαρδικῇ Σύνοδον δεδωκέναι τῷ Ῥώμης τὴν ἐπὶ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν Ἔκκλητον λεγόντων, καὶ λύσις αὐτῆς διὰ πολλῶν ἀποδείξεων, ἐν μόνῃ γὰρ τῇ αὐτοῦ ἐνορίᾳ ὁ Ῥώμης, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι, τὴν Ἔκκλητον ἔχει.

Ἀνθυποφέρουσιν οἱ μηχανοῤῥάφοι παπισταὶ, ὅτι ἡ ἐν Σαρδικῇ Σύνοδος ὥρισε τὸν Πάπαν ἔχειν τὴν Ἔκκλητον πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἀλλὰ ῥητέον πρὸς τοῦτο, ὅτι εἴρηται ἐν τῷ πέμπτῳ καὶ ἕκτῳ τοῖς κεφαλαίοις τοῦ δευτέρου βιβλίου περὶ τούτου, καὶ ἤδη ῥητέον συντόμως, πρῶτον, ὅτι ἐκεῖνος ὁ διορισμὸς ἦν βέβαια εἰς τὸν Πάπαν νέος, πρὸς κατάλυσιν τῆς ἐξουσίας τῶν Εὐσεβιανῶν, ὅμως ἀθέμιτος ὢν, εὐθὺς μετὰ τοῦ γραφῆναι διελύθη εἰς τὸ μηδὲν, καὶ οὐκ ἔλαβεν ὑπόστασίν τινα, οὔτε κἂν ἐν στιγμῇ. δεύτερον, διωρίσθη διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ καιροῦ, ἐπειδὴ ἴσχυον οἱ Αἱρετικοὶ, ἔχοντες Βασιλεῖς παρατετραμμένους. εἰρήνης δ᾽ ἀναφανείσης ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, ἡ δευτέρα Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἀνέτρεψε τῷ δευτέρῳ Κανόνι τὰ γεγονότα ὑπερορίως ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀνάγκης, ἐπειδὴ ὡς μαρτυρεῖ ὁ Σωκράτης ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας βιβλίῳ πέμπτῳ, κεφαλαίῳ ὀγδόῳ, τοῦτο τὸ ὑπερορίως ἐνεργεῖν, πρότερον διὰ τοὺς διωγμοὺς ἐγίνετο ἀδιαφόρως, ὥρισε δὲ ἡ δευτέρα Οἰκουμενικὴ, ἵνα τὰ καθ᾽ ἑκάστην Ἐπαρχίαν ἡ τῆς Ἐπαρχίας Σύνοδος διοικήσῃ κατὰ τὰ ἐν Νικαίᾳ διωρισμένα, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφάλαιον τέταρτον. ὅθεν τοῦτο περὶ τοῦ Πάπα τῆς μερικῆς Συνόδου ἀνέτρεψε μάλα γενναίως ἡ Οἰκουμενικὴ, καὶ ἴδε τὸν Αὐγουστῖνον κατωτέρω βιβλίου δεκάτου, μέρους τρίτου, κεφαλαίου ἑνδεκάτου, Παραγράφῳ ἑβδόμῳ, ἔνθα δείκνυται ὅτι αἱ Οἰκουμενικαὶ διορθοῦσι τὰς μερικάς. τρίτον, εἰ δὲ καὶ ὁ Βαλσαμὼν ἀφορῶν εἰς μόνον τὸ κείμενον τῶν ἐν Σαρδικῇ τούτων Κανόνων, οὕτω τοῦ θέλειν πάθοντος, λέγει, ὅτι ἐδόθη τῷ Πάπᾳ ἰδικὸν προνόμιον, καὶ σὺν αὐτῷ ἐδόθη τὸ αὐτὸ καὶ τῷ Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἔχοντι τὰ ἴσα τῆς ἐξουσίας τοῦ Πάπα. ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι ὁ Βαλσαμὼν ἐν τοῖς αὐτοῖς Κανόσι βιαζόμενος ὑπὸ τῆς ἀληθείας, ἐπιλέγει ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ τετάρτου Κανόνος, ὅτι τὰ διοριζόμενα περὶ τοῦ Πάπα, ἐνταῦθα κρατεῖν ὀφείλει, ἔνθα ἐξεφωνήθη, ἤτοι ἐν μόνῃ τῇ ἐνορίᾳ αὐτοῦ. περὶ δὲ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως λέγει ὁ Ζωναρᾶς ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ πέμπτου Κανόνος, οὐ πάσας τὰς Ἐκκλήτους τῶν Ἐπισκόπων ἀνατίθησιν αὐτῷ (τῷ Ῥώμης ὁ Κανὼν) ἀλλὰ τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ, ἐξ ὧν τινὲς ὕστερον τῷ Κωνσταντινουπόλεως ὑπετέθησαν, ὡς ἐκείνῳ λοιπὸν καὶ τὰς Ἐκκλήτους αὐτῶν ἀνήκειν, ἤτοι μόνων τῶν ὑποκειμένων τῷ Ῥώμης ἔχει ὁ Ῥώμης τὰς Ἐκκλήτους,

καὶ

καὶ μόνων τῶν ὑποκειμένων τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἔχει ὁ Κωνσταντινουπόλεως τὰς Ἐκκλησίας. τέταρτον, ἐν σχολείῳ λέγεται ταῦτα, σκόπει, ὡς οἱ Κανόνες μικροῦ ξύμπαντες ταύτης τῆς Συνόδου μερικάς, καὶ οὐ καθολικὰς κανονίζουσι πράξεις, καὶ μόνας ἐκείνας, αἳ τῇ ἐνορίᾳ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ ἀνήκουσι θρόνου. ὥστε εἴτις ἐθέλει σώζεσθαι καὶ τιμᾶσθαι τούτους, οὐκ ἂν αὐτοὺς εἰς καθολικὸν ἐκβιάσαιτο σχῆμα, οὐδὲ γὰρ αὐτὰ τὰ πράγματα ἐᾷ, ἀλλ᾽ ἐξ ὧν περὶ τοῦ Ῥώμης οὗτοι διορίζουσι, δύναται καὶ ἕκαστος τῶν λοιπῶν τεσσάρων Πατριαρχῶν ὑπὲρ τῶν εἰς τὴν ἰδίαν τῆς Πατριαρχείας ἐνορίαν περιπομένων χρῆσθαι αὐτοῖς, οὐ γὰρ ὑπὸ τὸν ῥωμαϊκὸν θρόνον ἁπάσας ἀναφέρουσι τὰς Διοικήσεις, τοῦτο γὰρ ἀδύνατον καὶ ξένον τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ᾽ ἐξ ὧν τὰ τῇ ῥωμαϊκῇ ἐνορίᾳ διοικούμενα, εἰς τὴν τοῦ Ῥώμης προέδρου ἀναφέρουσι γνώμην, ἐκ τῶν αὐτῶν ἔστι συνιδεῖν, ὅτι καὶ τὰς ἐν ἑκάσταις τῶν ἄλλων Πατριαρχῶν Διοικήσεις εἰς τὴν τοῦ οἰκείου Πατριάρχου ἀνάγεσθαι διδόασι κρίσιν, οὕτω γὰρ καὶ ἡ ἐν Βενεθαλίᾳ Σύνοδος τὸν Κανόνα τοῦτον ἐνόησεν. ἴδε περὶ καθόλου κριτοῦ ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου, κεφαλαίου ἕκτου, Παράγραφον τέταρτον. ταῦτα καὶ περὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ϛ΄.

Περὶ Προτερίου Ἀλεξανδρείας, καὶ στάσεως τοῦ δήμου, καὶ ὧν συνέβησαν κακῶν, διὰ τὸ τινὰς μὲν τὸν Προτέριον, τινὰς δὲ τὸν Διόσκορον ἐθέλειν, καὶ τῆς κατὰ τῶν στασιωτῶν, κελεύσει τοῦ Βασιλέως Μαρκιανοῦ, τιμωρίας καὶ καταισχύνης. καὶ περὶ τοῦ Μονοφυσίτου Θεοδοσίου, τοῦ τὸν Ἰουβενάλιον διὰ τοῦ μοναδικοῦ τῆς Παλαιστίνης βιάσαντος ἀναθεματίσαι τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, καὶ εἰς φυγὴν τρέψαντος, καὶ προχειρισθέντος αὐτοῦ Ἱεροσολύμων. καὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἰουβεναλίου εἰς τὸν θρόνον, καὶ ἀπαγωγῆς τοῦ Θεοδοσίου, κελεύσει τοῦ Βασιλέως, εἰς Βυζάντιον.

Ἐξωρίσθη ὁ Διόσκορος εἰς Γάγγραν, ἐν δὲ τῇ Ἀλεξανδρείᾳ ἔγραψεν ὁ Μαρκιανὸς τῷ Αὐγουσταλίῳ Θεοδώρῳ, ἵνα γένηται ἄθροισις ἡ πρέπουσα, καὶ ψηφισθῇ κοινῶς καὶ κανονικῶς Πατριάρχης ἄνθρωπος ἄξιος. καὶ δὴ τῷ τοιούτῳ τρόπῳ ἐψηφίσθη ὁ Προτέριος, ὃν καὶ ὁ Διόσκορος ἐπίτροπον αὐτοῦ πρότερον εἶχε καὶ Ἀρχιπρεσβύτερον. καὶ δὴ ἐνεθρονιάσθη ἐν ἔτει τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ δευτέρῳ, παρόντων καὶ ἐκείνων τῶν Ἐπισκόπων καὶ Κληρικῶν, οἳ ἦσαν εἰς τὴν Σύνοδον, ὡς ὁ Λιμπεράτος κεφαλαίῳ δεκάτῳ τετάρτῳ. ὁ δὲ Εὐάγριος βιβλίῳ πρώτῳ, κεφαλαίῳ τετάρτῳ καὶ πέμπτῳ λέγει, ὅτι Προτέριος τὴν Ἐπισκοπὴν ψήφῳ κοινῇ τῆς Συνόδου τὴν Ἀλεξανδρέων κληροῦται, ὃς ἐπειδὴ τὸν οἰκεῖον κατείληφε θρόνον, μέγιστος καὶ ἀνύποιστος τάραχος τῷ δήμῳ ἀνέστη, Διόσκορον θελόντων τινῶν. ἐγένοντο λοιπὸν πολλαὶ συγχύσεις, καθότι τινὲς ἐζήτουν πάλιν τὸν Διόσκορον, τινὲς δὲ ἤθελον τὸν Προτέριον. ὁ δὲ Προτέριος εἶχεν ἐξωτερικὴν φύλαξιν διὰ τὰς ἐπαναστάσεις, καθότι ἐκεῖνος ὁ πονηρὸς δῆμος, ὁ πολλάκις ποιήσας στάσεις, ἐστασίασε καὶ διὰ τὸν ἐνθρονιασμὸν τοῦ Προτερίου, καὶ λιθοβολεῖ τοὺς Ἄρχοντας, καὶ ἄλλα γίνονται παύθενα. καὶ δὴ καὶ εἰς τὴν Παλαιστίνην ἀπὸ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου φυγὼν Θεοδόσιός τις, ἀπῆλθεν ἀγγελιαφόρος, ὃς πρώτιστος ἀπὸ τοῦ μέρους τῶν Μονοφυσιτῶν ἐναντιοῦται, καὶ διασύρει, καὶ βλασφημεῖ τὴν ἁγίαν Σύνοδον, εἶτα διεγείρει τὸ μοναδικὸν κατὰ τῆς ὀρθοδοξίας, ἔπειτα φθάσαντα εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸν Ἰουβενάλιον, ἐβίαζον αὐτὸν ὅ,τε Θεοδόσιος καὶ οἱ ὁμόφρονες αὐτῷ, ἵνα ἀναθεματίσῃ αὐτὴν τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, ὁ δὲ ἔφυγε, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν Μαρκιανὸν εἰς Κωνσταντινούπολιν. ὅθεν χειροτονοῦσιν οἱ Μονοφυσῖται τὸν Θεοδόσιον Ἱεροσολύμων Ἐπίσκοπον, ἄνθρωπον, ὃς καὶ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν πρότερον ἔπαθε πολλὰς καταισχύνας, καθὼς τὸ μοναδικὸν τῆς Παλαιστίνης ἔγραψεν ὕστερον πρὸς Ἀλκίσωνα, καὶ ἀρχηγὸς Αἱρέσεως κατέστη κατὰ τὸν Δαμασκηνόν, ἐξ αὐτοῦ γὰρ οἱ Θεοδοσιανοί, καθὼς ἀπὸ τοῦ Ἰακώβου ὕστερον οἱ αὐτοὶ ἐκλήθησαν Ἰακωβῖται (ἢ Θεοδοσιανοὶ ἐπὶ Θεοδοσίου Ἀλεξανδρείας τοῦ ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ) ὁ δὲ Μαρκιανὸς εἰς μὲν τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἔστειλε στρατιώτας, καὶ ἔφθασαν ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου εἰς ἓξ ἡμέρας, καὶ ἐποίησαν πολλὰς παιδεύσεις καὶ καταισχύνας τοῖς Ἀλεξανδρινοῖς, ἕως οὗ Φλῶρος ὁ Ἡγεμών, δεηθεῖσιν αὐτοῦ, συνεχώρησεν αὐτοῖς. εἰς δὲ τὴν Παλαιστίνην πέμπει τὸν Ἰουβενάλιον πάλιν, καὶ γράφει εἰς τοὺς ἐξουσιαστὰς τῆς Παλαιστίνης, ἵνα τοὺς Ἐπισκόπους τοὺς χειροτονηθέντας ὑπὸ τοῦ Θεοδοσίου διώξωσι, ἐξ ὧν ἦν καὶ Πέτρος Ἴβηρ, χειροτονηθεὶς Μαϊουμᾶ, τὸν δὲ Θεοδόσιον πέμψωσιν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὅστις εἰ καὶ ἔφυγεν εἰς τὸ Σιναῖον ὄρος, ἀλλὰ πιάσαντες ἔπεμψαν αὐτὸν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὡς ἐστὶ γεγραμμένον καὶ εἰς τὸν βίον Δανιὴλ τοῦ στυλίτου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῶν φόνων καὶ τιμωριῶν πρός τε Ἀρχιερεῖς, καὶ τοὺς λοιποὺς τοῦ ἱεροῦ καταλόγου τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ ὑπὸ τοῦ Μονοφυσίτου Θεοδοσίου, τῇ Βασιλίσσῃ Εὐδοκίᾳ φίλου ὄντος, καὶ τοῖς αὐτῆς στρατιώταις περιεστοιχισμένου. καὶ ὅπως ἐπέμφθη τῇ πρὸς Δωρόθεον Ἡγεμόνα Παλαιστίνης προσταγῇ τοῦ Βασιλέως ὁ φονεὺς οὗτος Θεοδόσιος εἰς Βυζάντιον. καὶ πόθεν ἡ μεταβολὴ τῆς Βασιλίσσης Εὐδοκίας πρὸς τὴν ὀρθοδοξίαν. καὶ περὶ τῆς πανοικεὶ ἁλώσεως τοῦ Βασιλέως Ῥώμης Ὀλυμβρίου, γαμβροῦ τῆς Εὐδοκίας.

Καὶ λοιπὸν τότε ἐκοσκινίθησαν, ἵνα εἴπω εὐαγγελικῶς, ποῖοι ἦσαν οἱ ἀγαθοί, καὶ ποῖοι οἱ κακοί, ποῖοι οἱ ἅρπαγες Λύκοι, καὶ ποῖοι οἱ ἀληθινοὶ λατρευταὶ τοῦ Ἀρχιποίμενος Ἰησοῦ. πλήν γε ὁ Θεοδόσιος ὢν τῆς Εὐδοκίας τῆς Βασιλίσσης φίλος κατὰ τὸν Νικηφόρον εὑρισκόμενος τέως εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καθότι κατὰ τὸν Θεοφάνην ἡ Εὐδοκία ἐξ ὅτου χρόνου ἐμίσει τὸν Φλαβιανόν, ὡς εἴρηται εἰς τὸ πρὸ τούτου βιβλίον, ἠγάπα τὸν Διόσκορον πάθει τῷ πρὸς τὸν Φλαβιανόν, ὅθεν ὁ Θεοδόσιος ἔχων καὶ ἐκείνης τὸ θάρρος, ἐγένετο θηριογνώμων, καὶ δὴ καὶ Σευηριανὸν Σκυθοπόλεως Ἐπίσκοπον, διὰ τὸ μὴ συγκοινωνεῖν αὐτῷ, ἐφόνευσεν, ὃς καὶ ὡς ἱερομάρτυς ἑορτάζεται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας. ἀλλὰ καὶ ὡς τύραννος τινῶν μὲν ἐλάμβανε τὰ ὑπάρχοντα, ἄλλους δὲ ἔκαιεν, ἄλλους ἠχμαλώτιζε, καὶ ἄλλους κατεβασάνιζεν. ὅθεν εἷς τις Ἀθανάσιος Ἱεροδιάκονος τῆς ἁγίας Ἀναστάσεως εἰς τὸ μέσον τῆς Ἐκκλησίας ἐξεφώνησε μετὰ πλείστης ἐλευθεροστομίας, παῦσον ὦ Θεοδόσιε τοσοῦτον φόνον ἐργαζόμενος, παῦσον τοῦ πολεμεῖν τοσοῦτον τὸν Χριστόν, καὶ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ, καὶ διώκειν αὐτὸ ὥσπερ λῃστάρχος ἀπὸ τῆς θείας αὐτοῦ μάνδρας, δεῖξον κἂν εἰς τὸ ὕστερον στοργὴν καὶ ἀγάπην πρὸς τὸν ἀληθινὸν Ποιμενάρχην ἡμῶν. ταῦτα λέγων καὶ τὰ τοιαῦτα, ἡρπάγη ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν τοῦ Θεοδοσίου, καὶ τυπτόμενος, καὶ φυλακιζόμενος, καὶ μυρία βασανιζόμενος, πρὸς Κύριον ἀπεδήμησε, τὸ δὲ ἅγιον αὐτοῦ σκῆνος προσέταξε ῥιφθῆναι εἰς κύνας ἵνα φάγωσιν αὐτό, ἑορτάζεται δὲ καὶ τούτου ἡ μνήμη εἰς τὸ Μαρτυρολόγιον. μαθὼν δὲ ταῦτα πάντα τῆς Παλαιστίνης ὁ Ἡγεμὼν ὁ Δωρόθεος, ἀφ᾽ οὗ ἐλυτρώθη ἀπὸ τῶν ἐν Μωαβίτιδι βαρβάρων, κατανικήσας αὐτούς, ἐπορεύθη κατ᾽ εὐθεῖαν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα μετὰ τῶν στρατιωτῶν αὐτοῦ, ἀλλὰ τοῦ Θεοδοσίου μετὰ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως τῆς Εὐδοκίας ὄντος περιεστοιχισμένου, οὐκ ἠδυνήθη ὁ Δωρόθεος ποιῆσαί τι, μάλιστα καὶ ἠναγκάσθη, ἵνα συμφωνήσῃ τῷ πλήθει τῶν μοναχῶν, καὶ εἰσέλθῃ ἔνδον εἰς τὸ περιτετειχισμένον κάστρον τῆς Ἱερουσαλήμ. ἀκούσας οὖν ὁ Μαρκιανὸς τὰ γενόμενα (ὅτι καὶ ὁ Δωρόθεος προέγραψε ταῦτα τῷ Βασιλεῖ) ἔπεμψεν ὁρισμόν, ἵνα πιάσωσι τὸν Θεοδόσιον, ἀλλ᾽ αὐτὸς προμαθὼν τὴν ἀπόφασιν, ἔφυγεν εἰς τὸ Σιναῖον ὄρος κατὰ τὸν Νικηφόρον καὶ Θεοφάνην. ὁ δὲ Εὐάγριος λέγει, ὅτι ἐστάλη σιδηρόδεσμος εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἴσως ὅμως μετὰ τὴν εἰς τὸ Σίναιον φυγήν. εἰς δὲ τὴν Εὐδοκίαν τὴν παραπατηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ψευδεπισκόπου, μετὰ τὴν ἐπανέλευσιν τοῦ Ἰουβεναλίου εἰς Ἱερουσαλήμ, ἔγραψεν ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς Οὐαλέριος, καὶ ὁ ἐπὶ τῇ θυγατρὶ αὐτῆς Πλακιδίᾳ γαμβρὸς αὐτῆς Ὀλύμβριος, ὃν ἐποίησεν ὁ Λέων Βασιλέα τῆς Ῥώμης, ἵνα φρονῇ τὰ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, εἶτα μαθοῦσα καὶ τὸν γαμβρὸν ἀποκτανθέντα, καὶ τὴν θυγατέρα καὶ τὰ τέκνα ἀπαχθέντα εἰς Καρθαγένην ὑπὸ τοῦ Γιζερίχου, εἶπεν, ἡ παιδεία σου αὐτή με διδάξει, καὶ οὕτως ἔστειλε τὸν Χωρεπίσκοπον Ἀναστάσιον εἰς Συμεὼν τὸν στυλίτην, ἐρωτῶσα ποῖον ἐστὶ τὸ ὀρθόδοξον φρόνημα. ἐκεῖνος δὲ ἐμήνυσεν αὐτῇ, ὅτι αὐτοῦ ἔχεις τὸν μέγαν Εὐθύμιον, καὶ ἐμὲ τί ἐρωτᾷς; ὅθεν ἐκατήχησεν αὐτὴν ὁ ἅγιος Εὐθύμιος, καὶ διώρθωσεν αὐτήν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ μαθητὴς τοῦ Εὐθυμίου ὁ Κύριλλος, ὅστις περιγράφει τὰς κακώσεις πάσας τοῦ μιαροῦ τούτου Θεοδοσίου, καὶ ὅλην τὴν ἀσέβειαν καὶ βδελυρὰν αὐτοῦ πολιτείαν, καὶ ὅτι ἔσυρε κατόπιν αὐτοῦ μερικοὺς μοναχοὺς ταῖς κακοδοξίαις αὐτοῦ, ὀλίγοι ὅμως ἔμειναν μετὰ τοῦ μεγάλου Εὐθυμίου, ὅστις διὰ τὸ ὑπερασπίζεσθαι ὡς ὀρθόδοξος τῶν δογμάτων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, ἦν μεμισημένος, καὶ σχεδὸν εἰπεῖν ὡς ἀποσυνάγωγος, διὰ τὸ μὴ συγκοινωνεῖν τῷ κακοθεοδοσίῳ, ὅστις καὶ τὸν Ἐλπίδιον καὶ τὸν Γερόντιον ἔστειλεν ὡς ἀποκρισιαρίους αὐτοῦ, ἵνα καταπείσωσι τὸν ἅγιον συνομιλῆσαι μετ᾽ αὐτοῦ, ἀλλὰ παντάπασιν, εἶπεν ὁ Εὐθύμιος, οὐ συγκοινωνῶ ἀνθρώπῳ Αἱρετικῷ καὶ φονεῖ, καὶ ὁμολογοῦντι συνουσίωσιν, ἤγουν φυρμὸν τῶν δύο φύσεων εἰς τὸν Θεάνθρωπον Ἰησοῦν, καὶ ταῦτα εἰπών, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἔρημον, μιμούμενος τὸν προφήτην Ἠλίαν, τὸν διὰ τὴν ἀσέβειαν τῆς Ἰεζάβελ καὶ τοῦ Ἀχαὰβ ἀπομακρύναντα ἀπ᾽ αὐτῶν, καὶ προσέτι διὰ πολλοὺς Ἀσκητὰς εὑρισκομένους εἰς τὴν ἔρημον, ἵνα μὴ ἀπατηθῶσι καὶ ἀκολουθήσωσι τῷ Θεοδοσίῳ, κράζοντι Νεστοριανοὺς τοὺς ὀρθοδόξους. ἀπῆλθεν, ἵνα μαθητεύσῃ αὐτοὺς ἐμμένειν στερεοὺς τοῖς τῆς Συνόδου δόγμασι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ τῆς περιτροπῆς εἰς τὸ τοῦ δυσσεβοῦς Θεοδοσίου τοῦ Μονοφυσίτου δόγμα Γερασίμου τοῦ θαυματουργοῦ, τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ, καὶ τῆς διορθώσεως αὐτοῦ τε καὶ ἄλλων πολλῶν ὑπὸ τοῦ μεγάλου Εὐθυμίου.

Εὑρί-

Εὑρίσκετο δὲ εἰς τὰ μέρη τοῦ Ἰορδάνου ὁ μέγας ἀναχωρητὴς Γεράσιμος, ὃς ἄγχιστος ἐλθὼν ἀπὸ τῆς Λυκίας καὶ θαυματοποιῶν, ἐλύπει ὑπὸ Θεοδοσίου πλανηθεὶς, ἀκούων ὅμως τὴν φήμην τοῦ Εὐθυμίου, ἐπάλεσεν ἀπελθεῖν καὶ συνομιλῆσαι μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν τόπον Ῥοβαὶ, ἐν ᾧ ὁ ἅγιος ἡσύχαζε. καὶ ἀναμεταξὺ τῶν πολλῶν ὧν συνελάλησαν λόγων, ἦλθον καὶ εἰς τὰ ἄρθρα τῆς πίστεως, καὶ ἐφάνη ὁ γηραιὸς Γεράσιμος ὀλίγον παρασεσυρμένος, καὶ ἐπιβλαβῶς δεδιδαγμένος ὑπὸ τῶν ἀκολούθων τοῦ Θεοδοσίου, ἀλλὰ διωρθώθη καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῶν θεοῤῥήτων λογίων τοῦ ἀνδρὸς, τοῦ καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα χαρισθέντος, καθὼς καὶ ὁ Πέτρος, καὶ ὁ Μάρκος Ἰουλιανὸς, καὶ Σιλβανὸς οἱ ἀναχωρηταὶ, οἱ πλανηθέντες μὲν καὶ συγκοινωνήσαντες τῷ Θεοδοσίῳ, διδαχθέντες δὲ ὑπὸ τοῦ ἁγίου, μετεβλήθησαν, ψάλλοντες τὴν παλινῳδίαν. οὗτος ἐστὶν ὁ Γεράσιμος ὁ χρησάμενος ἀντὶ τοῦ πεφονευμένου αὐτοῦ ὄνου ὑπὸ τοῦ Λέοντος αὐτὸν τὸν Λέοντα, εἰς ὃν καὶ φορτία ἐπετίθει, καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην ὑπηρεσίαν αὐτοῦ μετεχειρίζετο αὐτόν.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Περὶ τῶν πανούργων γραμμάτων τῶν ἐν Παλαιστίνῃ Εὐτυχιανῶν πρὸς τὴν Βασίλισσαν Εὐδοκίαν, ἵνα ἑλκύσωσιν αὐτὴν, καὶ δι' αὐτῆς τὴν Πουλχερίαν καὶ τὸν Βασιλέα Μαρκιανὸν πρὸς τὴν Αἵρεσιν αὐτῶν, καὶ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀπαλῆς τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Πουλχερίας.

Επεχείρησαν οἱ Εὐτυχιανοὶ, οὐ μόνον ἑλκύσαι τὴν Εὐδοκίαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν Πουλχερίαν εἰς τὴν γνώμην αὐτῶν, ἐλπίζοντες τρόπῳ τοιούτῳ ποιῆσαι ὅλον τὸ βασίλειον αἱρετικὸν, καὶ μετατρέψειν καὶ τὸν Μαρκιανὸν Βασιλέα εἰς τὴν κακοδοξίαν αὐτῶν, ἀλλ' οὐ παρεχώρησεν ὁ τῶν ὅλων Θεὸς γενέσθαι τοσαύτην παρανομίαν, ἡ γὰρ Αὐγοῦστα τὰ παρὰ τῶν Αἱρετικῶν αὐτῇ πεμφθέντα γράμματα ἔδειξε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς τῷ Βασιλεῖ, ποιήσασα παραπλησίως τῇ Σαμαρείτιδι, τῇ ἀκουσάσῃ παρὰ τοῦ Χριστοῦ, φώνησόν σου τὸν ἄνδρα, καὶ κατὰ τὴν νουθεσίαν τοῦ Ἀποστόλου, γράφοντος εἰς τὴν πρώτην πρὸς Κορινθίους, αἱ γυναῖκες ὑμῶν εἴ τι μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν. τοιγαροῦν ὁ Μαρκιανὸς κατανοήσας τὴν ἀναισχυντίαν τῶν Παλαιστινῶν Αἱρετικῶν, ἐθυμώθη λίαν, ὅτι ἐσκέπαζον τὴν προπέτειαν αὐτῶν διὰ ποικίλων πανουργιῶν, καὶ ἀντὶ τοῦ ζητεῖν μανθάνειν, ἐτόλμων φαίνεσθαι διδάσκειν, καταλιπόντες τὰ Μοναστήρια αὐτῶν καὶ τὰς σκήτας αὐτῶν, καὶ συρρεύσαντες εἰς τὴν μέσην τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἐμπλεκόμενοι ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἀνοίγοντες καὶ κλείοντες τὰς πόρτας τοῦ κάστρου ὥσπερ βασιλικοὶ στρατιῶται, καταισχύνοντες τὸ ἅγιον σχῆμα, καὶ παραβαίνοντες τοὺς θεσμοὺς τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς οὓς ἔγραψεν ὁ Βασιλεὺς μετὰ τὰ πολλὰ, ὅτι Ἰουβεναλίου τοῦ ἁγιωτάτου ἀνδρὸς καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἱερωμένων ἐδιψᾶτε πιεῖν ὡς αἱ βδέλλαι τὸ ἀθῷον αἷμα αὐτῶν, καὶ τὸν Θεοδόσιον τὸν Ἀπολιναριστὴν καὶ Εὐτυχιανὸν ἐθεοποιεῖτε, τὸν ὄντα βλάσφημον εἰς τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ καθαιρέτην τῆς εἰρήνης ὡς Ἀρχιλῃστὴν καὶ δεύτερον Βαραββᾶν, καὶ λοιπὸν ἐλπίζομεν ὅτι μετανοήσετε καθὼς ὑπέσχετο ἡμῖν ὁ ἁγιώτατος Ἰουβενάλιος, οὗ τῇ δεήσει ταῦτα πρὸς ὑμᾶς ἐσχεδιάσαμεν, καὶ λοιπὸν εἰς τὰ Μοναστήρια ὑμῶν καθέζεσθε καὶ ἡσυχάζετε καθὼς ἁρμόζει ὑμῖν, ἵνα μὴ πέσητε εἰς ἄλλας ἀνάγκας. ἔγραψεν αὐτοῖς καὶ ἡ Αὐγοῦστα Πουλχερία, πλὴν ἕως οὗ ἦν ὁ Θεοδόσιος εἰς τὰ μέρη τῆς Παλαιστίνης οὐδεμία ἦν καλοκἀγαθία. ἔμεινεν οὖν ὁ τύραννος Θεοδόσιος κατὰ τὸν Κάλλιστον Νικηφόρον εἰς τὸν θρόνον μῆνας εἴκοσι.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Περὶ διορθώσεως τῶν ἐν Παλαιστίνῃ εἰς τὰ τοῦ Εὐτυχοῦς δόγματα παρατραπέντων, καὶ τελευτῆς Πουλχερίας, ἐπανακάμψεώς τε Ἰουβεναλίου εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Βυζαντίου, καὶ ἐπιστολῆς αὐτοῦ πρὸς Λέοντα Ῥώμης μετὰ τιμίου ξύλου, καὶ Λέοντος πρὸς αὐτὸν, καὶ ἀθροίσεως Συνόδου ὑπὸ Ἰουβεναλίου ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς σύστασιν παντὸς δόγματος ἐκκλησιαστικοῦ, καὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, καὶ εἰς κατάκρισιν πάσης Αἱρέσεως.

Εγένετο καὶ διόρθωσις σὺν Θεῷ καὶ εἰς τοὺς τινὰς Μοναχοὺς, καὶ ἄλλους τῆς Παλαιστίνης, οἵτινες ἐκράτουν τοῦ Εὐτυχοῦς τὰ δόγματα, καὶ ἀπὸ τοῦ Θεοδοσίου ἐχωρίσθη τελείως καὶ Βάσσα ἡ Ἡγουμένη, καὶ αἱ λοιπαὶ, ὡς φαίνεται ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς, ἣν ἔγραψεν ἡ Βασίλισσα Πουλχερία, ἥτις καὶ σωφρόνως ζήσασα, εἰς τὸ τέταρτον ἔτος τῆς Βασιλείας τοῦ Μαρκιανοῦ θεαρέστως ἐκοιμήθη. καὶ ὁ ἀξιοτίμητος Ἰουβενάλιος ἐπανῆλθε πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὴν χειμερινὴν ἰσημερίαν. ἔπεμψε δὲ ὁ Ἰουβενάλιος εἰς τὸν Λέοντα Ῥώμης φιλικὰς ἐπιστολὰς διὰ τοῦ πρεσβυτέρου Ἀνδρέου καὶ Ἱεροδιακόνου Πέτρου, καὶ μέρος τιμίου ξύλου, ὅπερ πανευλαβῶς ἐδέχθη ὁ ὁσιώτατος Λέων, καὶ ἀντέγραψε καὶ αὐτὸς, καὶ σημειοῖ εἰς τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς, ὅτι εἰ καὶ μηδενὶ Ἀρχιερεῖ προσήκει μὴ εἰδέναι ἐκεῖνο, ὅπερ ἐπαγγέλλεται διδάσκειν. καθότι ὁ ἀγνοῶν ἀγνοηθήσεται. ἀναπολόγητος ὅμως ἐστὶ πᾶς Χριστιανὸς ὁ κατοικῶν

τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ φαίνεται ἀμαθής, ἵνα γὰρ γνῷ τὴν δύναμιν τοῦ Εὐαγγελίου, οὐδεῖται βιβλίου τοσούτου, ὅσον τῆς ἱστορίας καὶ τοποθεσίας. καὶ λοιπὸν ἐρχόμενος εἰς Ἱερουσαλὴμ ὁ Ἰουβενάλιος, ἤθροισε τὴν Σύνοδον τῆς Ἐπαρχίας, καὶ ὡς ἀποστολικὸς ἄνθρωπος συνέστησε πᾶν δόγμα Ἐκκλησιαστικόν, καὶ ἐβεβαίωσε τὴν ἐν Χαλκηδόνι Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, καὶ πᾶσαν αἵρεσιν κατήλεγξε, καὶ μάλιστα τὴν τοῦ Νεστορίου καὶ Εὐτυχοῦς καὶ Διοσκόρου, καὶ ἐγένετο εἰρήνη τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ εἰς ἐκείνην τὴν μητέρα τῶν Ἐκκλησιῶν, καταστραφέντων τῶν ζιζανίων, τῶν ἐπηρεαζόντων τὸν σπόρον τὸν ἡτοιμασμένον εἰς τὴν ἀποθήκην τοῦ Χριστοῦ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ϛʹ.

Περὶ τῆς κοιμήσεως Μαρκιανοῦ, καὶ βασιλείας Λέοντος τοῦ μεγάλου. καὶ περὶ τοῦ Τιμοθέου Αἰλούρου, τοῦ φονεύσαντος τὸν Προτέριον, καὶ πατριαρχεύσαντος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ τῶν ἀσεβειῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν κατ' αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς τὸν Βασιλέα ἀναφορῶν.

Ἐκοιμήθη καὶ ὁ Μαρκιανὸς ἐν ἔτει τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ ἑβδόμῳ μετὰ τὸν Κωνσταντῖνον, σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσας εἰς τὴν Βασιλείαν, ἄνθρωπος οὐ μόνον εὐσεβέστατος, ἀλλὰ καὶ εὐλαβέστατος, πεζὸς γὰρ ἐλιτάνευεν ἐν τῷ πεδίῳ· ὅθεν ἠνάγκαζεν καὶ ὁ Ἀνατόλιος οὐκ ἐν φορείῳ, ἀλλὰ πεζὸς λιτανεύειν κατὰ τὸν Θεοφάνην. Οἱ Ἀλεξανδρεῖς λοιπόν, ἀπόντος Διονυσίου τοῦ Στρατηλάτου, χειροτονοῦσιν Ἀλεξανδρείας τινὰ Τιμόθεον Αἴλουρον, ὅστις μεταχειρισθεὶς σχῆμα μέλαν, περιεπάτει κατὰ νύκτα περὶ τὰ κελλία τῶν Μοναχῶν, καὶ κράζων ἕκαστον ὀνομαστί, ἔλεγεν αὐτοῖς, ὅτι ἐστὶν Ἄγγελος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, εἰπεῖν αὐτοῖς ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῆς κοινωνίας τοῦ Προτερίου, καὶ ἔχειν Ἐπίσκοπον τὸν Αἴλουρον. τοῦ δὲ Διονυσίου ἐλθόντος ταχέως ἕνεκεν τοῦ σβέσαι τὴν στάσιν, ὁ Αἴλουρος κατασκευάζει εἰς τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ Λέοντος, καὶ σφάζουσι τὸν Προτέριον εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ βαπτίσματος, φυγόντα ἐκεῖ ἵνα διασωθῇ, ὥσαντες ξίφος εἰς τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ οἱ Μονοφυσῖται, οἵτινες ὡς θῆρες ἔφαγον καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ, συγκατασφάττουσι δὲ ἐκεῖ οἱ αὐτοὶ καὶ ἑτέρους ἕξ, καὶ εἶτα σύραντες αὐτὸν σχοινίοις κατὰ πάσης τῆς πόλεως, τὸ μὲν ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ μέρος ἔδωκαν τοῖς κυσί, τὸ δὲ κατέκαυσαν κατὰ τὴν μεγάλην ἑβδομάδα, τῷ ἔτει τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ ἑβδόμῳ. ἦν δὲ ἐν τούτοις τοῖς τολμήμασιν ἀρχηγὸς ὁ Αἴλουρος, ὃς Διάκονος ἦν ποτε, καὶ ὥς λέγουσί τινες, καὶ ἀδελφιδοῦς τοῦ Διοσκόρου. γράφει δὲ ὁ Θεοφάνης, ὅτι ὁ Αἴλουρος ἐχειροτόνει, μὴ ὢν Ἐπίσκοπος, καὶ ἐβάπτιζε, μὴ ὢν Πρεσβύτερος, ὅθεν καὶ πρόδρομον αὐτὸν τοῦ Ἀντιχρίστου καλεῖ. γράφουσι λοιπὸν οἱ Αἰγύπτιοι Ἐπίσκοποι πάντες, καὶ ὁ Κλῆρος Ἀλεξανδρείας εἰς τὸν μετὰ Μαρκιανὸν βασιλεύσαντα Λέοντα, ὅτι ἄνευ παρουσίας τῶν Ἐπισκόπων τῆς Αἰγύπτου, καὶ ὅτι διὰ πέντε ἀχρείων Ἐπισκόπων, ἔτι ζῶντος τοῦ ἁγιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Προτερίου, ὁ Αἴλουρος χειροτονεῖται, καὶ χωρὶς εὐλαβείας ἔσυρον ἀπὸ τοῦ βαπτιστηρίου τὸν Προτέριον, καὶ ἐφόνευσαν αὐτὸν οἱ Μονοφυσῖται, καὶ κατεκέντησαν τὸ νεκρὸν αὐτοῦ, καὶ καύσαντες αὐτό, ἔρριψαν τὴν κόνιν αὐτοῦ εἰς τὸν ἀέρα. καὶ δὴ καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον ἀναθεματίζει ὁ Αἴλουρος καὶ οἱ περὶ αὐτόν, ἀλλὰ καὶ τὰ βιβλία τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ἐνόθευσεν ἐν πολλοῖς ὁ Αἴλουρος, ὡς ἱστορεῖ Πέτρος πρεσβύτερος Ἀλεξανδρείας. ὁ δὲ Αἴλουρος καὶ αὐτὸς ἔπεμψεν εἰς τὸν Αὐτοκράτορα γράμματα, δικαιῶν ἑαυτόν, καὶ ὁ δῆμος Ἀλεξανδρείας καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ πολιτευόμενοι, καὶ οἱ Ναύκληροι ἔπεμψαν ἀναφορὰν εἰς τὸν Βασιλέα, ζητοῦντες τὸν Αἴλουρον βεβαιωθῆναι Ἀλεξανδρείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ζʹ.

Περὶ ἀναφορᾶς τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Συνόδου πρὸς Λέοντα τὸν μέγαν κατὰ τῆς ἀσεβείας τοῦ Αἰλούρου, καὶ ἐρωτήσεως τοῦ Βασιλέως πρὸς πάντας τοὺς προέδρους τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀφ' ὧν διδαχθεὶς τὸ δίκαιον, κατέγνω τοῦ φονέως Αἰλούρου.

Ὁ γοῦν Βασιλεὺς ἀθροῖσαι πάλιν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, οὐκ ἐνόμιζε συμφέρειν, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἀποκτείναντας τὸν ἅγιον Προτέριον, ἀπέστειλε καὶ ἐγλωσσοτόμησε, περὶ δὲ τῆς πίστεως ἔπεμψε τὰ ἴσα τῶν ἀπ' Ἀλεξανδρείας ἀναφορῶν εἴς τε τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιον, καὶ εἰς ὅλους τοὺς Πατριάρχας, καὶ τοὺς κατὰ τὰς Ἐπαρχίας Μητροπολίτας, καὶ εἰς Συμεὼν τὸν στυλίτην, καὶ εἰς τὸν μοναχὸν

Βαρ-

Βαρδαύην καὶ εἰς τὸν θαυματουργὸν Ἰάκωβον, ζητῶν μαθεῖν ἀπὸ κοινῆς γνώμης τὰ δίκαια. ἔγραφε δὲ οὕτως, Εἴπατε τὸ δοκοῦν περὶ τοῦ προειρημένου Τιμοθέου, καὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, ἄνευ τινὸς ἀνθρωπίνου φόβου, καὶ δίχα χάριτος καὶ ἀπεχθείας, μόνον τὸν τοῦ Παντοκράτορος Θεοῦ φόβον πρὸ ὀφθαλμῶν τιθέμενοι, ἐπειδὴ ἴστε ὡς περὶ τοῦ γράμματος τούτου τῇ ἀχράντῳ Θεότητι λόγον δώσετε, ἵνα παρὰ πάντων δι' ὑμετέρων γραμμάτων τελείως διδαχθέντες, τὸν ἁρμόζοντα τύπον δοῦναι δυνηθῶμεν. ταῦτα ὁ Βασιλεύς. Εὐάγριος βιβλίῳ δευτέρῳ. ὠνομάσθησαν δὲ τὰ τοιαῦτα εἰς τοὺς Ἐπισκόπους γράμματα ἐγκύκλια. Ἀπεκρίθησαν δὲ τῷ Βασιλεῖ οἱ Ἐπίσκοποι ἀπὸ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, ἀσπαζόμενοι τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, καὶ κατακρίνοντες τὸν Αἴλουρον, μόνος δὲ ὁ Σίδης Ἀμφιλόχιος καταβοᾷ μὲν τοῦ Αἰλούρου, ἀλλὰ μέμφεται τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, καὶ ἄλλος οὐδείς. εἶτα καὶ ὁ στυλίτης Συμεὼν γράφει εἰς τὸν Ἀντιοχείας Βασίλειον, ὁσιώτατον καὶ ἁγιώτατον ἐπιγραφόμενος αὐτόν, καὶ δεχόμενος τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, λέγει αὐτῷ, ἵνα ἰσχύῃ καὶ ἀνδρίζηται ὡς τὸν ἴσον τοῦ Νῶε ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ χαιρετᾷ καὶ τὸν λαόν. λέγει δὲ ὁ Εὐάγριος, ὅτι ὁ Ῥώμης Λέων πρῶτος ἔγραψεν ἐπιστολὴν εἰς τὸν Λέοντα κατὰ τῆς παρανομίας τοῦ Αἰλούρου, ἣν ἔπεμψεν ὁ Βασιλεὺς τῷ Αἰλούρῳ, ὁ δὲ ἀντέγραψε πρὸς τὸν Βασιλέα, μεμφόμενος καὶ τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον. ὅθεν ὁ Βασιλεὺς ἔπεμψεν ἐρωτῶν τοὺς Μητροπολίτας τὰ περὶ πίστεως, πιστεύων δηλονότι μᾶλλον τοῖς πολλοῖς, ἢ μόνῳ τῷ Ῥώμης. Καὶ λοιπὸν ἐξορίζεται ὁ Αἴλουρος, καὶ ὁ Μαϊουμᾶς Πέτρος εἰς τὴν Γάγγραν, ὅπου καὶ ὁ Διόσκορος. καὶ ἐπειδὴ ἐποίει παρασυναγωγὰς ὁ Αἴλουρος, ἐξωρίσθη ἐκεῖθεν εἰς τὴν Χερσῶνα, κἀκεῖθεν εἰς τὴν Ὄασιν. Σημειοῖ δὲ παρὰ τῷ Θεοφάνει Πέτρος Ἀλεξανδρείας πρεσβύτερος, ὅτι ὁ Αἴλουρος ἐνόθευσε τὰ βιβλία τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, καὶ ἅμα τῷ Διοσκόρῳ ἐξορισθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν Χερσῶνα. εἰς δὲ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἔγραψεν ὁ Βασιλεὺς εἰς τὸν Ἡγεμόνα Στύλον, ὥς φησι Λιμπεράτος, φροντίσαι, ἵνα ἐκλεχθῇ Πατριάρχης ἄξιος, καὶ δὴ κοινῇ ψήφῳ κατέστη Ἐπίσκοπος Τιμόθεος, ὁ ἐπιλεγόμενος Βασιλικός, ἢ Σαλοφακίολος, τῷ ἔτει τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ ἐνάτῳ. τοῦ δὲ Ἀνατολίου κοιμηθέντος τῷ ἔτει τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ ὀγδόῳ, ἀνάγεται εἰς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως ὁ ἱερὸς Γεννάδιος, ὁ ἁγιώτατος καὶ ἀσκητικώτατος. ἦσαν δὲ οἱ ἐξάρχοντες ὀρθόδοξοι Ἐπίσκοποι τῆς Αἰγυπτιακῆς Συνόδου, Θεόφιλος, Ἰωάννης, Ἀθανάσιος, Ἀβραάμ, Δανιήλ, Ἰωάννης, Παφνούτιος, Μουσαῖος, Πανούλβιος, καὶ Πέτρος, πρὸς οὓς, καὶ πρὸς τὸν χειροτονηθέντα ὀρθόδοξον Τιμόθεον ἔγραψε συμβουλευτικῶς ὁ Ῥώμης, καὶ ἄλλοι πολλοί. εἰς τὴν ἀναφορὰν δέ, ἣν ἔγραψαν πρὸς τὸν Ἀνατόλιον οἱ Αἰγύπτιοι οὗτοι Ἐπίσκοποι, ἦν τοιαύτη ἐπιγραφή, Ἀνατολίῳ τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν προέδρων τῶν Ἐκκλησιῶν, τῶν τὰς πρὸς τὸν Βασιλέα Λέοντα ἀποκρίσεις κατὰ τοῦ Αἰλούρου πεμψάντων, ἐξ ὧν δείκνυται κατὰ τρεῖς τρόπους, καὶ κατὰ παράθεσιν μὴ εἶναι τὸν Ῥώμης κοινὸν πατέρα, οὔτε ἰδικῷ τρόπῳ κοινὸν Διδάσκαλον, οὔτε γενικῷ τρόπῳ πρῶτον, οὔτε ἀναμάρτητον, ἀλλ' ἕνα Πατριάρχην πρῶτον μόνῃ τῇ τάξει.

Τὰ γράμματα, ἅπερ ἔγραψαν εἰς τὸν Αὐτοκράτορα Λέοντα, ἀποκρινόμενοι εἰς τὰ ἐγκύκλια, ὅσα εὑρίσκονται, εἰσὶ ταῦτα, πρῶτον, τὸ καθολικόν, ἐν ᾧ ἦσαν Λέων ὁ Ῥώμης, Βασίλειος Ἀντιοχείας, Ἰουβενάλιος Ἱεροσολύμων, καὶ ἕτεροι Ἐπίσκοποι, ὅλοι δύο πρὸς τοῖς ἑξήκοντα. δεύτερον, τῶν Αἰγυπτίων, ἐν ᾧ ἦσαν Ἐπίσκοποι τεσσαρεσκαίδεκα, Πρεσβύτεροι τρεῖς, καὶ Διάκονος εἷς. τρίτον, Εὐρώπης, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι τέσσαρες. τέταρτον, Μυσίας δευτέρας, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι ἕξ. πέμπτον, τῆς πρώτης Συρίας, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι ἐννέα. ἕκτον, δευτέρας Συρίας, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι πέντε. ἕβδομον, Μεσοποταμίας, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι ἐννέα. ὄγδοον, Φοινίκης, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι ἑπτά. ἔνατον, τῆς δευτέρας Φοινίκης, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι ἕνδεκα. δέκατον, Ἰσαυρίας, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι δεκαεπτά. ἑνδέκατον, πρώτης Κιλικίας, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι ἑπτά. δωδέκατον, Πισιδίας, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι πεντεκαίδεκα. δέκατον τρίτον, Σάρδεων Λυδίας, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι εἴκοσι. δέκατον τέταρτον, Παμφυλίας, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι πεντεκαίδεκα. δέκατον πέμπτον, Μυρέων, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι ἑπτακαίδεκα, Πρεσβύτεροι τέσσαρες, Διάκονος εἷς. δέκατον ἕκτον, Κυζίκου, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι ὀκτωκαίδεκα. δέκατον ἕβδομον, Ἀρμενίας πρώτης, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι ἕξ. δέκατον ὄγδοον, Ἀρμενίας δευτέρας, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι τρεῖς. δέκατον ἔνατον, Καππαδοκίας πρώτης, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι δύο. εἰκοστόν, Καππαδοκίας δευτέρας, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι ὀκτώ. εἰκοστὸν πρῶτον, Πόντου, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι τέσσαρες. εἰκοστὸν δεύτερον, Παφλαγονίας, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι πέντε. εἰκοστὸν τρίτον, Σαρδηνίας, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι τρεῖς. εἰκοστὸν τέταρτον, Κορίνθου, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι εἴκοσι καὶ εἷς. εἰκοστὸν πέμπτον, Γαλατίας πρώτης, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι ἑπτά. εἰκοστὸν ἕκτον, παλαιᾶς Ἠπείρου, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι ἐννέα. εἰκοστὸν

εἰκοστὸν ἕβδομον, νέας Ἠπείρου, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι ἑπτά. εἰκοστὸν ὄγδοον, Κρήτης, ἐν ᾧ Ἐπίσκοποι ὀκτώ. ἔγραψαν δὲ καὶ οὗτοι χωρὶς, Ἐπίκτητος Διοκλητιανουπόλεως, Βαλεντῖνος Φιλιππουπόλεως, Θεότιμος Σκυθίας, Ἰουλιανὸς Κῶου, Λουκιανὸς Βιζύης, Σεβηριανὸς καὶ Ἀγαπητὸς (ὧν οὐκ ἔχομεν τὰς Ἐπαρχίας) λέγουσι δὲ τὸν Βασιλέα χριστιανικώτατον. γράφων δὲ εἰς τὸν Βασιλέα καί τις Βαρσούματος μοναχὸς, λέγει αὐτὸν τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης καὶ πασῶν τῶν γαιῶν κύριον. Σὺ δὲ κἀνταῦθα σημείωσαι πρῶτον, ὅτι οἱ Αἰγύπτιοι τόσον οἱ πιστοὶ ὅσον καὶ οἱ ἀποστάται γράφοντες τὰ περὶ τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, οὐδεμίαν ποιοῦσι μνημίαν τοῦ Πάπα Ῥώμης. δεύτερον, ὅτι ὁ Ἀνατόλιος λέγεται τῆς καθόλου Ἐκκλησίας Ἐπίσκοπος, καὶ οὐ λαμβάνει ἐκ τούτου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀξίωμα, ὥστε καὶ ὁ Ῥώμης οὕτω λεγόμενος, οὐ λαμβάνει τοιοῦτόν τι. τρίτον, ὁ Βασιλεὺς οὐ ζητεῖ ἀπὸ μόνου τοῦ Ῥώμης τὴν ἀλήθειαν, μήτε ἀπὸ μόνων τῶν Πατριαρχῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπ᾿ αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τῶν Μητροπολιτῶν συνοδικῶς, διατοῦτο ἔγραφε τῷ Ἀνατολίῳ ἵνα συνάξῃ τοὺς παρατυχόντας εἰς Κωνσταντινούπολιν ὀρθοδόξους Ἐπισκόπους, καὶ τοὺς εὐλαβεστάτους Κληρικοὺς, καὶ ἐξετάσῃ τὰ γράμματα τῶν Αἰγυπτίων, καὶ μετὰ τὴν δοκιμὴν αὐτῶν τῶν γραμμάτων δοῦναι ἀπόκρισιν αὐτῷ. ὧν οὕτως ἐχόντων, καὶ ὁ Ῥώμης ὀρθοδοξῶν, οὔτε κοινός ἐστι πατὴρ, οὔτε κοινὸς ἰδικῷ τρόπῳ Διδάσκαλος, οὔτε γενικῷ τρόπῳ πρῶτος, οὔτε ἀναμάρτητος, ἀλλ᾿ εἷς ἐστὶ Πατριάρχης πρῶτος μόνῃ τῇ τάξει, καὶ οὐδὲν ἕτερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Περὶ τῆς κοιμήσεως, καὶ τῶν ἐτῶν τῆς Ἀρχιερατείας τοῦ Ἰουβεναλίου Ἱεροσολύμων, καὶ ὧν ἔγραψε περὶ τῆς κοιμήσεως καὶ μεταστάσεως τῆς Θεοτόκου. καὶ ὅτι οὐχ ὁ τάφος τῆς Θεοτόκου, ἀλλ᾿ οἱ περὶ τὸν τάφον αὐτῆς λίθοι ἠχθησαν εἰς βυζάντιον.

Ἀνεπαύθη καὶ ὁ Ἰουβενάλιος ἐν ἔτει τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ ἑβδόμῳ, πατριαρχεύσας χρόνους εἰκοσιοκτὼ, ὡς φαίνεται εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Σάββα, εἰ καὶ ἀλλαχοῦ λέγεται ζῆσαι χρόνους τέσσαρας πρὸς τοῖς τεσσαράκοντα εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ὡς φαίνεται καὶ εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου, καὶ ἰδὲ τὰ περὶ τούτου πλατύτερον ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ Εὐαγρίου, καὶ Λιμπεράτου ἐν τῷ Πρεβιαρίῳ, κεφαλαίῳ δεκάτῳ τρίτῳ. οὗτός ἐστιν ὁ γράψας περὶ τῆς κοιμήσεως τῆς Παναγίας καὶ τῆς μετὰ τρεῖς ἡμέρας μεταστάσεως τοῦ Θεοδόχου αὐτῆς σκήνους εἰς τὸν Οὐρανόν. ἐκεῖνο δὲ ὅπερ σημειοῖ ὁ Ξανθόπουλος, ὅτι ἐκομίσθη τὸ μνῆμα τῆς Παναγίας εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐννοεῖται διὰ τὰς ἔξωθεν πέτρας, ἐπειδὴ ὁ τάφος τῆς Θεοτόκου σπήλαιόν ἐστι πετροπελέκητον. ἔμεινε δὲ μερικὸν καιρὸν ὁ θρόνος χωρὶς Πατριάρχου, καὶ τότε καὶ ὁ ἅγιος Σάββας ἦλθε νέος εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς τὸν μέγαν Εὐθύμιον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Ἀρχιερατείας Ἀναστασίου, καὶ τῆς προρρήσεως μετὰ σημείων τοῦ μεγάλου Εὐθυμίου περὶ τῆς Πατριαρχείας τοῦ αὐτοῦ.

Διεδέξατο τὸν θρόνον μετὰ ἕνα χρόνον ἀπὸ τῆς τελευτῆς τοῦ Ἰουβεναλίου, ἐν ἔτει τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ ὀγδόῳ, ὁ Ἀναστάσιος Πρεσβύτερος, ὃς ἦν ὑπ᾿ αὐτοῦ προφητείας κεχειροτονημένος, τὸ ἀξίωμα Σκευοφύλαξ τοῦ ἁγίου τάφου καὶ Χωρεπίσκοπος. οὗτος συχνάκις ἐβάδιζεν εἰς τὸν μέγαν Εὐθύμιον, τὸν προσαπόντα αὐτῷ καὶ τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ, ὡς κατὰ πλάτος τοῦτο διηγεῖται ὁ ἄνωθεν Κύριλλος, ὅστις ἱστορεῖ, ὅτι ἦν καὶ ὁ Φῖδος τῆς Ἰόππης Ἐπίσκοπος καὶ ὁ Κοσμᾶς Σταυροφύλαξ, καὶ Οἰκονόμος τῆς Λαύρας ὁ Χρύσιππος, ὅστις ἀκούσας ἀπὸ τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου, ὅτι ἦλθεν εἰς τὸ Μοναστήριον ὁ Πατριάρχης, ἔκυψεν εἰς τὸ ὠτίον τοῦ Εὐθυμίου καὶ εἶπεν, ἐνταῦθα οὐχ ὁρῶ τινὰ Πατριάρχην, ἀλλὰ μόνον τὸν Σκευοφύλακα Ἀναστάσιον, καὶ ὁ ἅγιος ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν, οὐ θεωρεῖς τὰ λαμπρὰ αὐτοῦ ἄμφια τὰ σηρικὰ καὶ διάλευκα, ἅπερ οὐ δύναται ἄλλος τὶς φορέσαι, ἀλλ᾿ ἢ ὁ Ἱεροσολύμων Πατριάρχης; Σημείωσαι ὦ φιλαναγνῶστα, ὅτι οἱ Πατριάρχαι τῆς Ἱερουσαλὴμ κατὰ μίμησιν τοῦ πρώτου Ἱεράρχου τῶν Ἱεροσολύμων Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου, ὅστις ἐφόρει τὴν σινδόνα τὴν λευκὴν, ὅλοι ἐλευκοφόρουν, καὶ λευκὰ μεταξωτὰ ἐφόρουν, καὶ ἀπὸ τοῦ ἱματισμοῦ τοῦ λαμπροῦ προεῖδεν ὁ ἅγιος ὅτι μέλλει ὁ Ἀναστάσιος πατριαρχεύσειν, καθὼς συνέβη κατ᾿ ἀλήθειαν καὶ ἐπατριάρχευσε.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Περὶ τῆς ἐν Παλαιστίνῃ τελευτῆς τῆς βασιλίσσης Εὐδοκίας, τῆς συζύγου τοῦ νέου Θεοδοσίου, καὶ τῶν θείων οἰκοδομιῶν, ὧν ἐκεῖ ἐποίησεν.

Εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν ἀπέθανε καὶ ἡ βασίλισσα Εὐδοκία, ἡ γυνὴ τοῦ νέου Θεοδοσίου, ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, μετὰ τὸ οἰκοδομῆσαι τὸν περίφημον Ναὸν τοῦ Ἀρχιδιακόνου Στεφάνου, ἐν ᾧ τόπῳ ἐλιθοβολήθη, καθὼς ἱστορεῖ ὁ Κάλλιστος Νικηφόρος εἰς τὸ δέκατον τέταρτον τῆς ἱστορίας αὐτοῦ. ἔστι δὲ ὁ Ναὸς ἐγγὺς τοῦ τάφου τῆς Παναγίας κατὰ τὸ μέρος τῆς Ἱερουσαλὴμ, νῦν δὲ μήτε ἴχνος ἔμεινεν. ἔνδον ἐν τούτῳ τῷ Ναῷ ἐτάφη αὐτὴ ἡ Βασίλισσα. προστίθησιν ὁ μοναχὸς Κύριλλος εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου, ὅτι ἔκτισε καὶ πολλὰ Γηροντοκομεῖα εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἡ Εὐδοκία, καὶ μίαν Ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Πέτρου ἀντικρὺ τῆς Λαύρας τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου μετὰ μιᾶς μεγίστης δεξαμενῆς, ἀπεχούσης σχεδὸν εἴκοσι στάδια τῶν κελλίων τῶν Μοναχῶν, ἅπερ βλέπουσα ἡ Αὐγοῦστα, ἐξεφώνησεν ἐκεῖνο τοῦ Βαλαὰμ, ὡς καλοί σου οἱ οἶκοι Ἰακὼβ, καὶ αἱ σκηναί σου Ἰσραὴλ, καὶ πληροφορηθεῖσα, ἐδεήθη ἐλθεῖν εἰς συνομιλίαν μετὰ τοῦ μεγάλου Εὐθυμίου περὶ ἱκανῶν εἰσοδημάτων τῶν πατέρων, ὅπερ προφανῶς ὡς προορατικώτατος ὁ ἅγιος, ἀπεκάλυψεν αὐτῇ τὴν βουλὴν αὐτῆς, καὶ θαυμάσασα ἡ Βασίλισσα, ἡμίλυπος ἀπῆλθε, καὶ ἐκοινολόγησε τὰ ἐνδόμυχα διαβούλια τῷ Πατριάρχῃ Ἀναστασίῳ διὰ τῶν εἰσοδημάτων τὴν ὑπόθεσιν, καὶ συνεβούλευσεν αὐτῇ προικίσαι τοὺς Ναοὺς καὶ τὰ ξενοδοχεῖα, ἅπερ ἀνέστησεν εἰς ἰδίαν αὐτῆς ψυχωφέλειαν καὶ τιμὴν, καὶ κατὰ τὴν συμβουλὴν ἐποίησεν ἡ Βασίλισσα, ἡ νέα Ἑλένη, ὡς κτίτωρ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ἥτις τελειώσασα ταῦτα πάντα, ὑπὸ ψυχικῆς εὐφροσύνης ἔλεγε, δι' ἐμὲ εἶπεν ὁ Δαβὶδ, ἀγάθυνον Κύριε ἐν τῇ Εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιών.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

Περὶ τῆς θυγατρὸς τῆς Εὐδοκίας βασιλίσσης τῆς Εὐδοκίας, τῆς τῷ Ὀνωρίχῳ συζευχθείσης, καὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀποδημίας αὐτῆς, ἐν ᾗ καὶ ἐτελεύτησε. καὶ περὶ τοῦ Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ, καὶ Δανιὴλ τοῦ στυλίτου, καὶ τοῦ λειψάνου τοῦ προφήτου Ἐλισσαίου.

Ἡ τοῦ Θεοδοσίου καὶ τῆς Εὐδοκίας θυγάτηρ Εὐδοξία, ἡ γυνὴ τοῦ Οὐαλεντιανοῦ καὶ Ὀλυμβρίου, ἦλθεν ἀπὸ Ἀφρικῆς εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἡ δὲ θυγάτηρ αὐτῆς Εὐδοκία συζευχθεῖσα Ὀνωρίχῳ υἱῷ Γουνσερίχου ἀρχηγοῦ Καρχηδόνος, καὶ γεννήσασα αὐτῷ υἱὸν Ἰλδέριχον, ἔμεινεν εἰς Λιβύην, ὕστερον ὅμως βλέπουσα τὸν ἄνδρα αὐτῆς Ἀρειανὸν, ἐβδελύξατο αὐτὸν, καὶ λάθρα αὐτοῦ, καὶ τρόπῳ τοῦ ὡς δῆθεν προσκυνῆσαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἀνεχώρησε μετὰ ἑκκαίδεκα ἔτη, καὶ κατὰ μίμησιν τῆς μάμμης αὐτῆς ἀπῆλθεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ ἱστόρησε μετὰ πολλῆς εὐλαβείας τοὺς τόπους, ὅπου μείνασα ὀλίγον καιρὸν, ἀνεπαύθη, καὶ ἐτάφη πλησίον τοῦ τάφου τῆς μάμμης αὐτῆς τῆς Εὐδοκίας, καὶ ὅσα εἶχεν, ἔμειναν ὅλα εἰς τὸν Πατριάρχην, λέγει ὁ Θεοφάνης. εἰς τὸν ἕβδομον χρόνον τούτου τοῦ Βασιλέως ἀπῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Κυριακὸς ὁ ἀναχωρητὴς, ὃς ἔζησεν ἔτη ἑκατὸν ἑπτά. καὶ εἰς τὸν ὄγδοον χρόνον τοῦ Βασιλέως ἀνέβη εἰς τὸν στύλον Δανιὴλ ὁ στυλίτης. καὶ τοῦ προφήτου Ἐλισσαίου τὸ λείψανον ἤχθη εἰς Ἀλεξάνδρειαν εἰς τὴν μονὴν Παύλου τοῦ λεπροῦ, λεπρὸν γὰρ ἰάτρευσε τὸν Νεεμὰν, λεπρὸν ἐποίησε τὸν Γιεζῆ, καὶ εἰς τὴν μονὴν τοῦ λεπροῦ κατετέθη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ΄.

Περὶ τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ Πατριαρχῶν Μαξίμου, Βασιλείου, Ἀκακίου, ἐφ' οὗ ὁ φρικτὸς ἐν Ἀντιοχείᾳ σεισμὸς, καὶ Μαρτυρίου, καὶ τῶν ἐτῶν τῆς Ἀρχιερατείας αὐτῶν. καὶ περὶ Πέτρου τοῦ Κναφέως, καὶ τῆς Αἱρέσεως αὐτοῦ, καὶ ὅπως ἔλαβε τὸν θρόνον Ἀντιοχείας. καὶ τῆς πρὸς τὸν Μαρτύριον βοηθείας τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Γενναδίου, καὶ ἐξορίας τοῦ Κναφέως, καὶ παραιτήσεως τοῦ Μαρτυρίου, καὶ τῶν ἐτῶν τῆς Ἀρχιερατείας αὐτοῦ, καὶ τοῦ Ἰουλιανοῦ τοῦ μετ' αὐτὸν Ἀντιοχείας.

Ὁ ἐπὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου Ἀντιοχείας Μάξιμος ἐστάθη εἰς τὸν θρόνον ἔτη τέσσαρα. ὁ μετ' ἐκεῖνον δὲ Βασίλειος ἔτη δύο, εἰς ὃν ἔγραψεν ὁ στυλίτης Συμεὼν ἐπιστολὴν περὶ τῆς ὀρθοδοξίας, ὡς

ὡς ὁ Εὐάγριος βιβλίῳ δευτέρῳ, κεφαλαίῳ δεκάτῳ, εἶτα Ἀκάκιος ἔτος ἕν, ἐφ' οὗ τῷ δευτέρῳ ἔτει τῆς βασιλείας Λέοντος ἐγένετο ὁ φοβερὸς σεισμὸς εἰς Ἀντιόχειαν, εἶτα Μαρτύριος. ἰστέον δὲ ὅτι εἰς τὸ Μοναστήριον τῶν Ἀκοιμήτων ἦν τις μοναχός, εἶδος ὢν ὁ Ἰούδας ἐν μέσῳ τῶν Ἀποστόλων, Κναφεὺς τὴν τέχνην, ὅστις ἐμίσει λίαν τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, ὅθεν οἱ Μοναχοὶ ὡς Αἱρετικὸν ἐδίωξαν αὐτὸν ἐκ τῆς Μονῆς αὐτῶν. ὁ δὲ ἐλθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν, κατῴκησεν εἰς τὴν Χαλκηδόνα εἰς τὸν Ναὸν Βάσσης τῆς μάρτυρος, Πρεσβύτερος ὤν. ἀπερχομένῳ δὲ εἰς τὴν Ἀντιόχειαν τῷ Στρατηλάτῃ τῷ γαμβρῷ τοῦ Βασιλέως Ζήνωνος, ἠκολούθησεν αὐτῷ, καὶ μισθωσάμενος Ἀπολιναριστάς τινας, πλάττει συκοφαντίας κατὰ τοῦ Πατριάρχου Μαρτυρίου, καὶ τέλος πάντων, πείθει καὶ τὸν Ζήνωνα διὰ χρυσίου, καὶ γίνεται Πατριάρχης Ἀντιοχείας ὁ Κναφεύς, καὶ εἶτα γίνεται Αἱρέσεως ἀρχηγός, ἀναθεματίζων τοὺς μὴ λέγοντας, ὅτι Θεὸς ἐσταυρώθη, καὶ προσέθηκεν εἰς τὸ Τρισάγιον τό, ὁ Σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. ὁ δὲ Ἀντιοχείας Μαρτύριος ἀναδραμὼν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν πρὸς τὸν Βασιλέα, εἶπε τὰ κατὰ τὸν Κναφέα. ἐβοήθησε δὲ τῷ Μαρτυρίῳ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Γεννάδιος, καὶ λαμβάνει τὸν θρόνον Ἀντιοχείας, καὶ ἐπανῆλθεν μετὰ βασιλικῆς ἐξουσίας καὶ τιμῆς πολλῆς, εὑρὼν δὲ τὸν λαὸν εἰς στάσεις, καὶ σχίσματα, παρῃτήθη εἰπών, Κλήρῳ ἀνυποτάκτῳ, καὶ λαῷ ἀπειθεῖ, καὶ Ἐκκλησίᾳ ἐρρυπωμένῃ ἀποτάττομαι, φυλάττων ἐμαυτῷ τὸ τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα. ἀνεχώρησεν οὖν, Πατριαρχεύσας ἔτη δεκατρία. εὑρὼν δὲ καιρὸν ὁ Κναφεύς, πηδᾷ πάλιν εἰς τὸν θρόνον Ἀντιοχείας, καὶ πείθει ὁ Γεννάδιος τὸν Βασιλέα ἐξορίσαι τὸν Κναφέα, ὅστις προμαθὼν τὴν ἐξορίαν αὐτοῦ, ἔφυγεν, εἰ καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀκάκιος γράφει, ὅτι ἐξωρίσθη εἰς τὴν Σάμον, καὶ ὁ Βαρώνιος, ὅτι εἰς τὴν Ὄασιν. ὁ Κλῆρος ὅμως ἐχειροτόνησαν Ἰουλιανόν τινα Ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας κατὰ τὸν Εὐάγριον, ὅστις ἐπατριάρχευσεν ἔτη δεκαπέντε.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Γενναδίου, καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ θαυμάτων, καὶ οὗ εἶδε φάσματος δαιμονίου ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, καὶ ὧν ἐπατριάρχευσεν ἐτῶν, καὶ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, καὶ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ Ἀκακίου, καὶ τῶν ἐτῶν τῆς πατριαρχείας αὐτοῦ. καὶ περὶ τῆς ἐν τῇ Κυριακῇ ἀργίας.

Οὗτός ἐστιν ὁ Γεννάδιος, ὁ εἰπὼν ὡς πρὸς ζῶντι Ἐλευθερίῳ τῷ μάρτυρι περί τινος Κληρικοῦ τοῦ Ναοῦ αὐτοῦ, ἢ διόρθωσον αὐτὸν ἵνα μὴ ἀδικῇ, ἢ πάταξον, καὶ ἀπέθανεν εὐθύς. καὶ ἐπὶ τούτου, ζωγράφου τινὸς θέλοντος ζωγραφῆσαι τὸν Χριστὸν εἰς τὸ σχῆμα τοῦ Διός, ἐξηράνθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. καὶ ὁ Μαρκιανὸς Οἰκονόμος τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, τὰ εἰσοδήματα τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν, ἅπερ ἐλάμβανεν ἡ μεγάλη Ἐκκλησία πρότερον, ἅμα τῷ γενέσθαι Οἰκονόμος, ἐτύπωσεν ἵνα λαμβάνωσιν αὐτὰ οἱ Κληρικοὶ ἑκάστης Ἐκκλησίας. Εὐχόμενος δὲ εἰς τὸ θυσιαστήριον ὁ Γεννάδιος, εἶδε φάντασμα δαιμονικὸν καὶ ἐφοβήθη, ἐκεῖνο δὲ εἶπεν αὐτῷ, εἰς τὸν καιρόν σου ἡσυχάζω, μετὰ δὲ τὸν θάνατόν σου ταράξω τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ κλαίων λοιπόν, καὶ εὐχόμενος ὁ Γεννάδιος, μετὰ μικρὸν ἐτελεύτησεν. ἐπατριάρχευσε δὲ ἔτη ὀκτώ, προεβιβάσθη γὰρ εἰς τὸν θρόνον ἐν ἔτει τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ ὀγδόῳ, τῷ αὐτῷ ἔτει δηλονότι τῆς κοιμήσεως τοῦ ἱεροῦ Ἀνατολίου, τοῦ χειροτονηθέντος, ὡς εἴπομεν, Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῆς ἐν Ἐφέσῳ λῃστρικῆς Συνόδου ἐν ἔτει τετρακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ ἐνάτῳ. ἐχειροτονήθη δὲ Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τὸν Γεννάδιον ὁ Ἀκάκιος Πρεσβύτερος, ὃς ἐπατριάρχευσεν ἔτη δεκαεπτὰ καὶ μῆνας ἐννέα. ἐπὶ τούτου τοῦ Γενναδίου ὁ Βασιλεὺς Λέων ἐτύπωσεν εἶναι παντάπασιν ἄπρακτον τὴν Κυριακήν. ἐπὶ τούτου ἤκμαζε καὶ Βικτωρῖνος ἀπὸ Ἀκουϊτανίας, ἄριστος Ἀστρονόμος, ὅστις μετὰ Θεόφιλον καὶ Εὐσέβιον τοὺς Μητροπολίτας Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, πολλὰ καὶ ἀξιόλογα συνέταξε περὶ τοῦ ἁγίου Πάσχα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ',

Περὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Γενναδίου Συνόδου κατὰ σιμωνιακῶν, καὶ τῆς δι' ἐπιστολῆς αὐτῆς διορθώσεως τῆς ἐν Ῥώμῃ Συνόδου, ἐξ ἧς δείκνυται μὴ εἶναι ἀναμάρτητον, ἢ μοναρχικὴν τὴν ἐν Ῥώμῃ Ἐκκλησίαν.

Ἐπὶ τούτου τοῦ Γενναδίου Σύνοδος ἠθροίσθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ ἐνάτῳ ὑπὸ ὀγδοήκοντα καὶ ἑνὸς Ἐπισκόπων κατὰ Σιμωνιακῶν, ἔγραψε δὲ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ἐν ἐπιστολῇ, ἣν ἀπέστειλε πρὸς τὴν ἐν Ῥώμῃ Σύνοδον. ἦσαν δὲ οἱ πατέρες οὐ πάντες ἀπὸ τῶν ὑποκειμένων τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλων θρόνων παρεπιδημοῦντες, ὡς καὶ ἐπὶ Φλαβιανοῦ κατὰ Εὐτυχοῦς ἀπὸ διαφόρων Ἐπαρχιῶν ἦσαν συνειλεγμένοι. ἐν οἷς σημείωσαι, ὅτι ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδος ἐπιδιορθοῖ τὴν ἐν Ῥώμῃ, ὥστε οὐκ ἔστιν ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ οὔτε ἀναμαρτησία, οὔτε μοναρχία.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δʹ.

Περὶ τῆς Βασιλείας Λέοντος, ἐγγόνου τοῦ μεγάλου Λέοντος, καὶ τῆς μετ᾽ αὐτὸν Ζήνωνος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ τῆς τοῦ Βασιλίσκου, τοῦ γαμβροῦ Ζήνωνος, τοῦ διωχθέντος τῆς βασιλείας, ἀνακλήσεώς τε Αἰλούρου καὶ Κναφέως, καὶ ἐγκυκλίων γραμμάτων κατὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου καὶ τοῦ τόμου Λέοντος παρὰ τοῦ Βασιλίσκου, τοῦ τῆς Συνόδου ἐχθροῦ, καὶ ἐξώσεως Ἀναστασίου Ἱεροσολύμων, καὶ προχειρίσεως Γεροντίου ὑπὸ τῶν Μονοφυσιτῶν, καὶ περὶ διαφορᾶς τῶν Αἱρέσεων τῶν Εὐτυχιανῶν καὶ Μονοφυσιτῶν.

Ἐβασίλευσε Λέων ὁ ἔγγονος τοῦ μεγάλου Λέοντος, ὅστις ἀποθνήσκων, ἔστεψε τὸν πατέρα αὐτοῦ Ζήνωνα Βασιλέα τῷ ἔτει τετρακοσιοστῷ ἑβδομηκοστῷ τετάρτῳ, ἄνθρωπον ἡδοναῖς καὶ ἀκρασίαις ἀεὶ πυρούμενον, οὗ εἰς τὸν καιρὸν Ἄραβες οἱ Σκηνῖται ἐκάκουν τὰ Ἀνατολικὰ μέρη, καὶ Οὖννοι οἱ πάλαι Μασσαγέται λεγόμενοι διαβάντες τὸν Δούναβιν, κατῴκουν τὴν Θράκην, καὶ αὐτὸς ὁ Ζήνων ἦν τρίτος πολιορκητής, φθείρων τὴν Βασιλείαν διὰ τῆς μιαρᾶς αὐτοῦ ζωῆς, ὅθεν Θεοῦ παραχωρήσει διώκεται ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ θρόνου, καὶ φεύγει εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ τὴν Ἰσαυρίαν, πρὸ δὲ τοῦ διωχθῆναι δεισιδαιμονούμενος εἰς τὴν ἀνάγκην, ἀπῆλθεν εἰς Δανιὴλ τὸν στυλίτην, ἔχοντα τὸν στύλον αὐτοῦ εἰς τὴν Προποντίδα εἰς τὸν Ἀνάπλουν, καὶ ὁ ἅγιος προεῖπεν αὐτῷ, ὅτι ἐκπεσεῖται τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἐξορισθήσεται, καὶ πεινάσει· καὶ μετὰ τοσαῦτα βάσανα πάλιν βασιλεύσει, καθὼς ἔπαθε δηλονότι καὶ ὁ Ναβουχοδονόσορ. καὶ λοιπὸν διώκεται, καὶ βασιλεύει Βασιλίσκος ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ, ὁ ἐχθρὸς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ὅστις μισῶν τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, ἀνακαλεῖται τὸν Αἴλουρον Τιμόθεον, ὄντα δεκαοκτὼ χρόνους εἰς τὴν ἐξορίαν. ἐξέρπυσε καὶ ὁ Κναφεὺς, ὢν κεκρυμμένος εἰς τὴν Μονὴν τῶν Ἀκοιμήτων, καὶ ὅσοι ἄλλοι ἦσαν ἐχθροὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου ἐπαρρησιάσθησαν. ταῦτα ὁ Ἀναγνώστης Θεόδωρος. ὁ Θεοφάνης ὅμως λέγει, ὅτι ὁ Ζήνων ἀνεκάλεσε καὶ τὸν Αἴλουρον καὶ τὸν Κναφέα. ἐπὶ δὲ Βασιλίσκου δορυφορούμενος τοῦ Αἰλούρου μετά τινων Αἰγυπτίων εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐξῆλθον οἱ Μονοφυσῖται καὶ προϋπήντησαν αὐτῷ μετὰ θριάμβου καὶ προπομπῆς, ψάλλοντες αὐτῷ εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος. ἀπὸ δὲ τοῦ παλατίου τοῦ Βασιλίσκου ἀπερχόμενος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καβαλλάριος ὡς Αἰγύπτιος εἰς τὸν ὄνον αὐτοῦ, μετὰ πλήθους πολλοῦ Ναυτῶν Αἰγυπτίων συμπροπεμπόμενος, ὡς εἴρηται, ὁ Πατριαρχαναιρέτης οὗτος, ἔπεσε καὶ συνέτριψε τὸν πόδα αὐτοῦ. πείθει δὲ τὸν Βασιλίσκον καὶ ἔγραψεν ἐγκύκλια γράμματα, καὶ ἀπέβαλε τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, καὶ τὸν Τόμον Λέοντος, καὶ ὑπέγραψαν αὐτὰ ὁ Αἴλουρος καὶ ὁ Κναφεύς. ὁ δὲ Εὐάγριος εἰσάγει τινὰ Ζαχαρίαν Μονοθελήτην ἱστορικὸν λέγοντα, ὅτι σχεδὸν πεντακόσιοι Ἐπίσκοποι ὑπέγραψαν εἰς τὰ ἐγκύκλια τοῦ Βασιλίσκου, καὶ δὴ καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Ἀναστάσιος. ἀλλ᾽ ὅσον περὶ τοῦ Ἀναστασίου ψεύδεται ὁ Ζαχαρίας, καθότι ὁ μοναχὸς Κύριλλος γράφει τὸ ἐναντίον, ὅτι δηλαδὴ ὁ Ἀναστάσιος ἐφάνη ἐναντίος τοῖς Εὐτυχιανοῖς καὶ ὑπέρμαχος τῆς Συνόδου, μάλιστα ἐξώσθη καὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας, καὶ ὅτι οἱ Μονοφυσῖται ἔβαλον ἀντ᾽ αὐτοῦ εἰς τὸν τῶν Ἱεροσολύμων θρόνον φλαμπουριάριόν τινα τῆς Αἱρέσεως αὐτῶν Γερόντιον μοναχόν. ὁ δὲ Εὐτυχιανὸς Ζαχαρίας ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὑπέγραψεν ὁ Γερόντιος, εἶπεν ὁ Ἀναστάσιος, ψευδόμενος κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Αἱρετικῶν, τῶν πάντοτε λεγόντων ἄλλο ἀντ᾽ ἄλλου. Σημείωσαι δὲ ὅτι διαφέρουσιν οἱ Εὐτυχιανοὶ τῶν Μονοφυσιτῶν, ὅτι οἱ μὲν λέγουσι τὴν σάρκα τοῦ Χριστοῦ μὴ εἶναι ἡμῖν ὁμοούσιον, οἱ δὲ Μονοφυσῖται ὁμοούσιον μὲν λέγουσιν, ὅμως φύσιν Θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος τοῦ Χριστοῦ μίαν. Ἐγένετο λοιπὸν ὁ Γερόντιος Πατριάρχης εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Κναφεὺς τρέχει εἰς Ἀντιόχειαν. ὁ δὲ Αἴλουρος ἀπερχόμενος εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ὁδεύων διὰ τῆς Ἐφέσου, ἔδωκε τῇ Μητροπόλει Ἐφεσίων τὸ Πατριαρχικὸν ἀξίωμα, ὅπερ πρότερον καὶ ὁ Διόσκορος δέδωκε, καὶ ἀφεῖλεν αὐτὸ ἡ ἐν Χαλκηδόνι σύνοδος. ἀπερχόμενος δὲ κατὰ πόλεις καὶ χώρας, ἀνεθεμάτιζε τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον καὶ τὸν τόμον Λέοντος. φθάσαντος δὲ εἰς Ἀλεξάνδρειαν τοῦ Αἰλούρου τούτου, καὶ εἰσερχομένου, οἱ σπουδασταὶ αὐτοῦ ἐφώνησαν, ἐψώμισας τοὺς ἐχθροὺς σου ὦ Πάπα, ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ναὶ, ἐψώμισα. σημειωτέον, ὅτι ἔγραψαν καὶ ἀπὸ τῆς Ἐφέσου πολλοὶ τῶν Ἀσιανῶν Ἐπισκόπων πρὸς τὸν Βασιλίσκον, βλασφημοῦντες τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, καὶ μακαρίζοντες αὐτὸν διὰ τὰ ἐγκύκλια, προσθέντες καὶ τὸ τιμωρεῖσθαι αὐτὸν τοὺς μὴ οὕτω φρονοῦντας, καὶ ὅτι ἵνα ἐκβληθῇ καὶ ὁ Ἀκάκιος τοῦ θρόνου, ἀλλὰ καὶ οἱ Τοποτηρηταὶ Αἰλούρου καὶ Κναφέως συνηγόρησαν ἵνα ἐκβληθῇ ὁ Ἀκάκιος, Εὐάγριος βιβλίῳ τρίτῳ, κεφαλαίῳ πέμπτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΔΟΝ Εʹ.

Περὶ τῆς κελεύσεως τοῦ Βασιλέως Βασιλίσκου τοῦ ὑπογράψαι τὸν Πατριάρχην Ἀκάκιον τὰ κατὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου ἀπὸ Ἐφέσου ἐλθόντα γράμματα τῶν Ἀσιανῶν Ἐπισκόπων, καὶ ἀθροίσεως ὑπὸ Ἀκακίου τοῦ δήμου, καὶ ἀναχωρήσεως ἀπὸ τῆς πόλεως τοῦ Βασιλίσκου φόβῳ στάσεως, καὶ περὶ ὧν ὁ στυλίτης

Δανιὴλ

Δανιὴλ καὶ ὁ μοναχὸς Ὀλύμπιος εἶπον καὶ ἔπραξαν ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας, καὶ τῆς βίας αὐτῶν πρὸς τὸν Βασιλίσκον τοῦ ὑπογράψαι εἰς τὰ ὀρθὰ δόγματα, καὶ ἀθετήσεως ὑπὸ τοῦ Βασιλίσκου τῶν ἐγκυκλίων αὐτοῦ γραμμάτων δι᾽ ἀντεγκυκλίων.

Ἐλθόντων τῶν γραμμάτων ἀπὸ τῆς ἐν Ἐφέσῳ Συνόδου τῶν εἰρημένων Ἐπισκόπων, ἐκέλευσεν ὁ Βασιλίσκος τῷ Ἀκακίῳ ὑπογράψαι αὐτά, καὶ κηρύξαι. ἀλλ᾽ ὁ Ἀκάκιος ἔπεισε τὸ μοναδικὸν καὶ τὸν δῆμον Κωνσταντινουπόλεως πιστεῦσαι, ὅτι ἐστὶν Αἱρετικὸς ὁ Βασιλίσκος, καὶ ἀθροίζεται ὅλη ἡ πόλις ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες εἰς τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν, καὶ εὗρον τὸν Ἀκάκιον καὶ τὸν θρόνον καὶ τὸ θυσιαστήριον μετὰ ἀμφίων μελανῶν (εἰ καὶ ὁ Θεοφάνης λέγει, ὅτι ὁ Ἀκάκιος ἐφαίνετο ὀρθόδοξος καθ᾽ ὑπόκρισιν, φοβούμενος τὸν ὀρθόδοξον λαόν) κατέβη δὲ καὶ ὁ Δανιὴλ ὁ στυλίτης, καὶ ἦλθε καὶ συνεκκλησίαζε τῷ Ἀκακίῳ, ὁ δὲ Βασιλεὺς φοβηθείς, ἵνα μὴ γένηται στάσις, ἐξῆλθε τῆς Κωνσταντινουπόλεως. λαβὼν δὲ ὁ στυλίτης Δανιὴλ τὸ μοναδικόν, καὶ πλῆθος ἐκ τοῦ λαοῦ, παρεγένετο ἔξω εἰς τὸν Βασιλέα, ὃν ἤλεγξεν ὁ μοναχὸς Ὀλύμπιος. ὁ δὲ στυλίτης ἔγραψε τὰ θεῖα δόγματα ἐν λιβέλλῳ, καὶ ἔδωκαν αὐτὰ τῷ Βασιλίσκῳ, καὶ ἐβίαζον αὐτὸν ὑπογράψαι αὐτά. ἐν τούτοις, ὁ Βασιλίσκος μαθών, ὅτι ἔρχεται ὁ Ζήνων ἐκ τῆς Ἰσαυρίας μετὰ δυνάμεως, λαβὼν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἀπελογήσατο τῷ Ἀκακίῳ, καὶ τῷ κλήρῳ, καὶ τῷ λαῷ, καὶ ἔδωκε πάλιν τὰ δίκαια τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως, ἅπερ περιαφήρηκε πεισματικῶς τοῦ Ἀκακίου, καὶ δὴ ἔγραψεν Ἤδικτον, βεβαιῶν τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, καὶ ἀθετῶν τὰ ἐγκύκλια αὐτοῦ: ὠνομάσθησαν δὲ τὰ γράμματα ταῦτα ἀντεγκύκλια. Σὺ δὲ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι δίκαια τῷ Κωνσταντινουπόλεως θρόνῳ οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν, εἰ μὴ αἱ χειροτονίαι τῶν Μητροπολιτῶν, ἃς αὐτῷ δέδωκεν ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος, ὡς λέγει ὁ Εὐάγριος βιβλίῳ τρίτῳ, κεφαλαίῳ ἑβδόμῳ. ὁ Βασιλίσκος εἰς τὰ ἀντεγκύκλια δίδωσι τὰς χειροτονίας, ὡς καὶ πρότερον, τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἐν τοῖς ἀντεγκυκλίοις ῥητῶς λέγει ἐν τῷ αὐτῷ κεφαλαίῳ, ἀποδοθῆναι δὲ τὰς Ἐπαρχίας τῷ εὐλαβεστάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ Πατριάρχῃ καὶ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀκακίῳ, ὧν τὴν χειροτονίαν εἶχεν ὁ θρόνος ταύτης τῆς βασιλίδος καὶ ἐνδόξου πόλεως. καὶ δεύτερον, ὅτι οὐ μόνον ὁ Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ καὶ Μοναχοὶ ἐλέγχουσι τοὺς Βασιλεῖς διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ϛ΄.

Περὶ τῆς Ζήνωνος ἐπανόδου εἰς τὴν βασιλείαν, καὶ καθαιρέσεως καὶ ἐξορίας τοῦ Κναφέως, καὶ ἀποδιώξεως τοῦ Ἐφέσου Παύλου, καὶ τῆς οὗ ἔλαβε πατριαρχικοῦ προνομίου ἀφαιρέσεως, καὶ περὶ τῶν Πατριαρχῶν Ἀντιοχείας Ἰωάννου, Στεφάνου, Ἰωάννου, καὶ Καλανδίωνος, καὶ Πέτρου Ἀλεξανδρείας τοῦ μογγοῦ, καὶ διώξεως αὐτοῦ, καὶ περὶ Τιμοθέου Ἀλεξανδρείας ὀρθοδόξου, καὶ ὧν συνέβησαν περὶ αὐτούς.

Ἐπανῆλθεν ὁ Ζήνων εἰς τὸ βασίλειον διὰ πρεσβειῶν τῆς πρωτομάρτυρος Θέκλης, καὶ τὸ πρῶτον ἔργον, ὅπερ ἐποίησεν, ἦν ἡ ἀποδίωξις τῶν Ἐπισκόπων ἐκείνων, ὅσους ὁ Βασιλίσκος ἔβαλεν. ὅθεν διώκεται ἀπὸ τῆς Ἀντιοχείας ὁ Κναφεύς, ὃς ἐποίει ἐκεῖ πολλὰ κακά, καθότι ὁ Ζήνων ἀπεστράφη αὐτὸν διὰ τὸ πρὸς τὸν Βασιλίσκον μῖσος, ψήφῳ δὲ τῆς ἀνατολικῆς Συνόδου πρότερον καθαιρέσει ὑποβαλὼν αὐτόν, ὕστερον ἐξώρισεν εἰς Πιτυοῦντα, ἀλλὰ ἀπατήσας τοὺς ἀπάγοντας, φεύγει εἰς τὰ Εὐχάϊτα. καὶ ἀπὸ τῆς Ἐφέσου διώκεται ὁ Παῦλος, ὃν ἐνεθρονίασεν ἐκεῖ ὁ Αἴλουρος, καὶ ἀφαιρεῖται τῆς Ἐφέσου παντάπασι τὸ πατριαρχικὸν δίκαιον ὡς παράνομον, πατριαρχικὸν δὲ δίκαιον ἦν, οὐχ οἷον τὸ νῦν τῶν Πατριαρχῶν, ἀλλὰ τὸ μητροπολιτικὸν αὐτοδέσποτον καὶ μὴ ὑποκείμενον τῷ Κωνσταντινουπόλεως. οἱ δὲ ἀνατολικοὶ Ἀρχιερεῖς, ὡς σημειοῖ εἰς τὸ ἔνατον κεφάλαιον τοῦ τρίτου βιβλίου αὐτοῦ ὁ Εὐάγριος, ὑμεμψάμενοι τὸν Ἀκάκιον, ἔγραψαν αὐτῷ λιβέλλους μετανοίας (ἀπῆλθε γὰρ εἰς αὐτοὺς ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον αὐτοῦ) ἵνα συγχωρήσῃ αὐτοῖς, καθότι εἰς τὰ ἐγκύκλια τοῦ Βασιλίσκου ὑπέγραψαν ἄκοντες, καὶ ὡρκομότουν, ὅτι καθὼς ἐδίδαξεν ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος πιστεύουσι. λέγει γὰρ ὁ Εὐάγριος βιβλίῳ τρίτῳ, κεφαλαίῳ ἐνάτῳ, οἱ τῆς Ἀσίας Ἐπίσκοποι, ἐπανελθόντος Ζήνωνος, καὶ μεμφομένου αὐτοὺς Ἀκακίου, ὡς συνθεμένους τοῖς ἐγκυκλίοις Βασιλίσκου, ἠμεμψάμενοι αὐτόν, ἔγραφον ὡς οὐ κατὰ πρόθεσιν, ἀλλ᾽ ἐξ ἀνάγκης, γράμμασιν, ἀλλ᾽ οὐ καρδίᾳ συνθέμενοι. ἐγένετο δὲ Ἀντιοχείας, μετὰ τὴν φυγὴν τοῦ Κναφέως, Ἰωάννης τις, ὅστις μετὰ τρίμηνον ἐκβληθείς, γίνεται Στέφανος, ἄνθρωπος εὐλαβής, ὅστις κατηγορηθεὶς ὑπὸ τῶν ὁμοφρόνων τοῦ Πέτρου ὡς Νεστοριανός, ὑπὸ τῆς συνελθούσης τότε ἀνατολικῆς Συνόδου εἰς Λαοδίκειαν προστάξει τοῦ Βασιλέως ἀθωοῦται, ὃν οἱ περὶ Κναφέα εἰς τὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Βαρλαὰμ καλάμοις ὀξυτάτοις ἀποσφάττουσι, καὶ εἰς Ὀρόντην τὸν ποταμὸν ἀπερρίπτουσιν. εἶτα ἐγένετο Πατριάρχης Στέφανος ἕτερος ἔτος ἕν, καὶ τούτου θανόντος, ὁ Ζήνων ἐκέλευσεν Ἀκακίῳ, καὶ ἐχειροτόνησεν Ἀντιοχείας τὸν Καλανδίωνα. ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ Ἀντιοχεῖς ἐχειροτόνησαν Ἰωάννην τινά, ὁ Καλανδίων αὐτῷ ἔδωκε τὴν Τύρον, καὶ πρωτόθρονον ἐποίησεν, αὐτὸς

δὲ

δὲ μείνας εἰς Ἀντιόχειαν, παρεσκεύαζον ἀναθεματίζεσθαι τὸν Αἴλουρον, καὶ τὰ Ἐγκύκλια Βασιλίσκου, ὁ δὲ Αἴλουρος ὑπέργηρος ὤν, ἀφήθη ἀπὸ τοῦ Ζήνωνος ἀτιμώρητος, ἀλλὰ ἔκοψεν αὐτὸν ὁ Θεός, καὶ προχειρίζονται οἱ Ἀλεξανδρεῖς Πατριάρχην ἑαυτῶν Πέτρον τὸν Μογγόν, χειροτονηθέντα ὑφ' ἑνὸς καὶ μόνου Ἐπισκόπου. ὅθεν τριάκοντα καὶ ἓξ ἡμέρας μόνον πατριαρχεύσας, διώκεται ὑπὸ τῶν Μοναχῶν, εἶτα ἔνοχον θανάτου αὐτὸν κρίνας καὶ ὁ Ζήνων, ἔγραψεν Ἀνθεμίῳ Αὐγουσταλίῳ καὶ ἀπελαύνει αὐτὸν τοῦ θρόνου, καὶ προσκαλεῖται τὸν ὀρθόδοξον Τιμόθεον, ὅστις, διά τινα στάσιν τοῦ δήμου, ὅτις ἐπεχύετο, καθ' ὃν καιρὸν ἀπῆλθεν ὁ Αἴλουρος εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ὑπὸ τῶν Μονοφυσιτῶν, κατῴκει εἰς τὸ Μοναστήριον τὸ εἰς τὸ Κάνοβον, καὶ ἐπανελθών, λαμβάνει τὸν θρόνον αὐτοῦ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Περὶ τῆς ἐνδόσεως παρὰ τοῦ Ζήνωνος πρὸς τοὺς Κληρικοὺς Ἀλεξανδρείας τοῦ χειροτονεῖσθαι τὸν Πατριάρχην αὐτῶν ἄνευ εἰδήσεως βασιλικῆς, καὶ τῆς μετὰ Τιμόθεον Πατριαρχείας Ἰωάννου Οἰκονόμου, τοῦ δόντος ὅρκον τῷ Βασιλεῖ ἐπὶ τὸ μηδέποτε πατριαρχεῦσαι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ τῆς ἐξώσεως αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου, καὶ ἀντεισάξεως τοῦ Μογγοῦ, καὶ περὶ τοῦ ἑνωτικοῦ τόμου τοῦ Ζήνωνος, ᾧ καὶ ὁ Ἀκάκιος προσετέθη.

Ἐπαναλαβόντος τὸν θρόνον τοῦ Τιμοθέου, ἦλθον Κληρικοὶ καὶ ἄλλοι ἐκκλησιαστικοὶ Ἀλεξανδρείας εἰς τὸν Ζήνωνα, ἵνα αὐτῷ εὐχαριστήσωσιν, ἐν οἷς ἦν καὶ Ἰωάννης τις Οἰκονόμος τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Ναοῦ τοῦ Προδρόμου, ὅστις ἐδεήθη τοῦ Βασιλέως ἐᾶσαι τὸ κανονικὸν δίκαιον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἵνα χειροτονῇ δηλαδὴ ἡ τῆς Ἐπαρχίας Σύνοδος τὸν Ἀλεξανδρείας χωρὶς τῆς τοῦ Βασιλέως βουλῆς. ὁ δὲ Ζήνων λαβὼν ὅρκον ἀπὸ τοῦ Ἰωάννου τοῦ μὴ ζητῆσαι γενέσθαι ποτὲ αὐτὸν Ἀλεξανδρείας, συγκατανεύει, καὶ θεσπίζει, ἵνα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Τιμοθέου ὁ Κλῆρος καὶ τὸ κοινὸν τῆς Ἀλεξανδρείας προχειρίζωνται Ἀλεξανδρείας μετὰ ἐκλογῆς καὶ ψήφων νομίμων. ἀποθανόντος δὲ τοῦ Τιμοθέου, ὁ Ἰωάννης ἀλογήσας τῶν ὅρκων, δίδωσι χρήματά τισι, καὶ προβιβάζεται Ἀλεξανδρείας. γενόμενος δέ, οὐκ ἐφρόντιζε πέμψαι τὰ ἐξ ἔθους συνοδικὰ εἰς τοὺς Πατριάρχας, ἐγίνωσκε δὲ τὸν ὅρκον τοῦ Ἰωάννου καὶ ὁ Ἀκάκιος, εἶχε δὲ φίλον ὁ Ἰωάννης εἰς Βυζάντιον Ἄρχοντά τινα ὀνόματι Ἴλλουν, καὶ ἔγραψεν αὐτῷ τὸν ἐνθρονιασμὸν αὐτοῦ, καὶ ἔστειλεν αὐτῷ καὶ χρήματα, ἵνα δαπανήσῃ εἰς τὴν ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ βεβαίωσιν, τῷ δὲ Βασιλεῖ τόσον μόνον ἔγραψεν, ὅτι τὰ κατ' αὐτὸν γνώσεται παρὰ τοῦ Ἴλλου. ὁ δὲ κομίσας τὰ γράμματα οὐχ εὗρε τὸν Ἄρχοντα εἰς Βυζάντιον, καθότι ἔπεμψεν αὐτὸν ὁ Βασιλεὺς μετὰ στρατευμάτων κατά τινος Λεοντίου ἀποστατήσαντος εἰς Ἀντιόχειαν. ὅθεν οὐκ ἔδωκεν οὔτε τὰ τοῦ Βασιλέως, οὔτε τὰ τοῦ Πατριάρχου γράμματα. ὁ οὖν Ἀκάκιος μὴ λαβὼν τὴν συνήθη ἐπιστολήν, ἀνέφερε τῷ Βασιλεῖ τὰ κατὰ τὸν Ἰωάννην, καὶ παρεκίνησεν αὐτὸν καὶ ἔγραψεν εἰς τὸν Αὐγουστάλιον Ἀπολλώνιον, καὶ εἰς τὸν Δοῦκα Περγάμιον, καὶ ἐδίωξαν τὸν Ἰωάννην τῆς Ἀλεξανδρείας ὡς ἐπίορκον. Εὐάγριος βιβλίῳ τρίτῳ. ὁ Θεοφάνης ὅμως λέγει, ὅτι διὰ τὸ εἶναι σοφὸν καὶ ὀρθόδοξον τὸν Ἰωάννην, οἱ σπουδασταὶ τοῦ Μογγοῦ κατεσκεύασαν καὶ ἀπεβλήθη. προσεκαλέσατο δὲ ὁ Ζήνων τὸν Μογγὸν ἀπὸ τῶν Εὐχαΐτων, καὶ εἶπεν αὐτῷ κοινωνεῖν τῷ Ἀκακίῳ καὶ τῷ Ῥώμης Σιμπλικίῳ, καὶ ῥητῶς, ἐὰν πέμψῃ τὰ συνοδικὰ εἰς Ῥώμην, καὶ τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας, εἶναι αὐτὸν Ἀλεξανδρείας. ἔγραψε δὲ καὶ ὁ Ἀκάκιος, ἀπελθόντα τὸν Μογγὸν εἰς τὴν Ἀλεξάδρειαν, ἵνα οἱ Ἀλεξανδρεῖς ὑποδεχθῶσιν. ὁ δὲ Ἰωάννης, καίτοι ἑτοίμως ἔχοντος τοῦ λαοῦ ἀποθανεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἡσύχως ἐξῆλθε. συντίθησι δὲ ὁ Ζήνων, ὥς τινες λέγουσιν ὑποθήκαις Ἀκακίου, πίστιν ἰδίαν, εἰς ἣν δολίως θεσπίζει, ἵνα τὸ μὲν Σύμβολον τῆς πρώτης καὶ δευτέρας τῶν Συνόδων ἔχῃ τὸ κῦρος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἄλλο δὲ Σύμβολον, ἢ μάθημα, ἢ ὅρον γενόμενα ἀπό τινος, ἢ ἀπὸ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, εἶναι ἀπόβλητα. ἐκάλεσε δὲ τὸ θέσπισμα Ἑνωτικόν, καὶ στέλλει αὐτὸ μετὰ τοῦ Ἐπάρχου τῆς Αἰγύπτου Περγαμίου τῷ δεκάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔτει εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ παραγγέλλει, ὅτι ἐὰν ὁ Μογγὸς ὑπογράψῃ εἰς αὐτό, καὶ δεχθῇ τοὺς ὄντας ἀπὸ τῆς μοίρας Προτερίου καὶ Τιμοθέου, εἶναι αὐτὸν Ἀλεξανδρείας, ἅπερ δεχόμενος ὁ Μογγός, ἔμεινεν εἰς τὸν θρόνον Ἀλεξανδρείας, καὶ εἰς ἡμέραν ἑορτῆς ἀναγινώσκει εἰς τὸν λαὸν τὸ Ἑνωτικόν. ὁ δὲ Ἀκάκιος, ὃς πρότερον προετίμα τὸν θάνατον τῆς ζωῆς διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν, τότε καὶ αὐτός, ὡς λέγεται, ἐποίησε συγκατάθεσιν εἰς τὸ Ἑνωτικόν. ἦν δὲ ὁ σκοπὸς ὅλος τοῦ Ἑνωτικοῦ, ἵνα ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος ἀθετῆται, οὐ μὴν ἵνα ἀναθεματίζηται, καὶ τοῦτο, ἵνα μὴ πλεονάσῃ τὸ σκάνδαλον. ἦν ὅμως πονηρία καὶ ὑπουλότης ὡς εἴρηται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

Περὶ τῆς εἰς Ἀντιόχειαν πρὸς Ἴλλουν τὸν ἀποστάτην φυγῆς τοῦ Ἰωάννου Ἀλεξανδρείας, καὶ γραμμάτων τοῦ Ἀντιοχείας Καλανδίωνος καὶ τοῦ Μογγοῦ πρὸς Ζήνωνα καὶ Ἀκάκιον τὸν Κωνσταντινουπόλεως, καὶ πρὸς τὸν Ῥώμης Σιμπλι-

Σιμπλίκιον, καὶ ἐξορίας τοῦ Καλανδίωνος, καὶ τοῦ Κναφέως αὖθις εἰς τὸν θρόνον Ἀντιοχείας ἀποκαταστάσεως, καὶ περὶ τοῦ Ξεναΐα, καὶ τῶν ἀσεβειῶν αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Κναφέως.

Φυγὼν οὖν ὁ Ἰωάννης Ἀλεξανδρείας, ἦλθεν εἰς Ἀντιόχειαν εἰς Ἴλλουν, ὅστις Ἴλλους ἀποστατήσας καὶ αὐτὸς τοῦ Βασιλέως, συνεφώνησε μετὰ τοῦ Λεοντίου. ἀθροίσας δὲ Σύνοδον ἐκεῖ ὁ Καλανδίων, ἔγραψεν εἰς τὸν Ζήνωνα καὶ Ἀκάκιον, ὅτι ὁ Μογγὸς ἐστὶ μοιχὸς, πρῶτον, ὅτι χωρὶς γνώμης κοινῆς καὶ ψήφων κανονικῶν προεβιβάσθη. δεύτερον, ὅτι ἀνεθεμάτισε χειροτονηθεὶς τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον. ἀλλὰ διὰ τὸ γενέσθαι τότε ἀποστάτας τοῦ Ζήνωνος τὸν Ἴλλουν καὶ Λεόντιον, ὡς εἴρηται, καὶ ὑποπτευθῆναι κοινωνὸν αὐτοῖς εἶναι τὸν Καλανδίωνα, οὐκ εἰσήκουσεν αὐτοῦ ὁ Βασιλεύς. ὅθεν λαβὼν γράμματα τοῦ Καλανδίωνος ὁ Ἰωάννης, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ῥώμην πρὸς τὸν Σιμπλίκιον. καὶ δὴ καὶ ὁ Καλανδίων, καταστραφέντων Ἴλλου καὶ Λεοντίου, ἐξορίζεται εἰς τὴν Ὄασιν, καὶ πάλιν πηδᾷ εἰς τὸν θρόνον Ἀντιοχείας ὁ Κναφεὺς, καὶ ὑπογράφει εἰς τὸ Ἑνωτικὸν Ζήνωνος, καὶ δέχεται αὐτὸν καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀκάκιος, μετὰ ὑποσχέσεως ὅμως πρὸς Ζήνωνα καὶ Ἀκάκιον τοῦ μὴ ἀναθεματίζειν τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, ἵνα μὴ προξενῶνται σκάνδαλα εἰς τὸν λαόν. οὐ μόνον δὲ Καλανδίωνα ἐξώρισεν ὁ Ζήνων, ἀλλὰ καὶ ἄλλους Ἀρχιερεῖς, ὅτι δῆθεν ἐκοινώνησαν τοῖς αὐτάρταις· ἡ ἀλήθεια ὅμως ἦν, διότι οὐκ ἐκοινώνησαν τῷ Ἑνωτικῷ αὐτοῦ. ὁ δὲ Κναφεὺς πάλιν ἀναθεματίζει τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, καὶ δυσαναχετεῖ ὁ Ἀκάκιος, καὶ πάλιν ὁ παλίμβολος Κναφεὺς γράφει Ἀκακίῳ καὶ ἀπολογεῖται, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ Ἀκακίῳ, τῷ πείσαντι αὐτὸν διὰ πολλῶν παραδειγμάτων, ὅτι ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος τὰ αὐτὰ φρονεῖ τῇ ἐν Νικαίᾳ Συνόδῳ, καὶ ὅτι καὶ αὐτὸς τοῦτο ἔγνω, καὶ οὕτως ἐπίστευσε, καὶ ὅτι τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, ἣ ἐπίστευσε, καὶ ἣν ἐβεβαίωσε, πῶς ἦν δυνατὸν ἀναθεματίσαι; καὶ ὅτι λόγον εἶπεν οἰκονομικῶς διὰ τοὺς σκανδαλιζομένους, μηδὲν ἐνοχλοῦντα τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, καὶ ὅτι τινὲς τῶν Μοναχῶν ἐσυκοφάντησαν αὐτὸν, καὶ ὅτι ἵνα πείσῃ τὸν Βασιλέα ἐμποδίσαι δι' ὁρισμοῦ τοὺς ἐπηρεάζοντας τὴν ἐκκλησιαστικὴν εἰρήνην. ταῦτα ἔγραψεν ὁ Κναφεὺς, ἀλλοῖος φαινόμενος κατὰ τὸ ἴδιον τῶν Αἱρετικῶν, ἢ δοῦλος τοῦ Σατανᾶ, ὡς λέγει ὁ Θεοφάνης. καὶ τινα Ξεναΐαν Πέρσην τὸ γένος, καὶ τὴν τύχην δοῦλον, Εὐάγγελος βιβλίῳ τρίτῳ κεφαλαίῳ δεκάτῳ ἑβδόμῳ, βλασφημοῦντα εἰς τὴν δεσποτικὴν Εἰκόνα καὶ τῶν ἁγίων, πρὸ τοῦ Ἰσαύρου ὄζοντα τὴν Εἰκονομαχίαν, ἀβάπτιστον ὄντα, καὶ πλαττόμενον εἶναι Κληρικὸν, καὶ ἀπελαθέντα ὑπὸ τοῦ Καλανδίωνος, ὁ Κναφεὺς Ἱεραπόλεως Ἐπίσκοπον χειροτονήσας, ὠνόμασε Φιλόξενον, οὐ Ξεναΐα, ἤτοι Φιλοξένου φανερωθέντος ἀβαπτίστου, ὁ Κναφεὺς εἶπεν, ὅτι ἀρκεῖ αὐτῷ ἡ χειροτονία ἀντὶ βαπτίσματος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Περὶ γραμμάτων Σιμπλικίου Ῥώμης πρὸς Ζήνωνα, καὶ τῆς πρὸς αὐτὸν ἀποκρίσεως Ζήνωνος μετὰ τῆς αἰτίας, καὶ περὶ Φίληκος Ῥώμης, καὶ γραμμάτων αὐτοῦ πρὸς Ζήνωνα κατὰ Μογγοῦ καὶ Ἀκακίου, καὶ ὑπομνημάτων αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, καὶ περὶ τῶν ἐν Ἀφρικῇ Βανδάλων.

Ὁ δὲ Ἰωάννης φυγὼν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας εἰς Ῥώμην, ταράττει τὸν Σιμπλίκιον, εἰπὼν ὅτι διὰ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον καὶ τὸν τόμον τοῦ Λέοντος ἐδιώχθη ἀπὸ τοῦ θρόνου, ὃν καὶ ἔλαβεν ὁ Μογγός. ὅθεν ἔγραψεν ὁ Σιμπλίκιος εἰς τὸν Ζήνωνα ἐπιμελημένως, πρὸς ὃν ἀπεκρίθη ὁ Ζήνων, ὅτι ὁ Ἰωάννης οὐδέτερον, ἀλλὰ διότι ἐπιώρκησεν, ἀπελάθη τοῦ θρόνου. μεταστάντος δὲ τοῦ Σιμπλικίου εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν, ὁ μετ' ἐκεῖνον Φίληξ ἠνωχλεῖτο ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου, λέγοντος, ὅτι ὁ Ἀκάκιος κοινωνεῖ ἀδίκως τῷ Μογγῷ, καὶ ὅτι πράττει καὶ ἄλλα παράνομα. εἶτα συνέβη καὶ ἄλλο τι, τῶν γὰρ Ἀνατολικῶν γραψάντων τῷ Ἀκακίῳ, καὶ μεμφομένων αὐτῷ διότι ἐκοινώνησε τῷ Μογγῷ, ἐκεῖνος οὐ μόνον κατεφρόνει αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἠνάγκαζε κοινωνῆσαι κἀκείνους τῷ Μογγῷ· ὅθεν ἔγραψαν τῷ Φίληκι, ὅτι ὁ Ἀκάκιός ἐστιν αἰτία πάντων τῶν κακῶν. ὁ οὖν Φίληξ οὐκ ἔγραψε πρῶτον εἰς τὸν Ἀκάκιον κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν ἀδελφικῶς, ἢ καὶ ἐπιπληκτικῶς πρὸς διόρθωσιν, ἀλλὰ Σύνοδον ἀθροίσας ἐν τῷ Ναῷ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ κατὰ τὸν Κεδρηνὸν στέλλει τὰ συνοδικὰ εἰς τὸν Ζήνωνα μετὰ δύο Ἐπισκόπων Βιταλίου καὶ Μισηνοῦ, ἔγραφε δὲ ἀποτόμως καὶ παρὰ Κανόνας, ἵνα ὁ Βασιλεὺς δηλαδὴ τὸν Μογγὸν ὡς Αἱρετικὸν ἀποδιώξῃ τοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας, τὸν δὲ Ἀκάκιον ἀποστείλῃ εἰς Ῥώμην. τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ὁ Δάμασος τῷ μεγάλῳ Θεοδοσίῳ ἔγραφεν, ἵνα ἀποστείλῃ δηλονότι τὸν Ἀντιοχείας Φλαβιανὸν εἰς τὴν Ῥώμην. ἐν τούτοις, καὶ Κύριλλός τις Ἡγούμενος τῆς Μονῆς τῶν Ἀκοιμήτων ἔγραψεν ἀδιορίστως εἰς τὸν Φίληκα, μεμφόμενος αὐτῷ, ὅτι ἐχρόνισε ποιῆσαι τὰ πρέποντα, παρορωμένης τῆς ὀρθοδοξίας. ὅθεν γράφει εὐθὺς ὁ Φίληξ τοῖς δυσὶν Ἐπισκόποις μηδὲν ἐνεργῆσαι, πρὶν ἢ συλλαλῆσαι τῷ Κυρίλλῳ, καὶ παρ' αὐτοῦ τὸ πρακτέον μαθεῖν. ἔγραψε δὲ ὁ Φίληξ καὶ ἄλλα ὑπομνήματα εἰς τὸν Ζήνωνα περὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, καὶ τὸν διωγμὸν, ὃν ἐποίησαν οἱ κατάρχοντες τῆς Ἀφρικῆς Βάνδαλοι κατὰ τῶν εἰς τὴν Ἀφρικὴν ὀρθοδόξων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι΄.

Περὶ ἀποκρίσεως Ζήνωνος πρὸς Φίληκα κατὰ Ἰωάννου Ἀντιοχείας καὶ ὑπὲρ Μογγοῦ, καὶ ἐναντίων τῇ τοῦ Ζήνωνος ἀποκρίσει γραμμάτων παρὰ τῶν Ἡγουμένων καὶ Ἀρχιμανδριτῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν Αἰγυπτίων Ἐπισκόπων πρὸς τὸν Ῥώμης ὑπὲρ Ἰωάννου Ἀντιοχείας καὶ κατὰ Μογγοῦ, καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἀκολούθως ἀνωμαλιῶν.

Ἀντέγραψε δὲ ὁ Ζήνων τῷ Φίληκι, ὅτι ὁ Ἰωάννης διὰ ἐπιορκίαν ἐδιώχθη, καὶ ὁ Πέτρος οὐκ ἀβασανίστως προήχθη, ἀλλὰ γράψας ὅτι δέχεται τὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον, ἥτινι καὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι ἠκολούθησε. καὶ ὅτι ὁ Πέτρος καὶ αἱ ἄλλαι Ἐκκλησίαι δέχονται τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, ὡς συνεστηκυῖαν τῇ πίστει τῶν ἐν Νικαίᾳ. ἐλθόντων δὲ Βιταλίου καὶ Μισηνοῦ τῶν Ἐπισκόπων πρὸς Ζήνωνα, ὁ Ἀκάκιος παρωξύνθη διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀποτομίαν τοῦ Φίληκος, ὅμως οὐδὲ αὐτὸς καταλλήλως τῷ δικαίῳ ἐβάδισεν, ἵνα δηλαδὴ συναινέσῃ αὐτῷ, καὶ καταβάλῃ τὸν Μογγὸν, ἀλλὰ πεισματικῶς συνίστησι τὸν Μογγὸν, καὶ ὁπωσδήποτε πείθει καὶ Βιτάλιον καὶ Μισηνὸν τοὺς Ἐπισκόπους τοῦ Πάπα, καὶ συνεργοῦσιν εἰς τὰ πραττόμενα. ἐπανελθόντων δὲ τῶν Ἐπισκόπων εἰς Ῥώμην, ὁ ῥηθεὶς Κύριλλος καὶ ἄλλοι Ἀρχιμανδρῖται Μοναστηρίων Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Αἰγύπτιοι Ἐπίσκοποι καὶ Κληρικοὶ γράφουσι πρὸς τὸν Φίληκα, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἦν ὀρθόδοξος καὶ κανονικῶς κεχειροτονημένος, ὁ δὲ Μογγὸς Αἱρετικὸς, καὶ ὑπὸ δύο μόνων Ἐπισκόπων, καὶ αὐτῶν Αἱρετικῶν ἐχειροτονήθη, καὶ ὅτι μετὰ τὴν φυγὴν Ἰωάννου ἐποίησεν εἰς τὴν Αἴγυπτον παράνομα καὶ ἄθεσμα, καὶ ὅτι ταῦτα πάντα γινώσκων ὁ Ἀκάκιος, καὶ ἐσιώπησεν αὐτὰ, καὶ συνεργὸς αὐτῷ ἐφάνη, καὶ ὅτι ἀφ᾽ οὗ ἦλθε Βιτάλιος καὶ Μισηνὸς, φανερῶς εἰς τὰ δίπτυχα μνημονεύεται ὁ Μογγὸς, καὶ ὅτι οὐκ ἠξίωσαν ὅ,τε Βιτάλιος καὶ Μισηνὸς συνομιλεῖν ὀρθοδόξῳ τινὶ, μήτε γράμματα ὀρθοδόξων δέχεσθαι, καὶ ὅτι μηδὲν πρᾶγμα περὶ τῆς ὀρθῆς πίστεως ἠκρίβωσαν. ἤλεγχε δὲ αὐτοὺς παῤῥησίᾳ ὁ παραγενόμενος εἰς Ῥώμην Συμεώνης μοναχὸς μετὰ τῶν γραμμάτων Κυρίλλου τῶν Ἀκοιμήτων, ὅτι παρόντων αὐτῶν, ἐμνημονεύθη ὁ Μογγὸς ὀνομαστὶ εἰς τὰ δίπτυχα, καὶ ἐβεβαίου τὸν λόγον καὶ Σιλβανὸς ὁ Πρεσβύτερος, ὁ ἐλθὼν μετ᾽ αὐτῶν ἀπὸ τῆς Ῥώμης εἰς Κωνσταντινούπολιν. Εὐάγριος βιβλίῳ τρίτῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ΄.

Περὶ τῆς ὑπὸ Φίληκος ἐν Ῥώμῃ Συνόδου κατὰ Μογγοῦ καὶ Ἀκακίου, καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ Ἀκακίου ἐξώσεως τοῦ Φίληκος ἀπὸ τῶν διπτύχων, καὶ ὧν ἐποίησεν ὁ Μογγὸς τοῖς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μοναχοῖς κακώσεων, καὶ ἀναθεματισμῶν τοῦ τόμου Λέοντος καὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, δι᾽ ἃ γράφων ἀπειλὰς ὁ Βασιλεὺς, οὐδὲν ἤνυσεν.

Ἀθροίζει οὖν πάλιν Σύνοδον ἐν Ῥώμῃ ὁ Φίληξ καὶ ἀποφαίνεται, ὅτι Πέτρον τὸν Μογγὸν, ὃν καὶ πρότερον ἡ ἀποστολικὴ καθέδρα κατέκρινεν, ἀπεκήρυξε καὶ ἀνεθεμάτισεν, ἡ Ἐκκλησία Ῥωμαίων οὐ δέχεται, ὅστις εἰ καὶ μὴ ἄλλο ἔγκλημα εἶχεν, ἀλλὰ μόνον ὅτι ἐχειροτονήθη ὑπὸ Αἱρετικῶν, ἄρχειν ὀρθοδόξων οὐ δύναται, καὶ ὁ Ἀκάκιος Κωνσταντινουπόλεως μεγάλης παιδείας ἄξιος, ὅτι οὔτε εἰς τὸν Σιμπλίκιον ἔγραψε τὴν Αἵρεσιν τοῦ Μογγοῦ, οὔτε τῷ Βασιλεῖ ταύτην ἐφανέρωσεν. ὁ δὲ ἐπιφερόμενος τὴν καθαίρεσιν τοῦ Ἀκακίου λαθὼν τοὺς φυλάσσοντας εἰς τὴν Ἄβυδον διὰ τὰ τοιαῦτα, καταλαμβάνει εἰς Κωνσταντινούπολιν τὴν Μονὴν τοῦ Δίου, ἧστινος Μονῆς οἱ Μοναχοὶ ἔδωκαν τὴν καθαίρεσιν τῷ Ἀκακίῳ. ὅθεν οἱ περὶ Ἀκάκιον τινὰς μὲν τῶν Μοναχῶν ἐτραυμάτισαν, τινὰς δὲ καθεῖρξαν, τινὰς δὲ καὶ ἀπέκτειναν, Ἀκάκιος δὲ ἀναισθήτως ἔχων εἰς τὴν καθαίρεσιν, ἐξέβαλε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Φίληκος ἀπὸ τῶν διπτύχων. εὑρισκομένων δὲ τῶν Ἐκκλησιῶν εἰς τοιοῦτον σχίσμα, ὁ Μογγὸς προστίθησι κακὸν εἰς τὸ κακὸν, καὶ πείθει τινὰς Ἐπισκόπους καὶ Κληρικοὺς καὶ συγκοινωνοῦσιν αὐτῷ, καὶ ἀναθεματίζει τὸν τόμον Λέοντος, καὶ τὰ ἐν Χαλκηδόνι πεπραγμένα, καὶ τοὺς μὴ δεχομένους τὰ συγγράμματα τοῦ Αἰλούρου καὶ Διοσκόρου, καὶ ὅσους οὐκ ἐδύνατο καταπεῖσαι ἵνα συγκοινωνήσωσιν αὐτῷ, ἐδίωκεν αὐτοὺς τῶν Μοναστηρίων αὐτῶν, Ἀρχιμανδρίτας φημὶ καὶ ἄλλους τοιούτους. Νηφάλιός τις δὲ ἐλθὼν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀνήγγειλε ταῦτα τῷ Ζήνωνι, ὅθεν μέμφεται ὁ Ζήνων τὸν Μογγὸν, ὅτι τῇ τραχύτητι αὐτοῦ ἐποίησε σχίσμα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ πέμπει τὰ γράμματα διά τινος ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ Κοσμᾶ μετὰ μυρίων ἀπειλῶν, ἵνα διὰ τὸ σχίσμα ὅπερ προεξένησεν ὁ Μογγὸς ποιήσῃ ἕνωσιν. ἀλλὰ μόνα καταγώγια τινῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἅπερ ἥρπασεν ὁ Μογγὸς, ἐδυνήθη δοῦναι ὁ Κοσμᾶς αὐτοῖς, καὶ οὐδὲν ἕτερον, εἶτα ὑπέστρεψεν εἰς τὸν Βασιλέα ἄπρακτος, διὰ τοῦτο Ἀρσένιον Ἡγεμόνα Αἰγύπτου καὶ τῶν στρατιωτικῶν ταγμάτων προχειρισάμενος ὁ Βασιλεὺς, πέμπει εἰς διόρθωσιν τοῦ Μογγοῦ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς οὐδὲν ἴσχυσε.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΕ'.

Περὶ τῆς τελευτῆς τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Ἀκακίου, καὶ προβιβασμοῦ εἰς τὸν θρόνον, μετὰ τρόπου πανούργου καὶ ἀπάτης, Φλαβίτου, ὃν ἡ θεία δίκη ταχὺ ἐξήγαγε τοῦ βίου, καὶ τῶν διπτύχων ὁ Εὐθύμιος. καὶ περὶ τοῦ πῶς ὁ Ἰωάννης Ἀντιοχείας ἐτελεύτησε.

Ἀπέθανεν ἐν τούτοις ὁ Ἀκάκιος, ὅστις ἔχαιρεν ὁρᾷν τὰς εἰκόνας αὐτοῦ ἐζωγραφημένας εἰς τὰς Ἐκκλησίας, πρᾶγμα, ὅπερ οὐδέποτε ἄλλος Πατριάρχης πεποίηκεν, ὡς ἱστορεῖ ὁ Σουΐδας, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐγένετο ὁ Φλαβίτης, ἄνθρωπος πανοῦργος, καὶ κατὰ τὸν Νικηφόρον ἄλλος Πρωτεὺς, εἰς γὰρ τὸν χάρτην, ὃν ἔθεντο οἱ πατέρες ἐν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ ἄγραφον, ἵνα μάθωσι διὰ προσευχῆς, ποῖον ἐκλέγεται ὁ Θεὸς δι' ἀποκαλύψεώς τινος Πατριάρχην, ὁ Φλαβίτης ἀπατήσας τὸν φύλακα τοῦ Ναοῦ διὰ χρυσίου, γράφει τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ δέδωκεν ἐννοῆσαι αὐτοὺς, ὅτι ἔγραψεν αὐτὸ Ἄγγελος. πλὴν εἰς τέσσαρας Μῆνας ἡ θεία δίκη ἔκοψεν αὐτὸν, καὶ ἐφωράθη καὶ ἡ πονηρία αὐτοῦ, ὅτι οἱ δανεισταὶ ἀπήτουν τὸ χρυσίον ὅπερ ἐδάνεισαν αὐτῷ, δι' οὗ ἠπάτησε τὸν Νεωκόρον. ὅθεν καὶ ὁ Ζήνων ἐβόησεν, ὁ χρυσὸς καὶ οὐχ ὁ Χριστὸς τὸν Φλαβίτην ἐχειροτόνησεν Ἐπίσκοπον. ἔστειλε δὲ ὁ Φλαβίτης συνοδικὰ τῷ τε Φήλικι καὶ τῷ Μογγῷ, καὶ τῷ μὲν ἔλεγεν, ὅτι ἐκείνῳ κοινωνεῖ, καὶ οὐ τῷ Μογγῷ, τῷ δὲ, ὅτι ἐκείνῳ, καὶ οὐ τῷ Φήλικι κοινωνεῖ. ὁ Μογγὸς ὅμως ἀντεπέστειλεν αὐτῷ συνοδικὰ βλασφημοῦντα τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, ὧν ἐλθόντων εἰς χεῖρας τοῦ μετὰ Φλαβίτην Εὐθυμίου, ἐξέβαλεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν διπτύχων. περὶ δὲ τοῦ Ἰωάννου σημειοῖ ὁ Λιμπεράτος, ὅτι ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ Φήλικος καὶ Σιμπλικίου τὴν Νολάβαν Ἐκκλησίαν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν τῆς Καμπανίας, καὶ ἔζη ἐκεῖ, ὅπου καὶ ἀπέθανε.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙϚ'.

Περὶ τῆς Πατριαρχείας, ἐν μὲν Κωνσταντινουπόλει, τοῦ ἱεροῦ Εὐθυμίου, ἐν δ' Ἀλεξανδρείᾳ, μετὰ θάνατον τοῦ Μογγοῦ, Ἀθανασίου, εἶτα Ἰωάννου, καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ, μετὰ θάνατον τοῦ Κναφέως, Παλλαδίου, εἶτα Φλαβιανοῦ. καὶ περὶ τῆς θεοργίστου τελευτῆς Ζήνωνος.

Ἀντὶ Φλαβίτου πατριαρχεύει Κωνσταντινουπόλεως ὁ ἱερὸς Εὐθύμιος, καὶ ἰδὼν τὰς συνοδικὰς ἐπιστολὰς ἅσπερ ἔστειλεν ὁ Φλαβίτης εἰς τὸν Μογγὸν, καὶ ὁ Μογγὸς πρὸς αὐτὸν, καὶ ἰδὼν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Μογγοῦ, ἐν ᾗ ἀναθεμάτιζε τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, ἐκβάλλει αὐτὸν ἀπὸ τῶν διπτύχων, ὡς εἴρηται, καὶ βάλλει εἰς αὐτὰ τὸ ὄνομα τοῦ Φήλικος, καὶ βουλομένου τοῦ Εὐθυμίου ποιῆσαι Σύνοδον κατὰ τοῦ Μογγοῦ, ὃ καὶ ὁ Μογγὸς κατὰ Εὐθυμίου βουληθεὶς, ἀπάγεται εἰς τὰ ἐκεῖσε δικαστήρια, καὶ χειροτονεῖται Ἀλεξανδρείας Ἀθανάσιος ὀρθόδοξος. θνήσκει καὶ ὁ Κναφεὺς, πολλῶν ἀνομιῶν αἴτιος γενόμενος, καὶ Αἱρεσιάρχης τοῦ, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς χρηματίσας, καὶ χειροτονεῖται Ἀντιοχείας ὁ Παλλάδιος Πρεσβύτερος Ἐκκλησίας τῆς ἐν Σελευκείᾳ ἁγίας Θέκλης, πρὸς ὃν Παλλάδιον συνοδικῶς γράφων ὁ Ἀθανάσιος, βεβαιοῖ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον. μεταχωρήσαντος δὲ Ἀθανασίου εἰς τὴν ἀμείνω ζωὴν, τὰ αὐτὰ ἐποίησεν ὁ μετ' αὐτὸν Ἀλεξανδρείας Ἰωάννης. τελευτήσαντος δὲ Παλλαδίου, ὁ μετ' ἐκεῖνον Φλαβιανὸς συνοδικὰς ἐπιστολὰς στέλλει εἰς τὸν Ἰωάννην μετὰ τοῦ Σολομῶντος Πρεσβυτέρου, βεβαιῶν τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον. τὰ ὅμοια ἐποίησε καὶ Ἰωάννης Ἀλεξανδρείας, ὁ μετὰ τὸν πρῶτον Ἰωάννην ἐκεῖσε Πατριάρχης γενόμενος. ταῦτα ἐγίνοντο ἕως Ἀναστασίου τοῦ Βασιλέως, κυβερνοῦντος τὴν Ἐκκλησίαν ἄριστα τοῦ πανευφήμου Εὐθυμίου. σημείωσαι ὅτι ὁ Φῆλιξ τὰ συνοδικὰ ἐδέξατο τοῦ Εὐθυμίου ὡς ὀρθοδόξου, ἀλλ' εἰς τὰ δίπτυχα τῆς Ῥώμης οὐκ ἔβαλεν αὐτὸν, διότι εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐν τοῖς διπτύχοις ἦν τὸ ὄνομα τοῦ Ἀκακίου. μετὰ ταῦτα ἀπέθανε καὶ ὁ Ζήνων, ὅστις, ὡς ὁ Κεδρηνὸς λέγει, ἀπὸ θεϊκῆς ὀργῆς ἀοράτως ἐκαρατομήθη, καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς καὶ ὁ Ζωναρᾶς λέγουσιν, ὅτι ἐτάφη ζωόθαπτος, καὶ ἤκουσαν οἱ φύλακες αὐτοῦ λέγοντος, ἐλεήσατέ με, ἐλεήσατέ με. τῶν δὲ φυλάκων εἰπόντων, ἄλλος βασιλεύει, ἀπεκρίθη, ἀγάγετέ με εἰς Μοναστήριον.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ Ι'.

5 Ὅτι τὰ ἀνωτέρω ἐπὶ Ζήνωνος εἰρημένα, ἤγουν τὰ περὶ τῆς καθαιρέσεως Ἀκακίου, τοῦ τε Κναφέως καὶ τοῦ Μογγοῦ, τῆς ὑπὸ τοῦ Ῥώμης, ἄλλῳ τρόπῳ οἱ παπισταὶ προβάλλοντες, βούλονται συμπεραίνειν ἐξ αὐτῶν τὸν Ῥώμης κεφαλὴν τῆς καθόλου Ἐκκλησίας.

Τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα περὶ Σιμπλικίου καὶ Φίληκος καὶ
10 Ἀκακίου καὶ τοῦ Μογγοῦ καὶ Κναφέως, ἅπερ ἡμᾶς
συλλέξαντες ἀπὸ τοῦ Εὐαγρίου καὶ Λιμπεράτου καὶ
Θεοφάνους καὶ Θεοδώρου Ἀναγνώστου καὶ Νικηφόρου καὶ
ἄλλων ἐθήκαμεν ἐνταῦθα, ἄλλῳ τρόπῳ ταῦτα ἱ-
στοροῦσιν οἱ Λατῖνοι, βουλόμενοι καὶ ἀπ' αὐτῶν συμ-
15 περᾶναι, ὅτι ὁ Ῥώμης ἐστὶ κεφαλὴ τῆς καθόλου Ἐκ-
κλησίας, καὶ δὴ λέγουσιν, ἐπὶ Ζήνωνος δεήσει τοῦ
Κωνσταντινουπόλεως Ἀκακίου ὁ Ῥώμης Σιμπλίκιος ἐ-
κάθηρε Πέτρον τὸν Ἀλεξανδρείας, δηλονότι τὸν Μογ-
γὸν, καὶ φαίνεται ἐκ τούτου εἶναι τὴν Ῥώμην πρώτην
20 τῶν Ἐκκλησιῶν. καὶ ἔτι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Βασιλέως ἀ-
κούσας ὁ Ῥώμης Φίληξ, ὅτι συνεργείᾳ τοῦ εἰρημένου
Ἀκακίου ἠλευθερώθη τῆς ἐξορίας ὁ Μογγὸς, τῇ
ἐξουσίᾳ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου ἐκάθηρε καὶ τὸν Ἀ-
κάκιον καὶ τὸν Μογγὸν, μετὰ δὲ τρεῖς χρόνους δόντος
τῷ Φίληκι πίστιν τοῦ Ζήνωνος, ὅτι τυχὸν μετενόησαν
καὶ οἱ δύο, ἔστειλεν ὁ Φίληξ δύο Ἐπισκόπους Βιτά-
λιον καὶ Μισηνὸν συγχώρησιν δοῦναι τοῖς καθῃρη-
μένοις, οἵτινες Ἐπίσκοποι ἐλθόντες ἕως Ἡρακλείας,
ἐφθάρησαν δι' ἀργυρίων, καὶ οὐκ ἐποίησαν κατὰ τὴν
προσταγὴν τοῦ Ῥώμης, ὅθεν συνοδικῶς αὐτοὺς ἐκά-
θηρε, καὶ μόνῳ τῷ Μισηνῷ ὁμολογήσαντι τὸ πταῖ-
σμα αὐτοῦ ἔδωκε καιρὸν μετανοίας.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Β'.

Ἔλεγχος τῶν παπιστῶν, ὅτι τὸ δεηθῆναι τὸν Ἀκάκιον Σιμπλικίου περὶ τοῦ καθῆραι τὸν Μογγὸν, πλά-
25 σμα ἐστὶ, εἰδὲ μὴ πλάσμα εἶναι δοίημεν, κανονικὸν τὸ ἔργον, ὅπερ καὶ κατὰ πρόθεσιν ἀποστατεῖ τοῦ Ῥώμης τὴν γενικὴν ἐξουσίαν.

Ἀλλὰ ῥητέον, πρὸς μὲν τὸ πρῶτον, ὅτι τὸ τὸν Ἀκά-
κιον δεηθῆναι τοῦ Σιμπλικίου καθῆραι τὸν Μογ-
30 γὸν, πλάσμα ἐστὶν, ἐπειδὴ ὁ Εὐάγριος ἐξηκριβωμέ-
νως ἱστορῶν τὰ τοιαῦτα, τοιοῦτόν τι οὐ λέγει, ἀλλ' ὅτι
τελευτήσαντος τοῦ Αἰλούρου, τὸν Μογγὸν ἁρπάσαντα
τὸν θρόνον, ὁ Ζήνων ἄξιον θανάτου κρίνας, ἐφυ-
γάδευσε. Τιμόθεον δὲ ἀνακαλέσας τῆς ἐξορίας
35 τὸν ὀρθόδοξον, ἀπέδωκε τὸν θρόνον αὐτῷ, καὶ ποῦ ἐν-
ταῦθα ἡ δέησις τοῦ Ἀκακίου, ἢ τοῦ Σιμπλικίου ἡ καθαί-
ρεσις; δεύτερον, διὰ τὸ ὑπογράψαι τινὰς τῶν Ἀσιανῶν
Ἐπισκόπων εἰς τὰ ἐγκύκλια τοῦ Βασιλίσκου, ὁ Ἀκά-
κιος μόνος αὐτὸς ἔστειλεν εἰς τὴν Ἀσίαν ἄνθρωπον
40 ἐπέχοντα τὸν τόπον αὐτοῦ μετὰ γραμμάτων, καὶ
ἤλεγξε διαφόρως καὶ αὐτοὺς καὶ τὸν Ἀντιοχείας
Πέτρον τὸν Κναφέα, ἐβλασφήμησαν γὰρ τὴν ἐν
Χαλκηδόνι Σύνοδον, ὡς δηλοῦσιν αἱ ἀπολογίαι αὐτῶν
πρὸς τὸν Ἀκάκιον, κείμεναι εἰς τὸ ἔνατον καὶ δέκατον
45 ἔνατον τὰ κεφάλαια τοῦ τρίτου βιβλίου Εὐαγρίου,
καὶ πῶς διὰ τὸν Μογγὸν ἐδεήθη τοῦ Σιμπλικίου ὁ
Ἀκάκιος, ἔχων μάλιστα καὶ τὸν Ζήνωνα μαινόμενον
κατὰ τοῦ Μογγοῦ, καὶ μὴ ἔχων τὸν ἀνθιστάμενον αὐτῷ;
τρίτον, ἡ Ἀλεξάνδρεια σχεδὸν ἡ περισσοτέρα καὶ
50 ἡ Ἀντιόχεια τότε ἐκράτουν τὰ δόγματα τοῦ Εὐ-
τυχοῦς καὶ Διοσκόρου, καὶ ἐξεναντίας Συρία καὶ
Περσία ἐκεῖνα τοῦ Νεστορίου, οὗτινος εἰς τὴν Ἔδεσσαν
φανερὰ ἐκήρυττον τὴν αἵρεσιν οἱ Νεστοριανοί, κα-
θὼς εἰς τὸ δεύτερον βιβλίον τῆς ἱστορίας αὐτοῦ λέγει
Θεόδωρος ὁ Ἀναγνώστης, καὶ ὁ Ἀκάκιος τότε ὀρ-
θοδόξων, παρεκίνησε καὶ τὸν μακάριον Σιμπλίκιον,
ἵνα κινηθῇ κατὰ τοῦ Μογγοῦ, προκατάρχοντος μυ-
ρίων κακῶν, κανονικὸν ἔργον ἐποίησεν. οὐ δίδωσι
ὅμως τοῦτο τῇ Ῥώμῃ ἀξίωμα εἶναι πρώτην τῶν Ἐκ-
κλησιῶν κατά τινα ἐξουσίαν μοναρχικὴν, ἐπειδὴ καὶ
ὁ ἅγιος Κύριλλος ἀγωνιζόμενος κατὰ Νεστορίου, οὐ
μόνῳ τῷ Ῥώμης ἔγραψεν, ἢ τῷ Ἀντιοχείας καὶ Ἱερο-
σολύμων, ἀλλὰ καὶ Ἀκακίῳ Βεῤῥοίας, καὶ Δονάτῳ
Ἠπείρου, καὶ πρὸς Μοναχοὺς καὶ Κληρικοὺς καὶ Βασιλεῖς,
ὡς καὶ Βασίλειος ἔγραψε τῷ ἁγίῳ Ἀθανασίῳ καὶ τοῖς
Δυτικοῖς, ἵνα συνδράμωσιν εἰς διόρθωσιν τῶν συμ-
βάντων εἰς Ἀντιόχειαν ὑπὸ Μελετίου, Οὐϊτάλιου,
καὶ Παυλίνου, καὶ τῷ Σαμοσάτων Εὐσεβίῳ ἔγρα-
ψεν ἐρωτῶν αὐτὸν, ἀλλὰ οὐκ ἔδωκαν ἐκεῖνα τινὶ
ἀξίωμα εἰς τὴν καθόλου Ἐκκλησίαν, ἀλλ' εἰ μήτε ἡ
δέησις Ἀκακίου πρὸς Σιμπλίκιον, δοθεῖσα ἀληθὴς
εἶναι, δίδωσι προνόμιόν τι τῷ Ῥώμης. τέταρτον, ὁ
Κναφεὺς ὅτε ἐποίησε τὴν προσθήκην εἰς τὸν Τρισά-
γιον ὕμνον, ἔγραψε τῷ Φίληκι ὁ Ἀκάκιος τὴν αἵ-
ρεσιν, καὶ μετὰ τὰ πολλὰ, ἅπερ ἔγραψαν ἀμ-
φότεροι πρὸς τὸν Κναφέα χάριν διορθώσεως, μέ-
νοντα δὲ ἀδιόρθωτον, ἐκάθηραν αὐτὸν ὁ Φίληξ,
ἀλλ' οὐ μόνος, λέγει γὰρ αὐτῷ, ὑπ' ἐμοῦ, καὶ τῶν διε-
πόντων μετ' ἐμοῦ τὸν ἀποστολικὸν θρόνον, καὶ Ἀκα-
κίου τοῦ ποιμένος Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῶν ὑπο-
κειμένων εἰς τὴν ἐνορίαν αὐτοῦ Ἐπισκόπων. ὅθεν ὃν
τρόπον ἔγραψεν ὁ Ἀκάκιος τῷ Φίληκι διὰ τὸν
Κναφέα, ἔγραψε καὶ διὰ τὸν Μογγὸν, ἃ
ἔγραψεν

ἔγραψαν, ἔγραψε δὲ διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν καὶ συμπάθειαν, ἀγαθοὶ γὰρ οἱ δύο ὑπὲρ τὸν ἕνα, οὕτω λοιπὸν ἔγραψε καὶ διὰ τὸν Μογγόν. ὁ Πλάτινας λοιπὸν καὶ οἱ περὶ αὐτὸν τερατεύονται, ψευδῆ ἱστοροῦντες.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Ἔλεγχος δεύτερος κατὰ παπιστῶν, ὅτι τὸ συντεθεῖσθαι τὸν Ἀκάκιον τῷ Ἑνωτικῷ Ζήνωνος, καὶ προκατακεκριμένῃ Αἱρέσει κοινωνῆσαι, καὶ καθαιρεθῆναι ὑπὸ τοῦ Ῥώμης, εἰς οὐδὲν δὲ νομισθῆναι τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ, οὐδίδωσι τῷ Ῥώμης γενικὸν ἀξίωμα, ὡς καὶ ἐν παραθέσει πολλῶν ὀκταχῶς ἐνταῦθα δείκνυται.

Πρὸς δὲ τὸ δεύτερον ῥητέον πρῶτον, ὅτι συνέθετο ὁ Ἀκάκιος τῷ Ἑνωτικῷ Ζήνωνος, καὶ συνήργησεν εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀποκατάστασιν τοῦ Μογγοῦ, καὶ ἣν ἡ μὲν Ἀλεξάνδρεια κακουμένη ὑπὸ τοῦ Πέτρου, ἡ δὲ Ἀντιόχεια ἐστερήθη τοῦ Καλανδίωνος, ἐξέκλινε καὶ ὁ Ἀκάκιος, ἡ Ῥώμη δὲ, εἰ καὶ εἶχε τοὺς περασμοὺς τῶν Ἀρειανῶν Γότθων, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῆς Αἱρέσεως τῶν Μονοφυσιτῶν ἦν παντάπασιν ἐλευθέρα, ὅθεν ὁ μακάριος Φίληξ καὶ ὡς Πατριάρχης, καὶ Πατριάρχης πρῶτος δικαίως, μάλιστα δὲ ἐγκαίρως ἠγανάκτει κατὰ τοῦ Ἀκακίου, οὐ μὴν ὅτι ἡ ἀγανάκτησις δέδωκεν αὐτῷ προνόμια μοναρχίας εἰς τὴν καθόλου Ἐκκλησίαν. ἀνάγνωθι πόσοι τινὲς Ἐπίσκοποι ἁπλῶς ὄντες, ἔγραψαν μετὰ ἐλέγχων καὶ ἀναθεματισμῶν καὶ ἀφορισμῶν τῷ Κναφεῖ Πέτρῳ, πόσῳ δὲ μᾶλλον ἔπρεπε γράφειν τὸν Ῥώμης. δεύτερον, ὁ Ῥώμης Ἀδριανὸς ὁ δεύτερος εἰς τὴν ἐν Ῥώμῃ Σύνοδον κατὰ Φωτίου ἔλεγεν, ὅτι διὰ τὴν Αἵρεσιν δύνανται κατεξανίστασθαι οἱ ἐλάττονες τῶν μειζόνων, καὶ λοιπὸν πόσῳ μᾶλλον δύνανται κατεξανίστασθαι, θριαμβευούσης Αἱρέσεως, οἱ μείζονες καὶ τῶν ὁμοίων καὶ τῶν ἐλαττόνων, ἀλλ᾽ οὐ λαμβάνουσιν ἐκ τοῦ ἔργου τούτου ἀξίωμα οἱ μείζονες, ὥσπερ οὐδὲ οἱ ἐλάττονες. τρίτον, ὅτι ὁ Ἀκάκιος ὀρθοδοξῶν ἔτι, φερόμενος κατὰ τοῦ Ἀντιοχείας Πέτρου, οὐκ ἔλαβεν εἰς τὴν καθόλου Ἐκκλησίαν ἀξίωμα, ὅθεν οὐδὲ ὁ Φίληξ ἀγωνιζόμενος κατὰ τοῦ Ἀκακίου παρανομοῦντος, λαβεῖν τι ἀξίωμα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν δύναται. τέταρτον, ὁ Φίληξ ἐπειδὴ οὐκ ἔγραψε καὶ πρὸς ἄλλους προεστῶτας Ἀρχιερεῖς κατὰ τὸ ἀρχαῖον κανονικὸν δίκαιον, ἵνα ἀγωνισθῶσι κοινῶς κἀκεῖνοι κατὰ τοῦ Ἀκακίου καὶ Μογγοῦ, ἀλλὰ μόνος βουληθεὶς κρῖναι καὶ κατακρῖναι, κατεφρονήθη μὴ εἰσακουσθείς. ταῦτα δὲ οὐ μόνον τὸ μοναρχικὸν ἀξίωμα ἀναιροῦσιν, ἀλλὰ καὶ αἴτια γεγόνασιν αὐξάνεσθαι τὴν Αἵρεσιν. ἰδὲ καὶ ἀνωτέρω, ὅπου ἐσημειωσάμεθα, ὅτι ὁ Φίληξ καθαιρῶν τὸν Κναφέα, λέγει αὐτῷ, ὅτι καθαιρεῖ αὐτὸν ἐκεῖνος καὶ ἡ Σύνοδος αὐτοῦ μετὰ καὶ Ἀκακίου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν Ἐπισκόπων τῆς ἐνορίας αὐτοῦ, διατοῦτο λοιπὸν ἴσχυσε κατὰ τοῦ Κναφέως. ἤδη δὲ μονώτατος καθαιρῶν τὸν Ἀκάκιον, ὡς παρὰ Κανόνας ποιῶν, εἰς οὐδὲν λογίζεται. πέμπτον, ὁ Φώτιος ἐν οἷς ἀριθμεῖ ὅσα οὐκ ἴσχυσαν οἱ Ῥωμαῖοι βουληθέντες διαπράξασθαι, λέγει καὶ τοῦτο, ὅτι ἐπὶ Ζήνωνος ὁ Φίληξ πέμψας Ἀκακίῳ καθαίρεσιν διὰ Βιταλίου καὶ Μισηνοῦ τῶν Ἐπισκόπων, ἐβεβαίου διὰ ψευδοῦς Κανόνος τὸν Ῥώμης Ἐπίσκοπον ἐν ἑκάστῃ Συνόδῳ τὸ κῦρος ἔχειν, ὃν ἔλεγεν εἶναι τῆς πρώτης Συνόδου. καὶ σημείωσαι ὅτι οὐ μόνον οὐδὲν ἀξίωμα ὁ Ῥώμης λαμβάνει ἀφ᾽ ὧν ἔπραξε κατὰ Ἀκακίου, ἀλλὰ καὶ κατηγορεῖται ὡς προβαλλόμενος Κανόνα δόλιον, καὶ ἀγωνιζόμενος οὐ διὰ τὴν καθαίρεσιν τῆς Αἱρέσεως, ἀλλ᾽ ἵνα συστήσῃ ἴδια πρωτεῖα, καὶ ἴσως οὐ θαυμαστὸν τοῦτο, ἐπειδὴ ἡ Ῥώμη εἴθισται ἀπατᾶν διὰ φιλαρχίαν, ὡς μαρτυρεῖ τὰ ἐν Καρθαγένῃ ὑπὸ Ζωσίμου, Βονιφατίου καὶ Κελεστίνου, καὶ τὰ εἰς τὴν τελευταίαν πρᾶξιν τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου πεπραγμένα ὑπὸ τῶν περὶ Πασχασῖνον, εἰ καὶ ἀπατᾶται, οὐκ ἀπατᾷ. ἕκτον, ὅτι κάλλιον ἦν βοηθεῖν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὸν Ῥώμης εἰς τὸν δέοντα καιρὸν κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν συνήθειαν, καὶ μακαρίζεσθαι ὡς Πέτρον, ἢ ζῆν ταῖς παρεξηγήσεσιν ὀνομάτων, πρωτείων, πρεσβείων, πρώτων, ἄκρων, ἢ ἄλλων τοιούτων, καὶ ταῖς ψευδέσι Κανόσι, καὶ προφανεῖ τυραννίδι, δι᾽ ἃ ἀποβάλλεται, καὶ καταφρονεῖται, καὶ εἰς οὐδὲν λογίζεται, ὡς ἐπὶ Ἰουλίου, Στεφάνου, Κορνηλίου, Βίκτορος καὶ Λέοντος καὶ ἑτέρων, καθὼς τὰ ὑπὸ τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ Ἀσίᾳ καὶ Ἀφρικῇ καὶ Χαλκηδόνι, καὶ τὰ παρόντα μαρτυρεῖ. ἕβδομον, μόνοι οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Ῥώμης λαμβάνοντες δῶρα, φθείρουσι τὰ τῆς πίστεως, καὶ κοινωνοῦσιν Αἱρετικοῖς, ὡς Βιτάλιος καὶ Μισηνὸς, καὶ οἱ κατὰ Φωτίου ὑπὲρ Ἰγνατίου ἀγωνισάμενοι, Ἕλληνες δὲ λεγᾶτοι τοιοῦτόν ποτε οὐκ ἔπραξαν, οἱ γὰρ ἐν Φλωρεντίᾳ ὀρθόδοξοι προηγουμένως δι᾽ ἀνάγκην, οὐ διὰ φιλοχρηματίαν ἐγένοντο προδόται τῆς ὀρθοδοξίας, εἰ δὲ ἦσαν καὶ φιλοχρήματοι ἐν Φλωρεντίᾳ, ἀλλ᾽ ἦσαν οἱ προφανῶς κοινωνήσαντες τοῖς παπισταῖς, καὶ οὐχ οἱ ὀρθόδοξοι, οὓς μετὰ ταῦτα ὁμολογήσαντας τὴν πλάνην, ἐδέχθη ἡ Ἐκκλησία, ὡς Φίληξ τὸν Μισηνὸν μετανοήσαντα. ὄγδοον, ὅτι τὴν Αἵρεσιν τὴν ἀναφύουσαν, ἐὰν ἐξαπλωθῇ, κρίνει καὶ κατακρίνει ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, μετὰ δὲ τὴν κατάκρισιν ὅλοι οἱ Ἐπίσκοποι ἁπλῶς κατακρίνουσιν. ἡ δὲ Αἵρεσις τῶν Μονοφυσιτῶν ἐκρίθη καὶ κατεκρίθη ἀπὸ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, ἧτινι κοινωνήσας ὁ Ἀκάκιος φανερῶς, ὑπὸ τοῦ τυχόντος Ἐπισκόπου ἐδύνατο κατακριθῆναι, ὡς μαρτυροῦσιν ὅσα γεγόνασιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν κατὰ τῶν Αἱρετικῶν, καὶ κατὰ τῆς παρούσης Αἱρέσεως, περὶ ἧς δύο Ἐπίσκοποι ἐπὶ

Ἀνασα-

Ἀναστασίου τοῦ Βασιλέως ἔστειλαν. τὴν καθαίρεσιν τοῦ Σεβήρου Ἀντιοχείας, Ἐπίσκοποι καὶ μόνοι δύο καθαιρέσει ὑποβαλόντες Πατριάρχην· καὶ ὅσοι ἀναθεμάτισαν τὸν Κναφέα οἱ πλείους ἦσαν ἁπλῶς Ἐπίσκοποι, ὅθεν διὰ τοὺς ὄντας τῆς κατακεκριμένης Αἱρέσεως Ἐπισκόπους συντείνει ὅπερ εἶπεν ὁ Βελλαρμῖνος εἰς τὸ τέταρτον βιβλίον περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα, τὸν αἱρετικὸν φανερὸν Πάπαν, τὸν κριθέντα δηλονότι, ἢ τὴν κατακριθεῖσαν Αἵρεσιν πρεσβεύοντα, μηκέτι εἶναι μήτε κεφαλὴν, μήτε Πάπαν, μήτε Χριστιανὸν, μήτε μέρος τῆς Ἐκκλησίας, καὶ διὰ τοῦτο δύναται τιμωρεῖσθαι ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν καὶ ὁ Ἀκάκιος κατακεκριμένης Αἱρέσεως κοινωνὸς φανεὶς, ἐκατεκρίθη ὑπὸ τοῦ Φίληκος, οὐ διδῶσιν αὐτῷ ἀξίωμα μοναρχίας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Ὅτι τὸ τοὺς Πάπας βούλεσθαι λέγειν, ἃ δεῖ τοὺς πολλοὺς λέγειν, καὶ καταφρονεῖσθαι ὑπ' Ἀκακίου, ἦν ὁ ἀγὼν αὐτῶν κατὰ Ἀκακίου, καὶ οὐ διὰ τὴν Εὐσέβειαν.

Σημειωτέον δὲ, ὅτι ὁ Γελάσιος Ῥώμης ἔγραψε κατὰ Ἀκακίου εἰς τοὺς Ἐπισκόπους Δαρδανίας καὶ Ἰλλυρικοῦ, λέγει δὲ εἰς τὴν ἑνδεκάτην ἐπιστολὴν αὐτοῦ, ὅτι οὐ περὶ ἠθῶν ἡ διαφορὰ, ἀλλὰ περὶ αὐτῆς τῆς εὐσεβείας, ἣν ὅμως ὁ ἀγὼν ὁ κατὰ Ἀκακίου, οὐ τόσον διὰ τὴν εὐσέβειαν, ὅσον διὰ τὸν Ἀκάκιον, ὡς ἐξουθενοῦντα τοὺς Πάπας, μόνους βουλομένους λέγειν, ἃ τοὺς πολλοὺς ἔδει λέγειν. καὶ τοῦτο ἐστὶ φανερὸν ἀπὸ τῆς δεκάτης τρίτης ἐπιστολῆς αὐτοῦ τοῦ Γελασίου πρὸς τοὺς εἰρημένους, ὅπου κλαυθμυρίζει διὰ τὴν καταφρόνησιν ἣν ἐποίει ὁ Ἀκάκιος εἰς τὸν θρόνον τῆς Ῥώμης, καὶ ὀδύρεται, ὅτι οἱ Ἀνατολικοὶ εἶχον τριάκοντα καὶ δύο ἔτη τὸν Ἀκάκιον εἰς τὰ δίπτυχα, ἀλλ' οὐδεὶς προσεῖχεν αὐτῷ. ἴδε καὶ βιβλίου πέμπτου κεφαλαίου δεκάτου ἑβδόμου περὶ Ἀκακίου Παράγραφον δωδέκατον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Περὶ ἐπιστολῶν Ἐπισκόπων, Παπῶν, καὶ Πατριαρχῶν πρὸς Κναφέα, προσθήκην ποιήσαντα ἐν τῷ Τρισαγίῳ, καὶ ὧν γράφει Φίληξ πρὸς Ζήνωνα ἐν τῇ τοῦ Κναφέως καθαιρέσει, ἐξ ὧν πάντων δείκνυται σαφέστατα ἡ νόσον τῆς φιλαρχίας τῶν Παπῶν, καὶ τὸ ἐπὶ τῶν Συνόδων εἶναι τὸν Ῥώμης ὡς μονάρχην ψεῦδος.

Ἔγραψε τῷ Κναφεῖ διὰ τὴν εἰς τὸ Τρισάγιον προσθήκην Ἀντέων Ἐπίσκοπος Ἀρσινόης, ἐλέγχων αὐτὸν καὶ γραφικῶς καὶ ὀνειδιστικῶς. καὶ Φαῦστος Ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος, ὅστις λέγει αὐτῷ καὶ τοῦτο, οἱ ἔσχατοι ἀσεβεῖς νύττουσι τοὺς πρώτους Ἐπισκόπους, τοὺς δὲ πρώτους ὡς κακοδιδασκάλους σωπᾶν, ὧν ἡ διδασκαλία ἐστὶ καινοτομία διὰ κενοδοξίαν. καὶ σημείωσαι τῆς καινοτομίας τὸ αἴτιον ὅτι ἐστὶν ἡ φιλαρχία καὶ κατὰ τὸν Χρυσόστομον. καὶ Πάμφιλος Ἐπίσκοπος Ἀβύδων πολυκέφαλον αἱρετικὸν τὸν Κναφέα ἀποδείκνυσι, Καὶ ἔγραψεν αὐτῷ ὡς κυρίῳ καὶ πατρὶ, καὶ ἐπειδὴ οὐ διωρθώθη, λοιπὸν ἐπιτιμᾷ αὐτῷ. σημείωσαι ὅτι εἶπεν αὐτὸν κύριον καὶ πατέρα, καὶ ὅτι Ἐπίσκοπος Πατριάρχῃ ἐπιτιμᾷ. καὶ Ἀσκληπιάδης Ἐπίσκοπος Τραλλέων λέγει αὐτῷ, ὅτι καὶ Σαμοσατεὺς καὶ Φωτεινὸς ἐβλασφήμουν τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' οἱ πατέρες οὐ διωρθώσαντο αὐτοὺς διὰ προσθήκης, καθὼς αὐτὸς μετὰ προσθήκης ἀντιτείνει τῷ Νεστορίῳ. καὶ σημείωσαι ὅτι οἱ Λατῖνοι εἰπόντες εἰς τὴν Φλωρεντινὴν συναγωγὴν, διά τινας Αἱρετικοὺς ἐγένετο ἡ εἰς τὸ Σύμβολον προσθήκη, κακῶς εἶπον. δεύτερον, ποιεῖ ἀναθεματισμοὺς κατὰ τῆς προσθήκης καὶ τοῦ δόγματος τῶν λεγόντων τὸ, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. καὶ σημείωσαι ὅτι Ἐπίσκοπος νομοθετεῖ καὶ δογματίζει τὴν πίστιν. καὶ Ἰουστῖνος Ἐπίσκοπος Σικελίας γράφει αὐτῷ θαυμαστὰ περὶ τοῦ Τρισαγίου, λέγει γὰρ αὐτῷ μετανόησον, μήπως ὁ Ῥώμης Φίληξ ἀποφήνηται, κατὰ σοῦ δηλονότι, ἐπειδὴ ἔγραψέ σοι καὶ ἐκεῖνος καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀκάκιος ἵνα διορθωθῇς, καὶ ἂν παρακούσῃς, ἀποφαίνεται κατὰ σοῦ, ὡς Πατριάρχης καὶ ὀρθόδοξος δηλονότι, ἀλλ' οὐ μόνος, ὡς φανήσεται ἐκ τῆς Φίληκος πρὸς τὸν Κναφέα ἐπιστολῆς. καὶ σημείωσαι ὅτι καὶ αὐτὸς λέγει αὐτῷ, δέξαι τοίνυν ἀδελφοῦ παραίνεσιν, καὶ ἴδε ὅτι Ἐπίσκοπος παραινεῖ Πατριάρχην. σημείωσαι δεύτερον, ὅτι λέγει αὐτῷ, καλὸν τὸ πείθεσθαι τοῖς πατράσι, καὶ μὴ ἐπισπᾶσθαι καινοτομίας. καὶ γνῶθι πρῶτον, ὅτι οὐ τῷ Ῥώμης δεῖ ἀκολουθεῖν, ἀλλ' ἁπλῶς τοῖς πατράσι, καὶ δεύτερον, ὅτι ἡ καινοτομία Αἵρεσίς ἐστι. καὶ Κυντιανὸς Ἀρκουλιανῶν Ἐπίσκοπος ἔγραψεν αὐτῷ, ἐν ᾧ καὶ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ παραινεῖ αὐτὸν πείθεσθαι, οὐ τῷ Πάπᾳ, ἢ Πατριάρχῃ. δεύτερον, ὅτι ὡς ὁ ἅγιος Κύριλλος μετὰ τῆς Συνόδου τοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας συνέγραψεν ἀναθεματισμοὺς κατὰ τῆς Αἱρέσεως Νεστορίου, οὕτω καὶ Κυντιανὸς μόνος καθαιρέσεις καὶ ἀναθεματισμοὺς δώδεκα γράφει κατὰ τοῦ Κναφέως. τρίτον, ὅτι τὸ Τρισάγιον ἀποκάλυψιν γεγονέναι τῷ Κωνσταντινουπόλεως Πρόκλῳ φησί. καὶ Φίληξ ὁ Ῥώμης παραινεῖ αὐτὸν (τὸν Κναφέα) πρὸς μετάνοιαν, ἐν ᾧ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι ἦν ἀποστολικὸς

λικὸς ἄνθρωπος, λέγει γάρ, ἥμαρτες, μηκέτι ἁμάρτανε. δεύτερον, ὅτι γράφει αὐτῷ οὐκ ἀπὸ τρίποδος, ὡς οἱ νῦν Πάπαι, ἀλλὰ συνοδικῶς. γράφει αὐτῷ καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀκάκιος. καὶ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι λέγει τὸν Πρόκλον πατέρα αὐτοῦ κατὰ τῶν καυχωμένων, διὰ τὸ εἰπεῖν τὴν τετάρτην Σύνοδον πατέρα τὸν Λέοντα. δεύτερον, ὅτι ἂν μὴ μετανοήσῃ, ἡ ἀξίνη κεῖται εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ δένδρου, ἡ τομὴ τῆς Ἐκκλησίας κοινῶς δηλονότι, οὐ τοῦ δεῖνος ἡ ἐξουσία. γράφει κατ' αὐτοῦ ὁ Φίληξ καθαίρεσιν, ἐν ᾗ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι τὴν καινοτομίαν λέγει βέβηλον καὶ ἀσεβὲς δόγμα. δεύτερον, ὅτι ἕπονται τῷ Εὐαγγελίῳ οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ πατέρες κοινῶς, οὐχ ὁ Πάπας μόνος ἕπεται δηλονότι. σημείωσαι τρίτον λόγον ἀποστολικώτατον, ἔσω, λέγει, ἡ καθαίρεσις αὕτη ὑπ' ἐμοῦ, καὶ τῶν διεπόντων μετ' ἐμοῦ τὸν ἀποστολικὸν θρόνον (ἤγουν τῆς ἐν Ῥώμῃ συνόδου) καὶ Ἀκακίου τοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Ἐκκλησίας ποιμένος, καὶ τῶν αὐτῷ τιμίων ὑποκειμένων ὑπ' ἐνορίᾳ Ἐπισκόπων. τέταρτον, τοὺς ἀκολουθοῦντας τῷ Κναφεῖ ἀλλοτρίους ἡγεῖται τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, οὐ μὴν τῆς Ῥωμαϊκῆς. γράφει ὁ Φίληξ καὶ πρὸς τὸν Ζήνωνα Βασιλέα καθαίρεσιν κατὰ τοῦ Κναφέως, ἐν ᾗ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι λέγει τὸν Κναφέα πρωτότοκον υἱὸν τοῦ Ἀντιχρίστου, καθὼς ἔλεγε καὶ ὁ μέγας Ἀθανάσιος δευτέρῳ λόγῳ κατὰ Ἀρείου, ὅτι χριστομάχος ἐκλήθη, καὶ πρόδρομος ἐλογίσθη τοῦ Ἀντιχρίστου. ἔτι λέγει αὐτῷ, ὅτι ἐμίανεν ὁ Κναφεὺς τὸν θρόνον Ἰγνατίου, ὃς τῇ δεξιᾷ τοῦ Πέτρου τὴν χειροτονίαν ἐδέξατο. καὶ τρίτον, ὅτι τὸν θρόνον ἐμίανε τοῦ ὁμολογητοῦ Εὐσταθίου, ὃς ἦν πρόεδρος τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ ἀθροισθέντων. καὶ γνῶθι τὴν Ἀντιόχειαν θρόνον τοῦ Πέτρου. καὶ εἰ ὁ Εὐστάθιος πρόεδρος τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου, ποῦ ὁ νῦν τύφος τοῦ Ῥώμης; ποῦ τό, ὁ Ῥώμης πρῶτος τῶν Συνόδων; ποῦ τὸ θρυλλούμενον, ὅτι Κωνσταντῖνος καὶ Σίλβεστρος μόνοι τὴν πρώτην ἤθροισαν Σύνοδον; σημείωσαι τέταρτον, ὅτι οὐ λέγει, ἐγὼ οὕτω γινώσκω, ἀλλ' ἀποδείκνυσιν οὐκ ἀπὸ τῶν Ῥωμαίων Ἐπισκόπων τοὺς λόγους, ἀλλὰ κοινῶς ἀπὸ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου. καὶ πέμπτον, ὅτι οὐ προστάσσει τῷ Βασιλεῖ, ἀλλὰ δέεται καὶ ἀντιβολεῖ μετὰ χριστομιμήτων λογίων, ἵνα ἐξορισθῇ ὁ Κναφεύς. αὗται αἱ ἐπιστολαὶ κεῖνται ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν Συνόδων, ἔνθα γράφεται ἡ ἐπὶ Μηνᾶ Σύνοδος, καὶ ἴδε τὸν τόπον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Περὶ Μαρτυρίου, Σαλουστίου, καὶ Ἠλία Ἐπισκόπων τῶν Ἱεροσολύμων, καὶ τῶν ἐτῶν τῆς Ἀρχιερατείας Μαρτυρίου καὶ Σαλουστίου.

Ἀνεπαύθη ὁ θεῖος οὗτος Μαρτύριος, κυβερνήσας σεμνοπρεπῶς τὸν ἀποστολικὸν θρόνον ἐκεῖνον ἔτη ὀκτώ, τοσαῦτα γὰρ ἔτη δίδωσιν αὐτῷ ὁ Νικηφόρος καὶ ὁ Κύριλλος. φλυαρείτω ὁ Εὐτυχιανὸς Ζαχαρίας, καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ Εὐάγριος, εἰπόντες τὸν Μαρτύριον ἐγκαινίσαι τὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου, καὶ τὸ κοινόβιον μετὰ πλείστης λαμπαδουχίας καὶ συνάξεως τῶν Μοναχῶν. ἀρχιεράτευσε δὲ μετὰ τὸν Μαρτύριον ὁ Σαλούστιος, ὁ χειροτονήσας ἱερέα τὸν ἅγιον Σάββαν, εὐσεβὴς καὶ ὀρθόδοξος καὶ ἐγκώμιον μέγιστον, ὅτι κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἡ Αἵρεσις ἐθριάμβευεν, καὶ ἔπινεν, ὡς λέγεται, τὸν ἄκρατον, ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῆς κατέχουσα χρυσοῦν ποτήριον. σημειοῖ ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἅγιος Νικηφόρος εἰς τὸ χρονικὸν αὐτοῦ, ὅτι ὁ Ῥώμης ἀπέσχισεν ἑαυτὸν τοῦ Σαλουστίου, ὡς δῆθεν δεξαμένου τὸ Ἑνωτικὸν Ζήνωνος, ἀγνοεῖται ὅμως πόθεν ἔλαβεν αὐτὸ ὁ Νικηφόρος καὶ εἶπεν. ἀλλ' οὖν γε ὅτι ἦν ὁ Σαλούστιος ὀρθοδοξότατος, καὶ οὐδεμιᾷ ποτὲ Αἱρέσει ἐκοινώνησε, μάλιστα δὲ ἀντικείμενος τοῖς αἱρετικοῖς, ἐστὶ πασίδηλον. ἐκοιμήθη δέ, πατριαρχεύσας ἔτη ὀκτώ, ὡς γράφει ὁ Κύριλλος, ὅστις διηγεῖται, ὅτι ἵνα μὴ γένηται σχίσμα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἔκραξεν ὅλους τοὺς μοναστηριακούς, καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἔχειν τὸν θεῖον Σάββαν καὶ τὸν Θεοδόσιον καθηγουμένους αὐτῶν. μετὰ τὸν Σαλούστιον ἐπατριάρχευσεν ὁ Ἠλίας, εἷς καὶ αὐτὸς ὢν τῶν ἐπαινουμένων μαθητῶν τοῦ ἱεροῦ Εὐθυμίου. προεῖπε γὰρ ὁ Εὐθύμιος, ὅτι αὐτὸς καὶ ὁ Μαρτύριος λήψονται τοῦ Ἰακώβου τὴν ἀποστολικὴν καθέδραν, οἵτινες προσενεδύθησαν τὸ μοναχικὸν σχῆμα καὶ οἱ δύο εἰς τὴν Αἴγυπτον, διὰ δὲ τὰς ἐκεῖ συγχύσεις καὶ ταραχὰς ἀνεχώρησαν, ἤγουν ἀπὸ τοῦ ὄρους τῆς Νιτρίας, καὶ ἦλθον εἰς τὸν μέγαν Εὐθύμιον. ἦν δὲ ὁ Ἠλίας Ἄραψ τὸ γένος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ΄.

Περὶ τῆς βασιλείας Ἀναστασίου τοῦ Δικόρου, καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Εὐθυμίου Συνόδου εἰς κύρωσιν τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως βιαίας λήψεως τοῦ ἰδίου ἐγγράφου τῆς πίστεως, ὃ ἔδωκε τῷ Εὐθυμίῳ, καὶ τῆς φονικῆς ἐπιβουλῆς αὐτοῦ κατ᾽ Εὐθυμίου, καὶ τῆς διὰ Συνόδου καὶ συκοφαντίας αὐτοῦ καθαιρέσεως καὶ ἐξορίας τοῦ Εὐθυμίου, καὶ προβιβασμοῦ εἰς τὸν θρόνον τοῦ Σκευοφύλακος Μακεδονίου.

Αὐτάρχησεν ὁ Δίκορος Ἀναστάσιος, ὁρμώμενος ἀπὸ τοῦ Δυρραχίου, ὅστις διὰ τὸ ἔχειν Μητέρα φρονοῦσαν τὰ Μανιχαίου, καὶ θεῖον Ἀρειανὸν, ὕποπτος ἦν τῷ Εὐθυμίῳ, ὅθεν ἀπήτησεν αὐτὸν ὁ Εὐθύμιος ἔγγραφον ὁμόλογον, ἵνα ἐμμείνῃ δηλαδὴ εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, καὶ μὴ ἐνοχλήσῃ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, ἀλλὰ ἔχῃ εἰς Ὅρον πίστεως τὰ δόγματα αὐτῆς, ὃ καὶ δέδωκεν αὐτῷ. οἱ Μανιχαῖοι ὅμως ἔχαιρον, διὰ τὸ τὴν μὲν Μητέρα τοῦ Βασιλέως, ὡς εἴρηται, φρονεῖν τὰ τῶν Μανιχαίων αὐτῶν, τὸν δὲ θεῖον αὐτοῦ Κλέαρχον εἶναι Ἀρειανόν. ὁ Εὐθύμιος μέντοι καιροῦ λαβόμενος ἐπιτηδείου, Σύνοδον Τοπικὴν ἀθροίζει εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ βεβαιοῖ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον. ὁ δὲ Ἀναστάσιος ἐπειδὴ ἦν εὐλαβέστατος, πρὸ γὰρ τῆς ἀλεκτοροφωνίας κατὰ τὰς νύκτας ἐγειρόμενος, ἐβάδιζεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἵστατο μέχρι τῆς ἀπολύσεως, νηστεύων καὶ δεόμενος, καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ παρέχων πτωχοῖς, διὰ τοῦτο εἰς τὸ κάθισμα τοῦ ἱπποδρόμου ἐβόα ἐκφώνως πρὸς αὐτὸν ὁ λαὸς, ὡς ἔζησας, οὕτω καὶ βασίλευσον Δέσποτα. ἀπέστειλαν δὲ καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται τὸν Γάζης Τιμόθεον διὰ τέλεσμα τὸ καλούμενον Χρυσάργυρον, ὃ καὶ ἐχαρίσατο αὐτοῖς ὁ Ἀναστάσιος, ἀφανίσας αὐτὸ παντελῶς, καὶ ἦν χρηστὸς εἰς τὸ ὑπήκοον, ἀλλὰ τῶν ζημίων καὶ ἀξιωματικῶν ἀνθρώπων φθορεύς, καὶ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ἀδυσώπητος ἐχθρὸς, καὶ ὅλος Μονοφυσίτης. ὁ Εὐθύμιος ὅμως, ὡς εἴρηται, ἅμα τῷ βασιλεῦσαι τὸν Ἀναστάσιον, Σύνοδον ἀθροίσας τῶν ἐνδημούντων Ἐπισκόπων ἐν Κωνσταντινουπόλει, τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον ἐκύρωσεν. ὁ δὲ Ἀλεξανδρείας Ἰωάννης ὁ Ταβεννησιώτης, ὅστις ἦν διὰ τὸν Ζήνωνα φυγὰς εἰς Ῥώμην, ἀκούσας ὅτι ἐβασίλευσεν ὁ Ἀναστάσιος, ᾧ ἀνάγκην ἔχοντι ὤφθη βοηθός ποτε κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἦλθεν εἰς Βυζάντιον, ἀγαθὰ ἐλπίζων, μαθὼν δὲ ὅτι ὁ Ἀναστάσιος μέλλει ἐξορίσαι αὐτὸν, ἔφυγε πάλιν εἰς Ῥώμην. μετέπειτα ὁ Ἀναστάσιος ἀρχόμενος φανεροῦν τὴν αἵρεσιν αὐτοῦ, τὸ ἔγγραφον τῆς πίστεως, ὅπερ ἔδωκε τῷ Εὐθυμίῳ, βίᾳ ἔλαβε. καὶ βλέποντες οἱ ἐχθροὶ τοῦ Εὐθυμίου τὴν πρὸς αὐτὸν τοῦ Βασιλέως διάθεσιν, παρεσκεύασαν ἄνθρωπον φονέα, καὶ ἐγύμνωσε σπάθην, καὶ ὥρμησε τύψαι τὸν Εὐθύμιον εἰς τὴν κεφαλὴν, ἀλλ᾽ ὁ Ἔκδικος τῆς Ἐκκλησίας Παῦλος μῆκος σώματος ἔχων, ἔλαβε τὴν πληγὴν καὶ ἐκινδύνευσε, τὸν δὲ φονέα ἀπέκτεινεν ἄνθρωπός τις ἐκκλησιαστικός. ὁ δὲ Ἀναστάσιος διὰ τὸ ποιῆσαι τότε τοὺς Ἰσαύρους Λογγῖνον καὶ Ἀθηνόδωρον ἀνταρσίαν, βλέπων τὸ κακὸν προβαῖνον εἰς αὔξησιν, εἶπε μυστικῶς τῷ Εὐθυμίῳ, ὅτι βούλεται εἰρηνεῦσαι, καὶ ἀθροῖσαι αὐτὸν, ἤγουν τὸν Εὐθύμιον Ἐπισκόπους, καὶ δεηθῆναι αὐτοῦ, ἤγουν τοῦ Βασιλέως μετ᾽ αὐτῶν περὶ εἰρήνης, ἵνα φανῇ ἡ ἀρχὴ ἐξ αὐτῶν, καὶ μὴ ἐξ αὐτοῦ, ἤτοι τοῦ Βασιλέως. ἦν δὲ ὁ πενθερὸς τοῦ Ἀθηνοδώρου Ἰωάννης Πατρίκιος εἰς τὸ Βυζάντιον, πρὸς ὃν εἶπεν ὁ Εὐθύμιος τὸ μυστικὸν διὰ οἰκονομίαν, ἐκεῖνος δὲ πάλιν αὐτὸ εἶπε τῷ Ἀναστασίῳ, ὅθεν ὁ Βασιλεὺς συκοφαντήσας τὸν Εὐθύμιον ὡς κοινωνὸν τοῖς ἀποστάταις, ἀθροίζει Σύνοδον μερικῶν Ἐπισκόπων, οἵτινες τῷ Βασιλεῖ χαριζόμενοι, ἐκάθηραν αὐτόν. καὶ χειροτονοῦσι Μακεδόνιον Σκευοφύλακα, καὶ εἰ καὶ ὁ λαὸς ἐστασίαζε διὰ τὸν Εὐθύμιον, ἀλλ᾽ ἴσχυσεν ἡ Βασιλέως ἔνστασις. σὺ δὲ σημείωσαι, ὅτι καὶ Τοπικὴ ὀλίγη Σύνοδος Πατριάρχην καθαιρεῖ. οὕτω καὶ τὸν Πάπαν τῆς Ῥώμης Σίξτον ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ κατηγορηθέντα ὑπό τινος Βάσσου, τριῶν Ἐπισκόπων Σύνοδος κρίνασα, καὶ τὰ καθ᾽ αὐτὸν κανονικῶς ἐξετάσασα, ἐδικαίωσε. τὸν δὲ Βάσσον ἐξώρισεν ὁ Οὐαλεντιανὸς καὶ ἡ Μήτηρ αὐτοῦ Πλακιδία.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

Περὶ ἧς ἐποίησεν εὐποιΐας ὁ Κωνσταντινουπόλεως Μακεδόνιος πρὸς τὸν Εὐθύμιον, καὶ οὗ ὑπέγραψεν Ἑνωτικοῦ, καὶ ἧς ἤθροισε Συνόδου εἰς βεβαίωσιν τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, καὶ ὧν συνέβησαν ἀταξιῶν ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ὑπὸ τῶν Μονοφυσιτῶν, παρόντος τοῦ Βασιλέως, καὶ τῇ αὐτοῦ κελεύσει τυφθέντος τοῦ Πατριάρχου, καὶ περὶ τῆς ὁρμῆς τοῦ λαοῦ ὑπὲρ τοῦ Πατριάρχου κατὰ τοῦ Βασιλέως.

Τοῦ τοίνυν Εὐθυμίου ἐκβληθέντος, Μακεδόνιος Σκευοφύλαξ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας προχειρίζεται Πατριάρχης, ἀσκητικώτατος καὶ λίαν ἐνάρετος, ἦν γὰρ τρόφιμος καὶ μαθητὴς τοῦ ἱεροῦ

Γεννα-

Γενναδίου, καὶ ἀνεψιὸς αὐτοῦ, ὥς τινες λέγουσι. μέλλων δὲ ὁ Εὐθύμιος ἀπιέναι εἰς τὰ Εὐχάϊτα ἐξωρισμένος κατὰ τὸν Ἀναγνώστην Θεόδωρον, ἐζήτησε βεβαιότητα διὰ τοῦ Μακεδονίου, καθεζόμενος εἰς τὸ βαπτιστήριον, ἵνα ἀπέλθῃ εἰς τὸν ὡρισμένον τόπον χωρὶς ἐπιβουλῆς τινός. ὁ δὲ Μακεδόνιος ἀποδυσάμενος τὸ ὠμόφορον αὐτοῦ, ἐπορεύθη ὡς ἰδιώτης εἰς τὸν Εὐθύμιον, καὶ δανεισθεὶς χρήματα, ἔδωκε τῷ Εὐθυμίῳ ἐξοριζομένῳ διὰ κυβέρνησιν αὐτοῦ κατὰ τὸν Θεοφάνην, ἄξια τῆς ἀνωτάτω ἀρετῆς ἔργα πράξας. βιασθεὶς δὲ ὁ Μακεδόνιος ὑπὸ τοῦ Δικόρου, ὑπέγραψεν εἰς τὸ Ἑνωτικὸν Ζήνωνος, οἰκονομῶν τὸν κακότροπον Βασιλέα, ἐχωρίσθησαν ὅμως ἀπ' αὐτοῦ οἱ Ἀρχιμανδρῖται καὶ Ἡγούμενοι, οὓς θέλων ἑνῶσαι ὁ Μακεδόνιος, συνεβούλευσε τῷ Βασιλεῖ Σύνοδον ἀγεῖραι, καὶ τὰ ἐν Χαλκηδόνι βεβαιῶσαι, ὅπερ καὶ γέγονε δι' ἐγγράφου πράξεως τῷ ὀγδόῳ ἔτει τοῦ Βασιλέως, καὶ ἐσπούδαζε καὶ τὰ Μοναστήρια πρὸς ἕνωσιν ἀγαγεῖν. καθόλου τοὺς ἐνδημοῦντας Ἐπισκόπους ἀθροίσας, τὰ ἐν Χαλκηδόνι πεπραγμένα ἐβεβαίωσεν, εἰ καὶ οἱ Μοναχοὶ τῆς μονῆς τοῦ Δίου, καὶ οἱ τῆς Βασσιανοῦ (ἴδε καὶ τὸ Συναξάριον Ὀκτωβρίου δεκάτῃ περὶ Βασσιανοῦ) καὶ οἱ τῶν Ἀκοιμήτων, καὶ οἱ τῆς Ματρώνης, καὶ Ματρῶνα καὶ Σοφία αἱ μοναχαὶ οὐκ ἠθέλησαν κοινωνῆσαι αὐτῷ, μόνον ὅτι ὑπέγραψεν εἰς τὸ Ἑνωτικόν. βουλομένου δὲ τοῦ Δικόρου κακοποιῆσαι αὐτούς, ἐκώλυσεν αὐτὸν ὁ Μακεδόνιος, ἡ δὲ Ματρῶνα πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ τοῦ Διακόνου Χρυσαορίου, οὐκ ἐνέδωκεν, ἀλλ' ὑπέμενε γενναίως. ὁ Ἀναστάσιος ὅμως μετὰ ταῦτα βουλόμενος βοηθεῖν τῇ Αἱρέσει, καὶ μὴ δυνάμενος ἔχειν ὁμόφρονα ἑαυτῷ τὸν Μακεδόνιον, τρόπους ἐπενόει κατὰ τῆς ὀρθοδοξίας, καὶ δὴ κατεσκεύασε. καὶ πολλοὶ Ἐπίσκοποι χαριζόμενοι αὐτῷ, ἀντέπιπτον τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ. ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἀρχαγγέλου τὴν εἰς τὸ παλάτιον ἐλθόντες οἱ Μονοφυσῖται, ἔνθα οἱ ψάλται ἔψαλον τὸ Τρισάγιον, αὐτοὶ ἀντέψαλον μετὰ τῆς προσθήκης τῆς ὁ σταυρωθείς. τὸ αὐτὸ ἐποίησαν καὶ εἰς τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν, ἐλθόντες ῥαβδοφόροι τῇ ἐρχομένῃ Κυριακῇ. ἀλλ' ὁ λαὸς ζηλώσας, ἐβόα τὸ Τρισάγιον χωρὶς προσθήκης. ὑβριζόμενοι δέ, ἀνθύβριζον· τυπτόμενοι, ἀντέτυπτον, καὶ γίνεται στάσις. ἦσαν δὲ ἡγούμενοι τῶν Αἱρετικῶν Ἰουλιανὸς Ἐπίσκοπος Ἁλικαρνασσοῦ, καὶ ὁ Σεβῆρος, ἔτι μοναχὸς ὤν, οἷς, καὶ τισὶν Ἄρχουσι προσέταξεν ὁ Βασιλεὺς παρὼν τύπτειν τὸν Μακεδόνιον. ὁ δὲ λαὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ τὸ μοναδικὸν συνδεδραμήκασιν ὅλοι, καὶ ἔκραξαν, καιρὸς Χριστιανοὶ μαρτυρίου, τὸν πατέρα μηδεὶς καταλείπῃ. ὕβριζον δὲ τὸν Βασιλέα, Μανιχαῖον ἀποκαλοῦντες καὶ τῆς βασιλείας ἀνάξιον. καὶ δὴ δραπετεύει εἰς τὰ βασίλεια ὁ Δίκορος, καὶ κλείει τὰς πύλας, καὶ πλοῖα ἑτοιμάζει εἰς φυγὴν τῷ εἰκοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Περὶ τῶν συκοφαντιῶν καὶ ποικίλων πονηριῶν τοῦ Δικόρου κατὰ τοῦ Πατριάρχου Μακεδονίου, καὶ ἐξορίας αὐτοῦ τοῦ Μακεδονίου εἰς τὰ Εὐχάϊτα, καὶ περιορισμοῦ εἰς Γάγγραν, ἐν ᾗ καὶ ἀνεπαύθη. καὶ περὶ τῆς Πατριαρχείας ἐν Κωνσταντινουπόλει τοῦ παγκακίστου Τιμοθέου. καὶ περὶ Θεοδώρου, τοῦ δόντος βιβλίον τῷ Δικόρῳ.

Τοῦ Δικόρου μέλλοντος στέφεσθαι Βασιλέως, γνώσκων αὐτοῦ τὸ κακότροπον ὁ Εὐθύμιος, ζητήσας ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἐγγράφως καὶ μετὰ φρικτῶν ὅρκων (ὡς εἴρηται ἀνωτέρω) τὸ μὴ καινοτομεῖν εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ὅπερ ὁ Μακεδόνιος ὡς Σκευοφύλαξ εἶχεν εἰς φύλαξιν, καὶ εἰς τὰς ἡμέρας τῆς Πατριαρχείας αὐτοῦ ὁ Δίκορος εὑρὼν ἄνεσιν ἀπὸ τῶν πολέμων καὶ τῶν ἀποστατῶν, ἐμαίνετο κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐζήτει τὸ ἔγγραφον τῆς πίστεως ἀπὸ τοῦ Μακεδονίου. ὁ δὲ μιμούμενος τὸν Σαμοσάτων Εὐσέβιον, ὡς εἴπομεν εἰς τὸ δεύτερον βιβλίον, οὐκ ἐδίδου αὐτῷ τὸ ἔγγραφον. ἠγριοῦτο οὖν ὁ Δίκορος· εἶτα συκοφαντεῖ αὐτόν, ὡς δῆθεν νενοθευκότα τὸ κείμενον τοῦ Ἀποστόλου εἰς τὴν πρὸς Τιμόθεον, καὶ προσθέντα τὸ ὡς μετὰ τοῦ μεγάλου ἀντὶ τοῦ ο μικροῦ, ἵνα ᾖ ὡς Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, καὶ ἵνα δηλοῖ ἀντὶ τοῦ ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ὅτι ἐφανερώθη διὰ σαρκός, καὶ ποιήσαντα ἐναλλαγὴν εἰς τὸ γράμμα, ἵνα μεταφέρῃ καὶ τὸ νόημα. δεύτερον, ἠπάτησεν αὐτὸν διὰ Κέλερος Μαγίστρου, καὶ ἐποίησεν ὑπομνηστικόν, ἐν ᾧ ἔγραψεν ὅτι δέχεται τὰς δύο Συνόδους, τὰς δὲ ἐν Ἐφέσῳ καὶ Χαλκηδόνι εἴασεν, ἔδοξε γὰρ δέχεσθαι τὸ Ἑνωτικὸν Ζήνωνος. ἀπολογησαμένου δὲ τοῦ Μακεδονίου εἰς τὴν Δαλμάτου μονήν, ἐν ᾗ τοὺς Μοναχοὺς καὶ Κληρικοὺς ἤθροισε, καὶ ὁμολογήσαντος ὅτι δέχεται τὴν ἐν Χαλκηδόνι, ὁ Δίκορος ἐσυκοφάντησεν αὐτὸν τρίτον, καθότι παρεσκεύασε δύο τινὰς ἀθλίους καὶ κατηγόρησαν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ ὡς παιδεραστοῦ καὶ Αἱρετικοῦ, καὶ ἔδωκαν λιβέλλους τῷ Ἐπάρχῳ καὶ τῷ Μαγίστρῳ. ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ πρεσβυτέρων καὶ ὀρθοδόξων τὴν αὐτὴν πονηρίαν ἐποίησεν ὁ παμπόνηρος Βασιλεύς. ὁ δὲ Μακεδόνιος, καίτοι γε ἔχων ἀπολογεῖσθαι ἑτοίμως οὐ μόνον εἰς πραιτώριον, ἀλλὰ καὶ εἰς θέατρον, οὐκ εἰσηκούσθη, ἀλλ' ἐξώσθη τοῦ θρόνου. πλὴν ὁ Δίκορος διὰ φόβον ἐπαναστάσεως παριδὼν ὃν ἐποίησεν ὅρκον μὴ ἰδεῖν ποτὲ τὸν Μακεδόνιον, προσκαλεῖται αὐτὸν εἰς τὸ Παλάτιον μετὰ ὑποκρίσεως, καὶ χρηματίζεται ὅτι ἐνοῦται τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ τὴν νύκτα ἐκείνην ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς τὰ Εὐχάϊτα. τῷ δὲ εἰκοστῷ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, τὸ αὐθεντικὸν βιβλίον, ὅπερ εἶχε τὰ ἐν Χαλκηδόνι πεπραγμένα,

ἐζήτει

ἐζήτει βιαίως ὁ Δίκορος ἀπὸ τοῦ Μακεδονίου, ὁ δὲ Μακεδόνιος ἐπισφραγίσας αὐτὸ, καὶ βαλὼν ἐς τὸ θυσιαστήριον, ἀπῆλθεν. ὁ Κολοπόδιος ὅμως Οἰκονόμος ἔλαβεν αὐτὸ, καὶ δέδωκε τῷ Δικόρῳ. ἔφυγον δὲ πολλοὶ Κληρικοὶ καὶ Ἀρχιερεῖς εἰς πολλοὺς τόπους, ἵνα μὴ συμφωνήσωσι τῷ παρανόμῳ Βασιλεῖ. αὐτικατέστησε δὲ Πατριάρχην Τιμόθεον τινὰ χάριν τοῦ Αἰλούρου. τοσοῦτον δὲ εἶχον εἰς πάθος τὸν Μακεδόνιον ὁ Δίκορος, ὥστε, τῷ εἰκοστῷ πέμπτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, τῶν Οὔνων διαβάντων τὰς Κασπίας πύλας, καὶ ληϊσαμένων τὴν Ἀσίαν, καὶ ἐλθόντων καὶ ἕως Εὐχαΐτων, τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ διὰ τὸν κίνδυνον ἀπελθόντα εἰς Γάγγραν, κἀκεῖσε περιορίσαι, ὅπου καὶ ἐκοιμήθη, πολλὰ θαύματα ποιήσας. ἀπέστειλε δὲ αὐτῷ τὰ πρὸς ζωοτροφίαν Πομπήϊος ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Βασιλέως καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, οἵτινες, καίτοι πολλὰ διὰ τοῦτο παθόντες παρὰ τοῦ Ἀναστασίου, οὐκ ἔπαυσαν ὅμως ποιοῦντες τοῦτο. ἀλλὰ καὶ ὅτε ἐξέβαλον αὐτὸν τοῦ Πατριαρχείου ὁ Δίκορος, ἐποίησε Σύνοδον εἰς Κλαυδιούπολιν, ὄντων τῶν αὐτῶν καὶ κατηγόρων καὶ μαρτύρων, καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτόν. ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ Μακεδονίου τὸν ἀποκομίσαντα αὐτῷ τὸ τοῦ ἀναθεματισμοῦ γράμμα, ποῖοι ἀνεθεμάτισαν με; εἶπεν ὁ ἀποκομιστὴς, ὅτι ὁ Κολοπόδιος, καὶ ὅλοι ὅσοι οὐ δέχονται τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον. τὸ λοιπὸν (ἀπεκρίθη) εἰ οἱ Ἀρειανοὶ καὶ Μακεδονιανοὶ ἀναθεματίζουν με, ἔψαυέ μου τὸ ἀνάθεμα; οὕτως ἦν ἄρα ὅλος τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου ὁ Μακεδόνιος. ἀλλὰ καί τις Ἀλεξανδρινὸς Θεόδωρος μοναχὸς πολύστιχον βιβλίον ἔγραψεν ὑπὲρ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, καὶ ἔδωκεν αὐτὸ τῷ Ἀναστασίῳ διὰ Μάγνας γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἐκεῖνος ὅμως ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς τὴν Ὄασιν, ἐξουθενήσας καὶ τὴν ἐπιγραφὴν τῆς βίβλου, ἥτις ἦν τραγῳδία, ἤτοι προφητεία τῆς νῦν ἀνταρσίας κατὰ τῆς πίστεως, ὥσπερ λέγουσι ποιῆσαι καὶ τὸν μέγαν Βασίλειον, γράφοντα κατὰ Ἰουλιανοῦ, ὡς ἱστορεῖ ὁ Θεοφάνης.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Περὶ τῶν συμβάντων τῷ Φλαυϊανῷ Ἀντιοχείας διὰ τοῦ Ξεναΐα καὶ ἑτέρων Ἐπισκόπων, καὶ τῆς πρὸς αὐτὸν βίας αὐτῶν δι' ὧν ἤθροισαν ψευδομοναχῶν, ἵνα ἀναθεματίσῃ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, καὶ ἀναιρέσεως τῶν ψευδομονάχων ὑπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐξορίας αὐτοῦ τοῦ Φλαυϊανοῦ ὑπὸ τοῦ Δικόρου, καὶ προχειρίσεως εἰς τὸν θρόνον Ἀντιοχείας Σεβήρου τοῦ Αἱρετικοῦ.

Θέλοντες εἰπεῖν τὰ περὶ Φλαυϊανοῦ Ἀντιοχείας καὶ Ἠλία Ἱεροσολύμων, οὐ κατὰ τὸν Θεοφάνη λεγόμενα, ἐπειδὴ οὐ συνᾴδει τοῖς συγγράψασι τοὺς βίους τῶν ἁγίων, ἀλλὰ κατ' ἄλλους, καὶ κατ' αὐτοὺς τοὺς βίους τῶν ἁγίων λεγόμενα, Σάββα καὶ Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου, οἵτινες ἀξιοπιστότεροι δοκοῦσι τοῦ Θεοφάνους, ἀρχόμεθα οὖν ἀπὸ τοῦ δεκάτου ὀγδόου ἔτους τῆς αὐταρχίας αὐτοῦ τοῦ Δικόρου. ὁ τοίνυν Πέρσης Ξεναΐας, ὃν ἐχειροτόνησεν ὁ Κναφεὺς Ἱεραπόλεως, κατεξανίσταται τοῦ Ἀντιοχείας Φλαυϊανοῦ, θαῤῥῶν εἰς τοῦ Βασιλέως τὴν ἀσέβειαν, εἰπὼν αὐτὸν Νεστοριανόν. ἀνεθεμάτισε δὲ τὸν Νεστόριον ὁ Φλαυϊανὸς πρὸς ἀθώωσιν αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ Ξεναΐας εἶπεν αὐτῷ ἀναθεματίσαι καὶ τινας ἄλλους, οἵτινες ἀπέθανον εἰς τὴν κοινωνίαν τῆς Ἐκκλησίας, ὁ δὲ Φλαυϊανὸς ἀντιτείνων, καὶ βιαζόμενος παρὰ τε ὑπὸ Ἐλευσίου Καππαδοκικοῦ Ἐπισκόπου, καὶ Νικίου Λαοδικείας, οὐκ οἶδ' ὅπως παρατραπεὶς, ἀνεθεμάτισεν αὐτούς. εἶτα βιάζουσιν αὐτὸν ἀναθεματίσαι καὶ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, αὐτὸς δὲ ἐποίησεν ἔκθεσιν πίστεως καὶ ἔλεγεν, ὅτι ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος ἔκθεσιν οὐκ ἐποίησε πίστεως, μόνον τὴν ἀρχαίαν πίστιν ἐβεβαίωσεν, οἱ δὲ ἐχωρίσθησαν ἀπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Μακεδονίου, καὶ ἐποίησαν σύγγραμμα κατὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, ἐν ᾧ ἔλεγον, ὅτι καὶ ὁ Ἱεροσολύμων ὑπέγραψε, καίπερ ὁ Ἱεροσολύμων ἐγγράφως ἔλεγεν αὐτοὺς ψεύστας καὶ συκοφάντας, καθὼς καὶ οἱ Ἀπολιναρισταὶ πολλὰ ψευδοσυγγράμματα αὐτῶν εἶπον ὅτι εἰσὶν Ἀθανασίου, Γρηγορίου καὶ Ἰουλίου. καὶ ἔγραψαν καὶ ἄλλο ὅμοιον τῷ τοῦ Φλαυϊανοῦ, καὶ ἔστειλαν αὐτὸ εἰς τὸν Βασιλέα. ὁ Ξεναΐας καὶ οἱ Μονοφυσῖται λοιπὸν κατασκευάζουσι καὶ ἔρχονται ἀπὸ τῶν περιχώρων τῆς Ἀντιοχείας οἱ ψευδομόναχοι, καὶ ἀναγκάζουσι τὸν Φλαυϊανὸν ἀναθεματίσαι τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, τοῦ δὲ Φλαυϊανοῦ μὴ θέλοντος, καὶ τῶν μοναχῶν βιαζόντων, ἐγείρεται ὁ λαὸς καὶ ἄλλοι Μοναχοὶ φίλοι τῆς ἀληθείας, καὶ βοηθοῦντες τῷ Φλαυϊανῷ, φονεύουσι τοὺς κακομονάχους. καὶ γίνεται ἡ αἱματεκχυσία, καὶ εὑρίσκει αἰτίαν ὁ Δίκορος, καὶ ἐξορίζει τὸν Φλαυϊανὸν εἰς τὴν Πέτραν τῆς Ἀραβίας, καὶ γίνεται Ἀντιοχείας ἡ καρδία τοῦ Σατανᾶ ὁ Σεβῆρος. ἐξωρίσθη δὲ καὶ Ἰωάννης ὁ Ἐπίσκοπος Πλαντοῦ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῶν ἀσεβειῶν τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Τιμοθέου, καὶ ἐθίμων τινῶν αὐτοῦ τε καὶ τοῦ Κναφέως, καὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ ψεύδεται ὁ Πλάτινας ἐκ τοιούτων τινῶν τὸ τυραννικὸν ἀξίωμα συνάγων τῆς Ῥώμης.

Εἰς ὁποίαν Ἐκκλησίαν εἰσήρχετο ὁ γενόμενος Κωνσταντινουπόλεως Τιμόθεος, πρῶτον κατέσπα τὰς Εἰκόνας τοῦ Μακεδονίου, εἶτα ἀρχὴν ἐποίει ἐπιτελεῖν τὴν Λειτουργίαν. καὶ ἀποθανόντος τοῦ Ἡγουμένου τῆς Μονῆς τῶν Στουδίων, ἢ κατὰ τὸν Θεοφάνη τοῦ Δίου, συνέβη ἀπελθεῖν ἐκεῖ τὸν Τιμόθεον, ἵνα χειροτονήσῃ Ἐπισκοποῦντινα (ἢ ὡς ὁ Θεοφάνης φησὶν Ἡγούμενον) ὁ δὲ ἄνθρωπος ὁ μέλλων χειροτονεῖσθαι εἶπε τῷ Τιμοθέῳ, ὅτι οὐχ ὑπομένει χειροτονηθῆναι ὑπὸ ἀνθρώπου ἀναθεματίζοντος τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, καὶ ὁ Τιμόθεος εὐθὺς εἶπεν, ἀνάθεμα παντὶ ἀνθρώπῳ ἀποστρεφομένῳ, ἢ ἀναθεματίζοντι τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, καὶ οὕτως ἐγένετο ἡ χειροτονία. ἀλλὰ Ἰωάννης τις Ἀρχιδιάκονος Μανιχαῖος ὤν, ὕβρισε τὸν Τιμόθεον, εἶτα τρέχει καὶ ἐγκαλεῖ αὐτὸν εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ λοιπὸν ἀτιμαζόμενος ὁ Τιμόθεος διὰ τοῦτο, εἶπε τῷ Βασιλεῖ, ἀνάθεμα παντὶ ἀνθρώπῳ τὴν ἐν Χαλκηδόνι δεχομένῳ Σύνοδον. οὗτος ὁ Τιμόθεος τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως, ἤγουν τὸ, Πιστεύω εἰς ἕνα Θεὸν, παρεσκεύασεν ἀναγινώσκεσθαι εἰς ἑκάστην ἀκολουθίαν, ἐπεὶ πρῶτον εἰς μόνην τὴν μεγάλην Παρασκευὴν ἀνεγινώσκετο εἰς τὴν κατήχησιν διὰ τοὺς μέλλοντας βαπτίζεσθαι τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ, καθὼς καὶ ὁ Κναφεὺς ἐπενόησε γίνεσθαι τὸν ἁγιασμὸν τῶν Θεοφανείων καὶ τὸ ἑσπέρας, καὶ εἰς ἑκάστην εὐχὴν ὀνομάζεσθαι τὴν Θεοτόκον, καὶ περὶ τοῦ Συμβόλου ἐκεῖνο τὸ παρασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ νυνὶ Τιμοθέου, ὁ Κναφεὺς πρῶτος ἤρξατο διατάττειν. ὁ Πλάτινας τινὰ ἤθη καὶ τάξεις καὶ ὁρισμοὺς περὶ ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως, ὧν τινὰ μέν εἰσιν ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν Ἀποστόλων, τινὰ δὲ παρὰ Συνόδων καὶ Αὐτοκρατόρων διωρίσθησαν, ἐπιγράφει τῷ Πάπα, λέγων, ὅτι ὁ δεῖνα Πάπας διώρισεν ἐκεῖνο, καὶ ὁ δεῖνα τοῦτο, νομίζων καὶ διὰ τῶν τοιούτων πλασμάτων τὸ τυραννικὸν παπικὸν ἀξίωμα συστῆσαι. ἀλλ' εἰ καὶ ἀληθῆ ἔλεγεν ὁ Πλάτινας, ματαία ἦν καὶ ἡ τοιαύτη αὐτοῦ ἐπίνοια, καθότι ἰδοὺ καὶ Αἱρετικοὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τινὰ διετάξαντο, καὶ ὁ Ἰουστινιανὸς ὥρισε ψάλλεσθαι τὸ Ὁ Μονογενὴς Υἱὸς ἐν τῇ Λειτουργίᾳ, ἀλλ' οὐδὲν ἀξίωμα ἰδικὸν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐκ τούτων ἢ Τιμοθέῳ καὶ Πέτρῳ τοῖς Αἱρετικοῖς, ἢ τῷ ὀρθοδόξῳ Ἰουστινιανῷ προσεγένετο, ὥστε οὐδὲ τῷ Ῥώμης.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ τῆς πατρίδος τοῦ Ἀντιοχείας Σευήρου, καὶ οὗ ἐβαπτίσθη καὶ ἐγένετο μοναχὸς τόπου, καὶ τῆς συνεργείας αὐτοῦ μετὰ Ἰωάννου Ἀλεξανδρείας πρὸς τὸν Δίκορον κατὰ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Μακεδονίου καὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, καὶ περὶ τῆς ἀντιστάσεως τοῦ Μακεδονίου, καὶ περὶ τοῦ ἐν Παλαιστίνῃ ἐπὶ Ἠλία Ἱεροσολύμων ἀναθεματισμοῦ τῶν Σευήρου συνοδικῶν, καὶ αὐτοῦ, καὶ τῶν κοινωνῶν αὐτῷ, καὶ περὶ τῆς ἐπ' Ἄμβωνος ἀναγνώσεως ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῶν συνοδικῶν Τιμοθέου, καὶ τοῦ ὑπὸ Ἰωάννου Ἀλεξανδρείας ἐμποδισμοῦ τῆς εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀποδημίας τῶν Αἰγυπτίων, καὶ περὶ τῆς μετὰ Ἰωάννην διπλῆς χειροτονίας τοῦ Διοσκόρου, καὶ τῶν συμβάντων ὑπὸ τοῦ λαοῦ φόνων.

Ὁ Σευῆρος ἦν ἀπὸ τῆς Σωζωπόλεως τῆς Πισιδίας, ἔμαθε δὲ Νόμους εἰς τὸ Βερῦτι, καὶ ἐβαπτίσθη εἰς παραθαλάσσιον Μοναστήριον τῆς Τριπόλεως Λεοντίου τοῦ μάρτυρος, ἐνεδύσατο τὸ μοναχικὸν σχῆμα εἰς Μοναστήριον κείμενον ἀναμεταξὺ Γάζης καὶ Μαϊουμᾶ, ἔνθα ἦν πρῶτον Πέτρος ὁ Ἴβηρ, ὁ συνεργὸς καὶ ὁμόφρων τοῦ Αἰλούρου καὶ Θεοδοσίου. ὁ γοῦν Σευῆρος διαλέγεται ἐκεῖ μετὰ τοῦ Εὐλαλίου, τοῦ ἐκ μετανοίας ἀπὸ τῶν Μονοφυσιτῶν προστεθέντος εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, καὶ γνωρισθεὶς Μονοφυσίτης, ἀπελαύνεται, καὶ ἀνέρχεται εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ γενόμενος διὰ τὴν Αἵρεσιν γνώριμος τῷ Δικόρῳ, συνήργει μετὰ Ἰουλιανοῦ τοῦ Ἁλικαρνασσέως καὶ τινων ἄλλων Μοναχῶν Μονοφυσιτῶν, ἐλθόντων ἀπὸ Ἀνατολῆς σὺν αὐτῷ εἰς Βυζάντιον κατὰ Μακεδονίου καὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, οὓς ὁ Ἀναστάσιος ἐντίμως ἐδέξατο. καὶ δὴ καὶ Ἰωάννης Ἀλεξανδρείας ὁ Αἱρετικὸς δύο χιλιάδας λίτρας χρυσίου ὑπέσχετο δοῦναι τῷ Βασιλεῖ, εἰ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον ἐκβάλλοι ταχέως, ὅθεν ὁ Βασιλεὺς ἐβίαζε τὸν Μακεδόνιον δέχεσθαι τὴν Ἰωάννου πρεσβείαν, ὁ δὲ Μακεδόνιος ἀντέτεινε λέγων, μὴ δέχεσθαι αὐτοὺς, ἂν μὴ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ὁμολογήσωσι μητέρα καὶ διδάσκαλον, καὶ ὅτι χωρὶς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐχούσης πρόεδρον τὸν Ῥώμης Ἐπίσκοπον, οὐ δύναται τοῦτο ποιῆσαι. ταῦτα ὁ Θεοφάνης. τὸν δὲ Σευῆρον μετὰ Φλαβιανὸν Ἀντιοχείας γενόμενον, ἔβαλεν εἰς φρικτοὺς ὅρκους ὁ Ἀναστάσιος, ἵνα μὴ ἀναθεματίζῃ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, οὐχ ὡς ἀγαπῶν αὐτὴν, ὅτι πολλὰ αὐτὴν ἐμίσει, ἀλλ' ἵνα μὴ γίνωνται σχίσματα, καὶ αἱματεκχυσίαι, καθότι τὰ πλήθη ἦσαν τοῦ μέρους τῆς Συνόδου. ὁ δὲ Σευῆρος εὐθὺς ἀνεθεμάτισε τὴν Σύνοδον, ἀλλὰ καὶ συνοδικὰ γράφων εἰς τοὺς Πατριάρχας, ἀνεθεμάτιζε τὴν ἐν Χαλκηδόνι ταύτην ἁγίαν Σύνοδον, ἔγραψε δὲ καὶ εἰς Ἱεροσόλυμα. τὸ δὲ μοναδικὸν Παλαιστίνης γράφει πρὸς Ἀλκίσωνα ὅτι

τὰ συνοδικὰ Τιμοθέου Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐν καθαιρέσει Μακεδονίου καὶ Φλαβιανοῦ οὐκ ἐδέχθησαν ἐν Παλαιστίνῃ, ἀλλ' οὐδὲ τὰ συνοδικὰ Σεβήρου, μάλιστα οἱ ταῦτα ἀποκομίσαντες, ὑβρισθέντες καὶ ἀτιμασθέντες ἔφυγον, κινηθέντων κατ' αὐτῶν τοῦ δήμου καὶ τῶν Μοναχῶν, ῥητῶς γὰρ γράφει ὁ Κύριλλος εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Σάββα, ὅπερ ἀνεγνώσθη εἰς τὴν πρώτην πρᾶξιν τῆς ἑβδόμης Συνόδου, τὰ συνοδικὰ ἔστειλεν ὁ Σεβῆρος Ἠλίᾳ τῷ Ἱεροσολύμων, ἅτινα ἐκεῖνος μὴ δεξάμενος, ἔστειλεν αὐτὰ δεύτερον ὁ Σεβῆρος μετὰ δυνάμεως βασιλικῆς, ἀλλ' ὁ μέγας Σάββας συνάξας τὰ πλήθη τῶν Μοναχῶν, ἐδίωξε τοὺς κομίσαντας, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν Μοναχῶν καὶ τῶν λαῶν ἑνωθέντες, ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίου Κρανίου ἐβόησαν, ἀνάθεμα Σεβήρῳ καὶ τοῖς κοινωνοῦσιν αὐτῷ· τῶν ὑποκειμένων ὅμως εἰς τὴν Ἀντιόχειαν τινὲς, φιλοδοξίας χάριν ἐκοινώνησαν τῷ Σεβήρῳ, ἐξ ὧν καὶ Μαρῖνος ὁ Βηρυτοῦ, τινὲς δὲ δι' ἀνάγκην ὑπέγραψαν εἰς τὰ συνοδικὰ αὐτοῦ, τὰ ἀναθεματίζοντα τὴν Σύνοδον, καὶ τοὺς εἰπόντας δύο φύσεις, ἢ δύο ἰδιότητας ἐπὶ Χριστοῦ, οἵτινες καὶ μετεμελήθησαν, ἄλλοι δὲ οὐκ ἐκοινώνησαν ὁλοτελῶς τοῖς περὶ τὸν Σεβῆρον, ὡς Ἐπιφάνιος Τύρου καὶ Πέτρος Δαμασκοῦ, οἱ δὲ Ἴσαυροι καὶ αὐτοὶ τὸν Σεβῆρον μεταμεληθέντες ἀναθεματίζουσι, τινὲς δὲ καὶ ἔφυγον, ὡς ὁ Δαμασκοῦ Πέτρος καὶ Ἰουλιανὸς ὁ Βόστρων, εἰς Παλαιστίνην, τὰ δὲ ἐν Παλαιστίνῃ Μοναστήρια καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα ὁμονοοῦσι περὶ τὴν πίστιν. ἔστειλεν ὁ Τιμόθεος συνοδικὰ καὶ εἰς τὸν Ἀλεξανδρείας Ἰωάννην τὸν Νικαιώτην, οὐχ ὕπουλα, ἀλλὰ περιφανῶς βλασφημοῦντα, ὁ δὲ λαβὼν, ἐπ' Ἄμβωνος ἀνεθεμάτισε τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, ἐκώλυσε δὲ καὶ τοὺς Αἰγυπτίους τῆς εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ὁδοιπορίας, ἵνα μὴ συγκοινωνῶσιν εἰς τὴν Ὕψωσιν τοῖς Ἱεροσολυμίταις, τοῖς δεχομένοις τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον. σημείωσαι, ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἰωάννου ἐνθρονισθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀρχόντων Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Αἰλούρου Διόσκορος, καὶ αἰτησάντων τῶν λαῶν ἵνα χειροτονηθῇ κατὰ τοὺς Κανόνας τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ἐχειροτονήθη καὶ δεύτερον, δυσχεραινόντων δὲ τῶν Ἀρχόντων, οἱ λαοὶ ἀπέκτειναν τὸν υἱὸν τοῦ Αὐγουσταλίου. Εὐάγριος βιβλίῳ τρίτῳ.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

Περὶ τῆς καθαιρέσεως Σεβήρου ὑπὸ τοῦ Ἀπαμείας καὶ τοῦ Ἀρεθούσης τῶν Ἐπισκόπων, καὶ τοῦ τρόπου τῆς δόσεως τῆς καθαιρέσεως εἰς χεῖρας Σεβήρου.

Ὁ Ἀπαμείας Κοσμᾶς, καὶ Σεβηριανὸς Ἀρεθούσης ταραχθέντες εἰς τὰ συνοδικὰ Σεβήρου, καθαιροῦσι τὸν Σεβῆρον, καὶ πέμπουσιν αὐτῷ τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ μετά τινος Αὐρηλιανοῦ Ἀρχιδιακόνου, ὁ δὲ φοβηθεὶς διὰ τὸ μεγαλεῖον τοῦ θρόνου τὸν Σεβῆρον, φορεῖ γυναικεῖα ἱμάτια· καὶ δίδωσιν αὐτῷ τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ, δῆθεν ὥς τις πτωχὴ λίβελλον περὶ βοηθείας, ὁ δὲ γνοὺς μὲν, ἀλογήσας δὲ, περιέμεινεν εἰς τὸν θρόνον. ὁ Ἀναστάσιος δὲ μαθὼν ταῦτα, ἐμήνυσε τῷ Ἀσιατικῷ Ἡγεμόνι Συρίας καὶ Φοινίκης, ἵνα τὸν Κοσμᾶν καὶ Σεβηριανὸν διώξῃ ἀπὸ τῶν θρόνων αὐτῶν, ἀλλ' οἰκονομίᾳ τοῦ Ἡγεμόνος ὁ Κοσμᾶς καὶ Σεβηριανὸς οὐκ ἐξωρίσθησαν. Εὐάγριος βιβλίῳ τρίτῳ, κεφαλαίῳ τριακοστῷ τετάρτῳ.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Περὶ τῶν μετὰ Τιμόθεον πονηριῶν καὶ κακῶν τοῦ Διοσκόρου κατὰ τῶν ὑπερασπιζομένων τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, καὶ τῆς κατ' αὐτοῦ ἐπαναστάσεως τοῦ λαοῦ, καὶ τῶν γενομένων φόνων.

Ἐπελαθόμεθα εἰπεῖν καὶ ἄλλην μανίαν τοῦ Διοσκόρου, τοῦ μετὰ τὸν Τιμόθεον πολλὰ κακὰ πονηρευσαμένου κατὰ τῶν ἀγωνιζομένων ὑπὲρ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, καὶ δὴ ὑπακούσας τῷ Σεβήρῳ, τὸν Λογοθέτην καὶ τὸν Ἔπαρχον ἀναβιβάζει εἰς τὸν Ἄμβωνα εἰπεῖν τὸ Τρισάγιον μετὰ τῆς προσθήκης τῆς, ὁ σταυρωθεὶς, ὅθεν ὁ λαὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως στασιάζει, καὶ ὑβρίζουσι τὸν Βασιλέα, καὶ ἀνάψαντες πυρκαϊὰν, ἔκαυσαν πολλὰ ἀξιόλογα κτίρια τῆς πόλεως, καὶ ἀγροῖκον Μοναχὸν εὑρόντες περὶ τὸν οἶκον Μαρίνου τοῦ Σύρου, νομίσαντες αὐτὸν εἶναι ὁδηγὸν τοῦ Διοσκόρου εἰς τὰ τοιαῦτα ὡς γνωστὸν καὶ ὁμόφρονα, ἔκοψαν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν, καὶ ἔβαλον αὐτὴν ἐν δόρατι, καὶ ἔκραζον, οὗτός ἐστιν ὁ ἐχθρὸς τῆς ἁγίας Τριάδος, καὶ Ἀσκήτριαν ἔγκλειστον, ἣν εὐλαβεῖτο ὁ Διόσκορος, ἀπέκτειναν, καὶ σύροντες καὶ τῶν δύο τὰ σώματα, ἔκαυσαν αὐτὰ εἰς τὴν Μονὴν τῶν Στουδίων, εἰς ταῦτα τὰ συμβάντα ὁ Βασιλεὺς χωρὶς στέμματος ἱκετεύσας τὸν λαὸν, εἰρήνευσε, καὶ συνεστάλη καὶ αὐτὸς ὀλίγον ἀπὸ τῆς Αἱρέσεως.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ ς΄.

Περὶ τοῦ ἐπιχειρήματος τοῦ Διοσκόρου, ἵνα διὰ τῶν τρόπων τῆς πρὸς τοὺς πτωχοὺς ἐλεημοσύνης ἀργυρίων, ὧν

ὧν ὑπέχετο τῷ Κοινοβιάρχῃ Θεοδοσίῳ, ἑλκύσῃ αὐτὸν τὸν Θεοδόσιον εἰς τὴν Αἵρεσιν.

Ἀλλὰ τελείως οὐκ ἔπαυσεν, ἐπειδὴ ἐκινήθη ἐπιπόνως ἵνα ἑλκύσῃ πρὸς ἑαυτὸν τοὺς φωστῆρας τοῦ καιροῦ ἐκείνου, καὶ ἐν πρώτοις τὸν Κοινοβιάρχην Θεοδόσιον τὸν περιβόητον εἰς ὅλην τὴν Παλαιστίνην. ἀλλὰ ἀκέφαλος ἦν κατὰ ἀλήθειαν συγκοινωνῶν ὁ Ἀναστάσιος τῇ τῶν Ἀκεφάλων Αἱρέσει, καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν ὅ,τι ἐπεχείρει ὁ αὐγουστος, χρυσίον καὶ ἀργύριον προὔβάλετο τῷ Θεοδοσίῳ ἐν ὑστέροις, καὶ χρυσίον ἕως τριάκοντα λιτρῶν καλύμματι τῆς δολιότητος, ἵνα διαμερίσῃ πρὸς τοὺς πτωχοὺς ὁ μέγας Θεοδόσιος καὶ εἰς τοὺς εὑρισκομένους εἰς τὸ Γηροκομεῖον καὶ Νοσοκομεῖον. ἀλλὰ κατενόησεν ὁ ἔργῳ καὶ λόγῳ πολὺς, ὁ Ἀετὸς ὁ ὑψιπέτης, ὁ πετόμενος εἰς τὰ νέφη τὰ ἔνυδρα, καὶ ὅτε ἐνόμιζεν ὁ Βασιλεὺς ὅτι εἶχε δεδεμένον τὸν Λέοντα, τότε ἦν ὅλως διόλου ἐλεύθερος. οἴδαμεν ὅτι αἱ θυσίαι τῶν ἀσεβῶν εἰσὶ βδέλυγμα εἰς τὸν Κύριον, ὡς μαρτυρεῖ τοῦτο καὶ ὁ Ἡσαΐας εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον λέγων, ἐὰν φέρητε σεμίδαλιν, μάταιον θυμίαμα, βδέλυγμά μοι ἐστὶ, λούσασθε καὶ καθαροὶ γίνεσθε, μάθετε καλὸν ποιεῖν, ἐκζητήσατε κρίσιν, ῥύσασθε ἀδικούμενον, κρίνατε ὀρφανῷ, καὶ δικαιώσατε χήραν. ἀλλὰ καὶ ὁ Δαβὶδ ἔψαλεν, ἔλεον ἁμαρτωλοῦ μὴ λιπανάτω τὴν κεφαλήν μου. αὕτη ἡ διδασκαλία ἔχει ἐξάπαντος ἐπεκτείνεσθαι καὶ εἰς ὅλους ὅσοι εἰσὶν Αἱρετικοὶ, ὅτι καὶ αὐτῶν τὰ δῶρα οὐδέχεται ἡ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, ὡς ὄντων ἀποσυναγώγων, τουτέστιν ἀφωρισμένων καὶ ἔξω τῆς Χριστοῦ Ἐκκλησίας. λοιπὸν τὸ χρυσίον ὅπερ ἔπεμπεν εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ὁ Ἀναστάσιος διὰ ἐλεημοσύνην τριάκοντα λιτρῶν, ὑπῆρχε μία ἐποιΐα, ἵνα δι᾽ αὐτῆς συγχωρήσῃ αὐτῷ ὁ Θεὸς τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ, κατὰ τὴν συμβουλὴν τοῦ προφήτου Δανιὴλ πρὸς τὸν ἀσεβῆ Βασιλέα τὸν Ναβουχοδονόσορ, Διατοῦτο Βασιλεῦ ἡ βουλή μου ἀρεσάτω σοι, καὶ τὰς ἁμαρτίας σου ἐν ἐλεημοσύναις λύτρωσαι καὶ τὰς ἀδικίας σου ἐν οἰκτιρμοῖς πενήτων, ἴσως ἔσται μακρόθυμος τοῖς παραπτώμασί σου ὁ Θεός. καὶ οὕτως, εἴγε ἐδέξατο ὁ Θεοδόσιος τὴν ἐλεημοσύνην τοῦ Βασιλέως, ἦν πάντως ἵνα φωτίσῃ αὐτὸν ὁ Θεὸς, καὶ ἀνοίξῃ αὐτοῦ τὰ σπλάγχνα.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ Ζ΄.

Περὶ τῆς πρὸς τὸν Δίκορον ἀποκρίσεως τοῦ Κοινοβιάρχου Θεοδοσίου, καὶ τοῦ κατὰ τῶν μὴ τιμώντων τὰς τέσσαρας Συνόδους ἐπ᾽ ἄμβωνος ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐκφωνηθέντος ἀναθεματισμοῦ. καὶ περὶ ὧν ἱστορεῖ Κύριλλος κατὰ τῶν Νεστορίου, Εὐτυχοῦς, Διοσκόρου, καὶ Σεβήρου Αἱρέσεων, τῶν ὑπὸ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου ἀναιρεθεισῶν, τῆς μίαν ὑπόστασιν ἐν δύο φύσεσι τὸν Χριστὸν δογματισάσης. καὶ περὶ τῆς ἀποδημίας τοῦ ἁγίου Σάββα εἰς Βυζάντιον πρὸς τὸν Βασιλέα ὑπὲρ τοῦ Ἱεροσολύμων Ἠλία. καὶ περὶ τῶν ἐπιπλάστων γραμμάτων Τιμοθέου Κωνσταντινουπόλεως πρὸς Ἠλίαν Ἱεροσολύμων καὶ Φλαβιανὸν Ἀντιοχείας, τὸ ὀρθόδοξον ὑποκρινομένου. καὶ ὅτι τὸ τὸν Ἱεροσολύμων Ἠλίαν ἀπορρῖψαι τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον ψεῦδός ἐστιν.

Ἀντέγραψεν ὁ ἅγιος Θεοδόσιος πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Ἀναστάσιον, ὅτι προέκρινε χιλιάκις ἀποθανεῖν, ἢ ἔξω γενέσθαι τῶν Ὅρων τῶν ἁγίων τεσσάρων Οἰκουμενικῶν Συνόδων, αἵτινες μετὰ τῶν τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν ἔχουσι τὰ πρεσβεῖα καὶ τὰ ἴσα σχεδὸν, ὅθεν ἀφόβως ἀνέβη εἰς τὸν ἄμβωνα καὶ εἶπε ταῦτα μετὰ παῤῥησίας ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ, εἴτις οὐ τιμᾷ τὰς τέσσαρας ἁγίας Συνόδους, καὶ οὐ νομίζει αὐτὰς ὥσπερ τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια, ἐχέτω τὸ ἀνάθεμα. ταῦτα ἀκούοντες μικροὶ καὶ μεγάλοι ἐθαύμασαν, καὶ ἐξ ἐκείνου ἐποίησε καὶ τὰ πρακτικὰ τῶν τεσσάρων ἁγίων Συνόδων, ἵνα εὑρίσκωνται πεφυλαγμένα ἔνδον εἰς τὰ δίπτυχα. ταῦτα καὶ ἄλλα ἱστορεῖ κατὰ πλάτος ὁ Κύριλλος, ὅστις συμπεραίνει θεολογικώτατα λέγων, ὅτι ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος ὁμολογοῦσα εἰς τὸν Χριστὸν ἓν πρόσωπον, ἀποδιώκει τὴν ἀσεβῆ γνώμην τοῦ Νεστορίου, τοῦ τὸν Χριστὸν μερίζοντος εἰς δύο υἱοὺς καὶ ὑποστάσεις. καὶ πάλιν μὴ ἀρνουμένη τὰς δύο φύσεις, ἀποῤῥίπτει τοῦ Εὐτυχοῦς καὶ Διοσκόρου καὶ Σεβήρου τὴν Αἵρεσιν, τῶν συγχεόντων εἰς μίαν φύσιν τοῦ Χριστοῦ τὴν Θεότητα καὶ ἀνθρωπότητα, καθότι ἑκάτεροι ἐξέκλιναν τῆς βασιλικωτάτης ὁδοῦ τῆς ἀληθείας, ὁ εἷς διαιρῶν, καὶ ὁ ἕτερος φύρων καὶ συγχέων, διὸ καὶ ἠναγκάζετο εἰπεῖν, ὅτι ἔπαθεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ καὶ ἡ Θεότης, ἐπειδὴ καὶ ἦν συμπεφυρμένη μετὰ τῆς ἀνθρωπότητος, ὅπερ ἐστὶν ἀκροτάτη βλασφημία. πλὴν εἴπωμεν τίνι τρόπῳ ἀπῆλθεν εἰς τὸν Ἀναστάσιον ὁ θειότατος Σάββας ἀποκρισιάριος, ἐκ μέρους τοῦ Πατριάρχου Ἠλία ἀπεσταλμένος, ὢν τότε ἑβδομηκοντούτης ὁ ἅγιος. καὶ λοιπὸν ὅτε εἶδεν ὁ Πατριάρχης Τιμόθεος ὅτι ἐξωρίσθη ὁ Μακεδόνιος διὰ τὴν εὐσέβειαν, ὑπόπτευσεν ἵνα μὴ πάθῃ καὶ αὐτὸς τὸ αὐτὸ, ὅθεν προέλαβε, καὶ μάλιστα ὁ Τιμόθεος ὑπεκρίνετο εἶναι ὀρθόδοξος, καὶ ἔγραψε τόσον τῷ Φλαβιανῷ εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, ὅσον καὶ τῷ Ἠλίᾳ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅτι ἐδέχετο δηλονότι τὴν ἐν Χαλκηδόνι, ὅμως ἄλλα ἔγραφε, καὶ ἄλλα ἐποίει ὁ ἀλιτήριος, καὶ ἐκαυχᾶτο ἔχειν συγκοινωνοὺς τοὺς δύο Πατριάρχας, ἀλλ᾽ ὅτε τοῦτο ἔγνω ὁ Ἠλίας, ἐφάνη κατ᾽ ἀλήθειαν Ἠλίας ζηλωτὴς, καὶ ἐποίησε τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεως, καὶ ἐπαῤῥησιάσθη σφοδρὸς ὑπερασπιστὴς τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, αἴτιον δὲ τῆς παῤῥησίας αὐτοῦ, ὅτι κρυφίως

καὶ

καὶ δολίως ἐφαίνετο μία ἐπαγγελία τοῦ Ἠλία, ἀπορρίπτουσα τὰ πρακτικὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι, ἣν ἀμαθῶς τινὲς ἀναφέρουσιν ὡς γνησίαν αὐτῷ, συκοφαντοῦντες τὸν ἅγιον ἀδίκως καὶ παραλόγως, πρᾶγμα συμβαῖνον καθ᾽ ἑκάστην εἰς τοὺς δικαίους ἀνθρώπους. ἀλλὰ δὴ καὶ οἱ Μοναχοὶ τῆς ἐρήμου Ἱεροσολύμων καὶ τὸν Θεοφάνη τέσσαρας διαμαρτυρίας συντάξαντες, ἔστειλαν τῷ Βασιλεῖ τὰς δύο, καὶ μίαν τοῖς Ἄρχουσι τῆς χώρας, καὶ μίαν τῷ Ἐπισκόπῳ Ἱεροσολύμων, διαμαρτυρόμενοι μήτε τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον δύνανται παρελθεῖν, μήτε τῷ Σευήρῳ κοινωνεῖν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η΄.

Περὶ τῆς ἐν Σιδῶνι Συνόδου τῆς κατὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου διὰ τῆς πρὸς τὸν Βασιλέα παρακινήσεως τοῦ Καισαρείας Καππαδοκίας Σωτηρίχου. καὶ ὧν ᾠκονομήθησαν ἐν αὐτῇ διὰ τῶν τοῦ Ἱεροσολύμων Ἠλία καὶ τοῦ Ἀντιοχείας Φλαβιανοῦ γραμμάτων πρὸς τὸν Βασιλέα, καὶ περὶ τῆς μετὰ τοῦ Βασιλέως συνομιλίας τοῦ ἁγίου Σάββα, καὶ περὶ ὧν εἶπε τῷ Βασιλεῖ, καὶ ὧν ἤκουσε παρ᾽ αὐτοῦ κατὰ τοῦ Ἱεροσολύμων Ἠλία.

Ὄντος ἔτι τοῦ Φλαβιανοῦ εἰς Ἀντιόχειαν, ἐκέλευσεν ὁ Ἀναστάσιος συναχθῆναι Σύνοδον εἰς τὴν Σιδῶνα τῷ εἰκοστῷ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἵνα ἀναθεματίσῃ τὴν ἐν Χαλκηδόνι ἁγίαν Σύνοδον. παρεγένοντο δὲ εἰς Σιδῶνα ὁ Ἀντιοχείας Φλαβιανὸς καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Ἠλίας, καὶ χρησάμενοι κολακευτικὰ καὶ οἰκονομικὰ γράμματα εἰς τὸν Βασιλέα, διέλυσαν τὴν Σύνοδον, καὶ ἐπανῆλθον εἰς τοὺς θρόνους αὐτῶν. ἀλλ᾽ ὁ Σωτήριχος τῆς Καισαρείας Καππαδοκίας (ὅστις χειροτονούμενος Καισαρείας ὑπὸ τοῦ Μακεδονίου, ὑπέσχετο αὐτῷ μεθ᾽ ὅρκου, ἵνα ἔχῃ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον εἰς ὅρον πίστεως, μεταταῦτα δὲ ἑνωθεὶς τῷ Ξοναίᾳ, παρεκίνησε τὸν Βασιλέα ἀθροῖσαι τὴν ἐν Σιδῶνι Σύνοδον) καὶ ὁ Φιλόξενος τῆς Ἱεραπόλεως ἀπέρριψαν τὰ τῆς ἐν Χαλκηδόνι δόγματα καὶ διδάγματα, καὶ κατὰ τοῦ Φλαβιανοῦ καὶ Ἠλία πολλὰ ἐφλυάρησαν, μὴ εἰδότες ὅτι ὁ ἅγιος Σάββας ἀπῆλθε πρεσβευτὴς εἰς τὸν Βασιλέα. ἔφθασε τοίνυν ὁ θεῖος Σάββας εἰς τὸν Ἀναστάσιον ταπεινῷ τῷ σχήματι, φορῶν τὸν τρίχινον σάκκον, ὅθεν οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐκώλυον αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς αὐλῆς διὰ τὰ ἐνδύματα. ἀλλὰ λαβὼν καὶ ἀναγνοὺς τὸ γράμμα τὸ Πατριαρχικὸν ὁ Ἀναστάσιος. καὶ εὑρὼν ἐντὸς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Σάββα, ἐκέλευσεν εἰσελθεῖν αὐτὸν ἔνδον ἐν τῷ βασιλικῷ αὐτοῦ οἴκῳ, καὶ ὡς εἶδε τὸν ἅγιον, ἐδόκει αὐτῷ ὁρᾶν Ἄγγελον Κυρίου λαμπροφόρον, ὅθεν ἐξαναστὰς τοῦ τόπου οὗ ἐκάθητο εἰς τιμὴν τοῦ ἁγίου, καὶ μετὰ πολλῆς περιποιήσεως ἐδεξιώθη αὐτόν, καὶ ἔπεισεν αὐτὸν ἵνα καθίσῃ, καὶ ὅπερ ἦν τὸ ζήτημα αὐτοῦ, εἴπῃ, ἵνα μετὰ θάρρους προβάλλῃ, ὅτι ὡς πύλας εἶχε τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ ἀνεῳγμένας εἰς ὑποδοχὴν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. ἐγὼ (εἶπεν ὁ Σάββας) ἔλαβον τὸν τόσον κόπον ἐλθεῖν ἕως ὧδε, ἵνα προσκυνήσω τὴν μεγάλην σου βασιλείαν, καὶ παρακαλέσω αὐτὴν διὰ τὴν ἁγίαν τοῦ Θεοῦ πόλιν Ἱερουσαλήμ, καὶ διὰ τὸν ἐκεῖ εὑρισκόμενον προεστῶτα, ἵνα μὴ ᾖ ταλαιπωρημένος, ἀλλὰ ζῇ καὶ ἡσυχάζῃ ἐν εἰρήνῃ, ὅτι τοῦτο ποιῶν, ἕξεις ἵλεων καὶ βοηθὸν τὸν Θεόν, καὶ τὰ νικητήρια κατὰ τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν σου. ἐθαύμασεν ὁ Βασιλεὺς εἰς τὰ λόγια τοῦ ἁγίου, καὶ πῶς οὐκ ἐλάλησε διὰ πρόσκαιρα καὶ διὰ γήϊνα, μόνον διὰ τὸ κοινὸν καὶ ὠφέλιμον τῆς Ἐκκλησίας. ὅθεν τοῖς μὲν ἄλλοις ἔδωκε δαπάνην ἀρκετὴν διὰ τὴν ὁδοιπορίαν αὐτῶν, τῷ δὲ ἁγίῳ Σάββᾳ ἐχαρίσατο πάμπολλα, ἵνα διαμερίσῃ αὐτὰ εἰς τὰ Μοναστήρια, ὑποσχεθεὶς τῷ ἁγίῳ ἐλευθέραν καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν εἴσοδον, ὁπότε καὶ ἂν ἐθέλοι εἰσελθεῖν, καὶ συνομιλῆσαι μετ᾽ αὐτοῦ τὰ ψυχωφελῆ καὶ σωτηριώδη αἰτήματα. περὶ δὲ τοῦ Πατριάρχου ἤρξατο ὁ Βασιλεὺς μιᾷ τῶν ἡμερῶν λέγειν πρὸς τὸν ἅγιον Σάββαν ταῦτα τὰ λόγια, φαίνεταί μοι ὦ σεβάσμιε πάτερ, ὅτι ὁ προεστὼς ὑμῶν ἐστὶν ὀλίγον ἐλαφροκέφαλος, διότι οὐ μόνον ἐπιχειρεῖ συστῆσαι τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, τὴν στερεώσασαν τὴν γνώμην τοῦ Νεστορίου, ἀλλὰ εἵλκυσε πρὸς ἑαυτὸν καὶ τὸν Φλαβιανὸν τῆς Ἀντιοχείας, καὶ ἀνθίσταντο καὶ οἱ δύο τῇ Συνόδῳ, τῇ τῷ θελήματί μου συναχθείσῃ εἰς τὴν Σιδῶνα τὸ κάστρον, ἀλλ᾽ ἀρκεῖ εἰς τοῦτον, ἰδοὺ προστάττομεν ἵνα διωχθῇ, καὶ προχειρισθῇ ἄλλος ἀντ᾽ αὐτοῦ, οὐ γὰρ ἁρμόζει τοὺς ἁγίους τόπους μιαίνεσθαι ὑπ᾽ αὐτοῦ. ποία μείζων μαρτυρία διὰ τὴν θεοσέβειαν τοῦ Ἠλία ἐστίν, ἀλλ᾽ ἡ ἡ μαρτυρία ἑνὸς Βασιλέως βεβυθισμένου εἰς τὴν Αἵρεσιν τῶν Θεοπασχιτῶν τῶν καὶ Ἀκεφάλων; πλὴν τόσον ἐγίνωσκεν ὁ ἅγιος Σάββας κυβερνῆσαι τὴν γνώμην τοῦ Βασιλέως, ὥστε καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀναχαιτίσαι τὸ ῥεῖθρον τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ, ὡς ποτὲ ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω διὰ τῆς Κιβωτοῦ τὴν διάβασιν. ἦν δὲ ἐκείνη ἡ ψευδοσυνάξις τῆς Σιδῶνος κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, τῇ βουλῇ τοῦ Βασιλέως μόνον συνηγμένη, καὶ ὑπὸ τῶν Αἱρετικῶν Ἐπισκόπων συνηθροισμένη, πρὸς τοῦτον καὶ μόνον ἀφορῶσα τὸν σκοπόν, ὅπως καταδύσῃ τοὺς δύο φωστῆρας τοὺς μεγάλους Φλαβιανὸν καὶ Ἠλίαν τοὺς Πατριάρχας, καὶ ἐκβάλλῃ αὐτοὺς ἀπὸ τῶν θρόνων αὐτῶν, καὶ εἰσάξῃ ἀντ᾽ αὐτῶν τοὺς Ἄρχοντας τοῦ σκότους, τοὺς μεταμεμορφωμένους διαβόλους διὰ συνδρομῆς τινῶν ψευδομονάχων. ἔφθασεν ὁ χειμών, καὶ πλεῖον οὐκ ἐδύνατο περᾶσαι τὸ Αἰγαῖον καὶ Παρθένιον πέλαγος, ὅθεν ἠναγκάσθη ὁ θεοφόρος Σάββας παραχειμάσαι ἔξω τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἤγουν εἰς τὸ προάστειον τοῦ Ῥουφίνου, ὅπου συνέτρεχον ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες,

καὶ ἐκ τῶν Ἀρχοντισσῶν τοῦ Βαλεντιανοῦ ἡ ἀνεψιὰ ἡ Ἰουλιανή, καὶ ἡ γυνὴ τοῦ Πομπηΐου ἡ Ἀναστασία, ἥτις ἠσκήτευσεν εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν μετὰ ταῦτα. ἔλαμψεν ἡ πρωτοκαίριος ὥρα τοῦ ἔαρος, ὅταν ἡ γῆ ζωγραφῆται τοῖς ποικίλοις ἄνθεσι, καὶ καλλωπίζεται ταῖς χλόαις καὶ πόαις, καὶ ὁ ἅγιος Σάββας οὐρίῳ πλέων ἀνέμῳ, ἔφθασεν εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἰόππης αἰσίως καὶ δεξιῶς, καὶ κοινολογησάμενος τὰ πάντα μετὰ τοῦ Πατριάρχου Ἠλία, καὶ τὴν μῆνιν τοῦ Βασιλέως πρὸς αὐτόν, καὶ τὰ ἑξῆς, ἐπορεύθη πρὸς τὴν Λαῦραν αὐτοῦ, καὶ εὑρών τινα Μάμαντα, ὃς ἦν προεστὼς εἰς τὴν Ἐλευθερούπολιν, τῇ τοῦ Σεβήρου Αἱρέσει ὑποκεκλιμένον, ἐχειραγώγησεν αὐτὸν τοῖς μελιρρήτοις λόγοις αὐτοῦ εἰς τὴν θεοσέβειαν, καὶ ἄλλους πολλοὺς ἐν ὑστέροις ἔφερεν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, τῆς τοῦ Σεβήρου Αἱρέσεως ἀπαλλάττων αὐτοὺς μετὰ ἐπιτηδειότητος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θʹ.

Περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Ἀναστασίου διὰ Σωτηρίχου καὶ Ξεναΐα ἐξορίας Φλαβιανοῦ Ἀντιοχείας καὶ Ἠλία Ἱεροσολύμων, καὶ ἀποκαταστάσεως ἐν Ἀντιοχείᾳ Σεβήρου, καὶ προχειρίσεως ἐν Ἱεροσολύμοις Ἰωάννου, καὶ ὧν συνέβη τοῖς δυσὶν ἐξορισθεῖσι Πατριάρχαις τῇ προσταγῇ τοῦ Βασιλέως.

Ἀλλὰ πάλιν νικᾷ ἡ κακία Σωτηρίχου καὶ Φιλοξένου, καὶ πείθουσι τὸν Βασιλέα ὅτι ἠπατήθη ὑπὸ τῶν Πατριαρχῶν, καὶ λαβόντες ἣν ἤθελον ἐξουσίαν, καὶ δόντες χρυσίον τῷ δήμῳ Ἀντιοχείας, καὶ θλίψαντες, καὶ σχεδὸν ἀποπνίξαντες τὸν Φλαβιανόν, ἵνα ἀναθεματίσῃ τὴν Σύνοδον, καὶ μὴ δυνηθέντες, ἐδίωξαν αὐτὸν καὶ ἐξώρισαν, καὶ γνοὺς ὁ Βασιλεύς, καὶ περιχαρὴς γενόμενος, τὸν Σεβῆρον πάλιν εἰς Ἀντιόχειαν ἀποκατέστησεν, ὃς ἔστειλε τὰ συνοδικὰ αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς τὸν Ἠλίαν, τοῦ δὲ Ἠλία μὴ δεξαμένου, ἔστειλεν αὖθις μετὰ βασιλικῆς δυνάμεως καὶ βίας. ἐμήνυσε δὲ τῷ Ἠλίᾳ ὁ Βασιλεὺς ἢ κοινωνῆσαι τῷ Σεβήρῳ, ἢ ἀναχωρῆσαι τοῦ Πατριαρχείου, καὶ προέκρινε τὸ δεύτερον. μὴ θέλοντος δὲ τοῦ Ἠλία συγκοινωνῆσαι αὐτῷ, καὶ ὑπογράψαι εἰς τὴν ψευδοσύνοδον αὐτοῦ, ἔστειλε στρατιώτας εἰς Ἱεροσόλυμα ἵνα καταδυναστεύσωσιν αὐτοῦ, πλὴν γε ὅμως οὐκ ἀφῆκεν ὁ ἁγιώτατος Σάββας, ἀλλὰ συναγαγὼν τῶν Μοναστῶν τὰ πλήθη, ἔδραμεν εἰς βοήθειαν τοῦ Πατριάρχου, εἰς οὐδὲν αὐτοὺς θέμενος. φεῦ τῆς μεγαλοψυχίας τοῦ ἀνδρός, τοῦ εἰδότος πότε ἔδει ταπεινοῦν ἑαυτόν, καὶ πότε τολμηρὸν ποιεῖν. ἀλλὰ κατέβη σὺν πᾶσι τοῖς στρατεύμασι τῆς Παλαιστίνης ὁ Στρατάρχης Ὀλύμπιος, καὶ βασιλικῷ τῷ προστάγματι ἐξώρισε τὸν Ἠλίαν, καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐνεθρόνισεν Ἰωάννην τινὰ Σταυροφύλακα, προϋποσχεθέντα ποιῆσαι ὅτι θέλει ὁ Δίκορος καὶ ὁ Σεβῆρος, ὅπερ μαθὼν ὁ ἅγιος Σάββας, πάλιν λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τῶν Μοναχῶν τὰς φάλαγγας, ὥρμησε πρὸς τὸν νέον Ἱεροσολύμων, καὶ τοσαῦτα εἶπεν αὐτῷ, καὶ τοσοῦτον κατέπεισεν, ὥστε καὶ ἐδέξατο τὴν ἐν Χαλκηδόνι, καὶ τὸν Σεβῆρον ἀνεθεμάτισε.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ιʹ.

Περὶ τοῦ ὑποσχεθέντος τῷ Δικόρῳ πεῖσαι τὸν Ἱεροσολύμων Ἰωάννην κοινωνῆσαι Σεβήρῳ, καὶ ὧν ἐποίησεν ὁ Ἱεροσολύμων Ἰωάννης μετὰ Σάββα, Εὐθυμίου, καὶ τῶν λοιπῶν Μοναχῶν ἐπ' Ἐκκλησίας, παρόντος Ὑπατίου ἀνεψιοῦ τοῦ Βασιλέως.

Ἀναστάσιός τις ἐπιθυμῶν γενέσθαι Δοὺξ Παλαιστίνης, ὑπέσχετο τῷ Ἀναστασίῳ Βασιλεῖ καταπεῖσαι τὸν Ἰωάννην, ὥστε κοινωνῆσαι Σεβήρῳ, εἰ δὲ μή, διδόναι τῷ ταμείῳ τριακοσίας λίτρας χρυσίου. ἐλθὼν οὖν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ μὴ δυνάμενος πεῖσαι τὸν Ἰωάννην, ἔθετο αὐτὸν ἐν φυλακῇ. Ζαχαρίας δέ τις Παλαιστινὸς συνεβούλευσε τῷ Ἰωάννῃ εἰπεῖν τῷ Ἀναστασίῳ, ὅλα ταῦτα ποιεῖ ἐὰν ἀποκατασταθῇ εἰς τὸν θρόνον αὐτοῦ. ἀπολύσαντος δὲ αὐτὸν τοῦ Ἀναστασίου, καὶ ἀποκαταστήσαντος, συναγαγὼν τοὺς ἐν τοῖς Μοναστηρίοις ὁ Ἰωάννης, καὶ πιάσας τῇ μιᾷ χειρὶ τὸν ἅγιον Σάββαν, καὶ τῇ ἑτέρᾳ τὸν ἅγιον Θεοδόσιον, ἦλθεν εἰς τὸν Ναὸν τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου, καὶ μετὰ τὴν συνειθισμένην προσκύνησιν, ἀνέβη εἰς τὸν Ἄμβωνα, καὶ ἐβόησε μεγαλοφώνως αὐτὸς καὶ οἱ κορυφαῖοι καὶ ἡγεμόνες τῶν Μοναχῶν Σάββας καὶ Θεοδόσιος οἱ τρεῖς, ὅστις ὁμοφωνεῖ καὶ συγκοινωνεῖ τῷ Νεστορίῳ, τῷ Εὐτυχεῖ, τῷ Σεβήρῳ καὶ τῷ Σωτηρίχῳ τῆς Καισαρείας Καππαδοκίας ἐχέτω τὸ ἀνάθεμα. παρῆν δὲ ἐκεῖ Ὑπάτιος ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Βασιλέως, φίλος τῆς ὀρθοδοξίας, ὅστις ἔδωκε τῷ Πατριάρχῃ Ἰωάννῃ καὶ Θεοδοσίῳ τῷ Ἐξάρχῳ τῶν Μοναστηρίων ἑκατὸν λίτρας χρυσίου, ἵνα μερίσωσιν αὐτὸ ἐλεημοσύνην. ἄγε δὴ ἀρνήθητι, ὡς οὐκ ἐχρημάτισε νέος Παῦλος ὁ Ἰωάννης, ὅστις ἀντὶ τοῦ πορθεῖν τὴν Ἐκκλησίαν ταῖς βλασφημίαις, ἐκήρυττε τὸν Χριστὸν ὀρθοδόξως, ἀναθεματίσας τοὺς κακοδόξους.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ'.

Περὶ τῆς πρὸς τὸν Βασιλέα Ἀναστάσιον ἱκετικῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγίου Σάββα ὑπὲρ τῆς ἀληθοῦς πίστεως, καὶ ἀνέσεως τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις.

Ἀλλ' ἵνα μὴ χαλεπῶς θυμωθῇ ὁ Βασιλεὺς διὰ τὸν νεωτερισμὸν τοῦ Ἰωάννου, ἔγραψεν ἐπιστολὴν ὁ ὅσιος Σάββας πρὸς τὸν Ἀναστάσιον, λέγων οὕτω, γνωστὸν ἐστὶ τοῖς πᾶσιν, ὅτι ἡ ἁγία Ἱερουσαλὴμ ἐστὶ καὶ μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας ἤρξατο τῆς ἀληθοῦς πίστεως τὸ μέγα μυστήριον καὶ ἔφθασεν ἕως τῶν περάτων τῆς Οἰκουμένης, ὅθεν καὶ ἡμεῖς οἱ κατοικοῦντες τούτους τοὺς ἁγιωτάτους τόπους ἐξ ἀρχῆς καὶ ἄνωθεν, ὃ καὶ παρελάβομεν ἕως τῆς σήμερον, τοῦτο διαφυλάττομεν. καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ χάριτι ἐσμὲν ἄξιοι ἵνα πάντοτε διαφυλάξωμεν αὐτὸ, μηδαμῶς παρασυρόμενοι ὑπὸ ἀνδρῶν καινοτόμων καὶ κακοπίστων. νῦν δὲ ἡμεῖς θαυμαζόμεθα, πῶς εἰς τὸν καιρὸν τῆς μεγάλης σου βασιλείας γέγονε τοσαύτη σύγχυσις εἰς τὴν μητέρα τῶν Ἐκκλησιῶν, ὥστε τοὺς ἡσυχάζοντας ἐκ νεαρᾶς αὐτῶν ἡλικίας ἐμπαίζεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ σύρεσθαι ὑπὸ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ χλευάζεσθαι ὑπὸ τῶν Αἱρετικῶν, καὶ σκανδαλίζεσθαι πάντας, βλέποντας, ὅτι ταῦτα οὐ γίνονται διὰ ψυχωφέλειαν, μόνον διὰ γέλωτα καὶ καταισχύνην. διὰ τοῦτο ἐκλιπαροῦμεν τὴν μεγάλην σου γαληνότητα, ἵνα ἔχωμεν εἰς τὸν καιρὸν αὐτῆς ὀλίγην ἄνεσιν καὶ παραμυθίαν, διότι ὅλων τῶν κακῶν ἡ αἰτία ἐστὶν ὁ πρόεδρος τῶν Ἀντιοχέων Σεβῆρος, ὅστις οὐ μόνον ἐστὶν ἀφανιστὴς τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ πάσης τῆς Ἐκκλησίας. ἀλλὰ πῶς οὐκ ἔστι καὶ ἄτοπον, ἡμᾶς ἤδη τοὺς Ἱεροσολυμίτας ἄρχεσθαι μανθάνειν τὰ περὶ τῆς πίστεως, οἵτινες ἐσμὲν εἰς αὐτὴν ἀνατεθραμμένοι, καὶ φαίνεσθαι ὀψιμαθεῖς καὶ νεοπαγεῖς πρὸς τὴν θεοσέβειαν; οὐ χρήζομεν τῆς μαθήσεως αὐτῶν, πλείονα γὰρ φέρει καταστροφὴν τῆς ὀρθοδοξίας, ἢ διόρθωσιν, οἵτινες παραχαράττουσι τὴν ἀλήθειαν ὡς οἱ τὰ βασιλικὰ νομίσματα νοθεύοντες καὶ φθείροντες. καὶ λοιπὸν ἡμεῖς οὐκ ἀγαπῶμεν ἔξω τῶν ὅρων τῶν ἁγίων πατέρων οὔτε προσθεῖναι, οὔτε ἐκβαλεῖν τι, ὅτι κάλλιον ἡμῖν ἐστὶν ἐκχέαι τὸ αἷμα ἡμῶν, ἢ καινοτομῆσαι ἓν ἰῶτα. δῴη Κύριος ὁ Θεὸς τελειωθῆναι τὰ θελήματα ἡμῶν τῷ νεύματι τῆς σῆς γαληνότητος, ἀμήν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΒ'.

Ὅτι τὸ μὴ δοῦναι ἀπόκρισιν τὸν Βασιλέα τῷ ἁγίῳ Σάββᾳ, ἦν ἐξ αἰτίας τῶν πολεμίων βαρβάρων, καὶ περὶ τῆς εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν στερρότητος τοῦ Ἱεροσολύμων Ἰωάννου, καὶ τῆς ἐνστάσεως αὐτοῦ κατὰ τῶν Σεβηριανῶν.

Οὐκ ἐδυνήθη τότε δοῦναι ἀπόκρισιν καθαρὰν ὁ Ἀναστάσιος διὰ τὴν σύγχυσιν τὴν συμβεβηκυῖαν αὐτῷ παρὰ τῶν βαρβάρων, πλὴν τὰ συμβάντα ὅλα, τὰ μεταξὺ τοῦ Σάββα, Ἡλία καὶ Ἀναστασίου μεσολαβήσαντα ἱστορεῖ κατὰ πλάτος ὁ Νικηφόρος εἰς τὸ δέκατον ἕκτον τῆς ἱστορίας αὐτοῦ, γράφει γοῦν οὕτως ἐν συντόμῳ, εἰ καὶ ὁ Βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἐναντίον τῇ Ἐκκλησίᾳ τῶν Ἱεροσολύμων, ἐπαγγελλόμενος τὴν ἀσέβειαν, πολλὰ κατεσκεύασεν, ὅμως ὅλα ἦσαν ἄκυρα καὶ μάταια, καὶ τὸ θαυμασιώτερον, ὅτι καὶ τὸν Ἰωάννην, ὃν ἔβαλεν ὡς συμμύστην τῆς θρησκείας αὐτοῦ, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, ὃς καὶ στερρὸς ἀθλητὴς ἵστατο κατὰ τῶν Σεβηριανῶν. ὄντως θαυμαστὰ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, τοῦ καὶ τὴν γαυρουμένην θάλασσαν ταπεινοῦντος καὶ ξηραίνοντος, καὶ τὰς ἀγόνους πέτρας εἰς πηγὰς ὑδάτων μεταστρέφοντος. ἰδοὺ δὴ ἀπὸ τῆς ἀκροτόμου Πέτρας τῆς Αἱρέσεως ἐξῆλθον κρουνοὶ ναμάτων ὀρθοδοξίας καὶ ἀληθείας. ἀλλὰ καὶ εἰς ξηρὰν μετεποίησε τὴν στρατιωτικὴν παλάμην καὶ ὑπερήφανον, ἵνα μηδεὶς καυχήσηται ἔμπροσθεν τοῦ ὑψίστου, ὅτι ἔχει δύναμίν τινα, ὄντος μονωτάτου τοῦ Κυρίου τῶν δυνάμεων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΓ'.

Περὶ τῆς δευτέρας ἀποδημίας τοῦ ἁγίου Σάββα εἰς Βυζάντιον πρὸς τὸν Βασιλέα διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ χρυσαργύρου, καὶ τῆς παρὰ τοῦ Βασιλέως ἀντιλογίας τοῦ Αἱρετικοῦ Μαρίνου, καὶ ὧν προεφήτευσε κατ' αὐτοῦ ὁ ἅγιος.

Καὶ λοιπὸν διὰ τὸν πολὺν λιμὸν, καὶ τὴν πολλὴν ἀφορίαν, καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ Χρυσαργύρου ἠναγκάσθη ἀπιέναι καὶ δεύτερον εἰς τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων, καὶ λαλῆσαι τῷ Βασιλεῖ ὁ ἅγιος Σάββας, ὃν ἰδὼν ὁ Ἀναστάσιος, καὶ ἀκούσας παρ' αὐτοῦ τὴν πτωχείαν τῶν οἰκητόρων τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ὅτι δὲν ἐδύναντο δοῦναι τόσον τέλος, ἤτοι χαράτζιον, ἀπὸ τῆς αἰδοῦς αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τῆς εὐλαβείας τῆς πρὸς τὸν ὅσιον ἔνευσεν εἰς τὴν αἴτησιν αὐτοῦ. εὑρέθη δὲ τότε παρὼν Αἱρετικός τις Μαρῖνος τὸ ὄνομα, ὅστις εἶχε πολλὴν παρρησίαν πρὸς τὸν Βασιλέα, καὶ στὰς εἰς τὸ μέσον, εἶπεν, οὐ πρέπει αὐτοῖς ὦ Αὐτοκράτωρ ἡ τοιαύτη δωρεὰ, ὅτι οἱ ἄνθρωποι τῆς Ἱερουσαλὴμ ὅλως διόλου εἰσὶ Νεστοριανοί. οὐκ ἐσιώπησε δὲ ὁ

Σάββας

Σάββας ὁ παρθενόφυτος, ἀλλ᾽ εἶπον αὐτῷ, εὐφήμει, καὶ μὴ συγχέεις τὸν Βασιλέα, καὶ μετανόησον καὶ σύ, ἵνα μὴ διαβῇ τὸ ὄνομά σου μετ᾽ ἤχου. καὶ δὴ λαβὼν πάλιν ἐλεημοσύνην καὶ βασιλικοὺς ὁρισμούς, ἐστράφη εἰς τὴν Παλαιστίνην κατὰ τὸν Κύριλλον, ὅστις ἱστορεῖ καὶ διὰ τὸν κακόσομον Μαρῖνον, ὅτι ἐδυσύχησε κατὰ τὴν προσρῆσιν τοῦ ἁγίου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΔʹ.

Περὶ τῶν ἐνεργηθέντων κατὰ τοῦ Βασιλέως Ἀναστασίου ὑπὸ τοῦ περὶ τὴν Δύναβιν Δουκὸς Βιταλιανοῦ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας, καὶ μέχρι τοῦ Γαλατᾶ μετὰ δυνάμεως ἐλθόντος, καὶ τῆς ὀρθοδόξου πρὸς αὐτὸν ὑποσχέσεως μεθ᾽ ὅρκου τοῦ Βασιλέως, καὶ αὖθις ἀθετήσεως αὐτῆς.

Ὑπῆρχεν εἰς τὰ περιδουνάβια μέρη Δοὺξ Βιταλιανός τις ὀρθόδοξος, ὃς διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν αὐτῆρεν Ἀναστασίῳ, ὥστε καὶ Ὑπάτιον ἀνεψιὸν τοῦ Βασιλέως, ἀπελθόντα κατ᾽ αὐτοῦ, χειρωσάμενος εἶχε ζῶντα, τὸν δὲ μετ᾽ αὐτοῦ στρατὸν, ἑξηκονταπέντε χιλιάδας ὄντα, ἀνεῖλεν. ὕστερον δὲ προσλαβὼν πλῆθος Οὔννων καὶ Βουλγάρων, ἐλθὼν ἐστρατοπέδευσεν εἰς Σωσθένιον, κατὰ δὲ τὸν Εὐάγριον εἰς Συκὰς, ἤτοι ἀντικρὺ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἔνθα ἐστὶν ὁ νῦν γαλατᾶς. Ἀναστάσιος δὲ ἀπογνοὺς, ἔστειλεν Ἐπισκόπους περὶ εἰρήνης, ὤμοσε δὲ μετὰ τῆς Συγκλήτου, ἵνα ἐπανακαλέσῃ τοὺς ἐξορίστους Ἐπισκόπους, καὶ ἀθροισθῇ Σύνοδος εἰς τὴν Ἡράκλειαν τῆς Θράκης. προσέθηκε δὲ ὁ Βιταλιανὸς, συνομόσαι τοὺς προεστῶτας τῶν σχολῶν, προσέτι δὲ ἀνακληθῆναι καὶ Φλαβιανὸν καὶ Ἠλίαν καὶ Μακεδόνιον τοὺς Πατριάρχας, καὶ ἐλθεῖν καὶ τὸν Πάπαν τῆς Ῥώμης, καὶ τοὺς ἁπανταχοῦ Ἐπισκόπους ἵνα συγκροτηθῇ Σύνοδος εἰς τὴν Ἡράκλειαν, καὶ δοκιμασθῇ τὰ συμβάντα κατὰ τῶν ὀρθοδόξων. καὶ ἐπειδὴ ὑπέσχοντο ταῦτα πάντα, καὶ ἔδωκε καὶ σάκραν ὁ Ἀναστάσιος ἐλθεῖν τὸν Ῥώμης, ἀνεχώρησεν ὁ Βιταλιανὸς, ἀφεὶς καὶ τὸν Ὑπάτιον ὡς ὀρθόδοξον. εἰς δὲ τὴν Ῥώμην πέμψαντος τοῦ Βιταλιανοῦ τὴν σάκραν, ὁ Ἰταλίας ἀρχηγὸς Θεοδέριχος ἐβίαζε τὸν Πάπαν Ὁρμίσδαν ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἡράκλειαν, εἰ καὶ ὁ Ἀναστάσιος ἀλογήσας τῶν ὅρκων, ἐμήνυσε τῷ Πάπᾳ μὴ ἐλθεῖν, πλὴν ἐκεῖνος χαριζόμενος Βιταλιανῷ, ἔστειλεν Εὐόδιον Ἐπίσκοπον καὶ Βιταλιανὸν Ἀρχιδιάκονον. ἦλθον δὲ καὶ Ἐπίσκοποι ἐκ διαφόρων τόπων σχεδὸν διακόσιοι εἰς Ἡράκλειαν, ἀλλὰ πάντες ἐμπαιχθέντες ὑπὸ Ἀναστασίου καὶ Τιμοθέου, ἀνεχώρησαν. λοιδορούμενος δὲ ὁ Δίκορος διὰ τὴν ἐπιορκίαν, ἔλεγεν εἶναι Νόμον διατάσσοντα δύνασθαι τὸν βασιλέα δι᾽ ἀνάγκην καὶ ἐπιορκεῖν καὶ ψεύδεσθαι. τοῦ δὲ Θεσσαλονίκης Μητροπολίτου προσκοινωνήσαντος τῷ Τιμοθέῳ διὰ φόβον τοῦ Βασιλέως, οἱ Ἐπίσκοποι Ἑλλάδος καὶ Ἰλλυρικοῦ τὸν ἀριθμὸν τεσσαράκοντα ἀπέστησαν ἀπ᾽ αὐτοῦ ὡς ἀπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῶν Μητροπολίτου, καὶ ἐκοινώνησαν τῷ Ῥώμης ἐγγράφως. εἶπε δὲ τὸν Θεσσαλονίκης ὁ ἱστορικὸς Θεόδωρος Πατριάρχην, καὶ οὐδένα τρόπον καλῶς εἰπὼν τὸ τοιοῦτον, ἴσως δὲ καὶ εἶπε τοῦτο, διότι πολλῶν προΐστατο Ἐπαρχιῶν καὶ Ἐπισκοπῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΕʹ.

Περὶ τοῦ χριστιανισμοῦ τοῦ τῶν Σαρακηνῶν ἀρχηγοῦ Ἀλαμουνδάρου, καὶ τῆς ἀστείας ἐλέγξεως αὐτοῦ πρὸς τοὺς τοῦ Σεβήρου Ἐπισκόπους.

Ἐχριστιάνισεν ὁ Ἀλαμούνδαρος ὁ πρῶτος τῶν Σαρακηνῶν, ὡς εἴρηται, καὶ τὸ βάπτισμα ἐδέξατο ἀπὸ ὀρθοδόξων Ἐπισκόπων. ὁ δὲ Σεβῆρος ἐσπούδασε ἑλκύσαι αὐτὸν πρὸς τὴν Αἵρεσιν αὐτοῦ, καὶ στέλλει ἐξεπίτηδες δύο ἰδίους αὐτοῦ Ἐπισκόπους. ὁ δὲ Ἀλαμούνδαρος θέλων ἐλέγξαι αὐτοὺς, ἀλλ᾽ οὐκ οἴδατε, εἶπε, ὡς γράμματα ἦλθον πρός με, καὶ ἔνδον ἐν αὐταῖς φανεροῦσί μοι οἱ πέμψαντες, ὅτι ἀπέθανεν ὁ Ἀρχάγγελος Μιχαήλ. εἶπον δὲ αὐτῷ οἱ τοῦ Σεβήρου, ὅτι τοῦτο ἐστὶν ἀδύνατον. καὶ εἰ οὐκ εἶχε δύο φύσεις ὁ Χριστὸς, ἀπεκρίθη ὁ Ἀλαμούνδαρος, πῶς ἐδύνατο παθεῖν καὶ ἀποθανεῖν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ, εἰ ἡ Θεότης ἐστὶν ἀπαθὴς καὶ οὐκ ἀποθνήσκει;

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ιϛʹ.

Περὶ τῆς ἐν Παλαιστίνῃ ἀνομβρείας μετὰ τὴν τοῦ Ἱεροσολύμων Ἠλία ἐξορίαν.

Ἀφ᾽ οὗ ἐξωρίσθη ὁ ὀνομαζόμενος Πατριάρχης Ἠλίας, συνέβη εἰς ὅλην τὴν Παλαιστίνην μεγάλη ἀνομβρεία. καὶ εἰς μὲν τὸν καιρὸν τοῦ προφήτου Ἠλιοῦ τρεῖς καὶ ἥμισυ χρόνους οὐκ ἔβρεξεν, εἰς δὲ τὸν καιρὸν τῆς ἐξορίας τοῦ Πατριάρχου Ἠλία πέντε χρόνους ἐπεκράτει ἡ ἀνυδρεία, ὥστε νομίζεσθαι τὸν Οὐρανὸν γεγονέναι χάλκεον, διὰ πρεσβειῶν ὅμως τοῦ θεσπεσίου Σάββα εἰς τὰ Μοναστήρια αὐτοῦ πρῶτον, ἔπειτα εἰς ὅλην τὴν

Ἱερουσα-

Ἱερουσαλὴμ ἐγένετο βροχὴ ἀρκετή, ὥστε πάντας εὐχαριστηθῆναι, ὁ δὲ Ἰωάννης ὁρῶν τὴν τοσαύτην ὀργὴν τοῦ Θεοῦ, ἔφυγεν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, φρέατα ὀρύττων καὶ βρύσεις, πλὴν ματαίως.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΖ'.

Περὶ τοῦ ἐν Περσίᾳ τῇ τοῦ Περσάρχου προσκλήσει γεγονότος θαύματος ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν, οὓς ὁ Περσάρχης προετίμησε τῶν Ἰουδαίων καὶ Μανιχαίων, τῶν πρὸ τῶν Χριστιανῶν προσκληθέντων, καὶ μὴ δυνηθέντων διενεργῆσαι εἰς ὃ προσεκλήθησαν.

Κακὰ ἦσαν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἀναστασίου καὶ θλίψεις, ὅθεν ὁ Θεὸς εἰς ἀπίστους βασιλεῖς ηὐδόκει καὶ ἐτιμᾶτο ἡ ὀρθοδοξία, καθότι τῷ εἰκοστῷ πέμπτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ εἰς τὰ μεθόρια τῆς Περσίας καὶ Ῥωμανίας ἦν κάστρον, ἐν ᾧ ἦσαν χρυσίον, ἀργύριον καὶ λίθοι τίμιοι, καὶ μὴ δυνηθεὶς ὁ Περσάρχης Καββάδης λαβεῖν αὐτὰ διὰ τοὺς κατοικοῦντας ἐκεῖ δαίμονας, ἐδεήθη Ἰουδαίων καὶ Μανιχαίων ἵνα διώξωσιν αὐτούς, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ἐκεῖνοι οὐκ ἐδυνήθησαν, προσκαλεῖται τὸν Ἐπίσκοπον τῶν ὀρθοδόξων εἰς τὸ ἔργον. ὅστις μετὰ συνάξεως ὀρθοδόξων ἱερουργήσας καὶ μεταλαβών, ἀπῆλθε καὶ ἐδίωξε τοὺς δαίμονας, καὶ τὸ κάστρον τῷ Καββάδῃ Περσάρχῃ ἔδωκεν. ὅθεν ἐκέλευσεν ὁ Καββάδης προτιμᾶσθαι τοὺς ὀρθοδόξους τῶν Ἰουδαίων καὶ Μανιχαίων, οἵτινες πρότερον προετιμῶντο τῶν ὀρθοδόξων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΗ'.

Περὶ τοῦ θανάτου τοῦ βασιλέως Ἀναστασίου τοῦ Δικόρου, καὶ τῶν ὀπτασιῶν ὧν προεῖδον περὶ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ οἱ ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐξορισθέντες Πατριάρχαι, καὶ ὁ ἅγιος Σάββας.

Ἐπλησίασε καὶ ὁ Ἀναστάσιος εἰς τὸν θάνατον, καὶ εἰς τοὺς ὀρθοδόξους αὐλικοὺς ἔδειξε μεγάλον θυμόν, ἐξαιρέτως εἰς τὸν Ἰουστῖνον καὶ Ἰουστινιανόν, οὓς διενοεῖτο ἀποκτεῖναι, πλὴν θεόθεν ἠλευθερώθησαν, ἐφάνη γὰρ τὴν νύκτα φοβερός τις ἀνὴρ ἐκφοβῶν τὸν βασιλέα καὶ λέγων αὐτῷ, ἄπεχε ἀπὸ τοῦ κακοποιῆσαι τὸν Ἰουστῖνον καὶ τὸν Ἰουστινιανόν, ὅτι καὶ οἱ δύο μέλλουσί μοι ὑπηρετήσειν εἰς καιρὸν ἁρμόδιον καὶ ἐπιτήδειον. οὕτως ἱστοροῦσι τοῦτο ὁ Ζωναρᾶς καὶ ὁ Κεδρηνός. ἀλλὰ τερπνὸν διήγημα γράφει ὁ Κύριλλος διὰ τὸν βασιλέα Ἀναστάσιον εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Σάββα, ὅτι δηλαδὴ ὁ ὅσιος πατὴρ Σάββας ἀπῆλθε τότε μετὰ δύο καθηγουμένων Στεφάνου καὶ Εὐθαλίου ἰδεῖν τὸν Πατριάρχην Ἠλίαν εἰς τὴν Αἰλὰ ἐξωρισμένον ὄντα, οὓς ὡς εἶδεν ὁ Πατριάρχης εὐφράνθη μυστικῶς, καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ἐκράτησεν αὐτοὺς μερικὰς ἡμέρας εἰς ὁμιλίαν, καὶ μιᾷ ἑσπέρᾳ προσμενόντων τῶν πατέρων ἵνα ἐξέλθῃ ὁ Πατριάρχης καὶ δειπνήσωσι, φάγετε, εἶπε, πατέρες, ἐγὼ γὰρ οὐ τρώγω, καὶ ταῦτα εἰπών, ἀνεστέναξε, καὶ ἔχεε θερμὰ δάκρυα, καὶ αὐτῶν ἐρωτώντων τὴν αἰτίαν τοῦ τόσου ὀλοφυρμοῦ, ἤδη ἐξέψυξεν, ἀπεκρίθη, ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος, καὶ ἐπὶ χρεία ἀπελθεῖν κἀμὲ μετὰ δέκα ἡμέρας, καὶ παρασταθῆναι τῷ κριτηρίῳ τοῦ Θεοῦ μετ᾽ αὐτοῦ. τὰ αὐτὰ εἶπεν εἰς τὰ Εὐχάϊτα ἀποθνήσκων καὶ ὁ ἱερὸς Μακεδόνιος. ὁ δὲ Σάββας εἶδεν ἄλλην ὀπτασίαν, ὅτι κατέβαινον κεραυνοὶ κατὰ τοῦ Ἀναστασίου, καὶ κατέκαυσαν αὐτόν. ἀλλὰ καὶ ὁ Πατριάρχης Φλαβιανός, ὃς ἦν καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Πέτραν ἐξωρισμένος διὰ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, προεῖδε τὸν θάνατον τοῦ Ἀναστασίου, ὅθεν ἔλεγεν, ἀπέλθωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα κριθῶμεν μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἀπέθανεν, ὡς διηγεῖται τοῦτο ὁ Πατριάρχης Σωφρόνιος, ὅστις διηγεῖται τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀββᾶ Πολυχρονίου βεβαιούμενον περὶ τοῦ Πατριάρχου Ἠλία, ὅτι οὐ μόνον Μοναχὸς ὤν, ἀλλὰ καὶ Πατριάρχης γενόμενος, οἶνον οὐκ ἔπιέ ποτε, καὶ πάντοτε τὴν τοῦ οἴνου ἐγκράτειαν εἶχε. τοιοῦτον τέλος ἔδωκαν οἱ χωρὶς αἵματος ἅγιοι μάρτυρες καὶ σεβασμιώτατοι Πατριάρχαι. ὁ δὲ Ἀναστάσιος καὶ ὁ Ζήνων ἀπὸ τῶν Διπτύχων ἐξηλείφθησαν, καὶ ἐβεβαιώθη περὶ αὐτῶν τὸ ψαλμικόν, ἐξαλειφθήτωσαν ἐκ βίβλου ζώντων, καὶ μετὰ δικαίων μὴ γραφήτωσαν.

ΚΕΦΑ´ΛΑΙΟΝ ΙΔ΄.

Κατὰ παπιστῶν, μονάρχην τῆς Ἐκκλησίας τὸν Πάπαν λεγόντων, διὰ τὸ τοὺς Πάπας Γελάσιον καὶ Ἀναστάσιον ἀφορίσαι τὸν Βασιλέα Ἀναστάσιον, καὶ περὶ διαῤῥήξεως τῆς μοναρχίας τοῦ Πάπα διὰ πολλῶν τοιούτων, τῶν καὶ ὑπὸ Μοναχῶν γεγενημένων.

Σημειοῦσιν οἱ νεωτερισταὶ, ὅτι ὁ Γελάσιος Ἀρχιεπίσκοπος Ῥώμης, καὶ ὁ μετ᾽ ἐκεῖνον Ἀναστάσιος ἀφώρισαν τὸν Βασιλέα Ἀναστάσιον ὡς βοηθὸν Ἀκακίου καὶ Πέτρου τῶν Αἱρετικῶν, ὅθεν γίνεται φανερὸν, ὅτι ὁ Πάπας ἔχει ἐξουσίαν ἐπιτιμᾷν καὶ τοῖς βασιλεῦσιν ὅταν σφάλλωσιν εἰς τὴν πίστιν, καὶ νουθετούμενοι οὐκ ἀκούωσι, καὶ ἕπεται καὶ ἐκ τούτου ἔχειν αὐτοὺς καθόλου ἀξίωμα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι καὶ ὁ Ἀκάκιος ἤλεγξε τὸν Βασιλίσκον, καὶ ὁ Εὐθύμιος καὶ ὁ Μακεδόνιος τὸν Δίκορον καὶ ἤλεγξαν, καὶ μετὰ τοῦ αἵματος αὐτῶν αὐτοῖς ἀντέστησαν, ὡς καὶ ὁ στυλίτης τὸν Βασιλίσκον καὶ ὁ μοναχὸς Ὀλύμπιος, καὶ δὴ ὁ Κοινοβιάρχης Θεοδόσιος, καὶ ὁ ἅγιος Σάββας πολυειδῶς κατήλεγξαν τὸν αὐτὸν Ἀναστάσιον, καίτοι Μοναχοὶ ὄντες, εἰς ὃν καὶ τὸ κοινὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐβλασφήμησαν, ὡς καὶ Μοναχός τις Πρεσβύτερος τὸν μικρὸν Θεοδόσιον τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας ἐκώλυσε, καὶ ἴδε τὸ τεσσαρακοστὸν ἕβδομον κεφάλαιον τοῦ πέμπτου βιβλίου Θεοδωρήτου. καὶ ὁ ἅγιος Ἀμβρόσιος τὸν μέγαν Θεοδόσιον τῆς Ἐκκλησίας ἐξέβαλε, καὶ ὁ Μοναχὸς Ἰσαάκιος τὸν Οὐάλεντα κατὰ πρόσωπον ἤλεγξε, καὶ κατὰ τὸν Κεδρηνὸν, Ἐπίσκοπόν τινα τῶν Οἰνεάδων λεγόμενον ἀκούσας ὁ Ἀναστάσιος ὡς εὐφυῶς διαλέγεται, ἐδεήθη αὐτοῦ γενέσθαι τῆς μοίρας αὐτοῦ, καὶ δοῦναι αὐτῷ ὅ,τι βούλεται, ὁ δὲ Ἐπίσκοπος εἶπεν αὐτῷ, γενοῦ σὺ τῆς ἐμῆς μοίρας, καὶ μὴ ἀκολουθῇς Εὐτυχεῖ, Διοσκόρῳ καὶ Σεβήρῳ· ἵνα μὴ κληρονομήσῃς τὸ αἰώνιον πῦρ, καὶ δεικνύων αὐτῷ τὴν πορφύραν, εἶπε, τοῦτο σὺν σοὶ οὐ καταβαίνει εἰς τὸν ᾅδην, ἀλλὰ μόνη ἡ θεοσέβεια καὶ ἀρετῶν ἡ κτῆσις, ἀμαθὴς εἶ καὶ ἀσυλλόγιστος· καὶ οὐδὲν τῶν τῆς Ἐκκλησίας δογμάτων οἶδας, μόνον πλάναις καὶ βορβορολογίαις ἐκφοβεῖς τοὺς ἀνθρώπους. ἀρκεῖ Βασιλεῦ ἀρκεῖ, ἀρκέσθητι τῷ ἀξιώματί σου, καὶ τοὺς προεστῶτας τῆς Ἐκκλησίας μὴ ἐνόχλει. καὶ κατῃσχύνθη εἰς τὰ τοιαῦτα ὁ Βασιλεὺς, καὶ ἔμεινεν ἄφωνος. ὁ δὲ Ἐπίσκοπος πενέστατος ὢν, οὐδὲν ἔλαβε παρὰ τοῦ Βασιλέως, περιποιούμενος μόνην τὴν ὀρθοδοξίαν. καὶ ὁ μικρὸς Θεοδόσιος δελεασθεὶς, ἀφῆκεν Ἰουδαίοις τὰς προτέρας συναγωγάς, ἤλεγξε δ᾽ αὐτὸν Συμεών τις, ὁ δὲ αἴρει αὐτὰς, καὶ τὸν Ὕπαρχον αἴτιον ὄντα μετακινεῖ τῆς ἀρχῆς. καὶ ὁ Θεοδόσιος ὁ μέγας ἐλέγχεται περὶ Ναοῦ ἰουδαϊκοῦ ἐν τοῖς Χαλκηπρατείοις ὑπὸ Ἀμβροσίου, καὶ καταδέχεται ὥς φησιν ὁ Ζωναρᾶς. ὡς οὖν οἱ εἰρημένοι καὶ Πατριάρχαι καὶ Ἐπίσκοποι καὶ Πρεσβύτεροι καὶ Μοναχοὶ ἀφορίσαντες καὶ ἐλέγξαντες τοὺς Βασιλεῖς, ἀξίωμα εἰς τὴν καθόλου Ἐκκλησίαν οὐκ ἔλαβον, οὕτω καὶ Γελάσιος καὶ Ἀναστάσιος οἱ Πάπαι ταὐτόν τι οὐκ ἔλαβον καὶ ἀπὸ τοῦ παρόντος κεφαλαίου.

ΠΑΡΑ´ΓΡΑΦΟΝ Β΄.

Περὶ τῆς πρὸς τὸν Πάπαν Ἀναστάσιον ἀκοινωνησίας τοῦ Κλήρου τῆς Ῥώμης, διὰ τὸ κοινωνῆσαι αὐτὸν Ἀκακίῳ καὶ Φωτεινῷ τοῖς Αἱρετικοῖς, καὶ τοῦ κατὰ Ἄρειον θανάτου αὐτοῦ ἐπὶ μαρτυρίᾳ ἑπτὰ μαρτύρων, καὶ ἑτέρων πολλῶν, ἐξ ὧν δείκνυται κεκαθῃρημένον τὸ μοναρχικὸν ἀξίωμα τῶν Παπῶν.

Ὁ ἤδη ἀνωτέρω εἰρημένος Ἀναστάσιος Ῥώμης πλανηθείς ποτε ὑπὸ τοῦ Αἱρετικοῦ Ἀκακίου, ἐπόθει ἀθῶσαι αὐτὸν τὸν Ἀκάκιον κρυφίως, ὅθεν ἐμισεῖτο ὑπὸ τοῦ Κλήρου Ῥώμης, καὶ οὐ συνεκοινωνεῖτο. ἔτι ὁ αὐτὸς χωρὶς τῆς γνώμης τῶν ὀρθοδόξων συνεκοινώνησε καὶ τῷ Φωτεινῷ Διακόνῳ Θεσσαλονίκης καὶ συμμύστῃ Ἀκακίου, ὅθεν λέγουσιν ὅτι πληγεὶς ἐκ Θεοῦ, ἀπέθανεν αἰφνιδίῳ θανάτῳ. ἄλλοι λέγουσιν ὅτι καθόλου ἐῤῥύησαν τὰ ἔντερα αὐτοῦ καθημένου εἰς τὴν χρείαν αὐτοῦ. σὺ δὲ σημείωσαι, ὅτι ἐφάνη καὶ ἄλλος Ῥώμης Ἐπίσκοπος πεπλανημένος. δεύτερον, ὅτι Αἱρετικὸς Μονοφυσίτης. τρίτον, ὅτι χωρὶς κοινῆς γνώμης ὁ Ῥώμης ἐνεργῶν, παράνομα πράττει. τέταρτον, ὅτι κρίνεται ὑπὸ τοῦ Κλήρου καὶ ὑστερεῖται τῆς κοινωνίας. πέμπτον, ὅτι μετὰ Ἄρειον καὶ Νεστόριον ἰδοὺ καὶ τρίτος ἐχαρίσατο τὰ ἴδια σπλάγχνα τῇ καταχρήσει, ἅτινα προφανῶς καθαιροῦσι τὸ μοναδικὸν ἀξίωμα τοῦ Ῥώμης, παρὰ τοῖς μὴ ἐσχάτως μελαγχολῶσι δηλονότι. ὅτι δὲ τοιοῦτος ὁ παρὼν Ἀναστάσιος, μάρτυρες ἑπτὰ, πρῶτος, Ἀναστάσιος ὁ Βιβλιοφύλαξ, ὃς λέγει, πολλοὶ καὶ Κληρικοὶ καὶ Πρεσβύτεροι ἐχωρίσθησαν διὰ τὸ μὴ συγκοινωνεῖν Ἀναστασίῳ, δεξαμένῳ Φωτεινὸν Διάκονον τοῦ Θεσσαλονίκης καὶ κοινωνὸν Ἀκακίου. δεύτερος, Μαριανὸς Σκότος, ὅς φησιν, ὅτι ὁ Ἀναστάσιος ἤθελε κρυφίως ἀνακαλέσαι τὸν ἀποβεβλημένον Ἀκάκιον, ὅθεν ἐῤῥύησε. τρίτος, Σιγκιβέρτος Γεμπλακένσος, τοῦ Ἀναστασίου Πάπα, λέγει, τὸν Ἀκάκιον ἀνακαλέσαντος,

πολλοὶ

πολλοὶ τῶν Ῥωμαίων οὐκ ἐκοινώνησαν αὐτῷ. τέταρτος, Πλάτινας λέγει, ὁ Ἀναστάσιος πλανηθεὶς ὑπὸ Ἀκακίου, ἐσπούδαζεν ἀθῳῶσαι αὐτὸν κρυφίως, ὅθεν πολλὰ ἐμίσησεν αὐτὸν ὁ Κλῆρος τῆς Ῥώμης, καὶ οὐκ ἤθελε παντελῶς συγκοινωνῆσαι αὐτῷ, δηλαδὴ τῷ Πάπα, ὅστις προσέτι χωρὶς γνώμης τῶν ὀρθοδόξων συνεκοινώνησε Φωτεινῷ τῷ Διακόνῳ τοῦ Θεσσαλονίκης καὶ ἀκολούθῳ Ἀκακίου τοῦ Αἱρετικοῦ, περὶ οὗ Πάπα λέγουσιν, ὅτι πληγεὶς ἐκ Θεοῦ, ἀπέθανεν αἰφνιδίῳ θανάτῳ, ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι γε ἐξέῤῥευσαν τὰ ἔντερα αὐτοῦ καθημένου εἰς χρείαν. πέμπτος, ὁ Σαβέλικος λέγει εἰς τὴν ὀγδόην ἐννεάδα, βιβλίῳ δευτέρῳ, ὁ Ἀναστάσιος ἠπατήθη ὑπὸ τοῦ Ἀκακίου διὰ Φωτεινοῦ, καὶ ἐγένετο ἀκοινώνητος, καὶ ἐξέῤῥευσεν. ἕκτος, Γρατιανὸς φησὶν, ὅτι ὁ Ἀναστάσιος ἐξώσθη τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐτρώθη ἐπὶ Θεοδωρίκου, πολλοὶ γὰρ ἐπ᾽ αὐτοῦ γεγόνασιν ἀκοινώνητοι Ἐπίσκοποι καὶ Κληρικοὶ καὶ Πρεσβύτεροι, ὅτι χωρὶς Συνόδου ἐδέχετο Ἀκάκιον, καὶ τέως ὅτι ἔπεσεν εἰς τὴν Αἵρεσιν διὰ Φωτεινοῦ, ὅθεν ἐμονώθη καὶ ἐθραύθη. ἕβδομος, Γουλιέρμος ὤκαν βιβλίῳ πέμπτῳ τῶν Αἱρέσεων φησὶν, ὅτι ὁ Ἀναστάσιος ὠνομίζετο Αἱρετικὸς, κοινωνήσας Ἀκακίῳ καὶ Φωτεινῷ, καὶ ἄλλοι πολλοὶ λέγουσι τὰ αὐτά. εἰ δὲ καὶ τέταρτον τοιοῦτον ζητεῖς, ἰδὲ τὸν Θεοφάνη εἰς τὸ εἰκοστὸν ἕκτον ἔτος τοῦ Δικόρου, καὶ τὸν Δαμασκηνὸν εἰς τὸν τρίτον λόγον περὶ Εἰκόνων, ὅτι Ὀλύμπιός τις Ἀρειανὸς δεινῶς βλασφημήσας, τέθνηκεν ἐν τῷ νεροφόρῳ, ἤτοι τὰ ἔγκατα αὐτοῦ ἐξεχύθησαν, ὅπερ τινὲς ἔγραψαν εἰς Εἰκόνα διὰ αἰσχύνην τῶν Ἀρειανῶν, ἀλλ᾽ οἱ Ἀρειανοὶ ἔδωκαν δῶρα Εὐτυχιανῷ τινὶ Νοταρίῳ καὶ καθεῖλε τὴν Εἰκόνα, ὅθεν θείᾳ ἀγανακτήσει ὁ Εὐτυχιανὸς ἐτάκη εὐθὺς, καὶ τέθνηκεν ἐλεεινῶς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Περὶ προχειρίσεως αὐθημερὸν δύο Παπῶν Ῥώμης, Λαυρεντίου καὶ Συμμάχου, καὶ τῆς δι᾽ αὐτῶν γενομένης συγχύσεως καὶ φόνων, καὶ τῆς διὰ Τοπικῆς Συνόδου κυρώσεως τοῦ ἑνὸς καὶ ἐξορίας τοῦ ἑτέρου, ἐξ ὧν δείκνυται πᾶς Πάπας Ῥώμης ὑπὸ τὰς Συνόδους.

Τῷ ἐννάτῳ ἔτει τῆς αὐταρχίας τοῦ Δικόρου Φῆστος Συγκλητικὸς Ῥώμης ἐλθὼν εἰς Βυζάντιον, ἐζήτησε γίνεσθαι λαμπροτέραν τὴν ἑορτὴν τῶν πρωτοκορυφαίων καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὃ καὶ γέγονεν. ἐπαναστρέφων δὲ εἰς τὰ ἴδια, ὑπεσχέθη τῷ Δικόρῳ καταπεῖσαι τὸν Πάπαν Ἀναστάσιον ὑπογράψαι τὸ Ἑνωτικὸν Ζήνωνος. εὑρὼν δὲ τεθνηκότα τὸν Ἀναστάσιον, πείθει πολλοὺς πλήθει χρημάτων, καὶ ψηφίζονται Πάπαν Λαυρέντιόν τινα ἐν τῇ βασιλικῇ τῆς Θεοτόκου, ἐψηφίσατο δὲ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ καὶ τὸ ἕτερον μέρος τῶν Ῥωμαίων Πάπαν τὸν Σύμμαχον εἰς τὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου. γενομένης δὲ συγχύσεως καὶ διαιρέσεως τοῦ τε Κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, κοινῇ γνώμῃ ἀθροίζεται κατὰ τὸν Ζωναρᾶν καὶ ἄλλους Σύνοδος εἰς τὴν Ῥάβενναν προτροπῇ Θεοδωρίκου ἀρχηγοῦ Ἰταλίας, καίτοι Ἀρειανοῦ ὄντος, καὶ ἐξετασθείσης καλῶς τῆς ὑποθέσεως, παρόντος καὶ Θεοδωρίκου, ἀποκατέστη εἰς τὸν θρόνον ὁ Σύμμαχος, διότι πρῶτος ἐχειροτονήθη, καὶ διότι ὑπὸ πλειόνων ἐψήφισο, τῷ δὲ Λαυρεντίῳ ἔδωκαν τὴν Ἐπισκοπὴν Νουκέρων. μετὰ τέσσαρα ὅμως ἔτη Κληρικός τις Φῆστον καὶ Προβῖνον Ἄρχοντας χρώμενος, μετακαλεῖται τὸν Λαυρέντιον εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν Ῥώμης. ἀλλὰ Θευδέριχος θυμωθεὶς, ἔστειλεν εἰς Ῥώμην Ἐπίσκοπόν τινα Ἀλτῖνον λεγόμενον διῶξαι ἀμφοτέρους, τὸν δὲ Ἀλτῖνον αὐτὸν κρατεῖν τοῦ θρόνου ἐπιτροπικῶς. ὁ Σύμμαχος μέντοι ἀθροίσας ἑκατὸν εἴκοσιν Ἐπισκόπων Σύνοδον, ἠθῳώθη. ὅθεν καὶ κοινῇ γνώμῃ κρίνεται ἐξορισθῆναι τὸν Λαυρέντιον. ἀλλὰ γενομένων τούτων, ἠκολούθησε σύγχυσις, ὥστε καὶ πολλοὺς ἀναιρεθῆναι, καὶ ἰδὲ περὶ τούτων τὸν Βιβλιοθηκάριον Ἀναστάσιον. σὺ δὲ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι Πάπας καὶ ἀντίπαπας εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ εἶδες καὶ μάχαι καὶ φόνοι, καὶ ποῦ τὸ ἀναμάρτητον τοῦ Ῥώμης; δεύτερον, ὅτι ἰδοὺ καὶ ἄλλη τοπικὴ Σύνοδος κρίνει, ἀνακρίνει, δικάζει καὶ κατακρίνει τοὺς Ἐπισκόπους τῆς Ῥώμης, καὶ πῶς ἐστὶν ὁ Ῥώμης ἐπὶ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων;

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

Ὅτι ἐκ τοῦ εἰπεῖν τὸν Μακεδόνιον Κωνσταντινουπόλεως πρόεδρον τὸν Ῥώμης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, οἱ παπισταὶ ἐπὶ τῶν Συνόδων αὐτὸν εἶναι λέγοντες, ἐλέγχονται ἐνταῦθα ψεῦσαι.

Προσφέρουσιν οἱ παπισταὶ τὸν Ἀναγνώστην Θεόδωρον ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ, καὶ δὴ καὶ τὸν Θεοφάνην λέγοντας, ὅτι ὁ Βασιλεὺς Ἀναστάσιος ἐπέκειτο τῷ Κωνσταντινουπόλεως Μακεδονίῳ ἀναθεματίσαι τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, καὶ αὐτὸς ὁ Μακεδόνιος χωρὶς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐχούσης πρόεδρον τὸν τῆς μεγάλης Ῥώμης Ἐπίσκοπον οὐδὲν ποιεῖν ἔλεγεν, ἐξ οὗ δείκνυται, ὅτι ἐπειδὴ πρόεδρος ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις ὁ Ῥώμης, μείζων ἐστὶ τῶν Συνόδων καὶ ἐπ᾽ αὐτῶν ἐστίν. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι οὐ μόνον ὁ Ῥώμης πρόεδρός ἐστιν ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις, ἀλλὰ καὶ ἕτεροι, καὶ ἰδὲ ἀνωτέρω τῶν τεσσάρων

Συνόδων τοὺς τόπους. δεύτερον, ὅτι τοῦ Ἀναστασίου βιαζομένου τὸν Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων καὶ τοῦτον τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἀναθεματίσαι τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, τὸν δὲ Ῥώμης μὴ δυναμένου βιάσαι, διὰ τὸ εἶναι ἐκεῖ ἑτέραν πολιτικὴν ἀρχὴν, ἤτοι τὴν τῶν Γότθων, ὁ Μακεδόνιος μόνου ἐμνήσθη τοῦ Ῥώμης, καὶ οὐδενὸς ἑτέρου. τρίτον, ἴδε περὶ τοῦ προεδρείας καὶ συνέδρας κατωτέρω βιβλίου πέμπτου, κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου, Παράγραφον ἕκτον, καὶ βιβλίου δεκάτου, μέρους τρίτου, κεφάλαιον δέκατον τέταρτον, καὶ βιβλίου ἕκτου, κεφαλαίου ἑβδόμου, Παράγραφον ἔνατον, καὶ ἀνωτέρω κεφαλαίου δεκάτου, Παράγραφον ἔσχατον, ἔνθα ὁ Ἀντιοχείας Εὐστάθιος ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Ῥώμης πρόεδρος τῆς πρώτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Ὅτι καὶ ἐξ ὧν λέγουσιν οἱ παπισταὶ γραμμάτων τοῦ Πάπα Ὁρμίσδου πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννην τὸν Καππάδοκα νουθετητικῶν, καίτοι δείκνυνται ψευδεπίπλαστα ἀπὸ τῆς ἀσυμφωνίας τοῦ χρόνου, ἀναιρεῖται τὸ μοναρχικὸν τοῦ Ῥώμης, εἷς γὰρ ὢν ὁ Ῥώμης, οὐκ ἔστι Σύνοδος, ἀλλ᾽ ὑπὸ τὴν Σύνοδον.

Ἀλλὰ καὶ ὁ μετὰ Σύμμαχον Πάπας Ὁρμίσδας, πλατυνομένης τῆς Αἱρέσεως τῶν Μονοφυσιτῶν, ἀθροίζει Σύνοδον εἰς τὴν Ἰταλίαν γνώμῃ Θευδωρίχου, καὶ ἀνακαινίζει τὴν κατάκρισιν αὐτῆς, καθὼς ἐπὶ Κωνσταντίου καὶ Ἰοβιανοῦ διὰ κατάκρισιν τῶν Ἀρειανῶν καὶ Ἀνομοίων ἠθροίσθησαν Σύνοδοι Τοπικαὶ εἴς τε τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἐπὶ Ἀθανασίου, καὶ εἰς Σαρδικὴν ἐπὶ Ἰουλίου, καὶ εἰς Ἀντιόχειαν ἐπὶ Μελετίου. λέγουσι καὶ τοῦτο, ὅτι ὁ μετὰ Τιμόθεον Ἰωάννης ὁ Καππάδοξ, καίτοι ἐπὶ Ἰουστίνου φανεὶς μέγας ὀρθόδοξος καὶ μέγας διώκτης τῶν Εὐτυχιανῶν, ὅμως ἐπὶ Ἀναστασίου ἢ χαριζόμενος, ἢ μὴ δυνάμενος ἀντιτείνειν Ἀναστασίῳ, ἐσιώπα τὴν Αἵρεσιν, ὡς καὶ περὶ τοῦ Μακεδονίου εἴπομεν ὅτι ὑπέγραψεν εἰς τὸ Ἑνωτικὸν Ζήνωνος, καίτοι ὀρθοδοξότατος ὤν. ὁ Πάπας ὅμως Ὁρμίσδας στέλλει γράμματα καὶ πρέσβεις εἰς τὸν Ἰωάννην νουθετῶν αὐτὸν, ἵνα καταφρονῇ τῆς μονοφύσεως, πλὴν ὁ Ἀναστάσιος καταφρονήσας τῶν πρέσβεων παρὰ τὴν συνήθειαν, ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς ἓν παλαιὸν πλοῖον, παραγγείλας τοῖς μὲν Ναύταις μὴ ἐλλιμενίσαι εἰς οὐδένα αἰγιαλὸν ἄλλον, ἀλλ᾽ ἢ εἰς τὴν Ἰταλίαν, τοῖς δὲ πρέσβεσιν, εἰπεῖν τῷ Πάπᾳ, ὅτι ἴδιόν ἐστι τῷ Βασιλεῖ προστάττειν, Πάπας ὅμως, ἢ ἄλλος τοιοῦτος Βασιλεῖ οὐ προστάττει. σὺ δὲ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι ὁ Θεοφάνης λέγει γενέσθαι τὸν Καππάδοκα Ἰωάννην Πατριάρχην τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ τοῦ Πάσχα, καὶ φορέσαι τὴν ἀποστολικὴν στολὴν τῷ εἰκοστῷ ἑβδόμῳ ἔτει Ἀναστασίου, καὶ τὸν λαὸν στάσιν πεποιηκότα πάλιν, βιάζοντα τὸν Πατριάρχην ἀναθεματίσαι τὸν Σεβῆρον, τῷ δ᾽ αὐτῷ ἔτει ἀποθανεῖν καὶ τὸν Ἀναστάσιον Μηνὸς Ἀπριλλίου ἐνάτῃ, καὶ πότε ἠκούσθη ἡ χειροτονία τοῦ Ἰωάννου Καππάδοκος εἰς τὴν Ῥώμην; πότε ἦλθον οἱ πρέσβεις εἰς τὸ Βυζάντιον; δεύτερον, ὑποθεμένης τῆς ἱστορίας ἀληθοῦς, ἐνδέχεται γὰρ ἐσφάλθαι εἰς τὴν χρονολογίαν τὸν Θεοφάνην, σημείωσαι, πρῶτον, ὅτι πρέσβεις ἦσαν Εὐόδιος ὁ Τινικίου, Φορτουνάτος ὁ Κατίνας, Βενέτικος Πρεσβύτερος καὶ Βιτάλιος Διάκονος. δεύτερον, ὅτι ὁ Ὁρμίσδας μόνος ἐπιτιμῆσαι βουληθεὶς τῷ Ἀναστασίῳ, ἢ ἐξουσιαστικῶς φερόμενος κατὰ τοῦ Ἰωάννου, εἰς οὐδὲν ἐλογίσθη, ἀλλ᾽ ἀπεκρούσθη, ὡς καὶ Φῆλιξ, ὅστις ἕως οὗ σὺν Ἀκακίῳ ἐφέρετο κατὰ τοῦ Κναφέως, ἴσχυεν, ὅτε δὲ, καὶ ἄλλων ὄντων ὀρθοδόξων Ἐπισκόπων καὶ Πατριαρχῶν, αὐτὸς μόνος ἐφέρετο κατὰ τοῦ Ἀκακίου, κατεφρονεῖτο, καὶ τοῦτο δικαίως, ἐπειδὴ ὁ Πάπας οὐκ ἔστιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πρῶτος ὡς μονάς, τοῦτο γὰρ καὶ βλάσφημόν ἐστι καὶ ἀδύνατον, ἀλλ᾽ ὡς πρῶτος τοῦ χοροῦ κατὰ μόνην τάξιν, οὐ γὰρ μόνῳ τῷ Πάπᾳ, ἀλλὰ συλλήβδην πᾶσι τὸ σύμπαν κανονίζειν τὸ παμμελὲς ἀπονενέμηται, οὐ γὰρ ὁ Πάπας τῆς κοινῆς Συνόδου ἐστὶν ὑπέρτερος. μᾶλλον τὸ ἓν μετὰ τῶν πλειόνων ἰσχύει, ἄνευ γὰρ τῶν Πατριαρχῶν οὐ γίνεται Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, καὶ κατὰ τὴν ἑβδόμην Σύνοδον. Σύνοδος γὰρ ἐξ ἀνάγκης κανονίζει, ὁ δὲ Πάπας εἷς ὢν, οὐκ ἔστι Σύνοδος, ὅθεν οὐδὲ κανονίζει, ἀλλὰ μᾶλλον κανονίζεται, ὡς εὐσεβῶς ὁ Ἀμουρούτζης πρότερον, καὶ μετὰ ταῦτα ἡ ἐν τῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ Σύνοδος ἀπεφήνατο.

Εἴληφε τέρμα καὶ τέταρτον βιβλίον.

ΔΟΣΙΘΕΟΥ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΟΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΥΣΑΝΤΩΝ.

ΒΙΒΛΙΟΝ Ε΄. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ παραδειγμάτων τῆς πρὸς ἡμᾶς τοῦ Θεοῦ κρίσεως καὶ φιλανθρωπίας, καὶ περὶ τῆς βασιλείας Ἰουστίνου τοῦ Θρᾳκός.

ΑΕίποτε ἐν τοῖς μεγάλοις δυστυχήμασιν, ἅπερ ἡ δικαία κρίσις τοῦ Θεοῦ συγχωρεῖ γίνεσθαι εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ, δίδωσι κατόπιν ἡ ἄπειρος αὐτοῦ εὐσπλαγχνία ἱκανὴν τὴν παρηγορίαν, καὶ ἔχομεν εἰς τοῦτο μυρία παραδείγματα, ἐγγύτερα δὲ, ὅτι μετὰ τὰ συμβάντα εἰς τὴν Χριστοῦ Ἐκκλησίαν περίπου τὰ τριακόσια ἔτη ἀπό τε ἀσεβῶν καὶ Αἱρετικῶν, ἦλθε φῶς τοῖς ἐν σκότει ἡ ἡγεμονία τοῦ ἰσαποστόλου Κωνσταντίνου. εἶτα μετὰ τὸν χειμῶνα τοῦ Κωνσταντίου, καὶ τὴν ζάλην Ἰουλιανοῦ καὶ Οὐάλεντος, ἐπεδήμησε τὸ ἔαρ τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἡ αὐταρχία. ἔπειτα μετὰ τὴν λύσσαν τοῦ τριπλόκου ὄφεως Βασιλίσκου, Ζήνωνος καὶ Ἀναστασίου, ἔφθασεν ἡ εὐδαιμονία τοῦ Ἰουστίνου, ἐφ' οὗ ἐβεβαιοῦντο αἱ τέσσαρες Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι, ὡς τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια τιμώμεναι, ἐπειδὴ ἦσαν καρποὶ τῶν Εὐαγγελίων σωτηριωδέστατοι, ἠλευθεροῦντο οἱ ἐξωρισμένοι Ἐπίσκοποι, ἐφυγαδεύοντο οἱ Αἱρετικοί, ἡνοῦτο ἡ Ἐκκλησία Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, ὥστε περὶ ἐκείνου τοῦ καιροῦ εἶπεν ὁ θεῖος Δαβὶδ, μὴ ἐπιλήσεται ὁ Θεὸς τοῦ οἰκτειρῆσαι; αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ ὑψίστου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

Περὶ τοῦ λιβέλλου τῶν Μοναχῶν καὶ Κληρικῶν τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς Ἀντιοχείας πρὸς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Ἰωάννου τοῦ Καππάδοκος Σύνοδον κατὰ Σεβήρου, καὶ ὧν περιέχει ὁ λίβελλος.

Βασιλεύοντος τοίνυν τούτου τοῦ Ἰουστίνου, καὶ πατριαρχεύοντος ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἰωάννου τοῦ Καππάδοκος, ἤρξατο ἡ εὐσέβεια βεβαιοῦσθαι, καὶ καθαιρεῖσθαι ἡ Αἵρεσις τῶν Μονοφυσιτῶν, ὅθεν καὶ οἱ Μοναχοὶ καὶ Κληρικοὶ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου Ἀντιοχείας μὴ δυνάμενοι πλέον ὑποφέρειν τὰ κακὰ τοῦ Σεβήρου, στέλλονται πορείαν ἀοίδιμον, καὶ ἔρχονται εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀκούσαντες θριαμβεύουσαν τὴν ὀρθοδοξίαν. καὶ δὴ γράφουσιν εἰς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννην λίβελλον, τῷ ὁσιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ Ἰωάννῃ, καὶ τῇ ἐνδημούσῃ ἁγίᾳ Συνόδῳ ἀξίωσις παρὰ Κληρικῶν καὶ Μοναχῶν τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου Ἀντιοχείας. περιέχει δὲ ὁ λίβελλος ταῦτα, ὅτι ὁ Σεβῆρος οὐδεμιᾷ ἐκοινώνησεν ὀρθοδόξῳ καθολικῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅτι συκοφαντήσας ἐξέβαλε τὸν Φλαβιανὸν ἀπὸ τοῦ θρόνου Ἀντιοχείας, ὅτι βλασφημεῖ τὰς Συνόδους, τὴν ἐν Χαλκηδόνι καὶ τὰς ὑπὲρ αὐτῆς, ὅτι φόνους Μοναχῶν ἔπραξε διὰ Ἰουδαϊκῶν χειρῶν ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους, οὕσπερ Μοναχοὺς ἔφαγον τὰ πετεινὰ καὶ τὰ θηρία, ὅτι εἰς τὴν Δάφνην ἐποίησεν ἐπικλήσεις δαιμόνων, ὅπερ τυχὸν ἴδιον Εἰδωλολατρῶν καὶ Μάγων. ὅτι τὰς χρυσᾶς Περιστεράς, αἵτινες ἦσαν ἐπάνω τῆς κολυμβήθρας εἰς τύπον τοῦ ἁγίου Πνεύματος, κατέσπασεν εἰκονο-

εἰκονομαχῶν, ὅλη εἰς θάνατα ἔβαλε τὴν Ἐκκλησίαν. λοιπὸν δεόμεθα, ἵνα στείλῃ ὁ Βασιλεὺς ἄνθρωπον, δι' οὗ γνώσεται βεβαίως ὅτι ταῦτα ἀληθῆ εἰσὶ, καὶ φυλάξῃ ὅσα ἔμειναν, ἵνα μὴ φθείρῃ καὶ ταῦτα ὁ Σεβῆρος· καὶ ἔτι ἵνα ἀνακληθῶσιν οἱ Ἐπίσκοποι καὶ Μοναχοὶ καὶ Κληρικοὶ οἱ ὄντες ἐξόριστοι, καὶ λάβωσι τοὺς τόπους αὐτῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ τῆς ἀναφορᾶς τῆς Συνόδου πρὸς τὸν Πατριάρχην, καὶ δι' αὐτοῦ πρὸς τὸν Βασιλέα, ἐν ᾗ ἦν τὰ θεωρηθέντα ὑπ' αὐτῆς ζητήματα τῶν Ἀντιοχέων, καὶ τὰ ἐγκλήματα τοῦ Σεβήρου καὶ ὁ κατ' αὐτοῦ ἀναθεματισμός· καὶ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τῆς Συνόδου πατέρων.

Ταῦτα λαβοῦσα ἡ ἐνδημοῦσα Σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει, καθότι ὁ λαὸς Κωνσταντινουπόλεως ἔδωκαν καὶ εἰς αὐτὴν λίβελλον, γράφει εἰς τὸν Πατριάρχην Ἰωάννην, μετὰ τὸ, Τῷ δεσπότῃ ἡμῶν τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ πατρὶ πατέρων Ἀρχιεπισκόπῳ καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ Ἰωάννῃ, Τίτλον, ὅτι ὁ λαὸς ὁμοφώνως ἐπαινοῦντες σε διὰ τὴν εὐσέβειάν σου, ἐζήτησαν ἵνα ἀνακομισθῶσιν εἰς τὴν μεγάλην Ἐκκλησίαν τὰ λείψανα Εὐθυμίου καὶ Μακεδονίου. καὶ ἔτι οἱ Ἀρχιμανδρῖται καὶ Μοναχοὶ διαφόρων Μοναστηρίων ἔδωκαν λίβελλον εἰς τὴν Σύνοδον ἡμῶν, ζητοῦντες ἵνα δοκιμάσωμεν τὰ ζητήματα αὐτῶν, καὶ δώσωμεν καὶ πέρας, ἅπερ ἐπειδὴ ἐποιήσαμεν, φανεροῦμεν αὐτά σοι, καὶ διὰ σοῦ τῷ Βασιλεῖ, εἰσὶ δὲ ταῦτα, πρῶτον, ἵνα ἀνακομισθῶσι τὰ λείψανα Εὐθυμίου καὶ Μακεδονίου, καὶ τεθῶσι καὶ εἰς τὰ Δίπτυχα, καθὼς ἐγένετο καὶ πρότερον, τυχὸν εἰς τὰ τοῦ Παύλου, Χρυσοστόμου καὶ Φλαβιανοῦ τῶν Ἐπισκόπων Κωνσταντινουπόλεως. δεύτερον, ἵνα οἱ ἐξορισθέντες καὶ φυγαδευθέντες διὰ αἰτίαν Εὐθυμίου καὶ Μακεδονίου ἀνακληθῶσι· καὶ λάβωσι τοὺς τόπους αὐτῶν. τρίτον, ἵνα αἱ τέσσαρες Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι τεθῶσιν εἰς τὰ Δίπτυχα. τέταρτον, ἐπειδὴ ἡ τετάρτη Σύνοδος ἐμνήσθη ἰδίως Κυρίλλου καὶ Λέοντος εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν πρὸς ἔπαινον αὐτῶν, καὶ ὁ Κύριλλος μνημονεύεται εἰς τὰ Δίπτυχα, μνημονευέσθω λοιπὸν καὶ ὁ Λέων. πέμπτον, ἐπειδὴ ὁ Σεβῆρος ἀνεθεμάτισε τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, ὡς βλάσφημος ἀναθεματισθήτω, καὶ ἐζήτησαν ἵνα τὰ ἐγκλήματα αὐτοῦ ἀναγνωσθῶσιν ἐπὶ Συνόδου, καὶ εἰσὶ ταῦτα (ἅπερ εἶπε δηλονότι ὁ λίβελλος τῶν Κληρικῶν καὶ Μοναχῶν Ἀντιοχείας) καὶ ὡς εὔλογα ἐδεξάμεθα ταῦτα, καὶ τὸν Σεβῆρον ἀνεθεματίσαμεν, ἅπερ καὶ ἀναφέρομέν σοι, καὶ διὰ σοῦ τῷ Βασιλεῖ. ἦσαν Ἀρχιερεῖς τεσσαράκοντα καὶ εἷς, καὶ οἱ Ἀρχιμανδρῖται Κωνσταντινουπόλεως πεντήκοντα καὶ εἷς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Περὶ τῶν κραυγῶν τοῦ λαοῦ κατὰ Σεβήρου, καὶ περὶ τῆς φήμης τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν Βασιλέων, καὶ ἀναθεματισμοῦ ἐπ' Ἐκκλησίας τοῦ Σεβήρου, καὶ περὶ τῶν ἐν τοῖς Διπτύχοις τεθέντων ὀνομάτων Λέοντος Ῥώμης, Εὐθυμίου καὶ Μακεδονίου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῶν τεσσάρων Συνόδων.

Οἱ λαοὶ δὲ, ἰδόντες τοὺς λιβέλλους εἰς τὸν Ἰωάννην καὶ τὴν Σύνοδον ἐβόων, καὶ ἦσαν αἱ βοαὶ αὐτῶν, πολλὰ τὰ ἔτη τοῦ Πατριάρχου, Ἰουστῖνος βασιλεύει, τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον κήρυξον. ἄξιε τοῦ θρόνου Πατριάρχα, ἡ ἁγία Μαρία Θεοτόκος ἐστὶν, Ἰουστῖνος βασιλεύει, τὸν Σεβῆρον τὸν νέον Ἰούδαν τὸν Μανιχαῖον τὸν ἐπίβουλον τῆς Τριάδος ἔξω βάλλε. ἀδελφοὶ μία ψυχή. τὸν Σεβῆρον ἀναθεμάτισον. τοῦ νέου Κωνσταντίνου πολλὰ τὰ ἔτη. τῆς νέας Ἑλένης πολλὰ τὰ ἔτη. ἐν τούτοις ὁ Ἰωάννης ἐπῄνεσε τὴν προθυμίαν τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπε τῷ λαῷ ἵν' ἔχῃ ὑπομονὴν, ὅπως ἂν γένοιτο καὶ μετὰ γνώμης τοῦ Βασιλέως ὁ τοῦ Σεβήρου ἀναθεματισμὸς, καὶ τῶν τεσσάρων Συνόδων ἡ κήρυξις. ὁ λαὸς ἐβόησεν, οὐ, ἀλλὰ νῦν. ὁ Ἰωάννης ἀπεκρίθη, ποιοῦμεν τοῦτο τῇ ἐρχομένῃ Κυριακῇ Ἰουλίου δεκάτῃ ἕκτῃ. ὁ λαὸς, οὐκ ἀπερχόμεθα, τὸν Σεβῆρον ἀναθεμάτισον. καὶ οὕτω, παρόντων καί τινων Ἀρχιερέων, ἐπ' Ἐκκλησίας ἀνεθεμάτισαν αὐτὸν, καὶ εἰς τὴν ἐρχομένην Κυριακὴν ἐβόησεν ὁ λαὸς τὰ αὐτὰ, καὶ ὅτι τὸν Λέοντα, καὶ τὰς τέσσαρας Συνόδους τοῖς Διπτύχοις, καὶ μετὰ τὰ πολλὰ ἐλάλησεν ὁ Πατριάρχης, Λέοντα, Εὐθύμιον, καὶ Μακεδόνιον, καὶ τὰς τέσσαρας Οἰκουμενικὰς Συνόδους ἐβάλομεν εἰς τὰ Δίπτυχα, καὶ ἐγίνετο ἡ Λειτουργία, καὶ εἰς τὸν καιρὸν, καθ' ὃν μνημονεύονται οἱ ἐν τοῖς Διπτύχοις, ἔδραμεν ὁ λαὸς περὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ὡς ἤκουσαν αὐτῶν μνημονευομένων, εἶπον κοινῶς, δόξα σοι ὁ Θεός.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Περὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννου πρὸς τὸν Ἱεροσολύμων Ἰωάννην μετὰ τῶν ὑπὸ τῆς Συνόδου πεπραγμένων, καὶ πρὸς τὸν Ἐπιφάνιον Τύρου, καὶ ἀντιγραφῆς τούτων πρὸς τὸν αὐτὸν, καὶ περὶ τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ Τύρῳ ἀναθεματισμοῦ κατὰ Εὐτυχοῦς, Νεστορίου, Μάνεντος, Σεβήρου, καὶ τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν.

Γράφει

Γράφει ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννης τῷ Ἱεροσολύμων Ἰωάννῃ τὰ γενόμενα ἐν Κωνσταντινουπόλει (ἦν γὰρ ὁ μὲν Πατριάρχης Ἱεροσολύμων ἅγιος καὶ μέγας ἄνθρωπος, ἡ δὲ Ἱερουσαλὴμ καθαρὰ τῶν Αἱρέσεων) καὶ πέμπει αὐτῷ καὶ τὰ πεπραγμένα, καὶ ἀξιοῖ ἵνα ἐπισφραγίσῃ αὐτὰ τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας. γράφει καὶ τῷ Τύρου Ἐπιφανίῳ, περὶ οὗ εἴπομεν ὅτι φανερὰ ἀνθίστατο τῷ Σεβήρῳ διὰ ζῆλον ὀρθοδοξίας, καὶ πέμπει καὶ αὐτῷ τὰ πεπραγμένα, λέγει δὲ αὐτῷ, ἵνα ὡς ὁμόψυχος ὢν, ποιήσῃ μαθεῖν ταῦτα καὶ τοὺς πέριξ Ἐπισκόπους καὶ Κληρικοὺς, καθὼς τυχὸν ἔγραφεν ὁ μακάριος Παῦλος πρὸς Κολοσσαεῖς ἵνα ποιήσωσιν ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἐν Λαοδικείᾳ. ὁ δὲ Ἱεροσολύμων Ἰωάννης ἀποκριθεὶς, γράφει τῷ Ἰωάννῃ, Τῷ δεσπότῃ μου τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ ὁσιωτάτῳ συλλειτουργῷ Ἰωάννῃ, καὶ τῇ ἐνδημούσῃ Συνόδῳ Ἰωάννης Ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, καὶ ἡ ἐνδημοῦσα ἐν Ἱεροσολύμοις Σύνοδος. καὶ ἐπαινεῖ αὐτὸν εἰς τὸ ἔργον, δέχεται τὰ γενόμενα, ἀναθεματίζει Εὐτυχῆ, Νεστόριον, Μάνεντα καὶ Σεβῆρον καὶ τὰ συγγράμματα αὐτῶν, δέχεται τὰς τέσσαρας Οἰκουμενικὰς Συνόδους, καὶ τὰς θεοφράστους ἐπιστολὰς τοῦ Ῥώμης Ἀρχιεπισκόπου καὶ Πατριάρχου Λέοντος, ὑπέγραψαν τὴν ἐπιστολὴν Ἐπίσκοποι τριακοντατρεῖς. ἀλλὰ καὶ ὁ Τύρου Ἐπιφάνιος γράφει μετὰ τῶν Ἐπισκόπων αὐτοῦ πρὸς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδον, καὶ δέχεται τὰ πεπραγμένα, καὶ ζητεῖ ἵνα καὶ ὁ Ἀντιοχείας Φλαυϊανὸς ἀνακομισθῇ εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ τεθῇ καὶ εἰς τὰ Δίπτυχα. γίνονται δὲ καὶ εἰς τὴν Τύρον βοαὶ τοῦ λαοῦ πλείονες σχεδὸν τῶν γεγονημένων εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ εὐφημοῦνται εἰς αὐτὰς ὁ Βασιλεὺς, ἡ Αὐγοῦστα, ἡ Σύγκλητος, οἱ Ἔπαρχοι, ὁ Γιωάννης Κόμης, Βιταλιανὸς Πατρίκιος, ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννης καὶ ὁ Ἐπιφάνιος Τύρου, ὃν καὶ Ἀρχιεπίσκοπον λέγουσι.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ς'.

Περὶ τῆς φυγῆς Σεβήρου, καὶ προχειρίσεως εἰς τὸν θρόνον Ἀντιοχείας Παύλου, ἐξορίας τε Ξεναΐα καὶ Πέτρου Ἀπαμείας, καὶ ἐλευθερίας τῶν ἐξορίστων, Εὐφρασίου τε μετὰ Παῦλον Ἀντιοχείας, καὶ κηρύξεως τῆς ὀρθοδοξίας ὑπὸ τοῦ ἁγίου Σάββα. καὶ περὶ τῆς τελευτῆς Ἰωάννου Ἱεροσολύμων, καὶ προχειρίσεως ἐν τῷ θρόνῳ Πέτρου, καὶ περὶ τῶν ἐτῶν τῆς Ἀρχιερατείας Ἠλία καὶ Ἰωάννου τῶν Ἱεροσολύμων.

Τούτων γενομένων ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ Συρίᾳ, ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰουστῖνος καὶ διὰ τὸ δίκαιον, καὶ ὑπὸ τοῦ Βιταλιανοῦ ἄκρου ἐχθροῦ τῷ Σεβήρῳ, τοῦ τότε ἐλθόντος ἀπὸ Σκυθίας, καὶ οἰκειωθέντος τῷ Ἰουστίνῳ, καὶ ὑπατεύσαντος, παρακινηθεὶς, οὐ δι' ἄλλο τι, ἀλλὰ διὰ τὴν Αἵρεσιν, ἧς ὁ Σεβῆρος ἡγεμὼν ἦν. γράφει Εἰρηναίῳ Ἐπάρχῳ Ἀντιοχείας, ἵνα κόψῃ τὴν γλῶσσαν τοῦ Σεβήρου, ἔφυγεν ὅμως ὁ ἀσεβὴς εἰς Αἴγυπτον μετὰ τοῦ Ἁλικαρνασσέως Ἰουλιανοῦ. ἐξορίζει δὲ τὸν ῥηθέντα Ἱεραπόλεως Ξεναΐαν, καὶ Πέτρον τὸν Ἀπαμείας, καὶ ἐλευθεροῖ ὅλους τοὺς ἐξωρισμένους, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς τοὺς τόπους αὐτῶν. εἰς δὲ τὴν Ἀντιόχειαν προχειρίζεται Παῦλος Πατριάρχης, οὗ ἀποθανόντος μετὰ ἕνα χρόνον, ἀνάγεται ὁ Εὐφράσιος εἰς τὸν θρόνον Ἀντιοχείας, ἐλθὼν ἀπὸ τῶν Ἱεροσολύμων. ὁ δὲ μέγας Σάββας ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μεταβαίνων, εἰ καὶ ἦν ὀγδοηκοντούτης, ἐκήρυττε τὴν ὀρθοδοξίαν, σαλπίζων τοῦ εὐσεβοῦς Ἰουστίνου τὸ πρόσταγμα ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας, καὶ στερεῶν τὰ πρακτικὰ τῶν ἁγίων Συνόδων τόσον εἰς τὴν Καισάρειαν, ὅσον καὶ εἰς τὴν Σκυθόπολιν, εἰς ἣν ἦν τις Σαμαρείτης Σιλβανὸς ὀνόματι, ἐχθρὸς τῶν Χριστιανῶν, περὶ οὗ προεῖπεν ὁ ἅγιος ὅτι ἔμελλεν ἀνυπερθέτως δεινὰ πείσεσθαι, ὡς καὶ ἐγένετο, ὅτι ὡς ἀσεβὴς κατεκάη. ἀναμέσον τῶν ἐξορίστων διὰ τὴν θεοσέβειαν ἦν καὶ ὁ Ἀρχιμανδρίτης Θεοδόσιος ὁ Κοινοβιάρχης, ὃν ἐλευθερώσας ὁ ἅγιος, ἤγαγε μεθ' ἑαυτοῦ πρὸς τὸν Ἱεροσολύμων Ἰωάννην, ὅστις λίαν ἐδεξιώσατο αὐτοὺς, καὶ τραπέζης ἠξίωσεν εὐφροσύνου. εὑρέθη δὲ τότε ὁ Ἀσκάλωνος Ἀντώνιος ἀδελφὸς τοῦ Πατριάρχου. προεῖπε δὲ καὶ ὁ ἅγιος Θεοδόσιος ὅτι μέλλει κατακαυθήσεσθαι τὸ Μοναστήριον τῶν Σεβηριανῶν Μοναχῶν, καὶ μὴ μεῖναι λίθον ἐπὶ λίθον, καὶ αὐτοὺς αἰχμαλωτισθήσεσθαι, ὡς καὶ ἐγένετο, ὥρμησαν γὰρ οἱ Ἀγαρηνοὶ, καὶ τὸ Μοναστήριον ἔκαυσαν, καὶ ἐκείνους ἠχμαλώτισαν. ἔζησε δὲ ὁ Ἰωάννης ἕνδεκα χρόνους εἰς τὸν θρόνον κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦ Νικηφόρου, καθ' ὃ καὶ ὁ Ἠλίας χρόνους εἰκοσιτρεῖς, καὶ ἐτελεύτησε, καὶ ἀρχιεράτευσεν ἀντ' αὐτοῦ ὁ Πέτρος, ἄνθρωπος ἐνάρετος, ὡς λέγει ὁ μοναχὸς Κύριλλος εἰς τὸν βίον τοῦ ἁγίου Σάββα.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Περὶ τῶν μιαρῶν πράξεων καὶ τῆς βλασφημίας Πέτρου Ἀπαμείας, καὶ τῶν κατ' αὐτοῦ λιβέλλων πρὸς τὴν ἐν Συρίᾳ Σύνοδον, καὶ ἐλέγχων τῶν κακιῶν καὶ φόνων Σεβήρου καὶ τοῦ αὐτοῦ Πέτρου, καὶ διώξεως ἀμφοτέρων, καὶ περὶ ἀναφορᾶς τῶν πεπραγμένων ὑπὸ τῆς Συνόδου ταύτης πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὴν ἐκεῖ Σύνοδον.

Ὁ προαρπάσας τὸν θρόνον τῆς Μητροπόλεως Ἀπαμείας Συρίας Πέτρος, ὁ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ Παραγράφῳ ὑπὸ

ἰου-

Ἰουστίνου ἐξορισθέντος, εἰς τὴν μιαρὰν αὐτοῦ ζωὴν καὶ βλασφημίαν προσέθηκε καὶ τοῦτο, ζητούντων γὰρ Ἱερωμένων τινῶν χειροτονηθῆναι εἰς μείζονα βαθμόν, ὡς ἦν τὸ δίκαιον, ἅτε ὄντος τοῦ καιροῦ τῆς ἡλικίας αὐτῶν ἁρμοδίου, ὁ Πέτρος ἀνένευε. βιαζόντων δὲ αὐτῶν τὸν Πέτρον, αὐτὸς τέλος πάντων θυμωθεὶς, εἶπε, μὰ τὸν Ἰησοῦν ἐδοκίμασα τὴν νύκτα ταύτην ποιῆσαι ὑμᾶς ἀπὸ Ἀναγνωστῶν Διακόνους, ἵνα αὐτὸς ὁ σταυρωθεὶς κατελθὼν μὴ λυτρώσηται ὑμᾶς ἐκ τῶν χειρῶν μου. οἱ δὲ φρίξαντες εἰς τὴν βλασφημίαν, διδόασι λίβελλον τοῖς Ἐπισκόποις τῆς δευτέρας Συρίας, ὄντος ἔτι εἰς τὴν Ἀντιόχειαν τοῦ Σεβήρου. καὶ ἐξετάζουσιν οἱ Ἐπίσκοποι, καὶ εὑρίσκουσιν ἀληθινὰ τὰ ἐγκαλούμενα διὰ εἰκοσιπέντε μαρτύρων. εἶτα δέονται τῶν Ἐπισκόπων οἱ Κληρικοὶ, ἵνα ἀναφέρωσιν αὐτὰ τοῖς Ἄρχουσι τῆς Ἐπαρχίας, οἱ δὲ ἀνέφερον αὐτὰ πρῶτον τῷ Ἄρχοντι, δεηθέντες αὐτοῦ, ἵνα ἀναφέρῃ αὐτὰ τῷ Πατρικίῳ τῶν Ὀφφικίων, καὶ τοῖς Ἄρχουσι ἑκατέρων τῶν δυνάμεων, τοῖς οὖσιν ἐν ἐκείνοις τοῖς μέρεσι, καὶ ἐκεῖνοι ἀναφέρωσιν αὐτὰ τῷ Βασιλεῖ, καθὼς καὶ ἡ Σύνοδος αὕτη τῶν Ἐπισκόπων προανέφερον αὐτὰ τῷ Κωνσταντινουπόλεως. καὶ γίνονται βοαὶ ὑπὸ τοῦ λαοῦ τοιαῦται, τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Αὐγούστης, τῆς Συγκλήτου, τοῦ Ἐπάρχου Πρόβου, Ὑπάτου Βιταλιανοῦ καὶ Στρατηλάτου, Εὐτυχιανοῦ Κόμητος, Πατρικίου Μαγίστρου, τοῦ Πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη. λέγουσιν ὁ λαὸς τὸν Σεβῆρον καὶ τοῦτον τὸν Πέτρον φονευτὰς, ἱεροσύλους, βλασφήμους, ἀσελγεῖς. ἔπειτα ζητοῦσιν οἱ Ἄρχοντες παρὰ τῶν Ἐπισκόπων τὴν γνώμην τῶν Κληρικῶν τῆς Ἀπαμείας, τί ἔτι βούλονται, καὶ ἀποκρίνονται διὰ Ῥωμανοῦ Ἀρχιδιακόνου, ἵνα μνημονεύωνται τὰ ὀνόματα τῶν Ἐπισκόπων Ἀντιοχείας τῶν ὀρθοδόξων ἀπὸ Δόμνου ἕως Ἰσαακίου, καὶ κρατῇ καὶ ἡ ἀρχαία κατάστασις. πρὸς τούτοις διδόασι τοῖς Ἄρχουσι καὶ τῇ ἐν Συρίᾳ συνόδῳ λίβελλον οἱ Μοναχοὶ τῶν Μοναστηρίων Ἀπαμείας Ἀρχιμανδρῖται δεκαεννέα καὶ ἄλλοι, λέγοντες τοὺς φόνους καὶ τὰ κακὰ Σεβήρου καὶ Πέτρου, καὶ ζητοῦσι κατὰ τὰ πεπραγμένα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ τοῦ Καππάδοκος διωχθῆναι Σεβῆρον καὶ Πέτρον. τέλος πάντων γράφει ἡ ἐν Συρίᾳ Σύνοδος πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννην καὶ τὴν ἐνδημοῦσαν Σύνοδον, τῷ δεσπότῃ ἡμῶν τὰ πάντα ἁγιωτάτῳ καὶ μακαριωτάτῳ πατρὶ πατέρων Ἀρχιεπισκόπῳ καὶ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ Ἰωάννῃ, καὶ τῇ κατὰ τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων ἐνδημούσῃ ἁγίᾳ καὶ θεολήπτῳ Συνόδῳ. οἱ ἐλάχιστοι Ἐπίσκοποι τῆς δευτέρας Συρίας εὐχαριστοῦσιν, ὅτι ἔδωκεν ὁ Θεὸς Βασιλέα εὐσεβῆ, καὶ Ἀρχιερέα ψήφῳ τῆς θείας χάριτος ἀναφανέντα κατὰ τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων, τῶν ἀποστολικῶν ὑπερμαχοῦντα δογμάτων. ἀναφέρουσιν ὅσα ἔπραξαν κατὰ Πέτρου καὶ Σεβήρου, χαίρουσιν ὅτι καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει ταῦτα γέγονε, δέονται ἀποβληθῆναι καὶ τοὺς δύο, ἵνα ἔχωσιν αἱ Ἐκκλησίαι εἰρήνην.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η΄.

Περὶ ἐπαναλήψεως συνοπτικῶς τῶν ἐν τῷ πρὸ τούτου βιβλίῳ συμβάντων σχισμάτων μεταξὺ Κωνσταντινουπολιτῶν καὶ Ῥωμαίων ἐπὶ Ἀκακίου Κωνσταντινουπόλεως καὶ Φίληκος Ῥώμης, καὶ τῶν καθεξῆς Πατριαρχῶν καὶ Παπῶν ἀπὸ Ζήνωνος μέχρις Ἰουστίνου τοῦ Θρᾳκὸς τῶν Βασιλέων, καὶ περὶ τῆς ἐπὶ Ἰουστίνου τούτου καὶ Ἰωάννου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Καππάδοκος Συνόδου, καὶ τῶν τοῦ Ὁρμίσδου Ῥώμης Λεγάτων, καὶ περὶ ὧν πλάττουσιν οἱ παπισταὶ παρὰ τοῦ Βασιλέως πρὸς τὸν Ῥώμης πρέσβεων εἰς στερέωσιν τῆς παπικῆς ἐξουσίας, καὶ ὧν λέγουσι ψευδολογιῶν κατὰ τῶν ἐκ μέρους τοῦ Ἀκακίου ὄντων.

Εἴρηνται εἰς τὸ πρὸ τούτου βιβλίον τὰ συμβάντα ἀναμεταξὺ τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν καὶ Ῥωμαίων, ἀλλ' οὐδὲν κωλύει συνοπτικώτατα εἰπεῖν καὶ νῦν τινὰ περὶ αὐτῶν, συντείνοντα εἰς τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν. ὁ Ἀκάκιος τοσοῦτον μαχεσάμενος Βασιλίσκῳ διὰ τὴν ὀρθοδοξίαν, καὶ ἀγωνισάμενος μετὰ Σιμπλικίου καὶ Φίληκος τῶν Παπῶν κατὰ τοῦ Κναφέως τοῦ προσθέντος τὸ, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ὡς Εὐάγριος καὶ ὁ βίος Δανιὴλ τοῦ στυλίτου μαρτυροῦσιν, ὕστερον δὲ συναινέσας τῷ Ἑνωτικῷ Ζήνωνος, καὶ εἰς τὴν ἀνάκλησιν ἀπὸ τῆς ἐξορίας τοῦ Μογγοῦ συνθέμενος, πάλιν σφοδρῶς ἐφέρετο κατὰ τῶν ὁπωσδήποτε βλασφημούντων τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον, ὅθεν καὶ σχεδὸν οἰκονομικῶς φαίνεται κοινωνῆσαι τῷ Ἑνωτικῷ, ὡς εἰρήκαμεν κατωτέρω κεφαλαίῳ δευτέρῳ, καὶ τῇ ἐπανακλήσει τοῦ Μογγοῦ. ὁ δὲ Πάπας τῆς Ῥώμης Φίληξ οὐκ ἔγραψεν εἰρηνικὰ τῷ Ἀκακίῳ, καὶ εἰ οὐκ εἰσήκουεν αὐτοῦ, ἵνα γράψῃ καὶ τῷ Ἱεροσολύμων ὄντι ὀρθοδοξοτάτῳ, καὶ τισὶν ἄλλοις ἐγκρίτοις καὶ Ἀρχιερεῦσι καὶ ὁσίοις κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν, οἷοι ἦσαν ὁ Δαμασκοῦ Πέτρος, Ἐπιφάνιος Τύρου, οἱ τῆς δευτέρας Συρίας Ἐπίσκοποι, καὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ Θρᾴκης πολλοί, ἀλλὰ φερόμενος παρὰ Κανόνας, ἤτοι μόνος κατὰ τοῦ Ἀκακίου, κρίνει αὐτὸν μόνος ὡς ἐξ ἰδίας αὐθεντίας, ἀλογήσας δὲ καὶ ὁ Ἀκάκιος τῶν ἐπιτιμήσεων τοῦ Φίληκος, καταφρονεῖ τὸν ἀφορισμὸν αὐτοῦ, καὶ διώκει τοὺς ἀνθρώπους αὐτοῦ ἀπράκτους, καὶ τέλος πάντων ἐκβάλλει αὐτὸν καὶ ἀπὸ τῶν διπτύχων. μετὰ δὲ τὸν Ἀκάκιον γενόμενοι Πατριάρχαι ὅ,τε Εὐθύμιος καὶ Μακεδόνιος, ἄνθρωποι ὀρθοδοξότατοι καὶ ἁγιώτατοι, πάλιν εἶχον διχόνοιαν μετὰ τῶν Παπῶν, οἱ γὰρ Πάπαι ἔλεγον μὴ μνημονεύεσθαι εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐν τοῖς Διπτύχοις τὸν Ἀκάκιον ὡς Αἱρετικόν, οἱ δὲ Εὐθύμιος καὶ Μακεδόνιος γινώσκοντες τὸν Ἀκάκιον διὰ οἰκονομίαν συνθέμενον εἰς τὸ

Ἑνωτικὸν Ζήνωνος, ἢ μεμφόμενοι ἴσως τοῦ Ἀκακίου τὴν τοιαύτην οἰκονομίαν ὡς περιφανῆ οὖσαν παρανομίαν, ἀλλ᾽ οἰκονομοῦντες αὐτοί, οἱ γὰρ Βασιλεῖς καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀξιόλογοι εἴχοντο τοῦ Ἀκακίου, λοιπὸν ἐμνημόνευον αὐτοῦ ἐν τοῖς Διπτύχοις, ἔχοντες εἰς τοῦτο παράδειγμα τὸν ἅγιον Κύριλλον, ὅστις Θεόδωρον τὸν Μοψουεστίας ἀσεβέστατον γενόμενον πάντων ἀνθρώπων, ἔγραφε τῷ Κωνσταντινουπόλεως Πρόκλῳ μὴ ἐκβληθῆναι τῶν Διπτύχων, ἐπειδὴ πολλοὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ εἶχον αὐτὸν διὰ εὐλαβείας, καὶ προυξενεῖτο σχίσμα. ἀλλὰ δὴ καὶ ἐπὶ Κωνσταντίου ἐν Ῥώμῃ ὁ τότε Φίληξ ὑπὸ Ἀρειανῶν χειροτονηθείς, καὶ τῶν Ἀρειανῶν συναινέτης ὤν, καὶ ζῶντος Λιβερίου, διὰ οἰκονομίαν ἐδέχετο ὑπὸ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, ὥστε μετὰ τὴν ἐπανάκλησιν ἀπὸ τῆς ἐξορίας καὶ τὴν εἰς τὸν ἀρειανισμὸν συναίνεσιν Λιβερίου τοὺς δύο ἐπισκοπεύειν ἐν τῇ Ῥώμῃ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρόν. ἐμνημόνευον τοίνυν τοῦ Ἀκακίου καὶ οἱ δύο αὐτοί, καὶ ὁ μετ᾽ ἐκεῖνον Φλαβίτης Τιμόθεος, καὶ Ἰωάννης ὁ Καππάδοξ, τοὺς δὲ Πάπας Φίληκα, Γελάσιον, Ἀναστάσιον, Σύμμαχον καὶ Ὁρμίσδαν μαχομένους πολυειδῶς κατ᾽ αὐτῶν παρέβλεπον, καὶ εἰς οὐδὲν ἐλογίζοντο. καὶ ἦν λοιπὸν σχίσμα εἰς τὰς δύο Ἐκκλησίας ἀπὸ Ζήνωνος ἕως τῆς ἀναῤῥήσεως τοῦ παρόντος Ἰουστίνου, ὅστις ὥρισατο τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννην ἵνα ποιήσῃ Τοπικὴν Σύνοδον, πρὸς δὲ τοῖς ἄλλοις, καὶ τὰς Ἐκκλησίας Ῥώμης καὶ Κωνσταντινουπόλεως ἑνώσῃ. γενομένης δὲ τῆς Συνόδου, ἐσιωπήθησαν παντελῶς τὰ κατὰ τὸν Ἀκάκιον. τίθενται δὲ ἐν τοῖς Διπτύχοις Λέων ὁ Ῥώμης καὶ Εὐθύμιος καὶ Μακεδόνιος. καὶ ἐν μὲν τοῖς πρακτικοῖς τῆς Συνόδου ταύτης οὐχ εὑρίσκεται παρεῖναι καὶ Λεγάτους τοῦ Ῥώμης, ὁ Κεδρηνὸς ὅμως ἱστορεῖ παρεῖναι τῇ Συνόδῳ τοῦ Ῥώμης πρέσβεις, οἵτινες συνεργείᾳ Βιταλίου τοῦ Ὑπάτου ἐπέμφθησαν ὑπὸ τοῦ Ὁρμίσδου Ῥωμαίων Ἐπισκόπου, καὶ δὴ καὶ ὁ Θεοφάνης λέγει, Ἐπισκόπους καὶ Κληρικοὺς ἐλθεῖν ἀπὸ Ῥώμης μετὰ αὐθεντίας τοῦ Ὁρμίσδου Πάπα εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἦσαν δὲ οὗτοι, Γερμανὸς καὶ Ἰωάννης Ἐπίσκοποι, Φίληξ καὶ Διόσκορος Διάκονοι, καὶ Βλάσιος Πρεσβύτερος. ἀλλ᾽ οἱ παπισταὶ ἱστοροῦσιν, ὡς δῆθεν ἔστειλεν ὁ Ἰουστῖνος πρέσβεις εἰς τὸν Ῥώμης Ὁρμίσδαν, ἵνα στερεώσῃ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, καὶ ἑνώσῃ τὰς Ἐκκλησίας, καὶ ὅτι ὁ Ὁρμίσδας παρακινηθεὶς ἐκ τούτων, μετὰ καὶ τῆς γνώμης τοῦ ἀρχηγοῦ Θεοδωρίκου ἔστειλε πρέσβεις Ἐπισκόπους, Πρεσβυτέρους καὶ Διακόνους ἀνὰ δύο, καὶ ὅτι ἐδέξατο αὐτοὺς ὁ Βασιλεὺς μετὰ δορυφορίας ἐκκλησιαστικῆς, καὶ ὅτι ὁ Κλῆρος Κωνσταντινουπόλεως καὶ αὐτὸς Ἰωάννης ὁ Πατριάρχης, ἐχάρησαν. ὅσοι ὅμως ἦσαν ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ Ἀκακίου μαθόντες τὴν ἄφιξιν τῶν ἀποστολικῶν πρέσβεων, ἔφυγον εἰς ἕνα Ναόν, κἀκεῖθεν ἐμήνυσαν τῷ Βασιλεῖ, ὅτι κατ᾽ οὐδένα τρόπον κοινωνοῦσι τῇ γνώμῃ τῆς ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ἕως ἂν μὴ ἀποδώσῃ τὴν αἰτίαν ὁ Ῥώμης, διὰ ἣν κατέκρινε τὸν Ἀκάκιον, ἀλλ᾽ ὁ Βασιλεὺς ἐκβαλὼν αὐτοὺς βίᾳ, ἐδίωξε τῆς πόλεως. ταῦτα οἱ Λατῖνοι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ΄.

Ὅτι καὶ ἐκ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Πάπα Ὁρμίσδου πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἐπιφάνιον δείκνυται, ὅτι ἦσαν ἐν τῇ παρούσῃ ἐπὶ Ἰουστίνου τοῦ Θρακὸς Συνόδῳ Λεγάτοι τοῦ Πάπα, καὶ περὶ ὧν περιέχει ἡ ἐπιστολὴ αὕτη, καὶ περὶ τῆς ἐπὶ Ἐπιφανίου τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Συνόδου.

Καὶ ἐκ τῆς ἐπιστολῆς, ἣς ἔστειλεν ὁ Ὁρμίσδας τῷ μετὰ τὸν Ἰωάννην Ἐπιφανίῳ Κωνσταντινουπόλεως, κειμένης καὶ αὐτῆς ἐν τοῖς ἐπὶ Μηνᾶ πρακτικοῖς, φαίνεται ὅτι ἦσαν οἱ πρέσβεις αὐτοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν, οἵτινες, ὡς δοκεῖ, ἀποθανόντος μετὰ τὴν Σύνοδον τοῦ Ἰωάννου, ἀπῆλθον εἰς τὴν Ῥώμην μετὰ τῶν γραμμάτων τοῦ Ἐπιφανίου. διὰ τοῦτο ὁ Ὁρμίσδας γράφει αὐτῷ, καὶ συγχαίρει περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εἰρήνης, καὶ αἰτεῖ αὐτῷ, ὅσοι τῶν Ἐπισκόπων ἐκοινώνησαν τοῖς Αἱρετικοῖς ἢ διὰ φόβον, ἢ ἐξ ἀφροσύνης, καὶ ἐπιστρέφονται εἰς τὴν ἕνωσιν τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ δέχεται αὐτοὺς ὁ Ἐπιφάνιος, ἵνα δέχηται προσέτι αὐτοὺς καὶ ὡς ἐκ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ποιῇ τὰ πρόσφορα, καὶ εἶτα πέμπῃ αὐτῷ εἴδησιν εἰς τὴν Ῥώμην, τί περιέχουσιν οἱ λίβελλοι. καὶ δὴ καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται διὰ τὸ καυχηθῆναι τοὺς Μονοφυσίτας ὑπάρξαι ὁμόφρονα αὐτοῖς Ἰωάννην τὸν χρηματίσαντα Ἱεροσολύμων μετὰ τὸν Ἠλίαν, ὡς ἐννοεῖται ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Παλαιστινοῦ Μοναχοῦ πρὸς Ἀλκίσωνα, κειμένης ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ τοῦ Εὐαγρίου, χρεία ἐστὶν ἵνα πέμψωσι καὶ εἰς ἡμᾶς τὴν ὁμολογίαν αὐτῶν ἢ μετὰ τῶν πρέσβεων ἡμῶν, ἢ διὰ σοῦ, ἵνα ἦ κοινῶς ἡνωμένη εἰς τὴν εὐσέβειαν ἡ Ἐκκλησία, καὶ ὅτι τὰ τῶν πατέρων εἰσὶ τέλεια, καὶ προσθήκην οὐ δέχεται. ἔπεμψε δὲ μετὰ τοῦ γράμματος καὶ Ἐπίσκοπον Ἰωάννην καὶ Ἡρακλειανὸν Πρεσβύτερον καὶ Κωνσταντῖνον Διάκονον, καὶ ἐποίησε καὶ ὁ Ἐπιφάνιος Σύνοδον, καὶ ἀνεθεμάτισε Σεβῆρον, Πέτρον καὶ Ζωόραν ἄλλον Αἱρετικὸν Μονοφυσίτην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ ἀποδείξεως ἐκ τοῦ δευτέρου, τρίτου καὶ τετάρτου τῶν Παραγράφων τοῦ πρώτου κεφαλαίου, ὅτι ὥσπερ ἐκ τοῦ Τίτλου οὐ δέδοται τῷ Κωνσταντινουπόλεως μοναρχία ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, οὕτως οὐδὲ τῷ Ῥώμης ἐκ τοῦ Τίτλου, καὶ ὅτι καὶ Τοπικὴ Σύνοδος κρίνει καὶ Πάπας καὶ Πατριάρχας καὶ νομοθετεῖ, ἐξ ὧν, καὶ ἐκ τοῦ μηδεμίαν γεγονέναι μνήμην τοῦ Ῥώμης ἐν ταῖς πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ τοὺς Ἄρχοντας καὶ τὸν Πατριάρχην εὐφημίαις, δείκνυται μὴ εἶναι αὐτὸν μονάρχην, ἢ κεφαλὴν ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ.

Σημειωτέον εἰς τὰ ἀνωτέρω Παράγραφα, εἰς μὲν τὸ δεύτερον, ὅτι ἡ δευτέρα Συρία ἐκίνησεν ἀγῶνα κατὰ τοῦ Σευήρου Ἀντιοχείας πρὸς μόνον τὸν Κωνσταντινουπόλεως. δεύτερον, ὅτι γράφουσιν αὐτὸν Οἰκουμενικόν, καὶ μάλιστα παρόντων καὶ τῶν Τοποτηρητῶν τοῦ Ῥώμης. εἰς δὲ τὸ τρίτον, ὅτι ὁ Κλῆρος καὶ ὁ λαὸς Κωνσταντινουπόλεως τὸν Ἰωάννην ἐπιγράφουσιν ἁγιώτατον καὶ μακαριώτατον, λέγουσιν αὐτὸν πατέρα πατέρων, φημίζουσιν αὐτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, καὶ λοιπὸν μὴ ἐκθαμβοῦ βλέπων Θεόδωρον καὶ Ἰχυρίωνα τοὺς Διακόνους, καὶ Ἀθανάσιον Πρεσβύτερον, καὶ Σωφρόνιον Χριστιανὸν, λέγοντας εἰς τοὺς κατὰ Διοσκόρου λιβέλλους αὐτῶν ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ τὸν Ῥώμης Λέοντα ἁγιώτατον καὶ μακαριώτατον καὶ Οἰκουμενικὸν Ἀρχιεπίσκοπον καὶ Πατριάρχην, ἐπειδὴ καθὼς ἐνταῦθα οἱ τοιοῦτοι Τίτλοι οὐκ ἔδωκαν τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἀξίωμα εἰς τὴν καθόλου Ἐκκλησίαν, οὕτω μήτε ἐκεῖ δεδώκασιν οἱ τοιοῦτοι μοναρχίαν τῷ Ῥώμης. δεύτερον δὲ, ὃ καὶ παράδοξον, ὅτι ἡ ἐνδημοῦσα Σύνοδος εἰς Κωνσταντινούπολιν, καίτοι Τοπικὴ οὖσα, ὅμως ἐξετάσασα ὅσα ἐζήτει ὁ Κλῆρος καὶ ὁ λαὸς χωρὶς τοῦ Πατριάρχου, ἐποίησε καὶ τὴν ἀπόφασιν, καὶ ὁρίζει τὸν Κωνσταντινουπόλεως τὸν Οἰκουμενικὸν πατέρα τῶν πατέρων ἡ Τοπικὴ Σύνοδος, ἵνα τὰ διωρισμένα παρ' αὐτῆς ἀναφέρῃ τῷ Βασιλεῖ. τρίτον, ἡ αὐτὴ Σύνοδος (καὶ ἰδὲ τὸ τοιοῦτον γράμμα κείμενον εἰς τὰ ἐπὶ Μηνᾶ ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ πεπραγμένα) κρίνει καὶ τὸν Ῥώμης, ζητήσαντος γὰρ τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ ἵνα τεθῶσιν ὁ Εὐθύμιος καὶ Μακεδόνιος οἱ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχαι ἐν τοῖς Διπτύχοις, καὶ ἀνακομισθῶσι καὶ τὰ λείψανα αὐτῶν, καὶ προσέτι ἵνα τεθῇ ὁ Λέων Ῥώμης ἐν τοῖς Διπτύχοις, καὶ ἀναθεματισθῇ ὁ Σευῆρος, ἡ Σύνοδος ἐποίησε ταῦτα, πρῶτον, ὅσα εἶπον περὶ τοῦ Ἀκακίου οἱ Πάπαι, μαχόμενοι Εὐθυμίῳ καὶ Μακεδονίῳ, καὶ εἰς ὅσα ἔσφαλεν ὁ Ἀκάκιος, ἐσιώπησε ταῦτα παντελῶς. δεύτερον, ὅσα εἶπον οἱ Πάπαι φερόμενοι κατὰ Εὐθυμίου καὶ Μακεδονίου, εἶπεν, ἐξετάσαντες ταῦτα, εὕρομεν ὅτι οὐκ ἐγένοντο μετὰ ἀκριβείας, ἐπειδὴ οὐ παρεσάλευσαν τι (οἱ κατηγορούμενοι οὗτοι δύο Πατριάρχαι) τῶν πρότερον τῇ ὀρθοδοξίᾳ πεφυλαγμένων, καὶ μαρτυρεῖ δικαίους ἡ Σύνοδος ἐκείνους, οὕς περ ὁ Φίληξ, Γελάσιος, Ἀναστάσιος, Σύμμαχος καὶ Ὁρμίσδας οἱ Πάπαι εἶχον ἀποβεβλημένους, καὶ δικαιοῖ ἐκείνους οὕς περ τοῦ Ῥώμης τὰ διπλώματα κατέφερον, καὶ μάλιστα τοῦ Ὁρμίσδου ζῶντος καὶ τῶν Λεγάτων αὐτοῦ παρόντων. τρίτον, βάλλει εἰς τὰ Δίπτυχα Εὐθύμιον καὶ Μακεδόνιον, οὓς οἱ ποντίφικες τῆς Ῥώμης εἶχον ἀφωρισμένους καὶ καθῃρημένους. τέταρτον, βάλλει εἰς τὰ Δίπτυχα καὶ τὸν Λέοντα Ῥώμης. πέμπτον, ὁρίζει ἵνα ἀνακομισθῶσι τὰ λείψανα Εὐθυμίου καὶ Μακεδονίου. ἕκτον, κατατάττει αὐτοὺς μετὰ Παύλου τοῦ ὁμολογητοῦ καὶ τοῦ Χρυσοστόμου καὶ τοῦ ὁμολογητοῦ Φλαβιανοῦ τῶν Πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως, οὓς καὶ οἱ Ῥωμᾶνοι ἔχουσιν ἁγίους. ἕβδομον, ἐγένοντο ταῦτα, ὡς εἴρηται, παρόντων τῶν πρέσβεων τοῦ Ῥώμης, καὶ ὅτι καὶ Τοπικὴ Σύνοδος κρίνει καὶ ἀνακρίνει καὶ κατακρίνει καὶ δικαιοῖ Πάπας καὶ Πατριάρχας, καὶ νομοθετεῖ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τὰ μέγιστα. εἰς δὲ τὸ τέταρτον, ὁ λαὸς ἐξ ἴσου εὐφημεῖ Βασιλέα, Ἄρχοντας, Πατριάρχην, καὶ οὐδεμία μνήμη τοῦ Ῥώμης. δεύτερον, ὅτι καὶ Κλῆρος καὶ λαὸς ἐκδικοῦσι τὴν ὀρθοδοξίαν, ὡς καὶ ἐπὶ Βασιλίσκου καὶ Ἀναστασίου, καὶ ποῦ ἡ φλυαρία, ὅτι ὁ Ῥώμης ἐλέγχων τοὺς Βασιλεῖς, ἐστὶ κεφαλὴ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας;

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ ἀποδείξεως ἐκ τοῦ πέμπτου καὶ ἕκτου τῶν Παραγράφων τοῦ πρώτου κεφαλαίου, ὅτι αἱ πρὸς τοὺς ὑπὲρ τῆς πίστεως ἀγωνισαμένους Πατριάρχας, Πάπας, Μητροπολίτας καὶ Παπᾶς εὐφημίαι, οὐ παρέχουσιν αὐτοῖς ἰδικὸν, ἢ μοναρχικὸν ἀξίωμα ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ κοινὴν καὶ ἀδελφικὴν κυβέρνησιν δηλοῦσι.

Εἰς δὲ τὸ πέμπτον Παράγραφον, ἰδὲ ἁγιότητα τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννου, πῶς τῆς μὲν Ῥώμης ἔχων τοὺς πρέσβεις, εἶτα μετὰ Συνόδου καὶ Βασιλέως ἔκρινεν. ἀλλ' εἰδὼς τὴν κυβέρνησιν τῆς Ἐκκλησίας μὴ εἶναι μοναρχικὴν, ἀλλὰ κοινὴν καὶ ἀδελφικὴν, καὶ εἰς τὸν Ἱεροσολύμων Ἰωάννην γράφει, ἵνα βεβαιώσῃ τὰ γενόμενα, καὶ εἰς τὸν Τύρου Ἐπιφάνιον, ἵνα ὦσι μόνιμα τὰ διορθωθέντα, ὡς ἀπὸ κοινῆς γνώμης πεπραγμένα, ὅθεν καὶ ὁ Ἱεροσολύμων συνοδικῶς ἀποκρίνεται αὐτῷ, οὐδεμία δὲ μνεία ἰδικὴ τοῦ Ῥώμης. ἰδὲ ὅτι καὶ εἰς Τύρον γίνονται ἀναβοήσεις τοῦ λαοῦ, εὐφημοῦντος τὸν Βασιλέα, τὴν Αὐγοῦσαν, τοὺς Ἄρχοντας, τὸν

Κωνσταν-

Κωνσταντινουπόλεως, τὸν Τύρου ὡς ἀγωνιζόμενον ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας ὡς τὸν Κωνσταντινουπόλεως τοῦτον Ἰωάννην, καὶ γνῶθι ὅτι καὶ Λέοντα οὕτως ἡ τετάρτη σύνοδος ὑπερεπήνεσεν οὐ διὰ τὸν θρόνον, ἀλλὰ διὰ τὸν ἀγῶνα ὃν ἠγωνίσατο κατὰ Διοσκόρου καὶ Εὐτυχοῦς. ὅθεν οὐ πάντοτε καὶ πάντες οἱ Πατριάρχαι τοιουτοτρόπως εὐφημοῦνται, ἀλλ᾽ ὅσοι, καὶ ὅτε κανονικῶς ἀγωνίζονται διὰ τὸ ὀρθόδοξον σέβας, οὐ μέντοιγε ἔχουσιν ἐκ τῶν τοιούτων εὐφημιῶν ἀξίωμα ἐπὶ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας. εἰς δὲ τὸ ἕκτον, ἰδὲ ὅτι ὁ θεοφόρος Σάββας καὶ Θεοδόσιος ὁ Κοινοβιάρχης, καίτοι Παπαὶ ὄντες καὶ οὐ Πάπαι, ἀγωνιζόμενοι ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας, φυτεύουσι, καὶ ἐκριζοῦσι κατὰ τὸν Ἱερεμίαν, ἀλλ᾽ οὐκ ἔχουσιν ἐκ τούτου ἀξίωμά τι ἐπὶ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ ἀποδείξεως ἐκ τοῦ ἑβδόμου Παραγράφου τοῦ πρώτου κεφαλαίου, ὅτι ἐξίσου ἐπιτιμῶσι τοῖς Κωνσταντινουπολίταις, καὶ ἐπιτιμῶνται παρ᾽ αὐτῶν οἱ Πάπαι, καὶ ὅτι εἰ δώσομεν ἀληθὲς εἶναι τὸ τὸν Βασιλέα πέμψαι πρὸς τὸν Ῥώμης πρέσβεις, καὶ φυγεῖν, ἢ διωχθῆναι τοὺς ἐκ μέρους τοῦ Ἀκακίου ὄντας, οὐδιδόασι ταῦτα τῷ Ῥώμης μοναρχίαν, ὡς δείκνυται καὶ κατὰ παράθεσιν πολλῶν, ἀλλὰ μᾶλλον ὕφεσιν.

Εἰς δὲ τὸ ἕβδομον, ἰδὲ πρῶτον, ὅτι οἱ Πάπαι ἐπιτιμῶντες τοῖς Κωνσταντινουπολίταις, ἐξίσου αὐτεπιτιμῶνται, καὶ αἱ καθαιρέσεις εἰς οὐδὲν λογίζονται. δεύτερον, ὁ Θεοφάνης λέγει, ὅτι ὁ Ῥώμης Ὁρμίσδας ἔστειλε πρέσβεις εἰς Βυζάντιον, δοὺς αὐτοῖς τὴν ἰδίαν αὐθεντίαν, οὐ μὴν ὅτι ἔστειλεν ὁ Ἰουστῖνος πρέσβεις εἰς Ῥώμην λέγει, ὅμως δοθέντος τοῦ ἔστειλε, μήτε τοῦτο ἀξίωμά τι δίδωσι τῷ Ῥώμης, ἐπειδὴ καὶ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἔστειλεν εἰς τὸν Ἀλεξανδρείας Ἀλέξανδρον Ὅπον τὸν Κουδρούβην, καὶ Θεοδόσιος ὁ μικρὸς καὶ πρέσβεις Ἄρχοντας καὶ γράμματα ἔστειλεν εἰς Ἰωάννην τὸν Ἀντιοχείας, ὡς γράφει αὐτὸς ὁ Ἰωάννης εἰς τὸν Ῥώμης Ξύστον, καὶ εἰς Κύριλλον τὸν Ἀλεξανδρείας· καὶ εἰς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Μαξιμιανὸν, καὶ Συμεὼν τὸν στυλίτην ἔβαλε μεσίτην ὁ Βασιλεὺς ἵνα εἰρηνοποιήσῃ μετὰ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου τὸν Ἀντιοχείας, καὶ ἰδὲ ἀνωτέρω βιβλίου τρίτου κεφαλαίου δεκάτου πέμπτου Παράγραφον τριακοστὸν ἕκτον. ἀλλ᾽ ἐκ τούτου μήτε ὁ Ἀλεξανδρείας Ἀλέξανδρος, μήτε ὁ Ἀντιοχείας Ἰωάννης ἔλαβον ἀξίωμα ἐπὶ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, ἄρα οὔτε ἡ Ῥώμη ἔλαβε τοιοῦτον ἀξίωμα διὰ τὸ πέμψαι τὸν Ἰουστῖνον εἰς τὴν Ῥώμην περὶ εἰρήνης καὶ ὁμονοίας ἐκκλησιαστικῆς πρέσβεις. τρίτον, ὅτι οἱ τοιοῦτοι πρέσβεις εἰ ἀπῆλθον ἵνα στερεώσωσι τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τὴν ἐξουσίαν, ἡ ἐξουσία αὕτη ὅμως δοθεῖσα, οὐκ ἔχει λοιπὸν τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ἢ τοῦ Πέτρου, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῶν Βασιλέων, ὡς βούλεται τὸ θέσπισμα τοῦ Κωνσταντίνου, ἀλλ᾽ ἐκεῖνο ἐδείχθη πλάσμα, ἄρα ἡ τοιαύτη ἐξουσία πλάσμα. τέταρτον, οἱ πρέσβεις τίνα στερέωσιν ἐποίησαν εἰς τὴν Ῥώμην τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, ἡμῖν ἄδηλον, ἐξ ἀδήλων δὲ τί συμπεραίνεται; πέμπτον, ἐλθόντων τῶν πρέσβεων τοῦ Πάπα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ παρόντων εἰς τὴν Σύνοδον, τὸ ἐναντίον τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου ὡρίσθη, καθότι ὅσα οἱ Πάπαι κατὰ Ἀκακίου πεποιήκασιν, ἐσιωπήθησαν, ὅσα δὲ καὶ Εὐθυμίου καὶ Μακεδονίου διεπράξαντο, ὡς παράλογα ἀπεβλήθησαν, οἱ καθαιρεθέντες, ὑπὸ τῶν Συνόδων ἐδικαιώθησαν, εἰς τὰ Δίπτυχα ἐτέθησαν, τὰ λείψανα αὐτῶν ἀνεκομίσθησαν, μετὰ τῶν ἐγκρίτων ἁγίων συνετάχθησαν. ὥστε ἐπειδὴ ὅλα γεγόνασιν εἰς τὴν Σύνοδον τὰ ἐναντία τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου, οἱ πρέσβεις καθὼς ἱστοροῦσιν οἱ ἀρχαῖοι οὐκ ἀπῆλθον, μήτε ἦλθον δι᾽ ἄλλην αἰτίαν, εἰ μὴ διὰ τὴν ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅπερ καὶ γέγονεν. ἕκτον, οἱ φυγόντες, ἢ καὶ διωχθέντες διὰ τὴν εἰς Βυζάντιον ἄφιξιν τῶν Λεγάτων τοῦ Ῥώμης, ὡς δῆθεν ὄντες ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ Ἀκακίου, δοθέντος τοῦ εἶναι ἀλήθειαν, ἀξίωμα οὐδιδόασι τῷ Ῥώμης μοναρχίας, μάλιστα δὲ ὕφεσιν, ἐπειδὴ ἐζήτουν εἰς τὸν Βασιλέα κριθῆναι μετὰ τοῦ Ῥώμης.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ Δ'

Περὶ ἀποδείξεως ἐκ τοῦ ὀγδόου καὶ ἐνάτου τῶν Παραγράφων τοῦ πρώτου κεφαλαίου, ὅτι ἐκ τοῦ τοὺς τῆς Ἀπαμείας Κληρικοὺς, ὄντος Αἱρετικοῦ τοῦ Ἀντιοχείας, κριθῆναι εἰς τοὺς τῆς Ἐπαρχίας Ἐπισκόπους καὶ εἰς τοὺς Ἄρχοντας ἄνευ τινὸς μνήμης τοῦ Ῥώμης, καὶ ἐκ τοῦ ἔγκλημα μέγιστον εἶναι τὸ μὴ ἐξακολουθεῖν κατὰ τὸν Ἐπιφάνιον τοῖς διαλάμψασιν ἐν τοῖς μεγίστοις πατριαρχικοῖς θρόνοις, πᾶσα καθαίρεσις τῆς μοναρχικῆς ἐξουσίας τοῦ Ῥώμης μαρτυρεῖται.

Εἰς τὸ ὄγδοον, ἰδὲ πρῶτον, πῶς οἱ Κληρικοὶ τῆς Ἀπαμείας, ὄντος τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας Αἱρετικοῦ, κρίνονται εἰς τοὺς Ἐπισκόπους τῆς Ἐπαρχίας καὶ εἰς τοὺς Ἄρχοντας, καὶ οὐκ ἔστι μνήμη τοῦ Ῥώμης, ἀλλὰ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως ὡς δυναμένου παρὰ τῷ Βασιλεῖ, καὶ ὀρθοδόξως ἀγωνιζομένου κατὰ τῆς Αἱρέσεως ὅση δύναμις. δεύτερον, ἰδοὺ πάλιν ἵνα λάβωσι τέλος τὰ κεκριμένα, ἔρχονται εἰς Πατριάρχην καὶ εἰς τὸν Βασιλέα, τὸν δὲ Κωνσταντινουπόλεως πάλιν πατέρα καὶ τὰ πάντα ἁγιώτατον καὶ μακαριώτατον καὶ Οἰκου-

οἰκουμενικὸν λέγουσι, καὶ ἄλλα αὐτῷ λέγουσιν ἐγκώμια, καὶ ἰδὲ τοὺς τόπους, ἅτινα πάντα καθαίρεσιν πάσης μοναρχικῆς ἐξουσίας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μαρτυροῦσι, καὶ δῆλον ὅτι καὶ οἱ τότε Πάπαι ἦσαν ἀνώτεροι τῶν τήμερον ἤδη νεωτερισμῶν, καὶ μήτε κἂν εἰς νοῦν ταῦτα εἶχον, ἀλλὰ διὰ τὸ ὀρθόδοξον σέβας πολυειδῶς ἠγωνίζοντο, καὶ διὰ λόγων καὶ διὰ γραμμάτων παῤῥησιαζόμενοι ἐνώπιον Βασιλέων καὶ λαῶν, καθὼς ἀπήτει ὁ καιρὸς καὶ τὰ πράγματα, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ὀρθόδοξοι καὶ ἅγιοι πατέρες. εἰς δὲ τὸ ἔνατον, εἰς τὴν ἀπόφασιν ἣν ἐποίησεν ἐν ἐκείνῃ τῇ Συνόδῳ ὁ Ἐπιφάνιος λέγει, ὥστε καὶ ἐγκλήματος ἐστὶ μεγίστου τὸ μὴ τούτοις ἐξακολουθεῖν τοῖς οὐ μικροὺς ἱδρῶτας ἐχηκόσιν ὑπὲρ τῆς κοινῆς τῶν ἁγιωτάτων Ἐκκλησιῶν εἰρήνης, καὶ ἐν τοῖς μεγάλοις καὶ Πατριαρχικοῖς διαλάμψασι θρόνοις. καὶ σὺ λοιπὸν ἰδὲ ποῦ τὸ ἀξίωμα τοῦ Ῥώμης ὡς μονάρχου καὶ αὐτοκράτορος τῆς Ἐκκλησίας, ἔνθα ἐξίσου οἱ Πατριαρχικοὶ θρόνοι καὶ μνημονεύωνται καὶ τιμῶνται, καὶ ἐξίσου μεγάλοι ὀνομάζωνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τοῦ ὁ εἷς τῆς Τριάδος ἐσταυρώθη, κατὰ τῶν Νεστοριανῶν τοῦτο Μοναχῶν τινῶν Σκυθῶν καλουμένων λεγόντων, καὶ περὶ Βίκτορός τινος Διακόνου σὺν τοῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει οὖσι Λεγάτοις τοῦ Ὁρμίσδου Ῥώμης βλάσφημον τὸ ῥητὸν τοῦτο τῶν Μοναχῶν, καὶ κατὰ τῶν τεσσάρων Συνόδων καὶ τοῦ τόμου τοῦ Λέοντος εἶναι ἀμαθῶς λεγόντων.

Ἐν ἔτει πεντακοσιοστῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἐπατριάρχευσεν εἰς τὴν Ῥώμην ὁ Ὁρμίσδας, τίμιος, καὶ εἴπερ τις ἄλλος τῆς εὐσεβείας ἐραστὴς, ὅστις εἶχεν εἰς Κωνσταντινούπολιν πρέσβεις Γερμανὸν καὶ Ἰωάννην Ἐπισκόπους, Φίλικα καὶ Διόσκορον Διακόνους, καὶ Βλάνδον Πρεσβύτερον, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω. συνέβη δὲ ζήτημα ἀναμέσον τινῶν μοναχῶν Σκυθῶν ἐπικαλουμένων καὶ Διακόνου τινὸς Βίκτορος καλουμένου, ἔλεγον γὰρ οἱ μὲν Σκύθαι, ὅτι ὁ εἷς τῆς Τριάδος ἐσταυρώθη, ὁ δὲ Βίκτωρ ὡς βλάσφημον ἀπεποιεῖτο τὸν λόγον. συνεφώνησαν δὲ οἱ πρέσβεις τοῦ Ὁρμίσδου τῷ Βίκτορι, διϊσχυριζόμενοι, ὅτι οὐ δεῖ λέγειν ἡμᾶς ἐσταυρώθη ὁ εἷς τῆς Τριάδος, ἵνα μὴ δόξῃ λέγειν ἡμᾶς καινόν τι, ὅπερ οὐκ εἶπον αἱ τέσσαρες Σύνοδοι, μήτε ὁ τόμος τοῦ Λέοντος, ὅθεν ἄνευ ὕβρεως τῶν τεσσάρων Συνόδων καὶ τοῦ τόμου τοῦ Λέοντος καὶ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας οὐκ ἔστι δυνατὸν λέγεσθαι τὸν λόγον τοῦτον, ὅνπερ διηνθεῖτο οὐκ οἱ Μοναχοὶ Σκύθαι, εἰ καὶ προσεποιοῦντο λέγειν αὐτὸν διὰ τοὺς Νεστοριανούς. οἱ δὲ Μοναχοὶ Σκύθαι ἔλεγον, ὅτι οὐκ ἠθέτουν οὔτ' ἐν βραχεῖ τὰς τέσσαρας ἁγίας Συνόδους καὶ τὸν τόμον Λέοντος, καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν ἡ ἔννοια καθ' ἣν ἐκλαμβάνουσι τὸν λόγον οὐκ ἔστι δυνατὸν μήτε ἀποβληθῆναι μήτε κατακριθῆναι, ἐπειδὴ δι' ἀποβολὴν τῶν Νεστοριανῶν, καὶ ἵνα μὴ φαίνωνται εἰς οὐδὲν κοινωνεῖν Νεστοριανοῖς, καὶ ἵνα μὴ ἔχῃ ἡ Αἵρεσις λαβήν τινα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἔλεγον τὸν λόγον, τοσοῦτον, ὅτι ὁ μὴ λέγων οὕτως, ἐστὶ Νεστοριανός. ταῦτα δὲ λέγοντες, εἰς οὐδὲν ἐλογίζοντο τοὺς πρέσβεις λέγοντας, ὅτι δι' εὐλάβειαν τῶν τεσσάρων Συνόδων καὶ διὰ τὸν τόμον Λέοντος, οὐχ ἁρμόζει γίνεσθαι τινὰ καινοτομίαν οὔτε κἂν εἰς τινὰ λέξιν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῆς εἰς Ῥώμην πρὸς τὸν Πάπαν Ὁρμίσδαν ἀποδημίας τῶν Μοναχῶν Σκυθῶν, καὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ διώξεως αὐτῶν ὡς Αἱρετικῶν, διὰ τὸ μὴ δυνηθῆναι δοῦναι αὐτοῖς ἀπόκρισιν εἰς τὸ ὁ εἷς τῆς Τριάδος ἐσταυρώθη.

Ἀποποιησάμενοι τοὺς πρέσβεις τῆς Ῥώμης ὡς Νεστοριανοὺς οἱ Μοναχοὶ Σκύθαι, ἀπῆλθον εἰς Ῥώμην, ἐλπίζοντες λήψεσθαι τὴν τοῦ Πάπα συναίνεσιν, καὶ καταφρονῆσαι τῶν λόγων τῶν Λεγάτων. ἀλλ' ὁ πάπας προμαθὼν ταῦτα ἀπὸ ἐπιστολῶν τῶν Λεγάτων, ἤτοι τῶν πρέσβεων αὐτοῦ, καὶ μὴ δυνηθεὶς ἀποδοῦναι λόγον τοῖς Μοναχοῖς Σκύθαις, ἀπεδίωξεν αὐτούς. λέγεται δὲ ταῦτα εἰς τὴν προσβολὴν, ἤτουν ἀντίληψιν τούτων τῶν πρέσβεων εἰς Ὁρμίσδαν, ἥτις ἄρχεται, ΕΠΕΙΔΗ ΘΕΙΩ ΕΛΕΕΙ. καὶ ἐν τῇ ἀντιλήψει Διοσκόρου Διακόνου, ἥτις ἄρχεται, ΑΛΗΘΕΣ ΕΣΤΙΝ. αἵτινες εὑρίσκονται εἰς τὸ δεύτερον βιβλίον τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ὁρμίσδου μετὰ τὴν ἑξηκοστὴν πέμπτην ἐπιστολὴν καὶ τὴν προσβολὴν τοῦ Διοσκόρου εἰς τὸν Ὁρμίσδαν, ἧς ἡ ἀρχὴ, ΔΙΑ ΕΥΛΟΓΙΟΥ. καὶ εὑρίσκεται καὶ αὕτη μετὰ τὴν ἑξηκοστὴν ἑβδόμην ἐπιστολὴν τοῦ Ὁρμίσδου εἰς τὴν ἑβδομηκοστὴν ἐπιστολὴν τοῦ αὐτοῦ Ὁρμίσδου, ἣν ἔστειλε πρὸς Πετρώνιον Ἐπίσκοπον Ἀφρικῆς, καὶ εἰς τὴν ἀπόκρισιν Ἰωάννου Πρεσβυτέρου καὶ Ἀρχιμανδρίτου τοῦ

Μαξεν-

Μαξεντίου, ἀνδρὸς σοφωτάτου, ὃς ἤκμαζε τότε εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὃς ἔγραψε κατ' αὐτῆς τῆς πρὸς Πεσσώριον ἐπιστολῆς τοῦ Ὁρμίσδου, δι' ὧν φαίνεται ὅτι διὰ τὸ ὁμολογεῖν τοὺς Μοναχοὺς Σκύθας ὅτι ὁ εἷς τῆς Τριάδος ἐσταυρώθη, καὶ φρονεῖν ὅτι λέγουσι τοῦτο κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν τεσσάρων Συνόδων, ὁ Ὁρμίσδας καὶ οἱ πρέσβεις αὐτοῦ ἔλεγον εἶναι αὐτοὺς Αἱρετικούς, ὡς δηλοῦσι καὶ αἱ ἐνστάσεις καὶ λύσεις αὐτῶν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Περὶ τῆς διαλέξεως τῶν Μοναχῶν Σκυθῶν μετὰ τῶν περὶ τὸν Πάπαν Ὁρμίσδαν εἰς τὸ ὁ εἷς τῆς Τριάδος ἐσταυρώθη ῥητόν.

Οἱ Σκύθαι ἔλεγον, ὅτι ὁ εἷς τῆς Τριάδος ἐσταυρώθη, οἱ περὶ Ὁρμίσδαν ἔλεγον, τοῦτο οὔτε οἱ πατέρες οὔτε αἱ Σύνοδοι εἶπον, καὶ ἀρκεῖ εἰς διδασκαλίαν πᾶσαν ἡ ἁγία ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος ἔλεγον, ἐν ᾗ συμπεριέχονται καὶ αἱ λοιπαὶ Σύνοδοι καὶ ὁ τόμος Λέοντος, νεωτερισμὸν δὲ εἰσαγαγεῖν τινὰ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, οὔτε βουλόμεθα, οὔτε πρέπει, καὶ εἴ τι νέον προσήχθη, ἀποβλητέον, καθότι τὸ μὴ γεγραμμένον εἰς τὰς Συνόδους καὶ εἰς τὸν τόμον, οὔτε λέγομεν, οὔτε δεχόμεθα. οἱ δὲ Σκύθαι ἔλεγον, ἡμεῖς ἐδεξάμεθα τὸν λόγον, καὶ αἰτοῦμεν ἵνα ἑρμηνεύσητε τοῦτον ἡμῖν, ὅτι οὐκ ἀρκεῖ ὡς ἐξετέθη, ἐὰν μὴ ἑρμηνευθῇ ὁ σκοπὸς τῆς Συνόδου. ἡμεῖς κατὰ τῆς Αἱρέσεως τοῦ Νεστορίου ὁμολογοῦμεν σταυρωθῆναι τὸν ἕνα τῆς Τριάδος, καὶ κατὰ ταύτην τὴν ἔκθεσιν δεῖ ἐξηγηθῆναι καὶ τὴν Σύνοδον, τὸ γὰρ ἄλλως λέγειν, Νεστοριανῶν ἐστίν. οἱ περὶ Ὁρμίσδαν πάλιν ἔλεγον, ὁ λόγος οὗτος οὐδέποτε παρὰ τῶν πατέρων εἰσήχθη, ἐπειδὴ ἀναμφιβόλως ἀπρεπής ἐστι τῇ καθολικῇ πίστει, καθότι ἐστὶν ἰὸς καὶ παμβέβηλον σπέρμα τῶν διαβολικῶν ζιζανίων, ὅθεν καὶ αἱ λέξεις αὗται σφαλεραὶ καὶ ἡ διάνοια αἱρετική.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ΄.

Περὶ τῆς πρὸς Πεσσώριον ἐπιστολῆς τοῦ Πάπα Ὁρμίσδου κατὰ τῶν Μοναχῶν Σκυθῶν, καὶ τῆς κατ' αὐτῆς συγγραφῆς Ἰωάννου τοῦ Μαξεντίου, καὶ ἀναθεματισμῶν ὡς ἐκ μέρους τῶν Σκυθῶν κατὰ τῶν μὴ φρονούντων ὡς οἱ Μοναχοὶ Σκύθαι φρονοῦσι.

Ἐπανῆλθον οἱ Σκύθαι εἰς Βυζάντιον, καὶ ἰδόντες τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ὁρμίσδου γραφεῖσαν κατ' αὐτῶν πρὸς Πεσσώριον, ἵνα καυχῶνται ἐν αὐτῇ οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν, καὶ οἱ βοηθοὶ τῶν Νεστοριανῶν, ἐδυσχέραινον, ὅθεν ὁ ὁμόφρων αὐτοῖς Ἰωάννης ὁ Μαξέντιος συγγράψας, ἰσχυρῶς κατεφρόνησε καὶ ἀπέβαλε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ὁρμίσδου, εἰ καὶ δι' εὐλάβειαν οὐκ αἰτιᾶται τὸν Ὁρμίσδαν, ἀλλὰ τοὺς Νεστοριανούς, ὑφ' ὧν καὶ πεπλασμένην ἐνόμιζε τὴν ἐπιστολήν, ὕστερον ὅμως βεβαιωθεὶς εἶναι αὐτὴν τοῦ Ὁρμίσδου, ἐβόησεν ἰσχυρῶς, καὶ μετὰ πολλῶν μαρτυριῶν ἐφανέρωσε τὸν συγγραφέα τῆς ἐπιστολῆς ταύτης Αἱρετικὸν εἶναι καὶ ἐχθρὸν τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, εἴτε Ὁρμίσδας εἴη ὁ τοιοῦτος, εἴτε ἄλλος τίς. εἶτα ἐκ μέρους τῶν Μοναχῶν συνέθετο αὐτὸς ὁ Ἰωάννης δέκα ἀναθεματισμοὺς κατὰ τῶν μὴ οὕτω φρονούντων ὡς οἱ Σκύθαι ἐφρόνουν, οὓς εὑρήσεις εἰς τοὺς ἐρημμένους τόπους, ἀφ' ὧν ἐνομίσθησαν Εὐτυχιανισταὶ οἱ Σκύθαι. εἰ δὲ δοκεῖ, ῥητέον τινὰ ἐξ ὧν ἔγραψεν ὁ Μαξέντιος κατὰ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ὁρμίσδου. λέγει γοῦν ταῦτα ῥητῶς, τὸν ποιητὴν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης Αἱρετικὸν εἶναι ὁποιοσοῦν εἴη, καὶ ἐχθρὸν τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἀναμφίβολόν ἐστιν. αὐτοὶ γὰρ οἱ Αἱρετικοὶ πανταχοῦ αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν πρὸς ἣν ἀποκρινόμεθα περιφέρουσιν, ὡς καὶ οἱ παρόντες σχεδὸν ἐκ τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ τοῦ Ῥώμης Ἐπισκόπου κωλύονται Χριστὸν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἕνα ὁμολογεῖν τῆς Τριάδος. ἀλλὰ τίς τὴν δόξαν ταύτην μὴ εἶναι καθολικὴν ἐτόλμησεν ὁμολογῆσαι, ἥνπερ ἡ οἰκουμενικὴ σέβεται καὶ δέχεται τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία; τολμῶ γὰρ εἰπεῖν, εἰ οὐ μόνον δι' ἐπιστολῆς, ἀλλ' εἰ καὶ διὰ φωνῆς ζώσης ὧδε παρὼν αὐτὸς ὁ Ῥώμης ἐμαρτύρει Ἐπίσκοπος, κωλύων ὁμολογεῖν Χριστὸν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἕνα τῆς ἁγίας καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος, οὐδέποτε ἂν ἔμεινεν αὐτῷ τοῦ Θεοῦ ἡ Ἐκκλησία, οὐδέποτε αὐτὸν ὡς Ἐπίσκοπον καθολικὸν ἐσέβετο, ἀλλ' ὡς Αἱρετικὸν κατηρᾶτο. ἐν οἷς σημείωσαι ὅτι ὁ περί τινος τοιαῦτα ὁμιλῶν, ἆρα ἐνόμιζεν ἐκεῖνον ἢ αὐτοκράτορα ἢ ἀναμάρτητον;

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Περὶ τοῦ τίνες ἀντέστησαν τῷ Πάπᾳ Ὁρμίσδᾳ καὶ τῷ μετ' αὐτὸν Ἰωάννῃ, ἁμαρτήσασιν εἰς τὸ ὁ εἷς τῆς Τριάδος ἐσταυρώθη ῥητόν, καὶ ὅτι Βαρώνιος καὶ Βίνιος εἰς τὰς διανθοντεύσεις ὁμολογοῦσι καλὴν τὴν ἔννοιαν τῶν Σκυθῶν, ἐξ ὧν δείκνυται σφαλῆναι Φίληκα τὸν τέταρτον, τὸν τοὺς Μοναχοὺς Σκύθας κατακρίναντα.

Ῥητέον ὅμως καὶ ἡμῖν πρῶτον, ὅτι ἔδει τὸν Πάπαν διαιρῆσαι πῶς ἐννοούμενος ὁ λόγος ὁ, ἐσταυρώθη ὁ εἷς

ὁ εἷς τῆς Τριάδος, οὐ δέχεται αὐτὸν ἡ Ἐκκλησία, καὶ μὴ ἁπλῶς αὐτὸν πρῶτον ἀποβαλεῖν τὸν λόγον, καὶ ὕστερον τὸν μετ' αὐτὸν Πάπαν Ἰωάννην τὸν δεύτερον ἐν τῷ πεντακοσιοστῷ τριακοστῷ τετάρτῳ ἔτει, ὅτι τοῦτο ἐστὶν Αἵρεσις, ὅθεν αὐτήχθη αὐτοῖς ὁ Μαξέντιος, ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς καὶ ἡ πέμπτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, εἰποῦσα ὅτι ὁ εἷς τῆς Τριάδος ἐσταυρώθη. δεύτερον, ὅτι καθ' ἣν οἱ Σκῦθαι ἔννοιαν ἔλεγον τὸν λόγον οὐχ ἡμάρτανον, μάρτυς ὁ Βαρώνιος ἐν τῷ ἔτει πεντακοσιοστῷ τριακοστῷ τρίτῳ, λέγων, τοῦ λοιποῦ ἐν τούτῳ τῷ ζητήματι μνημονευτέον ταύτην τὴν γνώμην, ἐν ᾗ ὁ εἷς τῆς Τριάδος σαρκὶ σταυρωθῆναι λέγεται, μηδέποτε ἀποβληθεῖσαν παρὰ τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου ὡς αἱρετικήν, ἀλλὰ πρὸς καιρὸν μόνον ἐξορισθεῖσαν ὡσεὶ νέαν καὶ ὕποπτον, ἵνα μὴ ὑπὸ τῆς γνώμης τῶν Σκυθῶν Μοναχῶν ἡ τῶν Εὐτυχιανῶν κακοδοξία ὑποκρύπτηται, ὅμως εἰ ὁ δόλος ἀπέστη, οὐκ ἦν ἀποβλητέα, ὅθεν μεταβληθέντων τῶν προσώπων, καὶ ἤδη καταχρωμένων τῶν Νεστοριανῶν καὶ τῶν Ὠριγενιαστῶν, τῇ ἐξουσίᾳ τῇ ἀποστολικῇ καὶ αὐτοῦ τοῦ Ὁρμίσδου ἀντὶ ὕβρεως τοῦ θρόνου ἔδοξεν ἀναμφιβόλως μετακαλέσαι τὴν γνώμην αὐτὸν ἐκείνην. ἔτι ἐν ταῖς διαυθεντεύσεσιν, ἃς ποιοῦσιν ὁ Βαρώνιος καὶ Βίνιος, λέγουσιν, οἱ Σκῦθαι οὐ τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ σταυρωθῆναι εἰρήκασι τὸν ἕνα τῆς Τριάδος, καθ' ἣν κατεκρίθησαν ὑπὸ τοῦ τετάρτου Φίληκος, καὶ καθ' ἣν Πέτρος ὁ Φούλων ὁ Εὐτυχιανὸς ὁ Αἱρετικὸς ἐλάμβανον αὐτήν, τὸν ἕνα τῆς Τριάδος λέγων σταυρωθῆναι ὑπὲρ ἡμῶν ἐν τῇ οὐσίᾳ τῆς Θεότητος. καὶ λοιπὸν δῆλον, ὅτι τῇ ἐννοίᾳ καθ' ἣν αὕτη ἡ γνώμη παρὰ τῶν Σκυθῶν καὶ τοῦ Μαξεντίου διηυθεντεῖτο, μὴ εἶναι αἱρετικὴν ὁμολογοῦσι Βαρώνιος καὶ Βίνιος. εἰ οὖν καλή, ἔσφαλε Φίληξ ὁ τέταρτος ὁ κρίνας ταύτην αἱρετικήν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ϛ'.

Περὶ Βαρωνίου καὶ Βινίου τῶν τὴν ἀλήθειαν λυμαινομένων τρισὶ ψευδέσιν εἰς κατάκρισιν τῶν Μοναχῶν Σκυθῶν καὶ ἀθῴωσιν Ὁρμίσδου καὶ Φίληκος, καὶ περὶ ἀνατροπῆς τῆς πρώτης αὐτῶν ψευδολογίας, τῆς ὅτι οἱ Μοναχοὶ Σκῦθαι ἦσαν Αἱρετικοί.

Καίπερ ἡ ἀπολογία Βαρωνίου καὶ Βινίου μαρτυρεῖ τὸν λόγον τῶν Σκυθῶν μὴ εἶναι αἱρετικόν, ὅμως λυμαίνεται τὴν ἀλήθειαν πρὸς ἀθῴωσιν Ὁρμίσδου καὶ Φίληκος καὶ κατάκρισιν τῶν Σκυθῶν τρισὶ ψευδέσιν ὑποθέσεσιν, ὧν καταστραφεισῶν, οἴχεται ἡ ἀπολογία, καὶ μένουσι καθαροὶ περὶ τὴν πίστιν ἡμαρτηκότες οἱ Πάπαι. εἰσὶ δὲ αὗται. πρώτη ὑπόθεσις, ὅτι οἱ Σκῦθαι εἰσὶν Αἱρετικοί, ὡς γὰρ φησὶ Βίνιος, τὴν ἐξουσίαν τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου καὶ τὴν Θεότητα τοῦ Χριστοῦ ἐσπούδαζον ἀφαιρεῖν, ἀλλὰ ψευδὴς δείκνυται ἐξ ὧν ἔλεγον ἀμφότεροι Βαρώνιος καὶ Βίνιος. ἔτι ὁ Διάκονος Διόσκορος ἔλεγεν αὐτοὺς Αἱρετικοὺς καὶ διότι ἔλεγον τὸν Χριστὸν σύνθετον. ἀλλὰ ῥητέον ὅτι καὶ τοῦτο οἱ ὀρθόδοξοι λέγουσι, καὶ ἡ πέμπτη Σύνοδος Κανόνι τετάρτῳ ἀναθεματίζει τοὺς τοῦτο ἀρνουμένους. ἔτι Φουλγέντιος καὶ ἕτεροι Ἐπίσκοποι Ἀφρικῆς ἀναγνόντες τὸ βιβλίον τῶν Μοναχῶν περὶ ἐνσάρκου οἰκονομίας καὶ χάριτος τοῦ Κυρίου, ἐπαινοῦσι τὴν σωτηριώδη αὐτῶν πίστιν, καὶ λοιπὸν οὐκ ἦσαν Αἱρετικοί.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Περὶ ἀνατροπῆς τῆς δευτέρας ψευδολογίας Βαρωνίου καὶ Βινίου, τῆς ὅτι τὸ ὁ εἷς τῆς Τριάδος ἐσταυρώθη ῥητὸν ὡς νέον καὶ ὕποπτον καὶ ἀσυνήθες ὑπὸ τοῦ Πάπα Ὁρμίσδου ἐξωρίσθη, καὶ περὶ ὧν ἐφρόνει ὁ Κναφεὺς καὶ Θεμίστιος εἰς τὴν σάρκωσιν τοῦ Κυρίου, καὶ περὶ ὧν θεολογοῦσιν εἰς αὐτὴν οἱ πατέρες καὶ αἱ Σύνοδοι.

Δεύτερον αἰτιολόγημα, ἡ γνώμη ἐκείνη καθ' ἣν ὁ Χριστὸς ὁ παθὼν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ σαρκὶ ἐλέγετο εἷς τῆς Τριάδος τότε, ὅτε παρὰ τοῦ Ὁρμίσδου ἐξωρίσθη, ὡς νέα καὶ ὕποπτος καὶ ἀσυνήθης ἐξωρίσθη, ὅθεν οὐχ ἥμαρτεν ὁ Πάπας. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι τὴν γνώμην ταύτην ὀρθόδοξόν φησιν ὁ Πάπας Ἰωάννης ὁ δεύτερος ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς Ἀδιούων Γερουσιάρχας Λιβέριον, Σευηρῖνον καὶ ἄλλους, οὕτως ἐχούσῃ, Ἰουστινιανὸς Αὐτοκράτωρ ὁ υἱὸς ἡμῶν, καθὼς καὶ ὑμεῖς ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ ἔγνωτε περὶ τῶν τριῶν τούτων ζητημάτων γενέσθαι λέγει τὸν ἀγῶνα, πρῶτον, πότερον δύναται λέγεσθαι εἷς ἐκ τῆς Τριάδος ὁ Χριστὸς καὶ Θεὸς ἡμῶν, τουτέστιν ἐκ τῶν τριῶν τῆς ἁγίας Τριάδος προσώπων ἓν πρόσωπον; δεύτερον, εἰ ὁ Χριστὸς καὶ Θεὸς ἔπαθε σαρκὶ ἀπαθεῖ τῇ Θεότητι. τρίτον, εἰ κυρίως καὶ ἀληθῶς τὴν μητέρα τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ Μαρίαν χρὴ λέγεσθαι ἀεὶ Παρθένον. ἐπῃνέσαμεν οὖν ἐν τούτοις τὴν εὐσεβῆ τοῦ Αὐτοκράτορος πίστιν, καὶ οὕτως ἔχειν προφητικαῖς καὶ ἀποστολικαῖς καὶ πατρικαῖς ἐκυρώσαμεν μαρτυρίαις· ἕνα γὰρ ἐκ τῆς ἁγίας Τριάδος εἶναι τὸν Χριστόν, τουτέστιν ἓν ἅγιον πρόσωπον ἐκ τῶν τριῶν τῆς ἁγίας Τριάδος προσώπων, ἢ ὑπόστασιν ἐν ταύταις ἀριδήλως παρεστήσαμεν ταῖς μαρτυρίαις. Ὁ αὐτὸς τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰς λοιπὰς δύο ἐμπεδοῖ τοῦ Ἰουστινιανοῦ θέσεις, ὅτι τε ὁ Θεὸς σαρκὶ ἔπαθε,

ἔπαθε, καὶ ὅτι ἡ μακαρία Παρθένος Μαρία ἰδίως καὶ ἀληθῶς λέγεται γεννήτρια καὶ μήτηρ τοῦ Θεοῦ Λόγου τοῦ ἐξ αὐτῆς σαρκωθέντος. ὁ μὲν οὖν Αἱρετικὸς Πέτρος Κναφεὺς ἔλεγε τὸν ἕνα τῆς Τριάδος παθεῖν, ὅθεν προσέθηκεν ἐν τῷ Τρισαγίῳ ὕμνῳ τὸ, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. ὁ δὲ Θεμίστιος ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ἀγνωϊτῶν ἔλεγε μίαν ἐπὶ Χριστοῦ φύσιν σύνθετον, ᾧ ἠκολούθησεν ὁ καθολικὸς τῶν Ἀρμενίων, τῇ Αἱρέσει τοῦ Εὐτυχοῦς συγκείμενος, ὅθεν ἔλεγε μίαν φύσιν λέγω σύνθετον ἐκ Θεότητος καὶ ἀνθρωπότητος, ὡς φησὶ Θεοδωριανὸς ἐν τῷ Διαλόγῳ, ὃν ἐποιήσατο μετ' αὐτῶν. ἀλλὰ Καυκαρὸς Ἐρκυλιανῶν Ἐπίσκοπος εἰς τοὺς ἀναθεματισμοὺς τοὺς κατὰ τοῦ Κναφέως φησίν· εἴτις θεανθρωπείαν καὶ οὐχὶ Θεὸν καὶ ἄνθρωπον μᾶλλον λέγει, ἀναθεματιζέσθω. ὁ μέγας Ἀθανάσιος λόγῳ περὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου φησὶν, αὕτη ἡ σὰρξ οὐχ ἑτέρου, ἀλλὰ τοῦ Λόγου ἐστί. καὶ λόγῳ τρίτῳ κατὰ Ἀρείου, ἄνθρωπος δὲ γέγονεν, οὐκ εἰς ἄνθρωπον ἦλθεν. καὶ ἐν τῷ περὶ ἐνσάρκου οἰκονομίας, ἐν ᾧ ἔλεγον οἱ Αἱρετικοὶ, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ Υἱὸς ὁ παθὼν, καὶ ἄλλος ὁ μὴ παθὼν, ὁ ἅγιος εἶπεν, οὐ γὰρ ἕτερος ἐστὶ, καὶ ἰδία, οὐχ ὁμοούσιος οὖσα ἡ σὰρξ τῆς τοῦ Θεοῦ Λόγου φύσεως ὡς συναΐδιος, ἀλλ' ἰδία καὶ κατὰ φύσιν γινομένη, καὶ ἀδιαίρετος καθ' ἕνωσιν. ὁ Θεολόγος πρὸς Κληδόνιον, εἴτις ὡς ἐν προφήτῃ λέγει κατὰ χάριν ἐνηργηκέναι, ἀλλὰ μὴ κατ' οὐσίαν συνῆφθαί τε καὶ ἡνῶσθαι, εἴη κενὸς τῆς κρείττονος ἐνεργείας. Κύριλλος ἐπιστολῇ πρὸς Νεστόριον, ἡνῶσθαι φαμὲν σαρκὶ καθ' ὑπόστασιν ὁμολογοῦντες τὸν Λόγον, ἕνα προσκυνοῦμεν Υἱὸν, καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Ὁ αὐτὸς ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει κληρικοὺς στασιάζοντας, μέρει πρώτῳ τῆς τρίτης Συνόδου φησὶν, εἰ καὶ τὰ μάλιστα (ἡ πρώτη Σύνοδος) τῇ δυνάμει τῶν ἐννοιῶν οἶδε Θεοτόκον τὴν ἁγίαν Παρθένον Μαρίαν, αὐτὸν γὰρ λέγει τὸν γεννηθέντα ἐκ Πατρὸς, τὸν δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο σαρκωθῆναι, ἐνανθρωπῆσαι, παθεῖν, ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν. καὶ μετ' ὀλίγα, ἀλλ' ὅτι ἑνωθεὶς τῇ σαρκὶ, εἶτα παθούσης αὐτῆς, ὡς τοῦ ἰδίου πάσχοντος σώματος, αὐτὸς πρὸς ἑαυτὸν οἰκειοῦται τὸ πάθος. ἡ πέμπτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἐν ἀναθεματισμῷ ἕκτῳ, εἴτις οὐχ ὁμολογεῖ τὸν ἐσταυρωμένον σαρκὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν Θεὸν εἶναι ἀληθινὸν καὶ Κύριον τῆς δόξης, καὶ ἕνα τῆς ἁγίας Τριάδος, ὁ τοιοῦτος ἀνάθεμα ἔστω, συμφώνως τῇ ἐν Νικαίᾳ πρώτῃ Οἰκουμενικῇ ἐν τῇ ἐκθέσει κατὰ Παύλου τοῦ Σαμοσατέως, κειμένῃ ἐν τῷ τρίτῳ μέρει τῆς ἐν Ἐφέσῳ Συνόδου λέγουσα τὸν Χριστὸν εἶναι ἓν πρόσωπον σύνθετον ἐκ Θεότητος οὐρανίου καὶ ἀνθρωπείας σαρκός.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η΄.

Περὶ ἀνατροπῆς τῆς τρίτης ψευδολογίας Βαρωνίου καὶ Βινίου καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ Ῥώμης Ὁρμίσδου, τοῦ βεβαιώσαντος τὸ ὁ εἷς τῆς Τριάδος ἐσταυρώθη ῥητὸν Αἱρετικὸν, καὶ σπέρμα διαβολικῶν ζιζανίων εἰπόντος.

Τρίτον αἰτιολόγημα, ὅτι ἡ γνώμη αὕτη ἀπεβλήθη ὑπὸ τοῦ Ὁρμίσδου οὐχ ὡς αἱρετική. Ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι ψεύδονται, Αἱρετικὴν γὰρ εἶπεν αὐτὴν ὁ Διόσκορος Διάκονος, ἣν γνώμην τοῦ Διοσκόρου ἐβεβαίωσεν ὁ Πάπας Ὁρμίσδας. ἔτι αἱρετικὴν αὐτὴν εἶπεν ὁ Ὁρμίσδας αὐτὸς, λέγων τὸν λόγον τῶν Σκυθῶν σπέρμα τῶν διαβολικῶν ζιζανίων, ἅτινα εὑρήσεις εἰς τὸ ψιθύρισμα τοῦ Διοσκόρου μετὰ τὴν ἑξηκοστὴν πέμπτην ἐπιστολὴν τοῦ Ὁρμίσδου, καὶ μερικὰ εἰς τὴν ἑβδομηκοστὴν ἐπιστολὴν, καὶ ἐπιστολῇ εἰκοστῇ ἑβδόμῃ πρὸς Ἰουστινιανὸν τοῦ αὐτοῦ, ἐξ ὧν δῆλον, ὅτι περὶ πίστεως ἦν τὸ ζήτημα, ὡς εἴρηται καὶ ἐν τῇ πρὸς τοὺς Ἀδιούων Γερουσιάρχας τοῦ Ἰωάννου ἐπιστολῇ. ἤδη καὶ ὁ ῥηθεὶς Διόσκορος μετὰ τὴν ἑξηκοστὴν ἑβδόμην ἐπιστολὴν σημειοῖ, ὅτι πρὸ τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν καὶ τοὺς λοιποὺς πρέσβεις εἰς τὸ Βυζάντιον, ἦν ἀναμεταξὺ τοῦ Βίκτορος καὶ τῶν Σκυθῶν ἡ διαφορά, ἐξ ὧν δῆλον, ὅτι περὶ πίστεως ἦν τὸ ζήτημα, περὶ οὗ, τοῦ Ὁρμίσδου, καὶ ἴσως Ἰωάννου καὶ Φίληκος αἱ ἀποφάσεις εἰσὶν ἀπὸ τῆς παπικῆς καθέδρας, ἃς ἀποφάσεις τῶν παπῶν κατὰ τῶν Σκυθῶν καὶ Βίνιος καὶ Βαρώνιος (εἰ καὶ κακοτρόπως) ὁμολογοῦσιν, οἷς συμφωνεῖ Μαργαρῖνος ἀπὸ Παρισίων, λέγων ἐν τῷ πρώτῳ μέρει τοῦ τετάρτου τόμου τῆς τῶν πατέρων βιβλιοθήκης τὸν Μαξέντιον καὶ τοὺς Μοναχοὺς ἐκείνους εἶναι συμφώνους τῇ Αἱρέσει τοῦ Εὐτυχοῦς, δήλου ἄντικρυς ὄντος ἐκ τε τῆς πρὸς Φυλγέντιον καὶ ἄλλους Ἐπισκόπους Λιβύης ἐκείνων τῶν Μοναχῶν Σκυθῶν βίβλου περὶ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας καὶ χάριτος, καὶ ἐκ τῶν συγγραφέντων Ἰωάννῃ τῷ Μαξεντίῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ΄.

Ὅτι ἐκ τῶν Φυλγεντίου καὶ Φερράνδου πρὸς τὸν Πάπαν Ἰωάννην τὸν δεύτερον ἀποκρίσεων, καὶ τῆς τοῦ αὐτοῦ Πάπα πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα Ἰουστινιανὸν ἀποκρίσεως περὶ τοῦ ὁ εἷς τῆς Τριάδος ἐσταυρώθη ῥητοῦ τῶν Μοναχῶν Σκυθῶν, δείκνυται ἐσφάλθαι τὸν Ὁρμίσδαν καὶ Φίληκα τοὺς Πάπας εἰς τὴν πίστιν. καὶ ὅτι ὁ Ὁρμίσδας κινηθεὶς κατὰ τῶν Σκυθῶν, παρ' ὑπόληψιν ὡς δῆθεν ἀναμάρτητος μέχρι τοῦ νῦν ἐδικαιώθη.

Ἐπειδὴ

Ἐπειδὴ δὲ Φουλγεντίου ἐμνήσθημεν, ῥητέον τινὰ πρὸς κατάληψιν. μετὰ τὴν κατάκρισιν τῶν Σκυθῶν ὑπὸ τῆς ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς ἔγραψε πρὸς Ἰωάννην τὸν δεύτερον, ὅτι τοῦτο τὸ, ὁ εἷς τῆς Τριάδος ἐσταυρώθη, στέργεται παρὰ πάντων τῶν Ἀνατολικῶν Ἐπισκόπων τε καὶ Ἀρχιμανδριτῶν, καὶ ἵνα δεχθῇ αὐτὸ καὶ ἐκεῖνος ὡς ὀρθόδοξον. ἀπορούντων δὲ τῶν Ῥωμαίων περὶ τοῦ τί δεῖ ποιῆσαι, Ἀνατόλιός τις Διάκονος ἔγραψε περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης πρὸς Φερράνδον Διάκονον Καρθαγένης, περίφημον εἰς τὴν πολυμάθειαν. ὁ δὲ Φερράνδος ἀνέφερε τὸ πρᾶγμα πρὸς Φουλγέντιον Ἐπίσκοπον Ἀφρικῆς, εἶτα καὶ οἱ δύο ὁμοῦ ἀπεκρίθησαν, ὅτι ὀρθῶς μὲν λέγεται τὸ ὁ εἷς τῆς Τριάδος ἐσταυρώθη, πλὴν ἀσφαλέστερόν ἐστι προστιθέναι ὅτι ἔπαθε σαρκί. τούτου οὕτως οὖν διωρισθέντος, ἀπεδέξατο καὶ ὁ Πάπας Ἰωάννης, καὶ ἔγραψε τὴν ἀποδοχὴν πρὸς τὸν Ἰουστινιανὸν, ὡς σημειοῖ ὁ Λιμπεράτος κεφαλαίῳ εἰκοστῷ. δῆλον οὖν ἐστὶν, ὅτι τὴν κρίσιν τοῦ Ὁρμίσδου καὶ Φίληκος οὐκ ἐδέξαντο οἱ Σκύθαι, ὁ Μαξέντιος καὶ οἱ Ἀνατολικοὶ Ἐπίσκοποι καὶ οἱ Ἀρχιμανδρῖται, οὔτε ὁ Ἰουστινιανὸς, οὔτε οἱ ἐν Ἀφρικῇ πατέρες, οὔτε ὁ διάδοχος αὐτῶν Ἰωάννης ὁ δεύτερος, οὗ τὴν κρίσιν καὶ ὁ μετ᾽ αὐτὸν Ἀγαπητὸς Πάπας ἐβεβαίωσε, καὶ τέλος ἐπεκύρωσεν αὐτὴν ἡ πέμπτη οἰκουμενικὴ ὡς εἴρηται, Σημειώσεως δὲ ἄξιον, ὅτι ὁ Μαξέντιος εἰς τὴν βασιλεύουσαν τῶν πόλεων ἐνώπιον πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν ὑπερασπιζόμενος τῶν Σκυθῶν, καὶ συγγράφων φανερῶς κατὰ τοῦ Πάπα καὶ τῶν αὐτοῦ πρέσβεων, καὶ ἀναβοῶν ἐν ἰσχύϊ, ὅτι ὁ Ῥώμης Ὁρμίσδας ἦν Αἱρετικὸς καὶ ἐχθρὸς τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, παρ᾽ οὐδενὸς ἐκωλύετο ἢ ἀντελέγετο, καὶ ἕως ἄρτι χιλίων ἑκατονπεντήκοντα παρελθόντων ἐνιαυτῶν, οὐδεὶς εὑρέθη οὔτε εἰς Δύσιν, οὔτε εἰς Ἀνατολὴν, οὔτε εἰς Ἀφρικὴν κατακρῖναι αὐτὸν, ἢ ὡς Αἱρετικὸν, ἢ ὡς θρασυστομήσαντα κατὰ τοῦ Πάπα Ὁρμίσδου, οὔτε μὴν δικαιολογῆσαι τὸν Ὁρμίσδαν ὅτι ἀναμαρτήτως ἐκινήθη κατὰ τῶν Σκυθῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ᾽.

περὶ τῆς πέμψεως εἰς Κωνσταντινούπολιν τοῦ Πάπα Ἰωάννου ὑπὸ τοῦ Θεοδωρίχου, καὶ τοῦ μετὰ τὴν εἰς Ῥώμην ἐπάνοδον αὐτοῦ διὰ λιμοῦ θανάτου αὐτοῦ τε καὶ Βοετίου καὶ Συμμάχου τῶν φιλοσόφων ὑπὸ τοῦ Θεοδωρίχου. καὶ περὶ τοῦ τίνι τρόπῳ τέθνηκεν ὁ Θεοδώριχος, καὶ ἧς εἶδεν ὀπτασίας κατ᾽ αὐτοῦ εἷς τις ἀναχωρητής.

Ἀνεπαύθη ὁ Ῥώμης Ὁρμίσδας, καὶ γέγονεν ἀντ᾽ αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης, περὶ οὗ γράφει ὁ Βιβλιοθηκάριος Ἀναστάσιος καὶ ὁ Πλάτινας, ὅτι διὰ τὸ λαβεῖν τὸν Ἰουστῖνον τὰς Ἐκκλησίας τῶν Ἀρειανῶν, τὰς οὔσας εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ δοῦναι ταύτας τοῖς ὀρθοδόξοις, ὁ Θεοδώριχος Γότθος ἀρχηγὸς τῆς Ἰταλίας ἀπέστειλε τὸν Πάπαν Ἰωάννην καὶ Ἀγαπητὸν καὶ ἕτερον Ἀγαπητὸν δύο ῥήτορας πρέσβεις εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν πρὸς τὸν Ἰουστῖνον, ζητῶν ἵνα δώσῃ ὁ Ἰουστῖνος τὰς Ἐκκλησίας τοῖς Ἀρειανοῖς, εἰ δὲ μὴ, λαμβάνει καὶ ἐκεῖνος τὰς Ἐκκλησίας τῶν ὀρθοδόξων τὰς ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, ἃς καὶ διαφθερεῖ διὰ πεισμονήν. μὴ καταινοῦντος δὲ Ἰουστίνου, οἱ Ἀγαπητοὶ καὶ μάλιστα ὁ Πάπας Ἰωάννης γονυπετήσας ἐνώπιον τοῦ Ἰουστίνου, ἐδέετο αὐτοῦ μὴ ἀφιέναι διαφθαρῆναι τὰς Ἐκκλησίας τῆς Ἰταλίας ὑπὸ τοῦ Θεοδωρίχου, ὅθεν ὑπεσχέθη ὁ Ἰουστῖνος ἀγαγεῖν τοὺς Ἀρειανοὺς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. ὁ Θεοδώριχος ὅμως ὑποστρέψαντα τὸν Ἰωάννην εἰς τὴν Ἰταλίαν ἔβαλεν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ λιμοκτονήσας αὐτὸν, ἀπέκτεινε, προσέτι καὶ τοὺς δύο μεγάλους σοφοὺς τῆς Ἰταλίας Βοέτιον καὶ Σύμμαχον. ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἡμερῶν τοῦ κακοτρόπου Θεοδωρίχου ἐσθίοντος, ἔφερον ἐν τῇ τραπέζῃ ἑνὸς ὀψαρίου μεγάλην κεφαλὴν, ὁ δὲ Θεοδώριχος εἰπὼν ἰδοὺ ἡ κάρα τοῦ Συμμάχου, εὐθὺς ἐθορυβήθη, καὶ ἐφοβήθη τόσον, ὥστε μετὰ τρόμου πεσεῖν ἐπὶ τὸν κράββατον καὶ ἀποψύξαι. ὢ πόσον διώκεται ἡ συνείδησις, ἐπιβοᾷ ὁ Προκόπιος εἰς τὸ δεύτερον βιβλίον αὐτοῦ. ἀλλὰ καὶ ὁ Μακάριος Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Ἑβραίους κάλλιστα λέγει, ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο, κρίσις. καθότι εἷς ἀναχωρητὴς εἶδε τὸν Θεοδώριχον ἑλκόμενον δεδεμένον, γυμνὸν καὶ ἀνυπόδητον ἀναμέσον τοῦ Πάπα Ἰωάννου καὶ τοῦ Συμμάχου καὶ τῶν λοιπῶν οὓς ἐτιμωρήσατο ὀρθοδόξων, καὶ ῥιφθέντα εἴσω εἰς τὴν πυρκαϊὰν ἵνα καταφλογίζηται μετὰ τοῦ διαβολικοῦ πλούσιου ἐν τῷ ᾅδῃ αἰωνίως, ὅπου ἐστὶ τοῦ Ἡφαίστου ἡ χύτρα. ἰδὲ περὶ τούτου βιβλίον ἕβδομον τῶν Διαλόγων τοῦ Γρηγορίου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β᾽.

Περὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπαντῆς τοῦ Πάπα Ἰωάννου, ἣν πλάττει ὁ τῆς Ῥώμης Κληρικὸς Ἀναστάσιος τραγελαφικῶς, καὶ τοῦ πρὸς αὐτὸν καὶ τοὺς παπιστὰς ἐλέγχου ἔκ τε τῆς ἱστορίας τοῦ Διαλόγου καὶ ἐξ ἄλλων

πολλῶν